

Syphilisationen : studeret ved sygesengen / af Wilhelm Boeck.

Contributors

Boeck, W. 1808-1875.
Royal College of Physicians of Edinburgh

Publication/Creation

Christiania : Brugger & Christie, 1854.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/vuntg7as>

Provider

Royal College of Physicians Edinburgh

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by the Royal College of Physicians of Edinburgh. The original may be consulted at the Royal College of Physicians of Edinburgh. where the originals may be consulted.

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

Sy

Syphilisationen

studeret ved Sygesengen

af

Wilhelm Borch,

Professor i Medicin ved Norges Universitet.

Universitetsprogram for andet Halvår 1854.

Christiania.

Trykt hos Brøgger & Christie.

1854.

Syphilisationen

syphilitiske og andre sygdomme

af Dr. J. J. J.

af Dr. J. J. J.

af Dr. J. J. J.

af Dr. J. J. J.

af Dr. J. J. J.

af Dr. J. J. J.

R19804

M
ind paa det
deres det
ene fulge
Syphilis
syphilitiske
under den
syphilitiske
til at lade
med Nødv
Det er let
den Eindr
vel Opstille
hans Arbeid
de ville h
Pas
en Syphil
Jeseg. On
gænges i
der og til
mul, der e
ind i det P
fiere Eper
ret af den
Ame
Forog, i
den charakt
Løningen a
denne fiere
suset, gjer

Med *Hunter* begyndte en ny Tid for Studiet af Syphilis, han slog Ind paa den experimentelle Vei, inoculerede den syphilitiske Materie, og gav derved denne Green af Videnskaben en mere positiv Retning. Hans Spor ere fulgte af *Ricord*, der ved sit Talent har trukket den nærværende Tids Syphilidologer med sig, han har i sit System med Klarhed opstillet Hovedpunkterne af Sygdommens Pathologie, og fremsat sine Anskuelser derom under Benævnelsen „Love.“ Kunne vi end ikke lade dem gjælde som saadanne, maae vi dog indrømme, at han derved har bragt Syphilidologerne til at fæste sin Opmærksomhed paa bestemte Punkter, til at granske dem med Noiagtighed og derved har klargjort Ideerne om mangt et Stridsemne. Det er let at forudsee, at mange af disse saakaldte Love igjen ville falde, men *Ricords* Fortjenester blive derfor ikke mindre, det er dog ved ham, ved Opstillingen af disse Love, at Videnskaben har gjort store Fremskridt, hans Arbejder have været en solid Grundvold for hans Samtidige, og de ville blive det for hans Efterfølgerne.

Paa den experimentelle Vei var man kommen til det Resultat, at Syphilis var eiendommelig for Mennesket. Allerede *Hunter* havde forsøgt Overførelsen af det syphilitiske Virus, mange havde efter ham gjentaget Experimenterne f. Ex. *Turnbull*, *Tessier*, *Helot*, *Castelnau*, *Cullerier* og tilsidst ogsaa *Ricord*. Man indsaar Vigtigheden af dette Spørgsmaal, der ei alene har sin physiologiske Interesse, men som griber dybt Ind i det Praktiske: lykkedes det at overføre Syphilis til Dyrene, vilde en friere Experimentation være den nærmeste Følge, man blev derfor aldrig træt af disse Forsøg.

Auzias-Turenne har allerede fra 1844 foretaget en Række af deslige Forsøg, især paa Aber, hvorved det tilsidst er lykkedes ham at fremkalde den karakteristiske Chanker. Han har derved banet os en ny Vei til Løsningen af flere Problemer, som ei skulde været os let at løse uden denne friere Experimenteren, da den Maade, hvorpaa Syphilis ellers opstaaer, gjør os det næsten umuligt at forfølge dens Udvikling. *Auzias*

siger meget rigtig om sine heldige Resultater af Inoculationen af Syphilis hos Dyrene, at de ere mindre at betragte som en Opdagelse end som Middel til Opdagelse¹⁾.

Idet han stadig fortsatte disse Forsøg observerede han, at den anden Chancre stedse varede kortere Tid end den første, den tredje kortere Tid end den anden o. s. v., indtil det ei var ham muligt at fremkalde andre end aborterende Chankre, og tilsidst ei engang disse. Chankrene bleve saa meget mindre intense, som han efterhaanden multiplicerede dem hos det samme Dyr. Fremdeles bemærkede han, at de Chankre, der vare nærvæd at cicatricere, og som ei let lode sig inoculere hos det Dyr, der havde dem, derimod kunde uden Vanskelighed inoculeres hos et andet Dyr, paa hvilket der ei tidligere var eksperimenteret. Han sluttede af

¹⁾ Overførelsen af Syphilis til Dyrene er noie knyttet til Kapitlet om Syphilisationen, fordi Ideen til denne fremgik af disse Forsøg, jeg skal derfor give en kort Meddelelse om denne Sag.

Da *Auzias-Turenne* i October 1844 havde meddelt Académie des sciences Resultaterne af sine Experimenter i denne Retning, begyndte flere Andre at repetere disse Forsøg, navnlig *Castelnau* og *Cullerier*, men begge erklærede, at det ei havde været dem muligt at overføre Chankeren til noget Dyr. *Auzias* foretog paany flere Forsøg og fremstillede for Académiet tvende Aber, hos hvem der var udviklet Hunterske Chankre, hvis Pus fremkaldte ligeartede Chankre. Han tilskriver Operationsmetoden de forskjellige Resultater, hvortil man ved Forsøgene kom. Han vælger ikke som sine Forgjængere Genitalia til Inoculationssted, fordi Dyret her kan slikke Saarene, men han opererer i Almindelighed paa den bagre Del af Øret, dog siger han, at han ifølge senere Experimenter har fundet, at man kan frembringe Chankre overalt. Han afklipper først Haarene, og derpaa med en liden krum Sax Epidermis i en Millimeters Udstrækning, helst saaledes, at der ei kommer Blod, deponerer paa det blottede Sted Chankermaterie alene, eller opblandet med noget Saliva, idet han til samme Tid froterer Omkredsen med et stumpt Instrument.

Dagen efter Operationen viser der sig en Papel paa Stedet, den følgende Dag en Vesikel, der efter et Døgn's Forløb er forvandlet til en Pustel, og endelig faaer man en Chancre, bedækket med en Cruste. Denne Chancre udvider sig og gennemløber derpaa sine Stadier, idet den bestandig bibeholder Hudchankrens Charakterer.

Man har gjort forskjellige Indvendinger, for at vise, at det hos Dyrene frembragte Saar ei er nogen Chancre; man har sagt, at Formen og Størrelsen ei er den samme, som hos Mennesket, den varer kortere Tid og Betændelsen er mindre, men hvad der af dette er rigtigt, er begrundet i de forskjellige Dyrs physiologiske Eiendommeligheder. Fremdeles har man indvendt, at der ved Inoculationen fra det ene Dyr til det andet, eller fra Dyret til Mennesket, maaskee tages Materie, der er forbleven liggende uforandret fra den første Inoculation, og at der saaledes kun foregaar en Transplantation. Men denne Indvending kunde man gjøre ved enhver Inoculation; den virulente Materie maatte da i lang Tid kunne forblive paa den ulcererede Hud, uden at undergaae den mindste

flisse forskjellige Observationer, at der ved de fortsatte Inoculationer med den syphilitiske Gift udvikler sig en Tilstand i Organismen, under hvilken denne ei længer er istand til at afficeres af Syphilis. Denne Tilstand benævner han Syphilisation.

Den, som er syphiliseret, har i kort Tid gennemgaaet Udviklingen af Syphilis, og har den nu ikke længer, ligesaa lidt som den har Kopperne, som netop har gennemgaaet dem. Det er altsaa ikke muligt at opnaae Syphilisation uden at gennemgaae den constitutionelle Syphilis; det er nødvendigt at gennemgaae den hurtigt, for at den ei skal angribe Organerne.

Den Evne hos Individet at kunne syphiliseres betegner han ved Benævnelsen Syphilisme. Man kan sige om et Individ, at det har saa meget mere Syphilisme, som det er lettere at syphilisere, ved et ringere

Degeneration, eller uden at bortføres ved den nye secernerede Materie. Den først benyttede Materie skulde føres fra det ene Saar til det andet, uden Hensyn til disses Tal. *Auzias-Turenne* har fulgt en Chanker til den ellefte Generation, idet han har ladet den passere gennem forskjellige Dyr, og endelig tilbage til Mennesket, efterat den gjentagende Gange har været renset. Han har cauteriseret den med *Argentum nitricum*, og efter flere Dages Forløb inoculeret med heldigt Resultat.

For at bevise, at Materien ei blot har været deponeret paa Huden, maatte man kunne paaavise constitutionel Syphilis hos Dyrene. Men her er et af de vanskeligste Punkter; allerede Dyrets Haarbedækning lægger Hindringer i veien, og dertil kommer, at Dyrene ere underkastede forskjellige Eruptioner, som maatte kunne forveksles med syphilitiske. *Auzias* siger dog, at han saavel har havt, som endnu har Aber og Katte angrebne af constitutionelle Symptomer, og man har i den sidste Tid meget paaberaabt sig en Kat, der efter Inoculationen fik et Exanthem, aborterede, og hvis fire Unger døde. Katten har senere været steril.

Sigmund i Wien har ligeledes foretaget Inoculationer paa Dyr og erholdt positive Resultater paa Hunde, Harer og Heste; og hos disse samme Dyr har han observeret en Syphilide efter den primære Affection. Han bemærkede tillige den successive Aftagen af Chankerens Varighed og Størrelse. *Sperino* har med positivt Resultat foretaget enkelte Inoculationer paa Heste.

Auzias-Turenne er ei bleven staaende ved Overføren af Chankermaterien fra Mennesket til Dyret, han har igjen bragt den tilbage. De herhen hørende Observationer skal jeg mere specielt gjengive.

Den Første, der lod sig inoculere, var en Tydsker, *Dr. Robert Wetz*, der selv har givet Beretning derom i en liden Brochure, hvorfra jeg hidsætter det Væsentligste:

Den 5te Juni 1851 inoculeredes en Abe med Chankermaterie; den 6te var Inoculationsstedet noget opheiet, og omgivet med en rød Ring; den 7de saaes en liden Vesikel; den 8de var der en liden brunn Cruste. Den 10de fandtes Saaret forstorret, og havde ganske Udseendet af en Chanker, en ujevn, flesket Bund, skarpt afskaarne Rande o. s. v.

Den 9de Juni foretoges Inoculationen paa *Dr. Wetz*, en stærk Mand, 34 Aar gammel, som aldrig havde lidt af Syphilis. Materien blev tagen af det beskrevne

Antal Chankre lader sig syphilisere, og Erfaringen viser os, at der hos de forskjellige Individuer virkelig er stor Forskel paa Modtageligheden for den syphilitiske Gift.

Inoculationen af syphilitisk Materie for derved at helbrede Syphilis er en Ide, der allerede for længere Tid tilbage har været fremsat og virkelig bragt til Udførelse. *Percy* undersøgte i 1777 tvende Personer, der lede af gamle syphilitiske Tilfælde, som ei havde villet vige for en langvarig og nøiagtig gennemført Behandling. Kjede saavel af Medicin som af det strengere Regim udsatte de sig for ny Smitte, hvorefter saavel de gamle som ny Tilfælde forsvandt ved den samme Behandling, som indtil da var anvendt uden Held. Han sluttede deraf, at den ny Infection havde i disse to Tilfælde saaledes modificeret Organismen, at den igjen

Saar hos Aben og indbragt under Epidermis paa den udvendige Side af venstre Overarm. Den 12te Juni bemærkede han en liden Vesikel, omgivet af en rød Ring; den 13de var Vesikelen brusten, og en Draabe grønlig-gul Materie flød ud. Den 14de var Stedet bedækket med en let Cruste, og under denne var et Saar med en graa flesket Bund og skarpt afskaarne Rande. De omgivende Væv inflammere, infiltrere og indurere. Samme Dag inoculere *Ricord* paa den venstre Arm med Materie fra den samme Abe, og den 15de saae man herefter en liden Vesikel, omgivet af en rød Ring. *Ricord* erkjendte nu det første Saar for en Chanker, og tilraadede Ætsning, der dog ei blev foretagen. Den 16de Juni fandtes det første Saar større, og paa den anden Arm var Vesikelen overgaaet i en Pustel. Der var desuden Feberbevægelser, Mathed, Mangel paa Appetit, Hovedpine o. s. v. Den 18de udtalte *Ricord* sig med Bestemthed om den syphilitiske Natur af begge disse Saar. Den 19de destruerede Dr. *Waltz* den 1ste Chanker, og den 24de den 2den. — Endnu den 25de Juni foretog han en Inoculation fra den samme Abe; Udviklingen af Saaret gik langsommere for sig end efter 1ste Inoculation, Vesikeldannelsen begyndte først den 3die Dag, Saaret var udviklet den 7de Dag, og havde da alle Chankerens Charakterer; 14 Dage efter Inoculationen destruerede han den med Wienerpasta. — Senere har Dr. *Waltz* foretaget en 4de Inoculation paa sig selv fra en Kat, der 8 Dage tidligere var inoculeret af *Auzias*. Ogsaa denne Inoculation lykkedes, og *Auzias* tog Materie fra den hos *Waltz* frembragte Chanker, og inoculere dermed en Abe, hos hvem der igjen udvikledes en Chanker. — I de første Maaneder derefter vare endnu ingen secundære Tilfælde udviklede hos Dr. *Waltz*.

Endnu en anden Læge har eksperimenteret paa sig selv, nemlig *Diday*, der inoculere 2 Katte, og overførte Pus fra den ene af disse til sig selv, hvorefter der viste sig en Chanker, der ei gav sig for en kraftig Cauterisation, den blev phagedænik, der kom en Bubo, som man maatte aabne; i det Hele varede hans Sygdom 89 Dage. For at fuldstændiggjøre Observationen, førte han igjen Pus fra sig tilbage til et Par Kaniner, hos hvem der dannede sig Chankre.

Jeg har gjort nogle enkelte Inoculationer hos Katte. Med syphilitisk Materie, der var udgaaen fra en i England erhvervet Chanker, og senere passeret en Pige med constitutionel Syphilis blev en 4 Aar gammel Kat inoculeret bag hoire,

var bleven istand til at paavirkes af de sædvanlige Midler. Da han det næste Aar blev consulert af en Syg, der led af constitutionel Syphilis, som havde trodset de forskellige Mercurialmidler, som i lang Tid vare bragte i Anvendelse, besluttede han at fremkalde hos denne Syge en artificial Infection. Han satte derfor tre Inoculationer paa hver Arm, og lod derpaa de syphilitiske Pustler udvikle sig i al Rolighed, og følge

Ore, noiagtig efter *Anzias's* Methode, men da der tre Dage efter denne Inoculation ikke viste sig nogen tydelige Tegu til at den vilde slaac an, blev en ny Inoculation foretagen til samme Sted og fra samme Individ. Der dannede sig efter denne en haard Cruste over Inoculationsstedet, uden at der var gaaen nogen Vesikel- eller Pusteldannelse forud, under Crusten var der ansamlet et skident, tykt Pus. Den 8de November fandtes Crusten bortstødt, det efterladte Saar var rødt, ikke meget fordybet, af en rund Form og afsondrende en ringe Mængde Pus. Den 10de viste Saaret sig endnu mindre fordybet, og saa tørt, at man kun med Vanskelighed kunde erholde den nødvendige Materie for dermed at foretage en Inoculation til den samme Pige, U—4, fra hvem Materien var overført til Katten. Denne Inoculation slog ikke an, hvorfor der en af de nærmest paafølgende Dage blev foretagen en ny Inoculation bag Kattens venstre Ore, hvorefter der den 17de viste sig en tyk Cruste, ligesom den forrige, uden foregaaende paaviselig Vesikel eller Pusteldannelse. Den 19de afløstes denne Cruste, der saaes da et rundt, superficielt Saar, hvorfra man med Vanskelighed var istand til at erholde saa megen Materie, at den kunde inoculeres til U—3. Inoculationsstedet bedækkedes med Uhrglas. Den 20de Novbr. hævedes allerede Epidermis, den 22de fandtes Vesiklen brusten og omgivet med en intens Areola. Fra nu af gik Pustelen paa sædvanlig Maade fremad, idet den fulgtes med de andre til samme Tid foretagne Inoculationer hos det samme Individ. — Hos Katten dannede der sig over Saaret en ny Cruste, under hvilken det den 27de Novbr. var tilhelet, uden nogen Haardhed i Omkredsen.

Da disse Forsøg paabegyndtes, var Katten drægtig, og nedkom 13 Dage efter første Inoculation med 4 sunde og friske Unger, der alle 2 Dage senere bleve inoculerede bag Ørene, uden at nogen af disse Inoculationer sloge an, da Moderen bestandig slikkede de saare Steder. Katten blev i Slutningen af Novbr. syg, og endelig i den Grad, at Gangkonen daglig bad om Tilladelse til at lade den drukne, men jeg fattede Mistanke om, at den ei blev vel pleiet, det viste sig, at denne Mistanke var grundet; ved at bringe Katten under andre Forhold, kom den sig meget snart, og den var endnu mange Maaneder efter, da den forsvandt fra Hospitalet, fuldkommen frisk; der har ikke viist sig noget Tegn hos den til secundær Syphilis, ligesom ogsaa den ene af hendes Unger, paa nogle Krampetilfælde nær, som man vel ei kan skrive paa Inoculationens Regning, befinder sig fuldkommen vel. De øvrige 3 ere 14 Dage gamle druknede, de vare indtil den Tid friske.

At der hos den af mig observerede Kat ikke har viist sig nogen constitutionel Syphilis, er et negativt Factum som naturligviis Intet beviser, naar man har bestemte positive at fremlægge. Saameget er vist, at endog *Ricord* i Discussionen i Academiets angaaende Syphilisationen erkjendte Overførelsen af Syphilis til Dyrene, som han i sine „Lettres sur la syphilis“ endnu meget betvivler.

deres regelmæssige Gang. Sex Uger senere, da Chankrene paa den høire Arm vare helbredede, og de paa den venstre Arm vare i betydelig Bedring, begyndte han en Mercurialbehandling, der bevirkede en fuldstændig Helbredelse. Det er dog at bemærke, at de forud eksisterende Symptomer ei vare forbedrede ved Inoculationen, tvertimod vare Saarene paa Tonsillerne og paa Corona glandis endnu mere udvidede. — *Percys* Experiment blev ikke gjentaget af nogen anden, men der vare de, der uden selv at anstille Forsøg, udtalte sin Misbilligelse dermed. *Percys* egne Yttringer derom ere: „Ce n'est pas une decouverte, c'est seulement un aperçu, c'est si l'on veut, un delire de mon imagination.“

Diday, „Sur un procédé de vaccination preservatoire de la Syphilis constitutionnelle, Paris 1849,“ har i den nyeste Tid foreslaaet en Inoculationsmethode for derved at hindre Syphilis fra at overgaae i Organismen. Han støtter sig til de Ricordske Principer, nemlig: Den constitutionelle Syphilis udvikler sig kun een Gang hos Mennesket; man kan være under Indflydelsen af den syphilitiske Diathese, eller være immun mod en ny Syphilis uden at have synlige Tegn paa Syphilis. Syphilis overføres fra Forældrene til Børnene, fra Moderen til Fosteret ved Circulationen, men jo ældre den bliver, jo mere den nærmer sig de tertiære Former, desto mindre Tilbøielighed har den til at overføres ved Arv; den forandrer maaskee da paa en anden Maade Børnens Constitution. I Overeenstemmelse med disse Grundsætninger var det *Didays* Hensigt at modificere Constitutionen i Almindelighed, førend en eksisterende Chancker har havt Tid til at inficere Legemet. Han vilde opnaae dette Resultat ved selve den syphilitiske Gift indbragt directe i Blodet, men fortyndet og kommen til det Punkt, at den kun kan fremkalde en almindelig Disposition uden syphilitiske Phænomener; han vilde fremkalde en Tilstand lignende den, som man bevirker ved Vaccinematerien for at beskytte mod den varioløse Gift. For at opnaae dette Resultat har *Diday* taget Blod af et Individ med tertiær Syphilis, med en syphilitisk Exostose, og dermed inoculeret 16 Individer med primær Syphilis, som ikke bleve underkastede nogen anden Behandling. De smaa Saar tilhelede uden at fremkalde nogen local Reaction, og de primære syphilitiske Phænomener lægedes til den sædvanlige Tid. Kun hos en af disse 16 udviklede der sig efter 8 Maaneder en almindelig Infection, men denne havde havt en indureret Chancker. *Diday* erklærede efter disse Resultater, at Erfaringen havde beviist Rigtigheden af hans theoretiske Anskuelser med Hensyn til de tertiære Tilfældes beskyttende Kraft mod den constitutionelle Syphilis.

Ved Bedømmelsen af disse Experimenter maa man erindre, at *Ricord* og hans Skole benægter Muligheden af de tertiære Tilfældes Overførelse fra Moderen til Fosteret, og dog vil *Diday*, at en Draabe af

(dette samme Blod skal kunne fremkalde en særegen Disposition hos et forhen friskt Menneske. *Ricord* bestrider ogsaa *Didays* Ideer, fordi man ei kan vide om Inoculationen af Blodet har udøvet nogen Indflydelse, da der ei viste sig nogen local Virkning, og dernæst beviser det Intet, at de inoculerede Individer ei fik constitutionel Syphilis, thi under de Omstændigheder, *Diday* har eksperimenteret, kommer der ingen constitutionel Syphilis, om man aldeles Intet foretager.

Didays Tanke var, som man seer, kun at imødegaae de constitutionelle Tilfælde, medens *Auzias-Turenne* derimod vil ved sin Methode kunne opnaae at gjøre Individet uimodtageligt for den syphilitiske Gift i Almindelighed, og for at opnaae dette inoculerer han med selve Chankermaterien. Han vilde anvende denne Inoculation saavel som Prophylacticum som Curativum. Som man kunde vente blø *Auzias's* Forslag øieblikkelig heftig angrebet. At ville inoculere en Sygdom, som Individet maaskee aldrig skulde have paadraget sig, ja endnu mere, som det i Almindelighed staar i Individets egen Magt at undgaae, gennem en langvarig og besværlig Behandling at ville bringe ham til et Punkt, som han aldrig selv har eftertraktet, og som han maaskee aldrig vil betragte som noget Gode, er en saa extravagant Idee, at den fortjente alvorlig Opposition. Denne var retfærdig og billig, og forsaavidt maa man ganske stille sig paa *Ricords* Side ved hans Optræden mod *Auzias-Turenne*; men naar han gaaer endnu et Skridt videre, og uden selvstændig Experimenteren forkaster Methoden som Curativum, da kan man ikke følge ham. Man kan ikke andet end finde det besynderligt, at den Mand, som gennem Experimenteren har naaet sit nærværende Standpunkt, nu forkaster Experimentet, og fordi Methoden ved det første Øiekast forekommer usandsynlig, fordømmer den (see *Lettres sur la syphilis*, 32 & 33).

Medens *Auzias's* Forsøg paa Dyr og hans deraf dragne Resultater vakte megen Modstand i Paris, begyndte *Sperino* i Turin at syphilisere Mennesker¹⁾. Han støttede sig, som han siger, ikke alene til Resultaterne af *Auzias's* Forsøg paa Dyr, men ogsaa til analoge Facta, som han havde observeret hos Syphilitiske, navnlig havde det været ham paafaldende, at de offentlige Piger, som paa Grund af deres Ungdom og Skjønhed hypigere vare udsatte for Smitte, og flere Gange om Aaret indkom i Hospitalet med Chanker, ikke ofte bleve angrebne af constitutionel Syphilis, medens derimod de Piger, der kom fra Provindserne med en liden simpel

¹⁾ Dog seer man af *Auzias's* *Cours de syphilisation* p. 14, at da han den 18de November 1850 annoncerede Syphilisationen i Académie des sciences, havde han allerede udført den paa Mennesker, men dette var i alle Tilfælde *Sperino* ubekjendt.

eller indureret Chanker, hyppig angrebes nogle Maaneder efter af constitutionel Syphilis. Ogsaa andre Læger, f. Ex. *Castelnau* ville have observeret en ved gentagen Smitte erhvervet Immunitet; *Castelnau* vil saa ofte have bemærket den, at han endog har givet denne særegne Immunitet Navn af „saturation syphilitique.“

Facta som disse maa optages med megen Forsigtighed, saa længe man ei efter noiagtige Observationer med Talstørrelser kan oplyse dem. *Parent-Duchatelet*, der med megen Noiagtighed har anstillet Observationer med Hensyn til de offentlige Piger, vil have fundet, at et stort Antal af dem ere (uden nogensinde at have lidt af Syphilis?) „refractaire“ mod den syphilitiske Gift, han vilde endog efter de Data, der stode til hans Raadighed, gjøre den Beregning, at to Trediedele af disse Fruentimmer vare uimodtagelige for Smitten. Jeg har angaaende dette Punkt confereret med en af de herværende Visitatorer, *Dr. Lund*, der erklærer, at det efter hans Erfaring er en Undtagelse, naar en Puella publica ei angribes, men at derimod disse Menneskers Modtagelighed for Smitten synes at være meget forskjellig. En almindelig Observation er det nok, at tiltrædende Puellæ publicæ hyppigere angribes end de, der i længere Tid have været i Tjenesten, dette er ogsaa bemærket af de Læger, som hos os besørge Visitationen af de offentlige Fruentimmer.

Vi see altsaa, at Observationerne i denne Retning ere saa almindelige, at der maa ligge noget Sandt til Grund for dem, men uagtet jeg ikke er utilboielig til at antage, at her i nogen Grad kan existere en Syphilisation, saa maa man dog ikke heller oversee andre nærliggende Aarsager, og især, at Delene ved den hyppige Brug blive mindre ømfindtlige og excitable. Man kan ikke vel tænke sig, at Immunitet skulde kunne opstaae ved det ringe Antal Chankre, som det dog i Grunden er, der Tid efter anden erhverves paa sædvanlig Maade, i Forhold til det store Antal, der udfordres for at frembringe Syphilisationen ved de artificielle Inoculationer.

Sperino havde ligeledes bemærket, at store Saar efter suppurerende Buboner tilhelede snart, naar han satte flere artificielle Chankre.

Af disse og flere forskjellige Facta havde han uddraget den Slutning, at den constitutionelle Syphilis ei udvikler sig i et directe Forhold til Udstrækningen og Varigheden af de primære Saar, men at den tvertimod udvikler sig saameget sjeldnere, som de primære Saar have været tilstede i større Mængde. Støttet hertil vovede han at anstille Forsøg med Inoculationen af den syphilitiske Gift hos Mennesker, da han holdt sig forvisset om, at derved ei alene var Noget at vinde for Videnskaben, men at det ogsaa vilde være til sandt Gavn for den Lidende. De første Forsøg foretog han mod Slutningen af Januar 1851, som han selv siger

saavel med megen Forsigtighed som med megen Ængstelighed. Han forelagde Académie médico-chirurgicale i Turin sin første Afhandling om Syphilisationen den 23de Mai 1851, efterat have foretaget en Række af Experimenter især paa de offentlige Fruentimmer, og i en Tid af 5 Maaneder inoculeret 52 Individuer, hvorved han fandt de af *Auzias* hos Dyrene opaaviste Facta paa det Bestemteste bekræftede.

Alle de inoculerede Fruentimmer lede ved deres Indtrædelse i Hospitalet af primær eller constitutionel Syphilis, der under de fortsatte Inoculationer forsvandt, idet Almeenbefindendet til samme Tid blev bedre. Flere Syge, og blandt dem nogle af Puellæ publicæ, anmodede selv om at maatte blive underkastede den ny Curmethode, paa Grund af de heldige Resultater, som de havde observeret deraf hos dem, som efter denne vare behandlede. Der blev i Anledning af disse Meddelelser udnævnt en Commission, bestaaende af 5 Medlemmer, nemlig *C. Pertusio*, *A. Sella*, *P. Frola*, *C. Demaria* og *F. Freschi*, for i Syphilicomet at overvære de af *Sperino* foretagne Forsøg.

Nu begyndte man ogsaa i Paris aabenlyst at syphilisere, dog foretoges de fleste Forsøg i privat Praxis, og derfor, som det synes, paa en saaa lidet ordnet Maade, at Resultaterne bleve meget forskellige. Hertil bidrog vel tillige, at man i den første Tid var mere usikker om Maaden, paa hvilken man skulde gennemføre Syphilisationen. Det eneste Hospital, ihvori den blev forsøgt, var Val-de-grace, hvor *Marchal de Calvi*, som det sagdes, med Held foretog flere Forsøg.

Jeg har tidligere i Magazin for Lægevidenskaben, 6te B. p. 720 (og fig., gjengivet nogle af de herhen hørende Sygehistorier, som man finder endnu noiaagtigere og ledsagede af Reflexioner i *Auzias's* Cours de syphilisation. Det uheldige Udfald, som enkelte af disse Tilfælde havde, gjorde at Académie de médecine søgte Leiligheden til at bringe Sagen ind for sin Domstol, og en saadan Leilighed udeblev ikke længe. En Dr. *L.*, der havde foretaget flere Inoculationer paa sig selv i den Hensigt at syphilisere sig, havde ogsaa betjent sig af Pus fra secundære Halstilfælde, der havde slaaet an. Han blev fremstillet i Académiet i November 1851, 10 Dagen efterat *Auzias-Turenne* til Académie des sciences havde indleveret en Memoire angaaende Principerne for Syphilisationen, der bærer Præget af et saa noiaagtigt Studium af denne Gjenstand, at man kun maa undres over, at det har været muligt alene ved Forsøg paa Dyr at komme til disse Resultater. Académiet udnævnte i Anledning af det ovennævnte Factum en Commission bestaaende af *Begin*, *Ricord*, *Lagneau*, *Roux* og *Velpeau*, der skulde afgive sin Betænkning saavel over Inoculabiliteten af den secundære Syphilis, som over Syphilisationen. Det blev altsaa ikke for denne Commission, som for den Turinske, en Nødvendighed selv at

følge Udførelsen af Forsøgene, *Auzias-Turenne* havde ingen Hospitalsafdeling, og kunde af den Grund ei med Lethed tilveiebringe det nødvendige Materiale for Bedømmelsen. Der forelaae derfor Commissionen for Udførelsen af den sidste Deel af dens Hverv saa faa Data, at den derefter umulig kunde afgive nogen Dom, den maatte følgelig, uden at have Observationer at støtte sig til, afgive sin Kjendelse, og, at denne under disse Omstændigheder ikke blev Syphilisationen gunstig, var let at forudsee. I Academiet fremkaldte denne Rapport en levende og langvarig Discussion, men man vilde feile meget, om man kaldte den grundig, og den havde da ikke heller godt for at være det, thi den var ikke støttet til andet end aprioriske Raisonnements. Forgjeves søgte *Malgaigne* og *Depaul* at standse Academiet i sin Fordømmelsesdom over Syphilisationen, indtil man havde de nødvendige Data at støtte sig til; men som *Larrey* udtrykte sig, man ansaae Qvæstionen forud bedømt ved „le bon sens et la raison médical“ og man holdt sig til den af Commissionen udtalte Dom, at Inoculationen af Syphilis hverken kan forsvares som prophylaktisk eller curativ Methode.

Jeg yttrede paa det citerede Sted i vort Magazin, p. 729 i Anledning af Academiets Kjendelse: „Hermed er dog neppe endnu denne Sag endt, enkelte af de Facta, der ere fremkomne, synes at vise, at Syphilisation virkelig kan finde Sted, men at vi endnu kjende altfor lidt til naar den kan anvendes, og til Maaden, hvorpaa dette bør skee.“ Jeg troer denne Mening har viist sig at være rigtig.

Det var ikke alene i Académie de médecine, Syphilisationen mødte saa megen Modstand, den havde samme Skjæbne for en anden Domstol. Da Syphilisationen griber ind i den offentlige Hygiæne var det rimeligt, at den blev Gjenstand for høiere Auctoriteters Opmærksomhed, Politiepræfecten i Paris lod, da *Auzias-Turenne* ansøgte om Tilladelse til i St. Lazare at foretage Experimenter med denne Methode, nedsætte en Commission under *Meliet's* Præsidium, og forøvrigt sammensat af *Ricord*, *Conneau*, *Denis* og *Marchal de Calvi*. Denne Commission har senere afgivet sit Responsum, ifølge hvilket det er forbudt at experimentere med Syphilisationen i Parises Hospitaler. *Marchal de Calvi* har dog tilføiet, at han ifølge sine egne Observationer antager man bør anstille Forsøg for at erfare: 1, om et lidet Antal Inoculationer, satte til forskellige Tider, kunne bringe den indurerede Chancker til at svinde og neutralisere den syphilitiske Diathese; 2, om lignende Inoculationer ikke ere istand til at udøve en helbredende Virkning paa den constitutionelle Syphilis; 3, om de ei have en bestemt Indflydelse paa Phagedænismen, der ofte modstaaer alle hidtil kjendte Midler. — For Diagnosens Skyld har man forsøgt talrige Inoculationer. Hvorfor skulde man modsætte sig lignende Forsøg, naar det gjælder Helbredelsen af Syphilis?

Det vil dog neppe kunne betvivles, at dette Forbud maa blive taget tilbage, naar man fra forskjellige Steder bliver overbevist om, at disse Forsøg dog idetmindste ingen Skade gjøre. Man vilde da gjøre Videnskaben en Tjeneste ved at give *Auzias-Turenne* en Hospitalsafdeling til fortsat Studium af Syphilis; at derved vilde udbringes gavnlige Resultater, iderom kan man være forvisset.

Der gaves dog i Frankrige enkelte Mænd, der med Upartiskhed behandlede Spørgsmaalet om Syphilisationen, navnlig *Diday*, der underkastede den en grundigere Kritik, og *Cazenave*, der i sin Journal optog *Sperinos* første Afhandling, som han omtalte meget fordeelagtig, og opfordrede til at opsætte med at afsige nogen Dom, indtil man havde tilstrækkelig mange Facta at støtte sig til.

Ikke meget heldigere end i det franske Academie har Syphilisationens Skjæbne været i Académie médico-chirurgicale i Turin, uagtet den af Academiets udvalgte Commission har havt Anledning til at see de Mange, der af *Sperino* ere behandlede, og som i hans fortrinlige Værk over Syphilisationen, der er publiceret i Januar 1853, nærmere ere omtalte. Hos 44, der ved Syphilisation vare helbredede for primær Syphilis, havde der ikke viist sig noget Symptom af constitutionel Syphilis, og hos 32, der ligeledes ved Syphilisation og uden Mercur vare helbredede for constitutionel Syphilis, havde der ikke viist sig noget Recidiv, uagtet der i nogle Tilfælde var forløbet flere Maaneder, i andre mere end et Aar, ja endog over to Aar. Af disse mange noiagtige Forsøg maatte man dog idetmindste have kunnet uddrage det Resultat, at man her er inde paa en Sag, der fortjener den største Opmærksomhed, at her aabner sig for os et nyt Felt, der med Omhue maa studeres. Men det synes som man i hele denne Materie er gaaet frem efter forudfattede Meninger, man har fundet den saa paradox, at man ei har anseet det Umagen værd at anstille Forsøg, ja det synes endog som man er gaaet endnu videre, det lader til, man ei har villet tro, hvad man har seet. I en kritisk Undersøgelse af den Turinske Commissions Beretning ved *Sperino*, som nylig er udkommen, citeres et Brev fra *Depaul* til *Sperino*, der er altfor mærkeligt til at jeg ikke her skulde gjengive det:

„Nous sommes très-étonnés de ce que le rapport de votre Commission se fait si long-temps attendre; mais ce qui nous a surpris bien d'avantage, c'est que ce rapport soit connu ici de vos adversaires avant que votre Académie en ait entendu la lecture. Tout le monde sait parmi nous que les conclusions vous sont défavorables.

On va même jusqu'à dire que ce rapport a été élaboré et revu à Paris et qu'il ne vous reviendra qu'après de nombreuses modifications. Mais si cela est vrai, c'est une monstruosité scientifique! et pour mon

compte je n'aurais pas assez de mépris pour des hommes qui seraient capables d'une telle conduite!

Mais on a beau faire, s'il y a quelque chose d'utile dans la syphilisation, on ne parviendra pas à l'étouffer. La question est maintenant suffisamment engagée, et c'est surtout à votre courage et à vos persévérants efforts qu'elle devra de vivre et d'être sérieusement étudiée."

Efter disse Oplysninger kan man ikke undres over, at Akademiet, efter Commissionens Forslag erklærede, at Syphilisationen hverken har nogen curativ eller prophylaktisk Virkning. Flere Medlemmer erkjendte dog, at man for nærværende Tid ei kan afgjøre Spørgsmaalet om Syphilisationen, men ligesom i Pariserakademiet formaaede de ikke at standse Voteringen, og der gaves ikke *Sperino* Anledning til i Akademiet at forsvare Sagen.

Sperino har senere i en Kritik over Commissionens Arbejde med Nøiagtighed gjennemgaaet dette og paaviist Skjævhederne deri. Han vil ogsaa fremtidig kunne virke for Sagen, da Auctoriteterne dog ei have ladet sig forlede til at hindre Syphilisationens Udførelse i Hospitalerne.

I Tydskland ere kun enkelte Forsøg foretagne af *Sigmund*, men da de have været udførte i hans private Praxis, have de ikke afgivet Resultater. Det sees af Beretninger fra Cand. *Holst*, at *Sigmund* i Begyndelsen aldeles fordømte Syphilisationen, men da han i Turin havde seet de vundne Resultater, var han fordomsfri nok til at stille sig paa et andet Standpunkt, hvilket man med Bestemthed seer af den Kritik, som han nylig har givet over nogle af de om Syphilisationen udkomne Skrifter, som han slutter med følgende Ord: „— glücklicher Weise steht die Wissenschaft nicht unter dem Pariser Areopag, und Wiederholungen und Fortsetzungen der Arbeiten in männlich ernster, parteiloser und gewissenhafter Weise, wie die angeführten, werden in einigen Jahren beweisen, das wir Recht hatten, als wir vor der k. k. Gesellschaft der Aerzte die Syphilisation zu einer umständlichen und unbefangenen Prüfung empfohlen; hätten der einmal gegebenen Verhältnisse es uns selbst gestattet, so würden wir im Sinne unseres damaligen Berichtes nicht angestanden haben, auch hier derlei Versuche zu unternehmen.“ Det sees heraf, at han langt fra at følge Akademiernes Dom opmuntrer til fortsatte Undersøgelser. I Sverige ere enkelte Forsøg anstillede, hvis Resultater jeg endnu ikke kjender.

Læren om Syphilisationen har paa det omfintligste berørt den Ricordske Skole, den har allerede rokket enkelte af dens Grundsætninger, og truer med at gjøre større Omvæltninger. Modstanden fra denne Side er derfor let begribelig. Det synes dog som *Ricord* kommer i en besynderlig Stilling, denne praktiske Mand, der aldrig skyede Experimentet, standser her, og hvad der er meest at undres over, han taler om Irrigation med den syphilitiske Gift. Man erindre sig hans Satiriseren over

[Desruelles, da denne yttrede, at en dobbelt Syphilis var vanskeligere at helbrede end en enkelt! *Ricord* bebrejder dog ikke *Puche*, fordi han hos samme Individ med samme Materie har foretaget syv paa hinanden følgende Inoculationer.

Partierne kom ogsaa i Turin i Bevægelse, man var endnu for nær den franske Grændse; *Depauls* Brev viser os, at Forbindelsen mellem Paris og Turin maa være meget levende. *Sperinos* Udholdenhed havde dog formaaet at lægge altfor mange Facta i Rette, til at der ei i Turin skulde vise sig megen Sympathie for den ny Methode. Man seer, at ikke faa blandt de ældre Læger i Akademiet have forsøgt at standse det faldne Votum, og det synes som om den yngre Generation, der med egne Øine havde overbevist sig om de fremstillede Factas Rigtighed, og som var upaavirket af Partistridigheder, lydelig i Akademiet har yttret sin Sympathie for Syphilisationen, og dette tør være et mægtigt Vink for dens fremtidige Skjæbne.

Den Modstand, Syphilisationen har mødt kunde antyde, at vor Behandling af Syphilis har naaet den Grad af Fuldkommenhed, at vi ikke længere bør anstille Forsøg med et usikkert Middel, og et Middel, om hvilket vi kunde antage, at det maaske vilde virke skadeligt. Der er virkelig ogsaa dem, der staae i den Formening, *Ricord* siger i sine Breve, at Syphilis identivl er en af de Sygdomme, mod hvilke Kunsten formaaer at udrette meest. Hvorledes dette harmonerer med hans Mening om, at den, der engang har havt constitutionel Syphilis, aldrig igjen vil kunne faae en indureret Chanker, med andre Ord, at naar den syphilitiske Dyskrasie engang er indbragt i Legemet, vil den ei igjen kunne udryddes, det veed jeg ikke. Men hvad Enhver veed, der har beskæftiget sig med Behandlingen af disse Sygdomme, det er, at man aldrig kan forsikre Nogen, der har lidt af constitutionel Syphilis om, at han for stedse er helbredet. Vi see, at Recidiverne endog efter den omhyggeligste Behandling ere mange, at disse indfinde sig snart kort Tid efter, snart efter Aars, ja efter Decenniers Forløb. *Ricord* har selv nylig anført et Exempel paa, at Syphilis, efter i 40 Aar at have været latent, atter brød frem. Vi see den tilsyneladende Helbredede bringe syphilitiske Børn til Verden, og alt dette forekommer efter de meest systematisk gennemførte Mercurialcure. Vi ere vant til disse Uheld; gennem Aarhundreder har Mercuren været anvendt mod denne Sygdom, og aldrig givet bedre Resultater, det er os derfor heller ikke paafaldende, at den nu viser sig ligesaa upaalidelig som altid forhen, det hindrer os ikke fra stedse paany at anvende den, fordi den dog er det sikreste Middel, vi kjende.

Ikke nok med at Mercuren er utilforladelig i sine Virkninger, den fremkalder ofte alvorlige, ja endog farlige Følger, selv naar den har været anvendt med den største Forsigtighed. Alt dette hjælper ikke, vi tage

dog altid vor Tilflugt til *Mercuren*, fordi vi ikke kjende noget virksomt Middel, der er mindre farligt.

Forholder det sig nu saa, at vore nærværende Midler mod Syphilis dels ere utilstrækkelige, dels kunne have en uheldig Indflydelse paa Organismen, saa forekommer det mig, at vi ere i vor gode Ret, naar vi forsøge et nyt Middel, skulde dettes Virkning end ved første Øiekast forekomme usandsynlig eller endog urimelig, uprovet bør det ei forkastes, vor aprioriske Kundskab strækker sig ikke langt.

Spørgsmaalet kan efter min Formening kun blive, i hvilke Tilfælde det kan være tilladt at forsøge Anvendelsen af Syphilisationen. Jeg har allerede talt om dens Anvendelse som Prophylacticum. Jeg er enig med Alle, som derom have yttret sig, at den er utilladelig, og at den savner al fornuftig Grund, dens Opfinder er nu ogsaa deri enig. Der kan altsaa kun blive Tale om at anvende Syphilisationen, hvor der allerede existerer Syphilis, men efter min Formening langt fra i ethvert Tilfælde, saaledes som man hidtil har gjort. Man har som bekjendt anvendt den saavel mod den primære som mod den constitutionelle Syphilis, dette billiger jeg ikke, jeg anseer den bestemt contraindiceret mod de primære Former.

Mod den ikke indurerede Chanker vil jeg ikke anvende Syphilisationen, fordi der her er større Sandsynlighed for, at den Syge ei skal faae constitutionel Syphilis. Jeg vil ikke underskrive den Ricordske Sætning, at den ikke indurerede Chanker aldrig skal kunne give Anledning til constitutionel Syphilis, thi ved egne nøiagtige Observationer har jeg overbevist mig om det Modsatte. Blandt flere Exempler vil jeg kun nævne eet, fordi flere Colleger have fulgt dette; en *Puella publica K. Ellingsdatter*, der var observeret fra samme Stund, hun indtraadte paa denne Bane, blev i min Hospitalsafdeling behandlet for primære Tilfælde, simple Chankre, uden noget Spor af Induration, hun blev i de følgende Uger med største Opmærksomhed observeret, der indfandt sig til sædvanlig Tid constitutionelle Tilfælde, der antog en meget haardnakket Charakter, de trodsede i meget lang Tid alle Midler, og da hun endelig var helbredet, kom der snart igjen Recidiv, hvorfor hun endnu i dette Øieblik er under Behandling. Men, som jeg har yttret, det er som oftest saa, at disse Chankre alene ere locale, og jeg har derfor ikke Ret til at underkaste den Syge en lang og besværlig Behandling, i den Hensigt at befrie ham fra et Onde, som han maaskee aldrig skulde have faaet. Dersom der er en indureret Chanker, da vil *Ricord* betragte Indurationen som det første Phænomen af den constitutionelle Syphilis. Jeg underskriver heller denne Sætning end den førstnævnte, men jeg anseer den ikke hævet over enhver Tvivl, ikke saa sikker, at jeg heller her skulde tillade mig at bringe en saa besværlig Behandling som Syphilisationen i Anvendelse. Lad det da først

wise sig, at der virkelig kommer constitutionel Syphilis, forinden vi gribe til kraftigere Midler. Saameget mere finder jeg dette rigtigt som Begreberne om Induration ved en Chanker ere meget forskellige.

Jeg anseer derfor Syphilisationen kun berettiget, hvor der existerer constitutionel Syphilis; thi dersom Syphilis er overgaaet i Organismen, da er der ingen Rimelighed for, at man ved Indbringen af ny syphilitisk Materie skal kunne skade, og man er derfor under disse Omstændigheder berettiget til at experimentere, naar man gjennem disse Experimenter anseer det muligt at opnaae noget Godt.

Om det i ethvert Tilfælde af constitutionel Syphilis er rigtigt at anvende Syphilisation, er et Spørgsmaal, som jeg senere kommer tilbage til, jeg vil her kun antyde, at jeg antager, den syphilitiske Dyskrasie gjennem Tiden modificeres saaledes, at den primære Materie ingen Indflydelse udoover paa den.

Efter de her i Korthed fremsatte Anskuelser har jeg handlet, jeg har aldrig tilladt mig at foretage en Inoculation med fremmed Materie hos den, der kun har lidt af primære Tilfælde. Ikke fordi jeg antager, at der gives forskellige Arter syphilitisk Pus, men vel Pus af forskjellig Intensitetsgrad, og jeg veed ikke med fuldkommen Sikkerhed endnu, om Indflydelsen deraf paa nogen Maade kan være forskjellig. Alle de, jeg har syphiliseret, have haft constitutionel Syphilis i dens forskjelligste Perioder, og ere dels forud behandlede med alt, hvad Kunsten kjender, dels have de ikke tidligere været underkastede nogen Behandling, da jeg har anseet det at være af Vigtighed under begge disse Forholde at samle Observationer. Dersom man først vilde anvende Syphilisationen, naar alt andet var forsøgt, kunde man umulig faae nogen klar Idee om dens Virkning; thi under deslige Omstændigheder veed man ei, hvad der tilhører Syphilis, og hvad der tilhører Indflydelsen af anvendte Midler, navnlig Mercuren. Det er ofte vanskeligt eller umuligt at skjelne disse Tilfælde fra hinanden.

Naar man vil syphilisere en Person, maa man først undersøge hans Almenbefindende, især maa man være opmærksom paa, om der i noget Organ existerer nogen inflammatorisk Tilstand, da denne i saafald først maa hæves, førend man begynder Syphilisationen, da de artificielle Saar ellers kunne antage en slem Charakter. Man bør ikke heller, tidtmindste ikke i den første Tid man eksperimenterer, tage altfor svage Individuer i Behandling, og heller ikke Drikfeldige; med deslige Subjecter har jeg havt min store Nød. Man kan lade den Syge, forinden man begynder Behandlingen, tage nogle Bade, sørge for at hans Afføring er i Orden, regulere hans Diæt, stille ham under gunstige hygiæniske Betingelser, og erholde hans eget Samtykke til Gjennemførelsen af denne Cur-

methode. Det maa dog vel bemærkes, at her ved Reguleringen af Diæten ei forstaaes at sætte den Syge paa en streng Diæt, som han ei heller vil finde sig i, da Appetiten under Curen tiltager; der er kun Spørgsmaal om en ordentlig Diæt. Jeg har stedse ladet mine Syge faae fuld Hospitalsskost, den de godt have tørret. I Reglen har jeg anvendt Syphilisationen uden Hjælp af noget andet Middel, kun hos enkelte Syge er Mercur eller Iod tillige benyttet og da i Almindelighed efter endt Syphilisation; herom sees Alt paa det nøiagtigste i Sygehistorierne.

Ved Anbringelsen af de artificielle Chankre har man anvendt forskellige Fremgangsmaader. *Auzias-Turenne* fremsætter i sit Brev til *A. Latour* som almindelig Regel, at successivt bibragte Chankre syphilisere mere end et lignende Antal, der forekomme samtidigt. Men da det vilde være altfor langvarigt at opnaae den fuldkomne Syphilisation ved successive Chankre, tilraader han mod Slutningen af Behandlingen at lade Inoculationerne følge hurtigere paa hverandre, og gjøre flere samtidigt, da der nu ei længer er nogen Fare for, at de skulle fremkalde nogen Betændelse. Han tilraader saaledes i Begyndelsen kun at gjøre 1 Inoculation af Gangen, med 8—10 Dages Mellemrum, men senere, naar Chankrene ikke længer have nogen Intensitet, flere Inoculationer hver 2den eller 3die Dag, eller endnu oftere. Senere angiver han 3 forskellige Maader: Chankrene kunne inoculeres den ene efter den anden, saaledes at den paafølgende først anbringes, naar den foregaaende er ved at hele; eller den ene efter den anden, men saaledes, at No. 2 sættes naar No. 1 er midtvejs; eller de kunne alle bibringes paa eengang. I første Tilfælde udfordres de færreste Chankre og den længste Tid, i sidste Tilfælde den korteste Tid og de fleste Chankre.

Sperino anbragte i Begyndelsen 3 eller 4 Chankre af Gangen, og gjentog Inoculationen 1 eller 2 Gange om Ugen. Efter paa denne Maade at have anbragt 24—30 Chankre viste der sig efter Inoculationen kun ganske smaa Pustler, der svandt hen efter 5—6 Dage. Senere lod han Inoculationerne følge hurtigere paa hverandre, hver 2den eller 3die Dag, og han satte hver Gang flere Chankre. Hans Grund er denne: de første artificielle Chankre ere større, mere inflammerede, smerteligere og dybere end de efterfølgende; men dersom man istedetfor at sætte to eller tre Chankre af Gangen, sætter 12, 15 eller 20, og dersom man efter to eller tre Dage atter sætter et stort Antal, har man den Fordeel, at ei engang de første artificielle Chankre blive saa store, saa inflammerede og saa smertelige, som naar man lader dem flere Dage staae alene, deres forskellige Stadier ere kortere, de cicatricere hurtigere, de efterlade mindre Ar og de primære og secundære Tilfælde, som Individet har, forsvinde hurtigere. Senere er han gaaet endnu videre og har sat indtil 60 Inocula-

operationer ad Gangen, men Resultatet heraf var, at Immuniteten indfandt sig forinden de syphilitiske Phænomener vare hævede, eller efterat være forsvundne vendte de snart igjen tilbage. Han har derfor atter begyndt med et ringere Antal ad Gangen, og sætter nu 6—10 paa eengang. Medens disse første Chankre ere i den progressive Periode, er det ikke nødvendigt eller hensigtsmæssigt at foretage nye Inoculationer, fordi de derved fremkaldte Chankre næsten altid standse de førstes Gang, og bevirke, at de tidligere indtræde i Cicatrisationsperioden. Dersom han første Gang har sat færre end 10 Chankre, sætter han ligesaa mange sex eller otte Dage senere, for at de første ei skulle udvikle sig altfor meget.

Naar de første Chankre indtræde i Transformationsperioden, maa man strax foretage en ny Inoculation og sætte et lignende Antal Chankre. Men dersom disse ikke udvikle sig altfor meget, maa man idetmindste for det første ei sætte flere. Udvikle de sig derimod stærkt, maa man foretage nye Inoculationer og sætte mange Chankre i korte Mellemrum, og følge den samme Regel for alle de følgende artificielle Chankre.

Dersom disse Chankre ikke opnaae en stærkere Udvikling, og deres progressive Periode er meget kort, maa man ved den tredje Inoculation ei sætte flere end 2—6 Chankre, for at disse kunne opnaae en stærkere Udvikling, og derved frembringe en heldig Virkning paa de tilstedeværende syphilitiske Tilfælde.

Saafernt alle tidligere Inoculationer kun have fremkaldt smaa og kortvarende Chankre, og der til samme Tid ei er foregaaet nogen Behandling med den syphilitiske Affection, bør man afbryde Behandlingen 10 til 14 Dage, og naar man igjen paabegynder den, sætte 2 til 4 Chankre hver Gang med lange Mellemrum.

Naar de syphilitiske Phænomener ere svundne, kan man, for at afkorte Behandlingen og hurtigere opnaae Immunitet, sætte 15—20 Chankre paa eengang med 5—10 Dages Mellemrum. Paa denne Maade blive Pustlerne snart smaa, kortvarende og aborterende, indtil man endelig kommer til absolut Immunitet.

Man har anført disse forskjellige Fremgangsmaader som et Beviis imod selve Syphilisationens Realitet, men jeg begriber ikke denne Tankegang; fordi man ei med eengang har i denne Sag udforsket Alt, saa skulde der ei være nogen Sandhed i det Hele. Skulde dette Raisonnement være rigtigt, saa vilde nok de fleste Nyheder i Medicinen blive forkastede. For den, der selv har praktiseret Syphilisationen, er det let begribeligt, hvorledes man er kommen ind paa disse forskjellige Fremgangsmaader. Hvad mig selv angaaer, da har jeg ogsaa varieret noget. I Begyndelsen satte jeg 2 Chankre hver 6te Dag, jeg satte kun 2 ad Gangen, fordi jeg var usikkert for en for stærk Virkning, og jeg valgte Mellemrummet af 6

Dage, fordi vi see, at 5 Dage i Almindelighed ere nødvendige for at udvikle Indurationen i Chankeren, som da efter den sædvanlige Forklaring vil sige det samme som at føre den syphilitiske Materie over i Organismen. Da Saarene begyndte at aftage i Størrelse, satte jeg hver Gang 4 Chankre, senere 6—10. Mellemrummet mellem Inoculationerne lod jeg lige henimod Immunitetsperioden forblive det samme, men mod denne Periode afkortede jeg Tiden, saaledes, at jeg enkelte Gange inoculerede endog hver Dag. — Der medgik for de fleste Behandlede lang Tid ved denne Fremgangsmaade, hvorfor jeg ved min sidste Række af Forsøg har i Almindelighed strax fra Begyndelsen sat 6 Chankre med 3 Dages Mellemrum; efterhaanden har jeg forøget Antallet til 9 eller 12, men jeg har den hele Tid holdt fast ved Mellemrummet af 3 Dage. Ogsaa paa denne Maade medgaaer meget lang Tid, men efter den Erfaring, jeg hidtil har om Syphilisationens Virkning, nærer jeg megen Mistillid til den Immunitet og til den Helbredelse, der opnaaes gennem en kort Behandling. Paa dette Sted skal jeg ikke gaae nærmere ind herpaa; naar jeg har leveret mine Observationer, kommer jeg igjen tilbage til dette Punkt.

Man har lagt megen Vægt paa de Steder, paa hvilke man har anbragt Inoculationerne. *Sperino* valgte i Begyndelsen Underlivet, som det almindelige Sted for Inoculationen. — *Diday* gjorde ham bestemte Bebreidelser fordi han satte dem paa dette Sted, hvortil dog *Sperino* meget rigtig oplyser, at det i Almindelighed kun er efter nogle af de første Chankre, der kommer saa betydelige Ar, at det kan være noget at tale om, og at de efter nogle Maaneders Forløb ikke ere meget iøjensfaldende. For dog at undgaae denne Bebreidelse har han i den senere Tid anbragt Inoculationerne paa Siderne af Brystet, men det har flere Gange hændt ham, at de Syge selv have forlangt at inoculeres paa Underlivet, fordi de her lettere kunne forbinde deres Saar. Jeg har den hele Tid kun inoculeret paa Armene og paa Laarene, forøvrigt ville de graphiske Figurer, der medfølge, anskueliggjøre min Fremgangsmaade. Man seer af disse, hvorfra Materien er tagen, Navn, Sygestuens Litra og Sengens Numer, hvorledes Materien fra de først anbragte Chankre er ført videre, indtil det ved sorte Punkter er betegnet at Materien er bleven uvirksom. Der er da atter fra et andet Sted indbragt ny Materie, hvis videre Forplantelse paa samme Maade kan forfølges. Hvor Materien er ført fra den ene Extremitet til den anden, der vil man af de hosføiede Pile kunne bestemme, i hvilken Retning Overførelsen er skeet.

Hvor Syphilisation mere end eengang er foretagen, ere Inoculationerne fra den første Gang afsatte med Sort, fra den anden Gang med Rødt. Saalænge som en Materie har bevaret sin Inoculabilitet, har jeg stedse benyttet Materien fra de sidste Inoculationer. Naar Virkningen af denne

er bleven svagere, har jeg indbragt anden Materie, som naar Syphilisationen ei har været meget længe fortsat, i Almindelighed slaaer bedre an, og jeg har stedse paa det nøiagtigste noteret, hvorfra Materien er kommen, saaledes at det i ethvert Tilfælde kan sees, hvorlangt den har været fra sit Udgangspunkt. Valget af Materie er en meget væsentlig Sag. Efter de Anskuelser, jeg har om de Tilfælde, hvori Syphilisationen er tilfældelig, har jeg kun enkelt Gang kunnet benytte Materien fra den, der skulde syphiliseres, da de primære Tilfælde, om de end bestaae, efterat de constitutionelle ere udbrudte, oftest ere indtraadte i Transformationsstadiet, saa de ei længer give inoculabel Materie. Den Materie, der har størst Sandsynlighed for at fremkalde kraftig Virkning og holde sig i længere Tid, er den, der tages fra en Chancre, der har fremkaldt en suppurerende Bubo, men heller ikke dette er sikkert.

Jeg bedækker altid de sidst foretagne Inoculationer med Uhrglas, dels fordi Pustlernes Udvikling derved befordres, dels ogsaa fordi jeg derved med Bestemthed veed, hvilke de sidste Inoculationer ere. Man maa især i den første Tid af Syphilisationen vogte sig vel for at Glassets Rande trykke sig for stærkt ind i Huden, da derved let kan opstaae erysipelatosé Tilfælde, der endog kunne medføre Fare.

Den Syge bør i den første Tid af Behandlingen forblive liggende, da man derved er mere sikkert for, at de første og meget store Saar ei antage nogen slet Beskaffenhed. Sætter man Inoculationerne paa Laarene, behøver man neppe at give nogen Forskrift i denne Henseende, da den Syge føler saa stærke Smerter ved at gaae, at han heller forbliver i sin Seng.

Efter disse foreløbige Bemærkninger gaaer jeg over til Observationerne, som jeg meddeler fuldstændigt. Forsøgene ere udførte med al den Nøiagtighed, som det har staaet i min Magt at anvende. Jeg meddeler alle de Tilfælde, jeg har havt i min Afdeling af Hospitalet, ikke en eneste Inoculation er foretagen, med mindre den her vil findes anført.

Første Observation.

Ecthyma syphiliticum, Tubercula mucosa mellem Tærne, paa Slimhinden i Fauces og i Mundvigerne, Syphilisation, Helbredelse.

Pigen *Olea Nilsdatter*, 56 Aar gammel, indkom den 27de October 1852 i Rigshospitalet. Over hele Legemet, i Hovedet, saavelsom paa Truncus og Extremiteterne, sees hist og her omspredte Cruster af forskjellig Form og Størrelse og af forskjellig Farve, brune eller faldende mere i det Grønne. De ere den secundære Form efter mindre og større Pustler, især synes store Ecthyma-Pustler at være gaaede forud. Paa det venstre Anticrus sees flere af disse Cruster af en ualmindelig Størrelse,

som af en Rhupia, at flyde sammen og danne en langagtig crustos Flade, hvor man mellem de sprukne Cruster seer det tynde, skiddenfarvede Pus vælte ud. Især om de mindre Skorper finder man den kobberøde Areola udviklet. — Bag i Nakken sees ved Haargrænsen mange smaa Hudtuberkler, som paa eet Sted danne en Halvcirkel med frit Centrum. Mellem Tærne paa venstre Fod sees store, ulcererende Tubercula mucosa. Slimhinden paa Palatum molle, Crus ant. Veli sinistrum, Uvula og Radix lingvæ ere besatte med flade, ulcererende Tubercula mucosa. I begge Mundviger er der mucose Tuberkler, og paa den høire Side er der tillige Revner og Excoriationer. Der er nogen Smerte ved Synkningen.

Hun er forbeholden med Hensyn til Antecedentia, hun fortæller, at hun for 10—12 Aar siden havde en Affection ved Genitalia paa samme Tid som hun havde havt Coitus med en Militær; $\frac{1}{2}$ Aar senere indfandt sig Smerter især i venstre Been, der siden den Tid jevnlig have indfundet sig. Noget Exanthem har hun ikke havt forinden i Sommer, da efter forudgaaende Smerter i alle Lede, som havde en tydelig natlig Exacerbation, Pustler brøde frem hist og her, hvorefter der udviklede sig Saar, som senere bedækkedes med Cruster.

$\frac{29}{10}$ 52. Inoculation Nr. 1 paa begge Arme med syphilitisk Materie fra Nr. 1765, Nils Henriksen, der var indlagt i Hospitalet for et primært, ikke indureret Saar paa Glans, erhvervet i England for 3 Uger siden. Ved Inoculation fra dette Saar til hans eget Laar beholdtes positivt Resultat.

$\frac{30}{10}$ 52. Der viser sig nogen Rødhed paa begge Inoculationssteder, og det synes som om Epidermis begynder at hæve sig i Midten af denne Rødhed.

$\frac{31}{11}$ 52. Der har allerede i 3 Dage viist sig tydelige Pustler, som nu ere rumperede, og Saarene tiltage i Størrelse, især paa høire Arm, hvor Diameteren er 4". Rødheden i Omkredsen er især paa denne Arm intens. Hun klager tillige over Smerter i Saaret og i hele den høire Arm.

$\frac{4}{11}$ 52. Inoculation Nr. 2 paa begge Arme, Materien blev tagen fra de første Saar paa Armene.

$\frac{6}{11}$ 52. En let Rødhed om Inoculationerne fra igaar.

$\frac{6}{11}$ 52. Der viser sig paa den høire Arm efter sidste Inoculation en allerede rumperet Pustel. Paa venstre Arm Rødhed, men ingen Elevation af Epidermis. — Den Syge bemærker, at Smerterne i Benene ikke ere saa stærke, som da hun indkom i Hospitalet.

$\frac{7}{11}$ 52. Paa venstre Arm er der efter sidste Inoculation en rumperet Pustel.

$\frac{8}{11}$ 52. Efter de sidste Inoculationer er der smaa karakteristiske Ulcera, det paa den høire Arm er størst. Saarene efter de første Inoculationer begynde at tilhele. Smerterne i Extremiteterne aftage fremdeles.

$\frac{9}{11}$ 52. De sidste Inoculationssaar tiltage i Størrelse, de ere ligesaa lidt som de første forbundne med nogen Induration.

$\frac{10}{11}$ 52. De sidste Inoculationssaar ere 2—3" i Diameter, de tiltage ikke saa hurtig, som de første, og ere heller ikke ledsagede af den Betændelse eller rigelige Secretion, som de første. Hun klager over Smerter under de store Cruster paa venstre Been. Crusterne paa de

øvrige Steder falde mere og mere af. Affectionen paa Palatum synes at være avanceret noget længer fremad.

Fra det sidste Inoculationssaar paa høire Arm Inoculation (Nr. 3) til begge Arme, og desuden paa venstre Arm med Materie fra en Kat, der var inoculeret fra U—4 for nogle Dage siden.

^{12/11} 52. Efter de sidste Inoculationer var der igaar nogen Rødhed, idag er der allerede rumperede Pustler. Inoculationssaarene Nr. 2 begynde at tilhele. Tubercula mucosa paa den bagerste Deel af Palatum ere i Tilbagegang, medens de fortil synes at udbrede sig mere. Hun har mindre Besværighed ved Synkningen.

^{17/11} 52. Hun klager bestandig over Smerter i Saarene under de store Cruster paa venstre Læg og i de mucose Tuberkler mellem Tæerne. D. Cataplasma emolliens.

^{19/11} 52. De store Cruster paa venstre Been ere affaldne, Saarene bedækkes med Cerat. Inoculationen fra Katten har ikke slaaet an.

^{16/11} 52. De sidste Inoculationssaar have udvidet sig, der er rigelig Secretion.

Der foretages ny Inoculation (Nr. 4) fra disse til begge Arme.

^{17/11} 52. Efter Inoculationen igaar allerede paa begge Arme Pusteldannelse med megen Rødhed i Omkredsen.

^{19/11} 52. Den sidste Inoculation paa venstre Arm tiltager hurtigt, der er en Pustel af $2\frac{1}{2}$ ''' Diameter, opfyldt med gul Materie og omgivet med en intens rød Areola. Paa høire Arm er Pustelen endnu liden.

^{27/11} 52. Pustlerne efter de sidste Inoculationer, Nr. 4, ere rumperede, Saaret er paa høire Arm 2''' i Diameter, paa venstre Arm over 4''. De tidligere Inoculationssaar ere i Tilbagegang, men i forskjellig Grad paa de forskjellige Arme, Saarene i Halsen ere aftagne. Inoculation (Nr. 5) paa begge Arme fra de sidste Inoculationssaar.

^{27/11} 52. Der er Pusteldannelse efter Inoculationen igaar. De tidligere Inoculationssaar bedækkede med tørre, brune Cruster, omkring nogle af dem er der stærk Rødhed, og de ere smertelige.

^{27/11} 52. Pustlerne efter de sidste Inoculationer ere brustne og Saarene tiltage hurtigt i Størrelse. Tilfældene i Halsen aftage mere og mere, Smerterne i Saarene paa Læggen og mellem Tæerne ere forsvundne. I Nakken er der i den sidste Tid fremkommen enkelte smaa Tuberkler, den forhen omtalte Halvcirkel er nu udfyldt til en heel Cirkel.

^{28/11} 52. De sidste Inoculationssaar udvide sig fremdeles, især det paa høire Arm. Inoculation (Nr. 6) til begge Arme, som sædvanlig fra de sidste Inoculationssaar.

^{30/11} 52. Allerede igaar Udvikling af Pustler paa begge Arme, paa den venstre Arm er Pustlen allerede brusten.

^{9/12} 52. Inoculationen Nr. 3 paa høire Arm har den hele Tid været bedækket med Uhrglas, og det synes her som ved tidligere Leiligheder, at det beforder Udviklingen af Saaret, naar det er bedækket med Glas. Efterat Glasset igaar er aftaget, er Saaret, der var dybt og stærkt betændt i Omkredsen, allerede paa Vei til at tilhele. — Crusten efter Inoculationen Nr. 1 paa venstre Arm er affalden, og der sees en meget

liden, superficial Ulceration. Inoculationen Nr. 2 paa samme Arm viser sig fremdeles betændt, og omgivet af en Furunkel lignende Svulst.

D. Cataplasma emolliens.

De sidste Inoculationssaar gaae langsomt fremad.

$\frac{4}{12}$ 52. Der er igaar indtraadt stærk Feber.

$\frac{6}{12}$ 52. Feberen ophørte allerede igaar. Inoculation (Nr. 7) fra sidste Saar paa høire Arm til høire Laar, og fra venstre Arm til venstre Laar.

$\frac{7}{12}$ 52. Efter Inoculationerne igaar viste der sig smaa Pustler. Inoculationssaarene paa begge Arme ere nær ved at tilhele, med Undertagelse af Nr. 2 paa venstre Arm. Tubercula mucosa paa Palatum er der kun ubetydelige Spor af, Saarene og Tuberklerne i Mundvigene aftage, Tuberklerne i Nakken fordetmeste forsvundne, Saarene paa venstre Læg blive mindre.

$\frac{12}{12}$ 52. De sidste Inoculationssaar have udviklet sig langsomt, de ere omtrent 2 Linier i Diameter, uden synderlig Rødhed i Omkredsen og uden Induration. Inoculation (Nr. 8) paa Laarene fra de sidste Saar sammesteds.

$\frac{13}{12}$ 52. Der er allerede brustne Pustler efter de igaar foretagne Inoculationer.

$\frac{14}{12}$ 52. Tubercula mucosa i Halsen ere nu ganske forsvundne.

$\frac{16}{12}$ 52. Inoculationen Nr. 4 paa venstre Arm har ogsaa begyndt at inflammere, der er stærk Rødhed i Omfanget.

D. Cataplasma emolliens.

$\frac{17}{12}$ 52. De sidste Inoculationssaar paa Laarene ere hurtigt tiltagne i Størrelse. Efter de første Inoculationer paa Laarene er der stærk Betændelse.

D. Cataplasma emolliens.

$\frac{18}{12}$ 52. Inoculation (Nr. 9) paa begge Laar fra de sidste Inoculationssaar.

$\frac{19}{12}$ 52. Efter de igaar foretagne Inoculationer er der Rødhed, og Epidermis er allerede noget eleveret.

$\frac{20}{12}$ 52. Der har atter indfundet sig Feber.

$\frac{21}{12}$ 52. Efter de sidste Inoculationer er der paa det høire Laar et lidet Saar, paa det venstre er der endnu en stor Pustel af 2" Diameter.

$\frac{22}{12}$ 52. Pustelen paa det venstre Laar er rumperet.

$\frac{24}{12}$ 52. Feberen er ophørt. Inoculationssaaret Nr. 1 paa venstre Laar er omtrent 4" i Diameter, det er rundt, indtager hele Hudens Tykkelse, med afskaarne Rande, betændt Omkreds; paa høire Laar derimod er Saaret i Begreb med at cicatricere. Inoculationssaarene Nr. 2 paa Laarene ere af omtrent 4" Diameter, haarde, ikke fordybede. Inoculation (Nr. 10) til Laarene fra de sidste Saar.

$\frac{26}{12}$ 52. Efter de sidste Inoculationer sees brustne Pustler.

$\frac{27}{12}$ 52. Saarene paa venstre Læg fuldkommen tilhelede, Saarene mellem Tærne aftagne. Crusterne efter Inoculationerne Nr. 1, 2 og 3 paa venstre Arm ere affaldne, der er ingen Ulceration under.

$\frac{30}{12}$ 52. Inoculation (Nr. 11) til Laarene fra de sidste Inoculationssaar. Tuberklerne i Nakken forsvundne, der viser sig kun nogen Pigmentforandring paa de Steder, hvor de havde deres Sæde.

²¹/₁₂ 52. Efter Inoculationen igaar er der Pustler med en svag rød Areola.

³/₁ 53. Inoculation (Nr. 12) til Armene fra de sidste Inoculationssaar paa Laarene.

⁶/₁ 53. Efter Inoculationerne igaar er der begyndende Pustler.

¹¹/₁ 53. De sidste Inoculationssaar endnu meget lidet udviklede, kneppe over $1\frac{1}{2}$ ''' i Diameter. Inoculation (Nr. 13) til Armene fra de sidste Saar.

¹⁷/₁ 53. Efter de igaar foretagne Inoculationer er der rumperede Pustler.

¹⁷/₁ 53. Den næstsiste Inoculation paa venstre Arm er allerede i Begreb med at tilhele. Der viser sig i de sidste Dage en vesicles Eruption ved venstre Ala nasi.

¹⁹/₁ 53. De gamle Inoculationer paa Armene ere alle tilhelede. Hun klager i den sidste Tid over Dolores osteocopi i begge Claviculae og Overarme. Smerterne tiltage om Aftenen, naar hun er kommen tilsengs, og vedvare til næste Dag henad Formiddagen.

¹⁷/₁ 53. De sidste Inoculationssaar ere meget smaa og superficielle, og afsondre ubetydelig Pus. Inoculation (Nr. 14) til høire Arm fra den anden Syphiliseredes, U Nr. 3, venstre Laar, og en anden Inoculation til samme Arm fra det sidste Inoculationssaar hos hende selv paa høire Laar; til venstre Arm fra U Nr. 3s venstre Laar, og fra sidste Inoculationssaar paa venstre Arm.

¹⁹/₁ 53. Efter alle 4 igaar foretagne Inoculationer er der brustne Pustler.

¹⁹/₁ 53. Hun klager idag over Smerter fra Clavicula ned til Sternum.

²³/₁ 53. De sidste Inoculationssaar gaar langsomt fremad. Inoculation (Nr. 15) til begge Arme fra de sidste Saar hos hende selv paa høire Laar og venstre Arm.

²⁴/₁ 53. Efter Inoculationerne igaar Rødhed, men ingen Pusteldannelse.

²⁷/₁ 53. De ubetydelige Inoculationssaar, der vare fremkaldte ved Materien fra U—3, ere cicatricerede, og de sidste Inoculationer have ei fremkaldt noget Saar, saa Inoculationen ei kan fortsættes med Materie fra hende selv.

³¹/₁ 53. Inoculation (Nr. 16) paa begge Arme fra U—3s høire Laar. Saaret hidrørte fra sidste Inoculationssaar paa høire Arm fra U—4 selv.

⁴/₂ 53. Paa venstre Arm var der igaar Spor af, at Epidermis havde løsnet sig efter sidste Inoculation, og der saaes en Smule Vædske, men idag er den ubetydelige Excoriation tilhelet.

⁶/₂ 53. To Inoculationer (Nr. 17) til hver Arm med Pus fra H—3, Nr. 154. (Nr. 154 indkom i Hospitalet d. ²⁹/₁ 53, led af constitutionel Syphilis, og blev strax inoculeret fra et af de aborterende Saar hos U—4, med negativt Resultat, derfor ¹/₂ 53 ny Inoculation fra et lidet Saar hos U—3, der den ¹⁷/₁ 53 var kommen fra U—4. Denne Inoculation slog an, der dannedes et lidet karakteristisk Saar.)

⁷/₂ 53. Efter de igaar foretagne Inoculationer er der brustne Pustler.

⁹/₂ 53. Der er udviklet store Pustler.

Inoculation (Nr. 18) fra B—2, Nr. 201 (Nr. 201 indkom i Hospitalet den ⁷/₂ 53 med constitutionel Syphilis, og blev strax inoculeret

fra H—3, Nr. 154, hvorefter der $\frac{1}{2}$ 53 var udviklet store Pustler) til høire Laar.

$11\frac{1}{2}$ 53. De den 9de til høire Laar foretagne Inoculationer fra B—2 have fremkaldt store Pustler, af $2\frac{1}{2}$ ''' Diameter.

$12\frac{1}{2}$ 53. Efter de den 6te foretagne Inoculationer paa Armene viser sig 4 karakteristiske Saar. Inoculation (Nr. 19) fra disse til Armene.

$14\frac{1}{2}$ 53. Saarene paa Armene, især paa den venstre efter Inoculationen den $\frac{6}{7}$, tiltage i Størrelse, ere bedækkede i Bunden med et fleskartet Belæg. Inoculationerne fra den 12te slaae an paa høire, men ei paa venstre Arm.

$16\frac{1}{2}$ 53. Paa høire Laar er der vel udviklede Saar; Inoculation (Nr. 20) fra disse til samme Laar.

$17\frac{1}{2}$ 53. Efter sidste Inoculation paa venstre Laar 2 store Pustler med intens rød Areola.

$18\frac{1}{2}$ 53. Inoculation (Nr. 21) til begge Arme fra venstre Arm. De sidste Inoculationer paa høire Laar have kun fremkaldt superficielle Saar. Inoculation fra disse til høire Laar. De den 9de satte Inoculationer paa høire Laar tiltage i Størrelse; Inoculation fra disse til venstre Laar.

$19\frac{1}{2}$ 53. Saarene paa høire Laar fra $\frac{1}{2}$, som, medens Glasset bedækkede dem, stadig tiltog i Udvikling, ere, efterat dette igaar blev aftaget, strax bedækkede med Cruster, og de ere mindre inflammerede.

$21\frac{1}{2}$ 53. Af Inoculationerne paa Armene fra den $19\frac{1}{2}$ har kun een paa hver Arm slaaet ubetydeligt an. De sidste 4 Inoculationer paa Laarene have slaaet an.

$23\frac{1}{2}$ 53. Inoculation (Nr. 22) til høire Arm med Materie, der ved Professor Retzius velvilligen er mig tilsendt fra Stockholm, den er tagen af en Chanker, som engang havde været cauteriseret. Det var nødvendigt at erholde Materie andetstedsfra, da her i flere Maaneder ei havde været et eneste syphilitisk Saar, der gav inoculabel Pus.

$24\frac{1}{2}$ 53. To Inoculationer (Nr. 23) til hvert Laar fra de sidste Saar paa Laarene.

$26\frac{1}{2}$ 53. To Inoculationer (Nr. 24) til høire Arm med Materie igaar modtaget fra Professor Retzius, den er tagen af en 14 Dage gammel indureret Chanker.

$28\frac{1}{2}$ 53. Inoculationerne med Materien fra Stockholm have ikke slaaet an. Den samme Materie har frembragt karakteristiske Saar hos U—15, Nr. 307 (Nr. 307 lider af sildige Hudtuberkler, og er nylig tagen under Behandling med Syphilisation).

$\frac{1}{3}$ 53. To Inoculationer (Nr. 25) med Materie igaar modtaget fra Stockholm.

$\frac{2}{3}$ 54. To Inoculationer (Nr. 26) til hvert Laar fra de sidste Saar paa Laarene, der ere $1\frac{1}{2}$ ''' i Diameter, ikke meget dybe med fleskagtig Bund.

$\frac{4}{3}$ 53. Inoculationen paa Armene har ikke slaaet an. (Ogsaa denne Materie har slaaet godt an hos U—15.) De sidste Inoculationer paa Laarene slaae an.

$\frac{5}{3}$ 53. Dolores osteocopi i Clavicula og Sternum ophørte.

$\frac{9}{10}$ 53. To Inoculationer (Nr. 27) til hvert Laar fra de sidste Saar paa Laarene.

$\frac{10}{10}$ 53. Der er Pustler, hvoraf nogle ere rumperede, efter de sidste Inoculationer paa Laarene.

$\frac{11}{10}$ 53. Der er i de sidste Dage i Vola manus bemærket enkelte Indurationer af Epidermis, i den venstre Haand er der en begyndende Desquamation.

$\frac{12}{10}$ 53. To Inoculationer (Nr. 28) til hvert Laar fra de sidste smaa, men karakteristiske Saar sammesteds.

$\frac{13}{10}$ 53. Inoculation (Nr. 29) med Materie igaar ankommen fra Stockholm til høire Arm.

$\frac{14}{10}$ 53. De sidste Inoculationer paa høire Laar have ikke slaet an. To Inoculationer (Nr. 30) til hvert Laar fra de sidste Saar paa venstre Laar.

$\frac{15}{10}$ 53. Inoculationen paa høire Arm med Materien fra Stockholm har ikke slaet an. Inoculationerne paa Laarene have slaet an. To Inoculationer (Nr. 31) til hvert Laar fra de sidste Saar sammesteds.

$\frac{16}{10}$ 53. To Inoculationer (Nr. 32) til hvert Laar fra U—15.

$\frac{17}{10}$ 53. De sidste Inoculationer slaar an.

$\frac{18}{10}$ 53. To Inoculationer (Nr. 33) til hvert Laar fra N—2 ((de, som den 24de der ere satte).

$\frac{19}{10}$ 53. Inoculationerne fra igaar synes at ville slaar an. To Inoculationer (Nr. 34) til hvert Laar fra N—2.

$\frac{20}{10}$ 53. Der er Pusteldannelse efter alle de fra N—2 igaar foretagne Inoculationer.

$\frac{21}{10}$ 53. Tre Inoculationer (Nr. 35) til hvert Laar fra N—2.

$\frac{22}{10}$ 53. Pusteldannelse efter Inoculationerne fra igaar.

$\frac{23}{10}$ 53. To Inoculationer (Nr. 36) til hvert Laar fra N—2.

$\frac{24}{10}$ 53. Alle de fra N—2 satte Inoculationer have, som tidligere bemærket, slaet an og fremkaldt Pustler, som dog strax igjen ere nedfaldne eller brustne, uden at give Anledning til noget i Dybden gaaende Saar. To Inoculationer (Nr. 37) til hvert Laar fra N—2 (de Saar, der ere satte den $\frac{7}{10}$ 53) og to Inoculationer til høire Laar fra U—3, (de Saar, der ere satte den $\frac{3}{10}$ 53).

$\frac{25}{10}$ 53. De den 6te fra N—2 foretagne Inoculationer have fremkaldt høist ubetydelige Pustler; de fra U—3 til høire Laar den samme Dag foretagne Inoculationer have fremkaldt tydeligere Pustler og stærkere Rødhed i Omkredsen.

$\frac{26}{10}$ 53. 4 Inoculationer (Nr. 38) til høire Laar fra N—1 ((de Saar, der ere satte den $\frac{7}{10}$ 53).

$\frac{27}{10}$ 53. Pusteldannelse efter de den 9de satte Inoculationer.

$\frac{28}{10}$ 53. To Inoculationer (Nr. 39) til høire Laar fra U—14s høire Arm (, hvortil Pus den $\frac{7}{10}$ 53 var taget fra U—4).

$\frac{29}{10}$ 53. To Inoculationer (Nr. 40) til venstre Laar fra N—2. (Et phagedænik Saar paa Laaret.)

$\frac{30}{10}$ 53. De igaar fra N—2 satte Inoculationer have dannet smaa Pustler, der allerede ere brustne.

$\frac{31}{10}$ 53. 4 Inoculationer (Nr. 41) til høire Laar fra N—1, og 4 Inoculationer til venstre Laar fra N—2.

¹⁹/₄ 53. De den 16de satte Inoculationer have fremkaldt flade Pustler, der alle ere omgivne af Areola. Fra venstre Laar en Inoculation (Nr. 42) til Vola manus (det Sted, der har været angrebet af et Psoriasis lignende Exanthem).

²²/₄ 53. 3 Inoculationer (Nr. 43) til venstre Arm fra U—15s venstre Laar. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene ere Pustlerne brustne, hvorefter det viser sig, at der allerede er dannet nye Epidermis. 3 Inoculationer til høire Arm fra U—14.

²⁷/₄ 53. Inoculationerne til høire Arm have endnu ikke slaaet an, paa venstre Arm er der Pusteldannelse.

²⁹/₄ 53. 5 Inoculationer (Nr. 44) til hvert Laar fra U—15.

²⁹/₄ 53. 5 Inoculationer (Nr. 45) til venstre Arm fra Inoculationerne sammesteds satte den 22de. Inoculationerne til Laarene fra igaar have dannet smaa Pustler med omgivende Areola, nogle ere brustne. Inoculationerne den 23de til høire Arm have nu dannet smaa Pustler, men der er ingen Materie til ny Inoculation, hvorfor 5 Inoculationer til høire Arm fra U—15, 2 Inoculationer fra L—2 til venstre Laar. (L—2, der lider af secundær Syphilis, er den ²²/₄ inoculeret fra N—2 og den ²¹/₄ fra U—15.

²⁹/₄ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt smaa Pustler, der ere brustne, med Undtagelse af nogle paa venstre Arm, ogsaa de fra L—2 have dannet smaa Pustler. 5 nye Inoculationer (Nr. 46) til hvert Laar fra U—15.

²⁹/₄ 53. Inoculationerne paa Laarene fra igaar have fremkaldt meget smaa Pustler, omgivne med Areola. 5 Inoculationer (Nr. 47) til høire Laar fra de sidste sammesteds. 5 Inoculationer til venstre Laar fra U—15, 3 Inoculationer til høire Laar fra L—2.

²⁸/₄ 53. De fra L—2 den 25de satte Inoculationer til venstre Laar have fremkaldt temmelig store Pustler. Fra disse 5 Inoculationer (Nr. 48) til venstre Arm. Fra Inoculationerne paa høire Laar fra U—15, satte den 26de, 5 Inoculationer til høire Arm.

²⁹/₄ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt meget smaa Pustler, der alle ere brustne. 3 Inoculationer (Nr. 49) til høire Arm fra G—6.

(G—6 lider af secundær Syphilis og er den 27de April inoculeret fra L—2.)

³⁰/₄ 53. Inoculationerne fra G—6 have fremkaldt meget smaa Pustler, som allerede ere brustne. 5 Inoculationer (Nr. 50) til hvert Laar fra U—15.

¹/₅ 53. Inoculationerne fra igaar fra U—15 have fremkaldt meget smaa Pustler, der allerede ere brustne. 5 Inoculationer (Nr. 51) til venstre Arm fra L—2.

²/₅ 53. Inoculationerne fra L—2 have fremkaldt meget smaa Pustler. Efter Inoculationen den ³⁰/₄ 53 er der endnu en Pustel tilbage, fra denne 2 Inoculationer (Nr. 52) til samme Laar. Efter Inoculationen d. ²⁹/₄ 53 er der ligeledes nogle Spor tilbage, herfra 3 Inoculationer til venstre Laar. 5 Inoculationer til høire Laar fra U—15.

⁴/₅ 53. Inoculationerne til venstre Arm den ¹/₅, komne fra L—2, have fremkaldt Pustler med Areola. Fra disse 5 Inoculationer til

samme Arm. Inoculationerne fra U—15, satte den $\frac{7}{8}$, have frembragt smaa Pustler, der ere brustne; Inoculationerne paa venstre Laar, satte samme Dag, have alle aborteret. 5 Inoculationer (Nr. 53) til hvert Laar fra U—15.

$\frac{9}{10}$ 53. De fleste af Inoculationerne fra igaar have fremkaldt meget smaa Pustler, de til venstre Arm have ikke slaaet an. 5 Inoculationer (Nr. 54) til hvert Laar fra U—15.

$\frac{1}{10}$ 53. Inoculationerne fra igaar have paa høire Laar fremkaldt smaa Pustler, der ere brustne, paa venstre Laar kun nogen Rødhed. 5 Inoculationer (Nr. 55) til hver Arm fra U—14; 5 Inoculationer til venstre Arm fra B—3.

$\frac{7}{10}$ 53. Inoculationerne, foretagne igaar til begge Arme fra U—14, have kun fremkaldt ubetydelig Rødhed og et Par smaa Pustler. Inoculationerne til venstre Arm fra B—3 have frembragt smaa Pustler, der ere brustne. 5 Inoculationer (Nr. 56) til høire Laar fra B—3.

$\frac{3}{10}$ 53. Inoculationerne fra igaar paa høire Laar fra B—3 have fremkaldt smaa Pustler, der ere brustne.

$\frac{16}{10}$ 53. Alle de i den sidste Tid fremkomne Inoculationspustler abortere. Der er ingen Phenomener af Syphilis tilbage, med mindre man alertil skulde regne nogle Spor af den Psoriasis palmaris, der begyndte at vise sig for nogen Tid tilbage. Hun udgaaer af Hospitalet.

$\frac{24}{10}$ 53. Hun fremstillede sig idag for mig og befandtes ganske i samme Tilstand, som da hun forlod Hospitalet, der er endnu ubetydelige Spor af Psoriasis palmaris.

$\frac{18}{10}$ 54. De ubetydelige Spor der endnu vare tilbage af en Psoriasis palmaris svandt meget snart, og hun har den hele Tid siden været aldeles fri for ethvert syphilitisk Phenomen; hendes Almeenbefindende har uafbrudt været meget godt og hun er tyk og fed. For at kunne have en aldeles nøiagtig Control med hende, har jeg ladet hende møde hos mig engang hver Uge lige siden hun udgik af Hospitalet.

Den først indbragte Materie var fra en i England erhvervet, ikke indureret Chanker, den fremkaldte store Pustler omgivne af intens Arcola, de derefter dannede Saar havde det for Chankeren karakteristiske Udseende. Materien vedligeholdt sig gennem 14 Led, der var 6 Dages Mellemrum mellem enhver Inoculation. I Almindelighed bleve de senere Inoculationssaar mindre, saavel i Omfang, som Dybde, end de forudgaaende.

Da Inoculationen med denne Materie ei længer slog an, forsøgte Materie fra U—3, der var syphiliseret siden 13de November, og til hvem Materien først var tagen fra U—4, ligesom ogsaa Materie senere var overført fra U—4, heller ikke denne Inoculation slog an.

Der var ingen frisk Materie at erholde, hvorfor jeg forsøgte at inoculere Een med constitutionel Syphilis (H—3) med Materie fra en af de aborterende Pustler hos U—4; denne Inoculation slog ikke an, hvorfor jeg inoculerede fra et lidet Saar hos U—3, nylig fremkaldt ved Materie fra U—4, denne Inoculation slog an, der udviklede sig hos H—3 et

charakteristisk Saar, og ved Inoculation fra dette til U—4 erholdtes positivt Resultat.

Med Materie fra det sidst omtalte Saar blev atter en Anden, B—2, med constitutionel Syphilis inoculeret, Materien slog her godt an, og blev herfra igjen overført til U—4, hos hvem den fremkaldte karakteristiske Saar.

Inoculationen fra H—3 holdt sig i 3 Led, medens den fra B—2 holdt sig i 8 Led, og flere af de frembragte Inoculationssaar havde alle det syphilitiske Saars karakteristiske Kjendetegn, lige indtil Inoculationen Nr. 27. Fra den Tid af, noget over 4 Maaneder efterat Syphilisationen var begyndt, viste sig ikke længer karakteristiske Saar, kun smaa, hurtig rumperende Pustler, hvorefter en let Excoriation, der snart tilhelede, og noget over 6 Maaneder, efterat Syphilisationen var begyndt, vilde enkelte Inoculationer ikke længer slaae an.

I denne sildigere Periode forsøgte igjen Overføren af Materien til andre Individuer med constitutionel Syphilis, hos hvem den fremkaldte karakteristiske Saar, men tilbageført til U—4 viste den nu ikke, som i en tidligere Periode af Syphilisationen, stærkere Virkning.

Indtil Inoculationen Nr. 14 blev der kun anbragt 2 Chankre i hver Seance, fra den Tid af først 4, senere 6, 8, og indtil 10 ad Gangen. I de 5 første Maaneder foretoges Inoculationerne kun hver 6te Dag, senere med kortere Mellemrum, og tilsidst endog hver Dag.

Materie, der var mig tilstillet fra Hr. Professor A. Retzius i Stockholm, slog ei an hos denne Patient, men det er at bemærke, at den første Inoculation med denne Materie foretoges, efterat Syphilisationen allerede var fortsat henved 4 Maaneder. Den samme Materie slog an hos en anden Patient, der nylig var tagen i Behandling med Syphilisation.

Hun har i det Hele faaet 260 Inoculationer i 56 Seancer, 38 Inoculationer have havt et fuldkommen negativt Resultat, og en stor Mængde have været aborterende.

Angaaende Virkningen af de enkelte Inoculationer kan bemærkes, at der i Almindelighed allerede efter 1 Døgn's Forløb har været Elevation af Epidermis og Pusteldannelse. Pustlerne ere hos denne Patient strax efter deres Dannelse rumperede. Udviklingen af Inoculationssaarene er tydelig befordret ved at bedække dem med Uhrglas. Udviklingen af Inoculationssaar fra en og samme Dag har ofte varieret meget paa de forskjellige Extremiteter. Inoculationssaarene vare ikke forbundne med Induration, men vel af og til med Haardhed. Det første begyndte efter 11 Dages Forløb at tilhele, og Crusten faldt af efter 36 Dage.

37 Dage efterat Syphilisationen var begyndt observeredes stærk Feber, med fuld og frekvent Puls og almindelige gastriske Phænomener,

fra dette til U-4 etabli-
ret blev under en Anden E-1.
steren dog her godt an, og
var den fremkaldte charac-

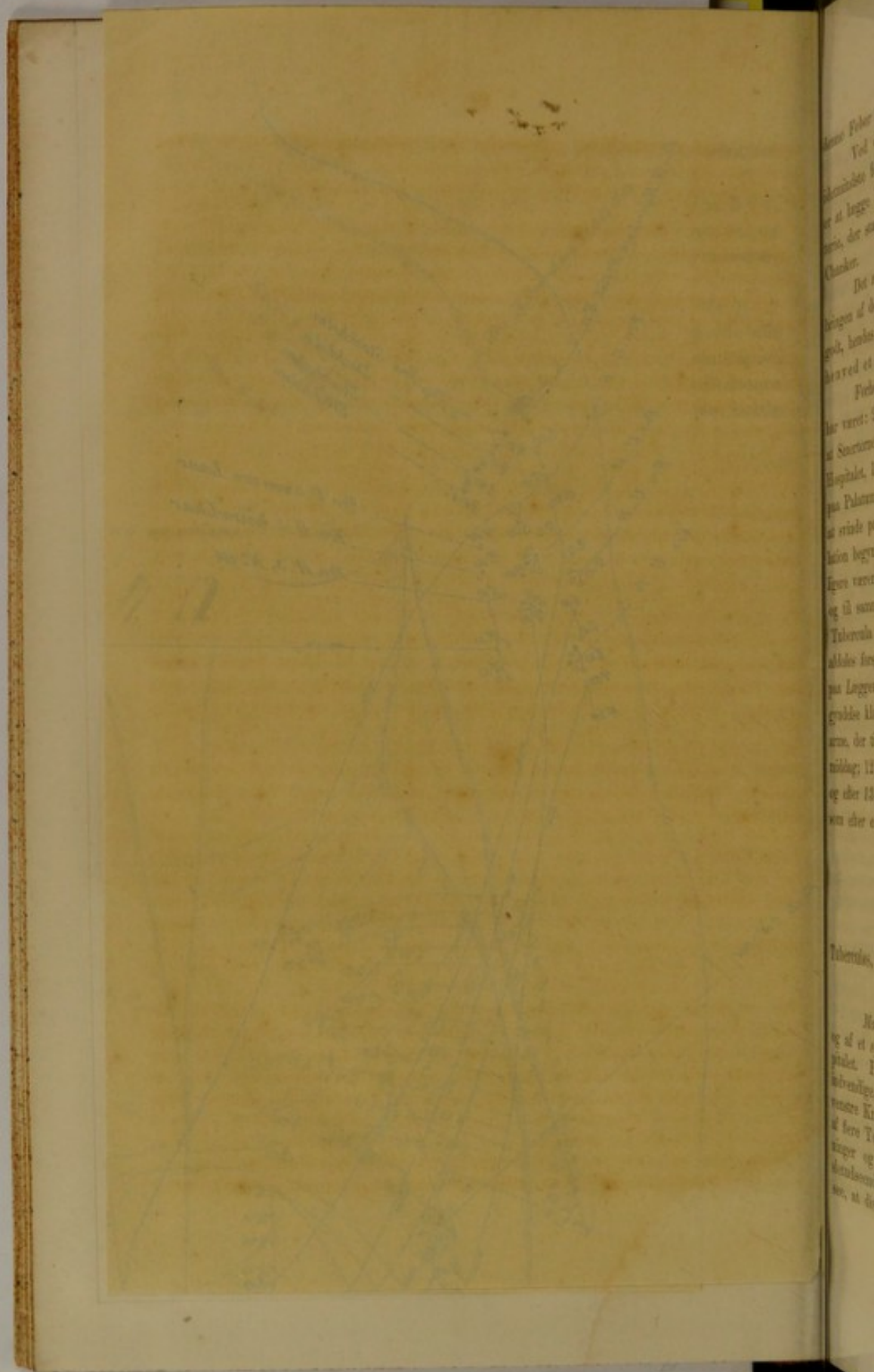
3. Led, mellem den fra E-1
e Inoculationer havde alle-
stegn, lige indtil Inoculationen
under efterat Syphilisationen
ritiske Saar, kun smaa, kurtig
ritation, der snart tilhede, og
som var begrænset, røde enkelte

igen Overblik af Materien til
den blev den fremkaldte char-
viste den nu ikke, som i an-
e Virkning.

der kun anlæg 2. Cirkler i
6, 8, og indtil 10 af Gangen.
omene kun lever 6-8 Dage, senere
lever Dage.

Dr. Professor A. Betts i Stock-
et er at bemærke, at den første
efterat Syphilisation allerede
omme Materie dog an den en
elling med Syphilisation.
oculationer i 56 Sæsoner, 58
negativt Resultat, og en stor

te Inoculationer kan bemærke,
ges Følelse har været Elevation
te ere hos denne Patient stærk
ingen af Inoculationssæsonen e
i Uregelm. Udviklingen af Ino-
alle varieret nogen paa de le-
te vare ikke betændte med
bed. Det første begyndte efter
idit af efter 36 Dage.
var begyndt observeredes stærk
mindelige gastriske Phænomener.

denne Føle
Vel

denne Føle
er at legge
den, der er
Chancen.

De
ingen af d
gød, her
bevred et
Føle

der var:

at Sættene

Højstet. I

pa Plante

at stude p

ktion bog

igen var

og til van

Toleran

abdes for

pa Legge

gribbe li

arm, der

niblag; 12

og der 13

en efter

Toleran

Ne

og af et

stilet. I

indvendige

venstre Ki

af fere T

ninger og

denne

se, at de

Denne Feber varede 2 Dage, hvorefter Syphilisationen fortsattes som forhen.

Ved denne store Mængde Inoculationer er Immunitet opstaaet, idetmindste for den syphilitiske Materie, som jeg kunde tilveiebringe. Det er at lægge Mærke til at den hele Behandling er gennemført med Materie, der stammede fra een Hovedkilde, nemlig den i England erhvervede Chanker.

Det andet uimodsigelige Factum er, at efter denne gjentagne Indboringen af den syphilitiske Gift i Legemet er Almeenbefindendet særdeles godt, hendes Udseende er sundt, hun er fyldig, endog fed, og det er nu henved et Aar siden hun udgik af Behandling.

Forholdet af de syphilitiske Symptomer under disse Inoculationer har været: 9 Dage efterat Syphilisationen var paabegyndt bemærkede hun, at Smerterne i Benene ei vare saa stærke, som da hun blev indlagt i Hospitalet, 13 Dage efter første Inoculation fandtes Tubercula mucosa paa Palatum at udvide sig mere fortil, og 2 Dage senere begyndte de at svinde paa den bagre Deel af Palatum. 30 Dage efter første Inoculation begyndte nye Tuberkler at udvikles i Nakken, saaledes at den tidligere værende Halvcirkel af Tuberkler blev forvandlet til en heel Cirkel, og til samme Tid, som denne forøgede Udvikling her fandt Sted, begyndte Tubercula mucosa paa Palatum at træde mere og mere tilbage; de vare aldeles forsvundne efter 44 Dages Forløb. Efter 57 Dage vare Saarene paa Læggene fuldkommen tilhelede. 76 Dage efter Syphilisationens Begyndelse klagede hun over Dolores osteocopi i begge Claviculæ og Overarme, der tiltog om Aftenen og vedvarede til henad næste Dags Formiddag; 127 Dage efter første Inoculation ophørte igjen Dolores osteocopi, og efter 133 Dage viste der sig Spor af Psoriasis i begge Volæ manuum, som efter et Par Maaneders Forløb ganske forsvandt.

Anden Observation.

Tuberculøs, serpiginøs Syphilide — 3 Gange forhen behandlet i Hospitalet med Mercur, Syphilisation, Helbredelse.

Maren Severine Nilsdatter, fra Asker, 15 Aar gammel, meget maver og af et sygeligt, blegt Udseende, indkom den 22de Februar 1853 i Hospitalet. Paa den nederste Trediedeel af venstre Laar, saavel paa den indvendige, som paa den forreste Side, og paa den indvendige Side af venstre Knæ sees paa en rød, inflammeret Hud tvende Saarflader, hver af flere Tommers Diameter, med buede Rande, en ujevn, af flere Fordybninger og Forhøininger bestaaende Bund, og belagte med grøn, seig, sletudseende Materie. Af Randenes og Bundens Beskaffenhed kan man see, at disse Saarflader ere dannede af flere (4—5) mindre Saar. Efter

hendes Forklaring begyndte Sygdommen for et Aar siden noget over Midten af Laaret med smaa Bylder, der aabnede sig og dannede smaa Saar, der flode sammen med andre, der udviklede sig i Nærheden; de tilhelede efter nogen Tid, medens nye lignende Bylder og Saar dannede sig i Omkredsen. Paa denne Maade har Sygdommen udbredt sig ovenfra nedad. I Nærheden af de 2de store Saarflader sees enkeltstaaende, mindre Saar, af omtrent 1 Tommes Diameter, runde, med temmelig skarpt afskaarne Rande og med gulgrønt Secret. Paa den øverste og indvendige Side af Laaret sees en Arflade af flere Tommers Udstrækning efter en den nærværende lignende Affection for 2 Aar siden, som i Forløbet af omtrent $\frac{1}{2}$ Aar udviklede sig og tilhelede uden Kunstens Mellemkomst. Paa den midterste Deel af Ryggen, paa den nederste Deel af venstre Nates og over venstre Trochanter major, ligesom paa venstre Anticrus sees ligeledes store Ar af indtil en Haandflades Størrelse. Alle disse store Ar ere af lignende Udseende, de ere hvide, mere eller mindre rynkede og ujævne; de bestaa af Fordybninger, der ere skilte ved tykke, røde Trabeculae, der forgrene sig i alle Retninger. Følsomheden paa disse Ar blev undersøgt, den fandtes snart at mangle, eller dog at være meget formindsket paa de røde Trabeculae, snart var den her normal, medens den manglede paa de hvide Partier af Arfladen.

Ifølge Hospitalets Journaler sees hun at være behandlet 3 Gange tilforn paa denne Afdeling, nemlig 1ste Gang i 1844 fra 21de Mai til 7de Juli for Roseola syphilitica og Exulcerationer i Halsen. Hun fik dengang Calomel og brugte idethele 18 Gran. Til samme Tid led hendes Moder af constitutionel Syphilis i høi Grad og blev behandlet her paa Hospitalet med Mercur. 2den Gang blev hun behandlet fra 23de September 1844 til 18de Januar 1845. Der viste sig dengang et papuløst Exanthem i større og mindre serpiginose Flader og Halsaffection. Hun benyttede fortyndet Liqvor Bellosti og Decoctum Sarsaparillae. 3die Gang var hun under Behandling fra 29de Juli 1845 til 7de October s. A. ligeledes for en Lichen syphiliticus, Rødhed og Exsudater i Halsen, og benyttede en Cura Dzondi. Siden den Tid har der endnu været et Par Udbrud, der ere forsvundne af sig selv. Det nærværende Udbrud, der begyndte for 1 Aar siden, maa saavel efter de enkelte Saars Form, som efter deres Stilling til hverandre, efter deres Udbredning og efter Antecedentia ansees for sildige syphilitiske Tuberkler, Lupus serpiginosus syphiliticus, Radesyge, Theria.

Hun har af og til i den senere Tid havt cardialgiske Smerter, men god Appetit og god Søvn. Menses have endnu ei viist sig.

$\frac{25}{2}$ 53. 2 Inoculationer til høire Arm fra U—4 (Materie, der er gaaen fra U—3 gennem 2de med constitutionel Syphilis og derefter ført tilbage) paa venstre Arm 2 Inoculationer med Materie fra Stockholm af en 14 Dage gammel, indureret Chanker.

$\frac{25}{2}$ 53. Inoculationerne paa venstre Arm have dannet tydelige Pustler med svag Areola; paa høire Arm er der aborterende Pustler.

$\frac{25}{2}$ 53. Inoculation til venstre Arm fra B—2 (Erik Gulbrandsen) Nr. 201, der var inoculeret fra H—2, hos hvem de artificielle Chankre, den 4de Dag efterat de vare satte, vare destruerede med Pasta viennensis; desuagtet gave Saarene, efterat Brandskorpen var affalden, inoculabel Ma-

erie). 2 Inoculationer til høire Arm fra U—4, fra høire Laar, til Saar, der vare satte den $1\frac{1}{2}$ 58.

$\frac{2}{3}$ 53. Sidste Inoculation paa høire Arm har slaaet an. Inoculation til høire Arm med nylig ankommen Materie fra Stockholm.

$\frac{1}{3}$ 53. Inoculationerne paa høire Arm med Materien fra Stockholm have slaaet an (samme Materie, der ei har slaaet an hos U—3 og U—4).

$\frac{2}{3}$ 53. De første Inoculationer paa venstre Arm ere nu af 2" Diameter og have forøvrigt alle Charakterer for det syphilitiske Saar. 2 Inoculationer fra disse til samme Arm.

$\frac{1}{3}$ 53. Inoculation til venstre Laar fra U—3.

$\frac{1}{3}$ 53. Inoculationen til venstre Laar slaaer ikke an. 2 Inoculationer til samme Laar fra U—4 (Saarene paa begge Laar).

$\frac{1}{3}$ 53. 2 Inoculationer til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{1}{3}$ 53. De sidste Inoculationer paa venstre Arm have fremkaldt meget store Saar med stærk Rødhed i Omkredsen. De den 9de satte Inoculationer paa venstre Laar have dannet karakteristiske Saar, og der er stærk Rødhed i hele det Partie, der har været bedækket af Glasset.

$\frac{1}{3}$ 53. Inoculation paa venstre Laar med Materie igaar ankommen fra Stockholm.

$\frac{20}{3}$ 53. Inoculation til venstre Laar fra G—2.

$\frac{2}{3}$ 53. Inoculation til venstre Laar fra de den 15de satte Inoculationer til samme Laar, der have dannet karakteristiske Saar.

$\frac{2}{3}$ 53. Den med Materie fra Stockholm den 19de foretagne Inoculation har ikke slaaet an. Paa venstre Knæ, i Regionen af den sygelige Infiltration, hvor endnu intet Saar har existeret, har der igaar viist sig en Pustel, som allerede er brusten og har dannet et rundt, superficielt Saar med fleskagtig Bund. Inoculation fra dette til høire Laar.

$\frac{2}{3}$ 53. Inoculation til høire Arm fra de gamle, serpiginøse Saar paa venstre Laar, og Inoculation til venstre Arm fra nylig opbrudte Saar i Nærheden af de gamle. Den den 20de foretagne Inoculation fra G—2 (fra et Saar cauteriseret med Wienerpasta) har ei slaaet an.

$\frac{2}{3}$ 53. Feberbevægelser siden igaar, med temmelig frequent, noget fuld Puls, urolig Sovn, Mangel paa Appetit. Inoculationen til begge Arme har vel slaaet an, men tilsyneladende ere de her dannede Pustler i Begreb med at abortere. De den 23de foretagne Inoculationer til høire Laar, som den følgende Dag syntes at ville slaae an, ere nu fuldkommen aborterede. De tidligere til Armene foretagne Inoculationer have alle paa venstre Arm dannet meget store Saar af indtil 5" Diameter med eleveret Bund, de ere uden Cruster og meget stærkt secernerende; paa høire Arm ere de mindre udviklede, men tildeels bedækkede med Cruster. De ældre Inoculationer paa venstre Laar ere udviklede som de paa Armene, men ikke eleverede.

$\frac{2}{3}$ 53. Igaar Eftermiddag indfandt der sig stærk Hovedpine med Qvalme og flere Gange Brækning, Puls 130.

D. Julapium salinum.

D. Clysmata evacuantia.

Idag er Feberen aftagen, men paa venstre Arm har der imellem og omkring Inoculationssaarene indfundet sig en erysipelatøs Rødhed og Svulst.

D. Ungventum argenti nitrici til Indgnidning paa de erysipelatøse Steder.

Inoculation til venstre Laar fra de den 21de satte Saar sammesteds.

²⁹/₄ 53. Erysipelas har i de sidste Dage strukket sig længer nedad, Feberen vedvarer, dog i mindre Grad, Pulsen er mindre frequent og hun har inat sovet noget.

Hun fortsætter med Inunctionen af Ungventum argenti nitrici.

³⁰/₄ 53. Erysipelas strækker sig nedad Forarmen, men Feberen er ikke stærk. Hun havde igaar 4 Afføringer, fortsætter Inunctionerne.

Den sidste Inoculation har fremkaldt meget smaa Pustler med høist ubetydelig Rødhed i Omkredsen. De gamle Inoculationer have deres karakteristiske Udseende.

³¹/₄ 53. Der indfandt sig igaar 3 Gange Næseblødning.

D. Elixir acidum.

³/₄ 53. Feberen fuldkommen ophørt, Erysipelas udbreder sig ikke mere, Tungen reen, Afføringen ordentlig, Søvnens god.

⁴/₄ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra N—2 (høire Arm) og 2 Inoculationer til venstre Arm fra hendes egne sidste Saar paa samme Arm.

⁶/₄ 53. De sidste Inoculationer til venstre Arm ere aborterede.

⁶/₄ 53. Inoculationerne paa Laarene fra N—2 have slaaet an, Inoculation til høire Laar fra U—3 og fra U—4.

⁷/₄ 53. Inoculationerne fra U—3 have dannet tydelige Pustler, de fra U—4 synes at ville abortere. — De sidste Inoculationer paa venstre Laar, der under det begyndende erysipelatøse Udbrud lode til at ville slaae an, gik igjen tilbage og vise sig fremdeles tørre.

⁹/₄ 53. Inoculationerne fra U—4 have aborteret.

¹¹/₄ 53. 2 Inoculationer til høire Laar fra de sidste sammesteds.

¹²/₄ 53. Inoculationerne fra igaar have allerede dannet tydelige Pustler.

¹⁶/₄ 53. 2 Inoculationer til venstre Laar fra de, der ere satte den 4de paa samme Laar; 3 Inoculationer til høire Laar fra de sidste sammesteds.

¹⁷/₄ 53. Inoculationerne fra igaar slaae an.

²²/₄ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²³/₄ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt store Pustler, hvoraf nogle allerede ere brustne.

²⁵/₄ 53. 3 Inoculationer til høire Laar fra L—2.

²⁸/₄ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁹/₄ 53. Saavel Inoculationerne den 27de fra L—2, som de igaar satte, have slaaet an. Patientens Almeenbefindende er særdeles godt, og hun erklærer, at hun befinder sig langt bedre, end da de syphilitiske Saar, hvorfor hun indlagdes i Hospitalet, begyndte at bryde frem.

¹/₆ 53. 5 Inoculationer til høire Laar med Materie fra H—1, som er gaaet gennem 2 Individuer.

²/₆ 53. Inoculationerne fra H—1 have slaaet an, men synes kun

at have liden Intensitet. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{3}{4}$ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt smaa Pustler.

$\frac{6}{10}$ 53. 3 Inoculationer til høire Laar fra H—3.

$\frac{7}{10}$ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt smaa Pustler. 5 Inoculationer til høire Laar fra B—3.

$\frac{8}{10}$ 53. Inoculationerne fra B—3 have kun fremkaldt Rødhed, ingen tydelige Pustler.

$\frac{9}{10}$ 53. 5 Inoculationer til høire Laar fra A—1, (Materien fra U—15), og 5 Inoculationer til hvert Laar fra U—14.

$\frac{12}{10}$ 53. Alle de i den sidste Uge satte Inoculationer trænge ikke Dybden. De fremkomne Pustler indeholde ikke saa meget Pus, at det kan overføres til andre Patienter.

$\frac{14}{10}$ 53. 5 Inoculationer til hvert Laar fra N—1.

$\frac{17}{10}$ 53. 2 Inoculationer til hver Arm og 2 til hvert Laar med Materie fra Turin.

$\frac{19}{10}$ 53. Inoculationerne paa Laarene med Materien fra Turin havde igaar fremkaldt smaa Pustler, der idag vise sig aborterende.

$\frac{20}{10}$ 53. 5 Inoculationer til hvert Laar fra nogle af de ældre Inoculationer sammesteds, der endnu ere bedækkede med Cruster, hvorunder Materie.

$\frac{23}{10}$ 53. Den Rest, der endnu er tilbage efter det store Saar over den indvendige Flade af venstre Knæ, og som nu er omgivet med Artnasse, vil ikke tilhele.

Det bestryges med syphilitisk Materie.

$\frac{26}{10}$ 53. Saaret bestryges daglig med syphilitisk Materie.

$\frac{27}{10}$ 53. Ved Bestrygningen med den syphilitiske Materie blev Saaret i de første Dage mindre, men blev igjen staaende nogen Tid uforandret, hvorfor det bedækkedes med en Ungventum cerussæ, hvorefter det nu er tilhelet. — Hun befinder sig særdeles vel, og erklærer med Bestemthed, at hun ei kan erindre, nogensinde at have befundet sig saa vel som nu. Hun er under sit Ophold paa Hospitalet bleven fyldig, og har et friskt Udseende.

Endnu snarere end hos nogen af de foregaaende Syge tabte den syphilitiske Materie sin Virksomhed hos denne Patient, og det var ikke den først inoculerede Materie, der vedligeholdte sig længst. Saaledes sees endog den første Inoculation fra U—4 at have givet negativt Resultat, skjønt den hos U—4 selv endnu vedligeholdte sig i 3 Led, og hidrørte fra den Materie, der var gaaen igjennem 2de Individuer med constitutionel Syphilis, og som øiensynlig hos U—4 fremkaldte en stærkere Virkning, end det i længere Tid med anden Materie var lykkedes at frembringe. Den anden Inoculation har kun slaaet an eengang, og er formodentlig ei bortlængere, fordi de dannede Saar have været altfor ubetydelige til deraf at tage Materie. Til den 3die Inoculation, hvorefter det slog an i 3 Led, toges Materie fra den samme Række, som ved den første Inoculation gav

negativt Resultat. Den Materie, der længst vedligeholdte sin Virkning hos denne Patient, inoculeredes den 6te April, hun var altsaa dengang syphiliseret omtrent 6 Uger, Materien toges fra U—3, som dengang var syphiliseret henimod 5 Maaneder, desuagtet vedligeholdte Materien sig i 6 Led, medens Materie fra U—4, inoculeret samme Dag og paa samme Extremitet, gav negativt Resultat.

Der foretoges kort efterat Syphilisationen var paabegyndt, Inoculation med Materie fra Stockholm, der slog an, medens den hos de Øvrige, som allerede i længere Tid vare syphiliserede, gav fuldkommen negativt Resultat. 12 Dage gammel, indtørret Materie fra Turin har ei slaact an.

Inoculation fra de tertiære Saar slog an paa et enkelt Sted, men det derved fremkaldte Saar gav ikke inoculabel Materie.

Inoculation med Materie fra en Chanker, der 4de Dag var cauteriseret med Pasta viennensis, gav positivt Resultat, og med Materie fra den hermed hos B—2 dannede Chanker inoculeredes denne Patient (U—15), Materien slog an, hvorimod Materie fra G—2, der ligeledes var inoculeret fra B—2 med positivt Resultat, og Chankeren destrueret med Pasta viennensis, ei slog an.

Da hun var syphiliseret et Par Maaneder, forsøgte gjentagne Gange Inoculation med Materie, der var tagen enten fra hende selv eller fra en af de øvrige Syphiliserede, og derefter passeret een eller tvende med constitutionel Syphilis, men Virkningen var ei stærkere, end ved directe Inoculation fra en af de Syphiliserede.

I de første 2 Maaneder blev i Almindelighed foretaget 4 Inoculationer hver 6te Dag, senere foretoges hver 3die, hver 2den eller hver Dag 6, 8 indtil 10 Inoculationer.

Der er i det Hele hos denne Patient anbragt 124 Inoculationer i 27 Seancer; 33 have havt et fuldkommen negativt Resultat og mange have været aborterende.

Da noget over 2 Maaneder vare forløbne, fremkaldte Inoculationerne ikke længer i Dybden gaaende Chankre, de smaa Pustler, der brød frem, indeholdt ei saameget Pus, at det kunde føres videre.

Hos denne Patient er ligesom hos den første Behandlingen gennemført alene med Materie, der hidrørte fra den hos Nils Henriksen værende Chanker, der var hjembragt fra England, thi de Par Inoculationer, der vare gjorte med den fra Stockholm komne Materie, kunne ikke komme i Betragtning for Immuniteten.

30 Dage efter første Inoculation indfandt sig stærk Feber i Forbindelse med en Erysipelas ambulans, der udviklede sig fra en af de artificielle Chankre paa Armene. Den vedvarede i 7 Dage under temmelig foruroligende Symptomer. Efter denne Tid fortsattes igjen Syphilisationen.

De Inoculationer, der vare satte kort forinden Erysipelas udbrod, og som syntes at ville slaae an, traadte igjen tilbage.

Efter omtrent 6 Ugers Forløb gik det raskt fremad med Tilhelingen af de tertiære Saar, og 2 Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse var hendes Almeenbefindende bedre, end forend Udbrudet af Saarene. Efter 3 Maaneders Behandling, da Immunitet idetmindste for den Materie, som jeg kunde tilveiebringe, var opnaaet, var der kun et Saar af 3" Diameter tilbage. Hun er nu saa frisk, at hun paa det Bestemteste erklærer, aldrig nogensinde at have befundet sig saa rask, som nu, hendes Udseende er sundt, og hun er bleven fed under sit Ophold paa Hospitalet. Det sidste lille Saar er tilhelet.

Det kan for denne Patients Vedkommende siges, at hun et Par Gange har, efter al Rimelighed, havt Recidiver, der uden Behandling ere svundne, og denne Bemærkning vil jeg ikke bestride; men hvad der heller ikke kan bestrides er, at hun ved Syphilisationen blev immun, og at hendes Almeenbefindende bedredes. Hun har flere Gange, og sidst for et Par Maaneder siden, indstillet sig for mig, hendes Udseende er saaledes forbedret, at jeg ikke kjendte hende igjen, og der er intet Spor af Saarene.

Tredie Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, ikke forhen behandlet uden for blennorhagiske Affectioner. Syphilisation. Helbredelse.

Karen Dorteia Olsdatter, Puella publica, 20 Aar gammel, indkom i Hospitalet den 21de Februar 1853. Der viser sig i Panden, paa Brystet, Ryggen og den indvendige Flade af Laarene et rødplettet Exanthem (Roseola syphilitica), som træder stærkere frem i Kulden, og næsten forsvinder i Varmen. Dette Exanthem har først for nogle Dage siden viist sig efter nogen forudgaaen Kloen.

Hun har kun 2de Gange forud været behandlet i Hospitalet: Ifjor fra 17de Marts til 12te Juni for Urethrit og Leucorrhoea tilligemed Verrucæ paa den indvendige Flade af Labia majora, og 2den Gang fra 22de Januar til 14de Februar d. A. for Urethrit. Hun vil aldeles ikke vide af, at der har været primære Saar; dog findes paa venstre Side af Introitus vaginæ et Sted, der har Lighed med et Ar.

Menstruationen regelmæssig.

²⁸/₂ 53. Der er i de sidste Dage fremkommen en Mængde smaa Tubercula mucosa paa den indre Flade af Labia majora.

2 Inoculationer til venstre Laar fra U—4, og til høire Laar fra B—2.

¹/₂ 53. Inoculation til høire Laar med Materie fra Stockholm, og Inoculation til venstre Laar fra Tubercula mucosa hos hende selv.

²/₂ 53. Inoculationen fra Tubercula mucosa har ikke slaat an.

$\frac{3}{4}$ 53. Inoculation til høire Laar fra U—15s venstre Arm.

$\frac{3}{4}$ 53. Inoculation til høire Laar fra U—4, de næstsidste Inoculationer. Inoculationen med Materien fra Stockholm har ikke slaaet an.

$\frac{3}{4}$ 53. De fra U—15 den $\frac{3}{4}$ og fra U—4 den $\frac{3}{4}$ og $\frac{29}{4}$ foretagne Inoculationer have slaaet an. 2 Inoculationer til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{3}{4}$ 53. De første Saar paa venstre Laar have nu et karakteristisk Udseende, de ere runde, have afskaarne Rande, og de ere bedækkede med pyogenetisk Membran. De sidste Inoculationer paa venstre Laar slaae an.

$\frac{10}{4}$ 53. 2 Inoculationer til høire Laar fra B—2 (fra det Saar, som har været cauteriseret med Wienerpasta, og som for 8 Dage siden gav positivt Resultat.

$\frac{13}{4}$ 53. Inoculationerne fra B—2 have ikke slaaet an.

2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{14}{4}$ 53. Tubercula mucosa paa de forhen anførte Steder udvikle sig mere og mere.

$\frac{18}{4}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{21}{4}$ 53. I venstre Mundvig og paa den indvendige Flade af øverste Læbe viser sig en Ulceration, paa begge Crura palati er der Exsudater, og hun har Smerter ved Synkningen.

$\frac{23}{4}$ 53. Der yttres sig idag Feberbevægelser, Puls 112, urolig Sovn, noget belagt Tunge, Mangel paa Appetit.

D. Solut. ammonii muriatici.

D. Infusum sennæ compositum.

$\frac{25}{4}$ 53. Ingen Afføring efter Infusum sennæ, hvorfor hun igaar Aftes fik et Clysmas med god Virkning. Feberen er idag mindre stærk, hun har inat havt 4 Timers Sovn, Menstruationen er indtraadt.

$\frac{24}{4}$ 53. Feberen er ophørt, hun seponerer Solut. ammon. muriatici.

2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{26}{4}$ 53. 2 Inoculationer til hver Arm fra de sidste Inoculationer paa Laarene.

Alle tidligere Saar have et karakteristisk syphilitisk Udseende.

$\frac{1}{4}$ 53. Antallet af Tubercula mucosa paa høire Labium majus er 8, paa venstre 11. Efter de sidste Inoculationer paa Armene er der smaa, men karakteristiske Saar, omgivne af svag Areola, herfra 2 Inoculationer til hver Arm, og 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{9}{4}$ 53. Der er udbrudt et papulosqvamøst Exanthem, fornemmelig i begge Tindinger.

2 Inoculationer til venstre Arm fra U—4 (de, der den $\frac{2}{4}$ ere satte fra N.—2).

$\frac{1}{4}$ 53. Der er 7 Tubercula mucosa paa høire, 11 paa venstre Side.

Der er en liden Pustel efter den ene af de Inoculationer, der igaar blev sat fra U—4.

$\frac{1}{4}$ 53. Der er 5 Tubercula mucosa paa høire og 10 paa venstre Side. Halsaffectionen, Saaret paa Læben og Exanthemet er uforandret.

$\frac{1}{4}$ 53. Der er 4 Tubercula mucosa paa høire og 6 paa venstre Side.

$\frac{11}{4}$ 53. Roseola viser sig paa flere Steder desqvamerende, paa

hoire Side af Halsen sees en Ulceration af langagtig Form. Inoculationerne fra U—4, satte den 5te, have ikke slaaet an, den lille Pustel, der først var dannet, har aborteret. Efter sidste Inoculation paa hoire Arm er der Saar af $1\frac{1}{2}$ " Diameter, ikke meget dybe, og lidet secernerende, herfra 2 Inoculationer til samme Arm. Nogle af Inoculationerne paa Laarene have antaget en phagedaenisk Charakter.

D. Cataplasma emolliens.

$12\frac{1}{4}$ 53. Saarene have efter Cataplasmet antaget et bedre Udseende. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. De sidste Inoculationer paa hoire Arm have slaaet an.

$19\frac{1}{4}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculation paa hoire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 2 Inoculationer til venstre Arm fra U—4s venstre Laar (Materien ført til U—4 den 16de fra N—2).

$20\frac{1}{4}$ 53. De sidste Inoculationer paa hoire Arm have ikke slaaet an, de paa venstre Arm fra U—4 have fremkaldt smaa Pustler. Inoculationerne paa Laarene have slaaet an. Paa hoire Labium minus har der dannet sig en Ulceration.

$21\frac{1}{4}$ 53. 3 Inoculationer til hoire Arm fra U—14.

$23\frac{1}{4}$ 53. 3 Inoculationer til venstre Arm fra U—15.

$24\frac{1}{4}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 2 Inoculationer til venstre Arm fra de der den 18de og 2 til hoire Arm fra de den 21de der anbragte Inoculationer, og endelig 4 Inoculationer til hoire Arm fra U—15. Inoculationerne fra igaar paa venstre Arm fra U—15 have allerede dannet Pustler.

$25\frac{1}{4}$ 53. Inoculationerne fra igaar have slaaet an. 2 Inoculationer til venstre Arm fra L—2s hoire Laar.

$26\frac{1}{4}$ 53. Inoculationerne fra L—2 have slaaet an.

$27\frac{1}{4}$ 53. 3 Inoculationer til venstre Laar fra L—2.

$29\frac{1}{4}$ 53. De sidste Inoculationer fra L—2 have kun fremkaldt liden Virkning. 3 Inoculationer til venstre Arm fra G—6 (senere H—1) som igjen er inoculeret fra L—2.

Antallet af Tubercula mucosa det samme som forhen. Nye Tuberkler fremkomme ved Anus.

$30\frac{1}{4}$ 53. 5 Inoculationer til hver Arm fra U—15.

$1\frac{1}{2}$ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt Pustler, der næsten ikke have Spor af Areola.

$2\frac{1}{2}$ 53. 5 Inoculationer til hoire Laar fra H—3; 5 Inoculationer til venstre Laar fra H—1 (hos hvem Saarene ere efter Inoculation fra Tubercula mucosa hos ham selv).

$4\frac{1}{2}$ 53. Inoculationerne fra H—1 og H—3 til begge Laar abortere. 5 Inoculationer til venstre Laar fra N—1s sidste Inoculation paa hoire Laar. 5 Inoculationer til hoire Laar fra N—1s venstre Laar, (Inoculationen kommen fra H—1, som igjen er inoculeret fra L—2).

$5\frac{1}{2}$ 53. Efter sidste Inoculation 3 Pustler paa venstre, 4 paa hoire Laar. 5 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$9\frac{1}{2}$ 53. Inoculationerne paa venstre Arm abortere, paa hoire Arm er der smaa Pustler.

$\frac{9}{10}$ 53. 5 Inoculationer til venstre Laar fra A—1.

$\frac{12}{10}$ 53. Inoculationerne til hoire Arm fra 5te have aborteret. De sidste Inoculationer slaae an.

$\frac{13}{10}$ 53. 5 Inoculationer til hvert Laar fra N—1.

$\frac{14}{10}$ 53. 5 Inoculationer til hvert Laar fra de den 9de til venstre Laar satte Inoculationer.

$\frac{17}{10}$ 53. Inocul. med 4 forskjellige Slags Pus fra Turin.

$\frac{20}{10}$ 53. 5 Inoculationer til hvert Laar fra U—15. Efter Inoculationen med Materien fra Turin ingen Virkning. Der sees nu kun stærk Rødhed i Halsen. Paa den indre Flade af venstre Labium majus 6 meget flade Tubercula mucosa, og de senere ved Anus fremkomne ere meget fladere end ved sidste Undersøgelse.

$\frac{21}{10}$ 53. 5 Inoculationer til venstre Laar fra U—15.

$\frac{22}{10}$ 53. Inoculationerne fra igaar have ikke slaaet an. Den samme Materie har slaaet an hos U—15 selv.

$\frac{23}{10}$ 53. Der er blot 4 Tubercula mucosa tilbage paa venstre Side.

$\frac{4}{10}$ 53. Tubercula mucosa ved Anus ganske forsvundne; der er endnu ubetydelige Spor af dem paa venstre Labium majus. I Halsen viser der sig endnu paa hoire Tonsille nogen Rødhed, Excoriation og Exsudater.

$\frac{17}{10}$ 53. Der udvikler sig en Betændelse i Øiet, der endnu er indskrænket til Conjunctiva.

$\frac{19}{10}$ 53. Der udviklede sig en Irit, som blev behandlet med Blodudtømmelser, Inddryppen af Atropin; indvendig Oleum terebinthinæ og Pulvis Doveri.

$\frac{19}{10}$ 53. Alle Tilfælde ved Genitalia hævede. Det Eneste, som nu er tilbage, er begrændsede, graahvide Flader paa hoire Tonsille og Crus anterius veli palati.

D. Liqvor Bellosti til Penslen.

$\frac{21}{10}$ 53. Hendes Almeenbefindende meget godt. Udskrives helbredet.

Hun indkom atter i Hospitalet d. $\frac{2}{12}$ 53. Ved Commissura inferior labiorum sees en liden Excoriation af et Par Liniers Udstrækning. Fra Vagina er der et hoist ubetydeligt Udflod af Sliim.

Paa Randen af Labia majora sees enkelte prominende Steder, der hvor Tubercula mucosa tidligere have haft deres Sæde.

D. Injectiones aqvæ calcis.

$\frac{10}{12}$ 53. Excoriationen er tilhelet uden at have været underkastet nogen Behandling. Hun har efter Syphilisationen befundet sig vel og hendes Udseende er friskt og sundt.

Udskrives helbredet.

$\frac{24}{12}$ 53. Paa den indvendige Flade af Labium minus dextrum sees en ganske liden Excoriation, omtrent 1^{'''} i Diameter, af uregelmæssig Form.

$\frac{31}{12}$ 53 Excoriationen paa Labium minus dextrum er fuldkommen tilhelet uden at have været underkastet nogen Behandling.

Udskrives helbredet.

Denne Syge blev først inoculeret med Materie fra U—4, som dengang havde været syphiliseret i 4 Maaneder. Materien fremkaldte vel i

Begyndelsen karakteristiske Saar, men ingen ualmindelig stærk Virkning, det var derfor uventet, da enkelte af de paa Laarene udviklede Saar antog en phagedænik Charakteer. Men endnu, medens Phagedæniken var i Fremgang, fortsatte jeg Inoculationerne, og saa derefter kun gunstig Virkning paa Saarene. Med Materien fra de phagedæniske Saar inoculerede jeg til N—1, hos hvem der kun fremkaldtes almindelige Chankre. Til samme Tid som de phagedæniske Chankre udviklede sig, var den Syges Almeenbefindende særdeles godt, det var ikke muligt at finde nogen Aarsag til at Saarene antog denne Charakteer.

Efterat den fra U—4 først indbragte Materie var udslettet, viste al øvrig Materie liden Virkning. Det er ikke usandsynligt, at Syphilisationen hos denne Syge for endel er befordret gennem den Phagedænik, der i nogen Tid viste sig i Saarene.

Den fra Stockholm modtagne Materie viste ingen Virkning hos denne Patient; den jeg ved *Sperino* havde modtaget fra Turin, var hos denne Syge som hos de øvrige, til hvem den blev inoculeret, aldeles uvirksom.

Der forsøgte Inoculation med Materie fra Pustler, der vare fremkomne ved Inoculation fra *Tubercula mucosa* hos H—1, A. Hansen, hvis Sygehistorie senere skal blive given, men denne Inoculation var uden Resultat.

Hun har i det Hele faaet 175 Inoculationer, hvoraf 42 have aborteret. Det varede ikke længer end henimod 3 Maaneder, forinden der var Immunitet, og det er det samme Tilfælde med denne Syge som med de foregaaende, at den Materie, der har slaaet an, nedstammer fra en og samme Kilde, den engelske Chanker hos *Nils Henriksen*.

Der viste sig ikke, som hos de fleste af de foregaaende, en Aftagen af de syphilitiske Symptomer allerede i den første Tid af Behandlingen, tvertimod efter 14 Dages Forløb begyndte *Tubercula mucosa* at udvikle sig mere, og efter 21 Dage angrebes flere Partier af Mundhulhedens Slimmembran. Først henvend 5 Uger efter Curen Begyndelse forekom det mig, at *Tubercula mucosa* begyndte at aftage, og for med Bestemthed at kunde dømme derom, talte jeg dem noiagtig; men til samme Tid udbrod et papuløst Exanthem paa enkelte Steder af Legemet. I den nærmest paafølgende Tid aftog Antallet af *Tubercula mucosa* saa at sige daglig, idet der til samme Tid viste sig nye Ulcerationer dels ved Genitalia, dels i Halsen. 2 Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse udviklede sig nye *Tubercula mucosa* ved Anus, og først flere Uger senere gik de aldeles tilbage.

Næsten en Maaned efterat hun var bleven immun indfandt sig en Irit, som varede nogle Uger.

Det synes ganske klart, at Aarsagen til den langsomme Svinden

af de syphilitiske Symptomer i dette Tilfælde har været en Følge af, at Materien har været for svag. Medens Inoculationerne sloge godt an, begyndte Tubercula mucosa at svinde, men eftersom Virkningen blev svagere, bleve de syphilitiske Symptomer staaende, og der kom endog nye til. Da hun uden mit Vidende havde indtaget noget Iodkali, tør jeg ikke sige hvilken Andeel dette Middel kan have havt i den endelige Helbredelse, men vist er det, at hun fremdeles er frisk, da det ei kan lægges Vægt paa, at hun et Par Gange senere har været indlagt i Hospitalet for en liden Excoriation ved Genitalia, hvorfra det ei har lykkedes at erholde noget Resultat ved Inoculation, og som efter faa Dages Forløb er tilhelet under Anvendelsen af kolde Omslag.

Det maa endnu anføres, at hun 3 Uger efter Curens Begyndelse havde et Par Dage stærk Feber. Uagtet denne blev brudt, idet Menstruationen indfandt sig, er jeg dog, naar jeg sammenstiller Feberens Optræden hos denne Syge, med den Feber, der hos flere af de andre har indfundet sig, tilbøielig til at antage, at den har staaet i Forbindelse med Inoculationen af det syphilitiske Virus.

Fjerde Observation.

Store sildige Tuberkler, Exerescentser og Saar paa forskellige Steder af Legemet, Beenaffection; først behandlet med Kali hydroiod, dernæst med Inunctiones mercuriales, helbredet — Recidiv — Cura Dzondi — helbredet — Recidiv — Syphilisation — standset paa Grund af Mangel paa kraftig Materie — atter Inunctiones mercuriales — kortvarende Bedring — Priessnitzke Bade — fornyet Udbrud af Exerescentser lignende de tidligere — Syphilisation til Immunitet, endnu Tuberkler og Saar — Kali hydroiodicum — Helbredelse.

Pigen *Anne Helene Jonsdatter*, 24 Aar gammel, indkom i Rigshospitalet den 10de Mai 1852. Paa flere Steder af Legemet, saasom paa Underextremiteterne, Armene og Halsen sees ophoiede Knuder af en Bønnes til en liden Hasselnods Størrelse, deels bedækkede med en tynd, brunnligblaa Hud, der har Udseendet af at ville bryde op, deels belagte med Cruster. Paa høire Læg er der efter en saadan Knude opstaaet et meget smertefuldt Saar af en Solvtoskillings Størrelse, hvis Omkreds har den samme brunnligblaa Farve, Randene ere ophoiede, men ikke skarpt afskaarne; Bunden er fordybet, ujevn, bedækket med et guulgraat, skidenfarvet Secret, der afsondres i rigelig Mængde. Der føles Svulst paa forskellige Steder af Benene, nemlig paa den forreste Flade af Tibia, paa den nederste Deel af høire Ulna, den øverste Deel af venstre Radius og paa Issen. Skinnebenene ere omfindtlige endog ved svagt Tryk. Paa høire Labium majus og paa Nates findes et Par smaa Ulcerationer med en ureen, fleskagtig Bund. Høire Glandula Cowperi er ophovnet, uden at der kan udtrykkes noget Fluidum af den; fra Urethra er der rigeligt

Udtlod af purulent Materie. Hist og her over det hele Legeme sees hvide, glindsende Ar, hvis Omkreds danne Buer af større og mindre Cirkler, og er gjennemkrydset af opheiede Linier. I Halsen sees Crus ant. veli palatini paa begge Sider noget rødt. Stemmen er hæs.

Patienten har et sygeligt Udseende, er meget mat og chlorotisk; hun klager over rheumatiske Smerter i det hele Legeme.

Hun blev for 7 Uger siden undersøgt, og feilede da intet andet, end Svulsten i den høire Glandula Cowperi, senere har hun bemærket Saaret paa Labium majus, hvorefter de øvrige Phænomena efterhaanden ere frembrudte. Primære syphilitiske Saar veed hun aldrig at have lidt af. I en Alder af 8 Aar har hun været indlagt i Bratsbergs Amtssygehuus for Condylomata totius fere corporis og en Exulceratio labii superioris, og er da behandlet med Cura Dzondi. I Rigshospitalet er hun gjentagne Gange bleven behandlet for forskjellige blennorhagiske Affectioner.

Hun blev nu behandlet med Kali hydroiodicum og Jernmidler, hvorved Almeenbefindendet bedredes, men den syphilitiske Affection var næsten uforandret, hvorfor der forordnedes hende Inunctiones ungv. neapolitani. Efter 8 Inunctioner indtraadte stærk Salivation, da denne var ophørt, og der endnu var betydelige Rester af den tuberculøse Syphilide, bleve Inunctionerne repeterede; hun fik nu 23 forinden Salivationen indfandt sig, og derefter igjen Iodkali. Efter 5 Maaneders Ophold i Hospitalet blev hun udskreven helbredet.

En Maaned senere indkom hun atter i Hospitalet med lignende tuberculøse Productioner paa forskellige Steder af Legemet, hvorfor der nu forskreves hende Cura Dzondi, som hun gennemgik saavel frem som tilbage, hvorefter Affectionen igjen i Begyndelsen af dette Aar var forsvunden. Men det varede heller ikke dengang længe, forinden den recidiverede, den samme Form udviklede sig paany, hvorfor jeg igjen forordnede hende Iodkali, der dog ei formaaede at forbedre hendes Tilstand, som tvertimod bestandig forværredes, idet det tuberculøse Exanthem slog mere og mere ud, hvorfor jeg besluttede at seponere Ioden og forsøge Syphilisation.

$\frac{1}{3}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra U—4 (Saar paa venstre Laar sat den $\frac{2}{3}$ 53) og 2 Inoculationer til venstre Laar fra U—4 (Saar paa høire Laar sat den $\frac{2}{3}$ 53).

$\frac{10}{3}$ 53. Efter Inoculationerne igaar er der Pusteldannelse med Areola.

$\frac{13}{3}$ 53. Inoculation til begge Laar fra de den 9de foretagne Inoculationer.

$\frac{15}{3}$ 53. Alle de den 9de satte Inoculationer have dannet store karakteristiske Saar.

$\frac{17}{3}$ 53. De den 15de satte Inoculationer slaae an paa begge Laar.

$\frac{21}{3}$ 53. Inoculation til begge Laar fra de den 15de sammesteds satte.

Hun har i de sidste Dage lidt af rheumatiske-lignende Smerter paa forskellige Steder af Legemet; der viser sig bag venstre Øre tuberculøse Dannelser og Ulcerationer i venstre Næsebor.

$\frac{26}{3}$ 53. De sidste Inoculationer paa begge Laar have dannet store

Pustler, lignende vel udviklede Impetigopustler. De ere endnu fuldkommen ubeskadigede, paa deres Midte viser sig en liden, sort Cruste. De tidligere Inoculationssaar ere allerede langt paa Vei til Tilheling. De syphilitiske Phænomener forevrigt skride Dag for Dag videre fremad.

Inoculation til venstre Laar fra U—15 (sidste Inoculation paa venstre Laar) Inoculation til høire Laar fra N—2 og til begge Arme ligeledes fra N—2.

²⁹/₂ 53. Alle de den 26de satte Inoculationer have slaaet an, nogle af Pustlerne ere allerede brustne; paa venstre Laar danner der sig Pustler, lignende de, der ere beskrevne den 26de.

Over en stor Deel af den behaarede Deel af Hovedet har der udviklet sig Tubercula mucosa lignende, store Vegetationer, der ere bedækkede med et tykt, squamøst Lag, og omfindtlige for Berørelse. De rheumatiske Smerter, hvoraf hun led, og som fornemmelig vare udviklede i Hovedet, ere i de sidste Dage igjen forsvundne.

³¹/₂ 53. Under de tuberculøse Udbredninger paa det høire Os bregmatis er der dannet en Absces, der incideres. Almeenbefindendet har i de sidste Dage lidt betydelig, hun har været mat, og manglet aldeles Appetit og Søvn; næsten ingen Feber. Der forordnes hende Viin, og et Morphinpulver om Aftenen.

¹/₄ 53. Pustlerne efter Inoculationerne, satte den 26de Marts paa venstre Laar, ere endnu ubeskadigede. Paa høire Laar ere de nylig brustne.

Inoculation til begge Laar fra de den 26de sammesteds satte.

⁷/₄ 53. Almeenbefindendet er meget bedre, og de locale Phænomener begynde at aftage. Tuberklerne paa den behaarede Deel af Hovedet, i Panden og paa Ryggen begynde at svinde, og den Betændelse, hvoraf de have været ledsagede, er mindre. — Efter Inoculationerne igaar er der begyndende Pusteldannelse.

⁷/₄ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste Inoculationssaar sammesteds.

¹³/₄ 53. De sidste Inoculationer have paa venstre Laar slaaet an, derimod ikke paa høire. — 2 Inoculationer til venstre Laar fra de sidste sammesteds og til høire Laar fra de phagedæniske Saar paa venstre Laar hos N—2.

¹⁵/₄ 53. Inoculationerne fra den 13de paa venstre Laar have slaaet an, og som sædvanlig dannet umbilicale Pustler med en sort Cruste i Midten.

¹⁸/₄ 53. 2 Inoculationer til høire Arm fra U—4s høire Laar (Materien den 16de ført fra N—1 til U—4).

¹⁹/₄ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de den 13de sammesteds satte.

²³/₄ 53. De sidste Inoculationer have slaaet an, Pustlerne ere som sædvanlig ikke brustne. Inoculationerne, satte den 18de fra U—4, have slaaet an.

²⁴/₄ 53. 2 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

²⁶/₄ 53. Hun klager over stærke Smerter i de gamle syphilitiske Saar paa høire Læg, der er igjen Søvnleshed, Mangel paa Appetit, belagt Tunge og Mathed.

Efter de sidste I. paa Laarene ere Pustlerne endnu ikke brustne, de ere af omtrent 4''' Diameter, fra disse: nye I. til begge Laar.

^{26/4} 53. De den 24de paa høire Arm satte Inoculationer slaae an.

^{27/4} 53. 3 Inoculationer til venstre Laar fra L—2.

^{29/4} 53. Nye Tuberkler ere fremkomne paa den forreste Deel af Hovedet. 3 Inoculationer paa venstre Laar fra H—1, som igjen er bleven inoculeret fra L—2.

^{4/5} 53. 2 af de den 29de fra H—1 satte Inoculationer have slaaet an, og som sædvanlig dannet Pustler, som endnu ikke ere brustne. Fra disse 5 Inoculationer til samme Laar, og 5 Inoculationer til høire Laar fra de sidste sammesteds.

^{9/5} 53. Inoculationerne paa høire Laar have fremkaldt smaae Pustler, paa venstre er der kun lidet Tegn til at de ville slaae an.

^{7/5} 53. Inoculationerne paa venstre Laar slaae ikke an.

^{9/5} 53. 5 Inoculationer til venstre Laar fra A—1.

^{12/5} 53. De sidste Inoculationer slaae an.

^{14/5} 53. Spidsen af Næsen og venstre Ala svulmer mere og mere, der har paa dette Sted i de sidste Par Dage udviklet sig en Kreds af Tuberkler. De sidste Inoculationspustler gaar meget langsomt fremad. Der er ikke længer nogen kraftig syphilitisk Materie at erholde, hvorfor det bliver nødvendigt at seponere Syphilisationen.

D. Inunctiones mercuriales.

^{28/5} 53. Salivation er indtraadt. Tilstanden forøvrigt næsten uforandret.

Seponat Inunctiones. (Hun har faaet 12 af 5/3).

^{18/6} 53. Crusterne, saavel i Hovedet som paa de øvrige Steder af Legemet, falde af, og hendes Tilstand bedres Dag for Dag.

^{24/6} 53. Der udvikler sig atter paa Ryggen, hvor Tuberklerne for vare, store Saar, og paa Tungen viser sig en Ulceration.

Der forordnes hende Priessnitzke Bade.

^{20/7} 53. Der er Salivation tilstede, og Mistanke om, at hun har udenfor Ordinationen benyttet Mercur.

Hun ophører med Badene.

^{7/8} 53. Salivationen er ophørt og hun begynder igjen med Badene.

^{7/8} 53. Der er en smertelig Svulst i høire Kind. Hun ophører atter med Badene.

^{9/8} 53. Hævelsen i Kindet, der udviklede sig i Begyndelsen af forrige Maaned antog en phlegmones Charakteer, den udvidede sig ned ad den høire Side af Halsen og svandt først efter gjentagne Incisioner, hvorved en stor Mængde Pus udtomtes. Der udbryder nu igjen paa begge Laar Excrecenser, af samme Beskaffenhed, som de, hvoraf hun tidligere har lidt.

^{14/8} 53. Paa forskjellige Steder af Legemet bryde disse Excrecenser frem.

Da der nu var syphilitisk Materie at erholde, besluttede jeg at gjentage Syphilisationen.

3 Inoculationer til hvert Laar fra K—1, de sidste Inoculationer paa Laarene.

^{15/8} 53. Efter Inoculationen igaar smaa Pustler omgivne af Areola.

^{17/8} 53. Efter Inoculationen paa høire Laar 3 Pustler med intens Areola, paa venstre Laar kun 1 Pustel med ubetydelig Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

^{18/8} 53. Efter Inoculationen fra igaar kun ubetydelig Rødhed.

²⁰/₅ 53. Efter de sidste Inoculationer er der kun paa venstre Laar 1 Pustel. Efter de første Inoculationer tiltage Pustlerne Dag for Dag i Størrelse; fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

Der udvikler sig atter paa den forreste Deel af Hovedet en større Absces.

²³/₅ 53. Efter de sidste Inoculationer er der kun ubetydelige Pustler. 3 Inoculationer til hvert Laar fra C—1, *Martin Larsen*.

²⁴/₅ 58. Efter Inoculationerne fra igaar er der Pustler.

²⁵/₅ 53. Hun klager over Smerter og Æmfindtlighed i begge Tibiæ især i høire, og de ere tillige noget opsvulmede.

²⁶/₅ 53. Efter sidste Inoculationer smaa Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁷/₅ 53. Smerterne i Benene berøve hende Nattesovnen.

D. Pulv. Doveri.

²⁹/₅ 53. Små Pustler efter de sidste Inoculationer, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

³⁰/₅ 53. Der er Pustler efter Inoculationerne igaar.

²/₁₀ 53. De sidste Pustler have kun lidet udviklet sig; fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁹/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

⁷/₁₀ 53. Små Vesikler efter de sidste Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁰/₁₀ 53. Efter de sidste Inoculationer næsten aborterende Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹³/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar endnu ingen Virkning, paa venstre Laar meget små Pustler, herfra 2 Inoculationer til samme Laar. 3 Inoculationer til hvert Laar fra A—2, *Carl Johan Carlsen*.

¹⁹/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer fra A—2 er der kun meget små Pustler paa en dyb rød Bund, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²²/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer er der paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁶/₁₀ 53. Efter de sidste Inoculationer er der store, characteristiske Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁹/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Hun klager fremdeles over Smerter i Tibiæ, der ere æmfindlige ved Berørelse.

²/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, efter hvilke der fremdeles ere store Pustler omgivet med intens Areola.

⁶/₁₁ 53. Små Pustler efter sidste Inoculationer. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidsde, da der ei er Materie nok for ny Inoculation i de sidste Pustler.

⁸/₁₁ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar næsten aborterende Pustler, paa venstre Laar vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹¹/₁₁ 53. Efter sidste Inoculationer ingen Virkning, 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidsde.

¹⁴/₁₁ 53. Efter de sidste Inoculationer kun 1 Pustel paa hvert Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁷/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.
²⁰/₁₁ 53. Efter sidste I. smaa Pustler, herfra 3 I. til hvert Laar.
²¹/₁₁ 53. Efter Inoculationerne fra den 17de er der nu vel udviklede Pustler med Arcola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²³/₁₁ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Der udvikler sig atter Tuberkler i Hovedet, i Issen har der dannet sig en Absces, som aabnes.

²⁸/₁₁ 53. Efter de sidste Inoculationer kun 1 aborterende Pustel paa hoire Arm, paa venstre Arm 3 Pustler, herfra 3 I. til hver Arm.

¹/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer smaae Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

⁴/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 1 liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa hoire Arm ingen Virkning; 3 Inoculationer til denne Arm fra K—1, de sidste Inoculationer paa hoire Laar.

⁷/₁₂ 53. Meget smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Armene, hvorfra ingen Materie kan erholdes til ny Inoculation. 3 Inoculationer til hver Arm fra C—2, *Anders Hansen*. Der forordnes hende tillige *Ol. jecoris aselli*.

¹⁰/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer er der ingen Virkning paa hoire Arm, 2 store Pustler omgivne af Arcola paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

¹⁴/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning.

¹⁶/₁₂ 53. 3 I. til hver Arm fra B—2, *Carl Johan Carlsen*.

¹⁹/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene, 2 Pustler omgivne af Arcola paa hoire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²²/₁₂ 53. Efter de sidste Inoculationer meget smaae Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁵/₁₂ 53. Excrecentserne paa Næsen, paa den øvre Læbe og paa den hoire Arm holde sig omtrent paa samme Punkt, medens mindre Excrecentser bryde frem dels paa den behaarede Deel af Hovedet, dels i Panden.

³¹/₁₂ 53. Hun klager i den sidste Tid atter over stærke Smerter i Læggene.

D. Pulv. Doveri gr.β.

— Morphii acet. gr. ⅙.

— sacchari albi gr. x.

Mds. Et Pulver 3 Gange daglig.

⁷/₁ 54. Hun føler sig meget afkræftet.

D. Vini rubri 3iv qvotidie.

¹²/₁ 54. De paa Laarene værende Saar ere endnu uforandrede.

De forbindes med Ungv. neapolitanum.

¹⁹/₁ 54. Der yttres sig atter i den sidste Tid stærke Smerter i Hovedet, som ikke holde sig til nogen bestemt Tid af Døgnet. Der er Udvikling af nye Abscesser paa Baghovedet, som tildeels ere opbrudte og afsondre en stinkende Materie. Vegetationerne paa Næsen ere i Aftagende.

Sep. Solut. Fowleri (det er forglemt at anføre, naar hun begyndte med den, men hun benyttede den omtrent 6 Uger).

Det. Solut. Kali hydroiodici cochl. maj. t. p. d.

$\frac{25}{2}$ 54. Smerterne i Hovedet ophørte, Saarenes Udseende er betydelig forbedret.

$\frac{1}{2}$ 54. I den sidste Tid begynde Vegetationerne paa Næsen at formindskes, de Cruster, der bedække dem, falde af; Saarene i Hovedet ere for en stor Deel tilhelede og Almeenbefindendet i hoi Grad forbedret.

$\frac{1}{4}$ 54. Der er inat indtraadt Febertilfælde, Pulsen 120, liden, der er Qvalme.

Sep. Solut. Kali hydroiodici.

Det. Solut. Ammon. muriatici (3ii—3viii).
cochl. maj. bihorio.

$\frac{3}{4}$ 54. Feberen igjen ophørt, der viser sig nogen Svulst i den høire Submaxillarglandel.

Sep. Solut. ammonii muriatici.

$\frac{1}{4}$ 54. Den hurtige Tilbagegang, der viste sig i de hypertrophiske Partier af Næsen og Overlæben, og den begyndende Bedring af Saarene saavel paa Hovedet som paa Extremiteterne standsede igjen i den sidste Tid, hun benyttede Iodsolutionen, og de Rester, der vare tilstede, da hun seponerede denne Medicin, existere fremdeles.

Det. Mercur. sublim. corros. gr $\frac{1}{10}$ m & v.

$\frac{14}{4}$ 54. Hun føler Smerter i Halsen, og paa Overlæben viser sig en liden Cruste.

Sep. Mercur. sublim. corros.

Det. Solut. Kali hydroiodici cochl. maj. t.p.d.

$\frac{15}{4}$ 54. De paa Overlæben dannede Cruster ere igjen affaldne.

$\frac{27}{4}$ 54. De hypertrophiske Partier paa Overlæben og Næsen ere nu aftagne saaledes, at der kun paa et Par Steder ere ubetydelige Productioner tilbage. Saarene saavel paa Hovedet som Extremiteterne ere tilhelede. De Steder, som de have indtaget, ere brunnlig røde, og af samme Farve ere flere af de Steder, hvor de artificielle Chankre have havt deres Sæde; forøvrigt ere Arrene efter disse meget tydelige, men ikke forbundne med Substantstab.

$\frac{2}{6}$ 54. Der er udbrudt et Acne lignende Exanthem i Ansigtet, formodentlig som Følge af Ioden.

$\frac{12}{6}$ 54. Hun tager kun een Spiseskee om Dagen. Lige ved Orificium urethræ synes der at være en liden Excoriation.

$\frac{18}{6}$ 54. Det Acne lignende Exanthem i Ansigtet viser sig ikke længer.

$\frac{19}{6}$ 54. Den tvivlsomme Excoriation ved Urethra tilhelet.

$\frac{23}{6}$ 54. Der viser sig nu kun en liden constant Elevation paa høire Ala nasi, forøvrigt kun Pletter og mørkt farvede Ar efter de tidligere Tuberkler og Saar. — Hendes Almeenbefindende er godt.

Hos denne Patient blev Syphilisationen første Gang ei fortsat saa længe, at der opstod Immunitet, det viste sig kun her ligesom hos de øvrige, at den indbragte Materie efterhaanden tabte sin Virkning, men ny Materie, om den end toges fra Syge, der i længere Tid havde været syphiliserede, frembragte igjen karakteristiske Chankre. Den først inoculerde Materie fra U—4, som dengang havde været syphiliseret i 4 Maaneder,

vedligeholdte sig kun gennem 3 Led, eller den fremkaldte da saa liden Virkning, at der ei kunde tages Materie til videre Inoculation, medens Materie fra U—15, der var overført fra U—4, vedligeholdte sig gennem 6 Led.

Materie, der var overført til L—2, der led af constitutionel Syphilis, og hos denne Syge havde slaaet an, inoculeredes hos N—1, den slog der an, men fremkaldte ikke nogen stærkere Virkning end anden Materie. Fra L—2 overførtes den til H—1, der ligeledes led af constitutionel Syphilis, den slog ogsaa an hos denne Patient, men da den fra ham førtes tilbage til N—1, sloge kun enkelte Inoculationer an, og i andet Led aborterede den ganske.

Næsten alle Pustler hos denne Patient bleve staaende hele, de opnaaede en Størrelse af indtil 4" i Diameter, og de rumperede først efter 5—6 Dages Forløb. Inoculation fra phagedæniske Chankre hos N—2 fremkaldte hos denne Patient almindelige Chankre.

Der blev i hver Seance anbragt 4—6 Chankre, kun eengang blev der sat 10. I det Hele er der ved den første Syphilisation anbragt 67 Chankre, hvoraf 8 have aborteret.

12 Dage efterat Syphilisationen var paabegyndt, udviklede sig nye syphilitiske Tuberkler paa forskellige Steder af Legemet; 20 Dage efter indfandt sig, under en bestandig tiltagende Udvikling af de constitutionelle syphilitiske Phænomener, stærk Mathed, Mangel paa Appetit og Søvn, men næsten ingen Feber. Denne Tistand varede 4—5 Dage. Efter 23 Dages Behandling begyndte igjen de constitutionelle syphilitiske Phænomener at aftage. 50 Dage efter første Inoculation kom der et nyt Udbrud, og da Phænomenerne i de Par paafølgende Uger bestandig tiltog, til samme Tid som den inoculerede Materie, saavel hos denne Patient som hos de øvrige, jeg havde under Behandling med Syphilisation, viste liden Virkning, og ny Materie ei var at erholde, saa besluttede jeg at ophøre med Inoculationerne og atter forsøge Virkningen af Mercur. Efter Inunction af 5vj indfandt sig Salivation, og de syphilitiske Phænomener begyndte at svinde med en overordentlig Hurtighed, men den indtraadte Bedring var denne Gang af ligesaa liden Varighed, som saa ofte forhen.

Allerede 8 Dage efterat Inoculationerne vare seponerede, begyndte nye Tuberkler at bryde frem. Jeg forordnede hende da Priessnitzke Bade; efterat hun i faa Dage havde benyttet disse, indfandt der sig Salivation, som kun i ringe Grad havde været tilstede under og umiddelbar efter Inunctionerne, og som allerede for flere Uger siden var ophørt. Til samme Tid som Vandeuren blev benyttet for denne Syge, blev den ogsaa anvendt for en Anden, der led af constitutionel Syphilis, og som i længere Tid forgjæves var behandlet saavel med forskellige Mercurialia, som med en Mængde andre Midler, dog var der ikke i de sidste Maaneder

forordnet Mercur. Denne Syge kom ligeledes i en meget voldsom Salivation, saa det synes som det ikke kan være noget ualmindeligt, at denne fremkaldes ved Vandcuren, naar Mercur tidligere har været anvendt.

Da der bestandig udviklede sig nye Tuberkler og Exerescenser, besluttede jeg atter at forsøge Syphilisation, som jeg nu troede at kunne gennemføre, da frisk Materie stod til min Raadighed. Jeg indbragte først Materie fra K—1, 8de Led, Materien stammede fra U—1, 5te Led. Denne Materie viste meget liden Virksomhed, og den vedligeholdte sig kun gennem 2 Led. Saaledes forholdt det sig ogsaa med en senere Inoculation fra K—1. Hun er dernæst inoculeret fra *M. Larsen*, 8de Led, altsaa med Materie, der er 22 Led fra dens Udspring hos H—2, samme Udspring som Materien fra K—1, denne Materie holdt sig i 8 Led; dernæst fra *C. J. Carlsen* 4de Led, altsaa med Materie, der i 28 Led stammer fra H—2, denne Materie holdt sig længst, nemlig i 14 Led.

Det sees, at hun den hele Tid har faaet Materie fra et og samme Udspring, noget som jeg under Syphilisationen ei havde været opmærksom paa, og som det er en Umulighed at vide, naar man ikke allerede under Behandlingen opstiller sig graphiske Figurer.

Uagtet Materien har havt samme Udspring, har den dog viist meget forskjellig Kraft; man kommer her til at opkaste det Spørgsmaal, om den samme Materie, naar den samtidig overføres til flere Individuer, derved kan erholde en forskjellig Intensitet. Vi skulle see, om der ikke i de følgende Observationer ere flere Facta, der kunne bidrage til at oplyse denne Qvæstion.

Kun enkelte af de under denne sidste Syphilisation udviklede Pustler opnaaede nogen betydeligere Størrelse, saaledes som ved den første Syphilisation; den omgivende Areola havde i Almindelighed en dyb rødligbrun Farve. Saarene havde en langsom Udvikling, tilhelede seent og have efterladt sig store, mørke, skiden-brune Ar.

Hun har ved den anden Syphilisation faaet 188 Inoculationer, hvoraf 44 ikke have slaaet an.

Under den hele Syphilisationstid, der varede fra 14de September 1853 til 22de December s. A., viste der sig bestandig enten Udbrud af nye Tuberkler, Exerescenser og Abscesser, eller der yttrede sig Dolores osteocopi.

Endnu medens Syphilisationen varede, forsøgte jeg Anvendelsen af Solutio Fowleri, som jeg til samme Tid forordnede for en anden ikke Syphiliseret, med sildige, serpiginoze Hudtuberkler, men Virkningen var hos dem begge aldeles ingen.

Da Immunitet indtraadte, begyndte jeg atter med Iod, vistnok med lidet Haab om Virkning, da dette Middel gjentagne Gange uden Held

var forsøgt. Udfaldet overtraf mine Forventninger, Ioden virkede nu med sin sædvanlige Hurtighed. Det var klart, at her nu var indtraadt en Forandring, en Mobiliseren af Sygdomsstoffet havde gjort sig gjældende, saavel de locale Phænomenener som Almeenbefindendet paavirkedes paa den fordeelagtigste Maade.

Da Tilbagegangen under Anvendelsen af Ioden standsede noget, seponerede jeg den og gav $\frac{1}{10}$ gr. Sublimat Morgen og Aften. Men efter faa Dages Forlob forværredes hendes Tilstand, og jeg holder mig aldeles overbevist om, at dette var en Følge af Mercuren, saa ringe end Doserne vare.

Hurtig Seponeren af Mercuren og Gjentagen af Ioden rettede snart paa den indtraadte Forværring. Der er nu kun en liden Knude paa den høire Ala nasi, som jeg ikke kan ansee for nogen Rest af de syphilitiske Phænomenener, forøvrigt Pletter og Ar efter hvad der tidligere har eksisteret. Hendes Almeenbefindende er godt.

Den Mængde Mercur, som til forskellige Tider er bibragt denne Syge, den mindre Modtagelighed, hun har viist for den syphilitiske Gift, og endelig, at al den ved sidste Syphilisation indbragte Materie stammede fra samme Hovedkilde, ere Momenter, der gjøre, at jeg ikke har fuld Tillid til den erholdte Helbredelse.

Femte Observation.

Psoriasis syphilitica udbredt over det hele Legeme, Syphilisation, Helbredelse.

F. Jacobsdatter, 33 Aar gammel, indkom den 24de Juli 1853 i Hospitalets Sygestue Lit. U No. 1. Der viser sig udbredt over det hele Legeme et squamøst Exanthem, hvis enkelte Skjæl ere fra $\frac{1}{8}$ til 1 Centimeter i Diameter, af forskjellig Tykkelse, og temmelig fast adhærerede; den underliggende Hud er noget opsvulmet og af en graabruun Farve. Dette squamøse Exanthem har sin største Udvikling paa Forarmene, især paa Extensionsfladen, hvor Skjællene tildeels ere confluerende, og paa Nates. I Nakken, især langs Haarranden, og tildeels paa Ryggen viser Exanthemet sig som tykke, mørke Cruster, der mere eller mindre let lade sig afløse, og under hvilke Huden findes rød eller overfladisk ulcereret. Paa Overarmene, Underextremiteterne, Bryst og Ryg fremtræder Exanthemet i en mindre udviklet Form, som smudsigfarvede, neppe mærkeligt ophoiede Pletter, som, hvor de forekomme talrigst, meddele Huden et marmorert Udseende. I Ansigtet, fornemmelig ved Næsevingerne, gaaer Eruptionen over i Papelformen.

Foruden denne Affection er der endnu en Absces under høire Angulus maxillæ inferioris, Favus paa den behaarede Deel af Hovedet, og enkelte Favuscruster paa Extremiteterne. Hun er i høi Grad afmagret og debil.

Patienten blev behandlet her i Hospitalet fra 12te Marts til 25de Mai d. A. for constitutionel Syphilis med Cura Dzondi. I de 7—8 Uger, hun var hjemme, led hun meget af Hovedpine og flugtende Smerter i Lemmerne, ligesom Kræfterne, naagtet en god Appetit, aftog i den Grad, at hun ikke kunde udføre det nødvendige husholdnings Arbejde, ja hun vaklede endog, naar hun skulde gaae over Gulvet.

²⁶/₅₃. 2 Inoculationer til hvert Laar fra I—2, *F. Hansen* og 2 Inoculationer til hver Arm fra H—2, *Gunder Larsen*, der i Hamburg har erhvervet sin Chanker.

²⁸/₅₃. Inoculationerne til Laarene fra I—2 have ei slaaet an; efter Inoculationerne fra H—2 er der paa hoire Arm en Pustel af 1" Diameter, omgivet af Areola, paa venstre Arm 2 smaa Pustler med svag Areola. 2 Inoculationer til hoire Laar fra hoire Arm, og 2 Inoculationer til venstre Laar fra venstre Arm.

³⁰/₅₃. Pustlerne paa venstre Arm tiltage i Størrelse, fra disse 2 Inoculationer til hvert Laar, da de der den 28de foretagne Inoculationer kun have frembragt smaa Pustler.

⁷/₅₃. En af Pustlerne paa venstre Arm er rumperet, der viser sig et gennem Huden trængende Saar med afskaarne Rande og ubetydelig Secretion; Pustlen paa hoire Arm er ikke rumperet og af 4" Diameter.

⁸/₅₃. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de den ³⁰/₅₃ foretagne Inoculationer sammesteds.

⁹/₅₃. Inoculationerne fra igaar synes ei at ville slaae an. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de første paa Armene.

⁹/₅₃. Pustlerne efter Inoculationerne Nr. 1 og Nr. 2 paa Laarene tiltage i Størrelse. De næstsidste Inoculationer paa Laarene, der igaar lode til ei at ville slaae an, synes idag at ville fremkalde Pustler.

Hun klager uafsladelig over Smerter i Hovedet, der synes at staae i Forbindelse med den syphilitiske Affection.

D. Vesicatorium nuchæ.

⁶/₅₃. Smerter i de første Inoculationssaar. 2 Inoculationer fra disse til hver Arm, hvorefter de bedækkes med Cataplasma emolliens.

⁷/₅₃. Smerterne i Hovedet ere efter Vesicatoriet ligesaa stærke som tidligere.

⁷/₅₃. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, 2 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

¹⁰/₅₃. Smerterne i Hovedet ere ophørte.

¹²/₅₃. 2 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Smerterne i Hovedet ere recidiverede, men i mindre Grad.

¹⁴/₅₃. Efter sidste Inoculationer viser sig 1 Pustel paa hver Arm.

¹⁵/₅₃. 2 Inoculationer til hver Arm fra de første Inoculationer paa venstre Laar.

¹⁹/₅₃. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste Inoculationer paa venstre Arm.

²¹/₅₃. Smerterne i Hovedet ere nu aldeles ophørte, hun sover godt om Natten. Exanthemet begynder paa de nedre Extremiteter og paa Truncus at aftage.

²⁷/₅₃. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²¹/₅₃. Crusterne paa Inoculationssaarene paa Armene ere for det

Meste affaldne, Saarene, der have en Diameter af 3"', ere udfyldte med Papillulæ carneæ, de have en intens Areola.

²⁷/₁₀ 53. De sidste Inoculationer have paa høire Laar fremkaldt meget store Pustler, paa venstre derimod temmelig smaa. Fra de paa høire Laar 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁸/₁₀ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁹/₁₀ 53. Lige ved Siden af de første Inoculationer paa Laarene er der udbrudt en stor Bulla; Inoculation fra denne til venstre Laar.

¹/₁₀ 53. De fra Pemphigusbullaen satte Inoculationer have ikke slaaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

⁶/₁₀, ⁹/₁₀, ¹¹/₁₀ og ¹⁴/₁₀ 53. Paa enhver af disse Dage er der sat 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

¹⁵/₁₀ 53. De sidste Inoculationer have endnu ikke slaaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de den 11te satte.

¹⁸/₁₀ 53. Ingen Virkning efter Inoculationerne fra igaar. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de, der ere satte den 8de.

²⁰/₁₀ 53. Pusteldannelse efter de sidste Inoculationer. Efter Inoculationerne den 17de, der hidtil ingen Pustler havde fremkaldt, viser der sig idag paa det høire Laar en enkelt Pustel.

²²/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds og 3 Inoculationer til høire Laar fra Pustlen efter Inoculationen den 17de.

²⁴/₁₀ 53. Efter Inoculationerne den 22de med Materie fra de sidste Inoculationer viser der sig endnu ingen Virkning; hvorimod der efter de 3 Inoculationer til høire Laar med Materie fra den enkelte Pustel efter Inoculationen den 17de viser sig Pusteldannelse, herfra 3 Inoculationer til høire Laar.

²⁵/₁₀ 53. De den 22de satte Inoculationer til begge Laar have ikke slaaet an. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de ældre Inoculationssaar.

²⁷/₁₀ 53. Ingen Virkning efter Inoculationerne fra de gamle Inoculationssaar. Fra de sidste Inoculationer paa høire Laar 3 Inoculationer til hvert Laar.

³⁰/₁₀ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

³/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer er der paa høire Laar 1, paa venstre Laar 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁶/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer 1 Pustel paa høire, 2 paa venstre Laar, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁰/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer er der kun paa venstre Laar 1 Pusteldannelse, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹³/₁₀ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

¹⁶/₁₀ 53. Efter de sidste Inoculationer er der endnu paa venstre Laar neppe noget Spor, paa høire Laar 2 meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidste sammesteds.

¹⁹/₁₀ 53. Efter Inoculationerne med Materien fra ¹³/₁₀ 53 3 smaa Pustler, og efter Inoculationerne med Materie fra ¹⁰/₁₀ 53 paa høire Laar 3 temmelig store, paa venstre Laar 2 mindre Pustler. 3 Inoculationer til hvert Laar med Materie fra ¹⁶/₁₀, og 3 Inoculationer til hvert Laar med Materie, hidrørende fra ¹⁰/₁₀ 53.

²⁷/₁₀ 53. Efter Inoculationerne den 19de, er der 3 Pustler paa hvert Laar efter Materien fra ¹⁶/₁₀, og 3 Pustler paa hoire Laar og 1 paa venstre efter Materien hidrørende fra ¹⁰/₁₀, disse sidste ere fremdeles meest udviklede. 3 Inoculationer til hvert Laar fra Pustlerne af 19de.

²⁶/₁₀ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁵/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 2 Inoculationer til venstre Arm med Materie fra Stockholm, der er tagen den ²/₁₀ 53.

²¹/₁₀ 53. 2 Inoculationer til venstre Arm fra A—2 (Johan Krum), der har primære, ikke indurerede Saar paa Præputium og Bubo.

¹/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

⁴/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; Inoculationerne paa venstre Arm have slaaet an, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter Inoculationerne paa hoire Arm den 29de er der et saa lidet Saar, at derfra ei kan erholdes Materie.

⁷/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

¹⁰/₁₁ og ¹³/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculat. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

¹⁶/₁₁ 53. Efter de sidste Inoculationer ere Pustlerne smaa, især paa hoire Laar. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculat. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

¹⁹/₁₁ og ²²/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Den 22de desuden 3 Inoculationer til hoire Arm fra Christian Olsen.

²⁵/₁₁ 53. Efter de sidste Inoculationer baade paa Laarene og Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 til hver Arm.

²⁸/₁₁, ¹/₁₂ og ⁴/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder.

⁷/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning, paa hoire Arm, hvor Pustlerne hidtil have været smaa, er der nu vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁰/₁₂ 53. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa hoire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til venstre Arm fra Olaus Berntsen (egen Materie).

¹³/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 3 Inoculationer til hoire Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til venstre Arm fra Ole Amundsen (hoire Laar), der lider af primære Saar paa Membrum og Bubo.

¹⁶/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; til hoire Arm 3 Inoculationer fra de sidste sammesteds.

¹⁹/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer er der paa venstre Laar kun en liden Pustel, paa hoire 3, derfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm ere Pustlerne brustne og have efterladt Saar af 1—2''' Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²²/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa hoire Arm større Pustler end de paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm aborterende Pustler.

²⁵/₁₂, ²⁸/₁₂ og ³¹/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hoire Arm fra de sidste paa disse Steder.

¹/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, især paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

⁴/₁ ⁷/₁ og ¹²/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hoire Arm fra de sidste paa disse forskellige Steder. Exanthemet er forsvundet overalt undtagen paa Nates.

¹⁵/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa hoire Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til hoire Arm fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til venstre Arm fra Marie Johannesdatter G—4, der er inoculeret til venstre Laar fra et Saar paa Genitalia.

¹⁸/₁, ²¹/₁, ²⁴/₁ og ²⁷/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

²⁹/₁ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm med Materie fra de næstsidste Inoculationer sammesteds, blandet med Vaccinematerie.

³⁰/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa disse forskellige Steder.

³¹/₁ 54. Efter Inoculationerne den 28de til venstre Arm vel udviklede Pustler omgivne af intens Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, hvorefter superficielle Saar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter sidste Inoculationer paa hoire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter Inoculationerne paa venstre Arm fra ³⁰/₁ smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

³/₁ 54. Efter Inoculationerne paa venstre Arm fra ³¹/₁ smaa Pustler, omgivne af svag Areola, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

⁵/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til hoire Arm fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

⁶/₁ 54 Inoculat. paa venstre Arm fra ³/₁ have ei slaaet an.

⁷/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene og paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert af disse Steder; paa hoire Arm meget større Pustler, herfra 3 l. til samme Arm.

¹¹/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver

Arm. 3 Inoculationer til den udvendige Flade af høire Laar fra M—1, *Oleana Amundsdatter*, sidste Inoculation paa venstre Laar.

¹¹/₂ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til høire Laar fra de Pustler, der ere satte fra M—1, som ere noget større end de, der ere satte med Materie fra hende selv. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

¹⁷/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene, med Materie fra hende selv, ingen Virkning paa høire Laar, 3 smaa superficielle Pustler paa venstre, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer til høire Laar med Materie, der er gaaen igjennem M—1, noget større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. Paa høire Arm aborterende Pustler, paa venstre Arm en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til venstre Laar fra M—1, sidste Inoculation paa venstre Laar.

²⁰/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra hende selv fremdeles meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter Inoculation med Materie, gaaen gjennem M—1, vel udviklede Pustler, især paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm kun 1 udviklet Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²³/₂ 54. Efter sidste Inoculation paa Laarene, med Materie fra hende selv, ingen Virkning; efter Inoculat. paa høire Laar, med Materie fra M—1, 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; efter sidste Inoculat. paa venstre Laar, med Materie fra M—1, 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; efter sidste Inoculation paa venstre Arm en liden Pustel, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

²⁶/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar aborterende Pustler, paa venstre Laar nedfaldne Pustler og noget i det Dybe gaaende, runde Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; 3 Inoculationer til høire Laar fra H—2, *Christian Christensen*, Inoculation Nr. 2. Paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

¹/₃ 54. Efter sidste I. paa høire Laar smaa nedfaldne Pustler, hvorunder superficielle Saarflader, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa venstre Laar nedfaldne Pustler, hvorunder smaa, noget i det Dybe gaaende Saar af ¹/₂''' Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

⁴/₃ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar smaa Pustler, hvorunder noget i det Dybe gaaende Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa venstre Laar smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa venstre Arm aborterende Pustler.

⁷/₃ 54. Efter sidste I. paa Laarene ingen Virkning paa høire, smaa Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

¹⁰/₃ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar kun en meget liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

¹³/₃ 54. Efter sidste Inoculat. paa venstre Laar aborterende Pustler.

²/₄ 54. Alle Symptomer af den syphilitiske Affection ere hævede. Af de scrophuløse Saar paa Halsen er der endnu ubetydelige Rester tilbage. Hendes Almeenbefindende er meget godt. Udskrives.

Den, fra hvem denne Syge først blev inoculeret, var Matros *G. Larsen*, der den 20de Juli 1853 indkom i Hospitalet, lidende af en ikke indureret Chanker og en i Suppuration overgaaen Bubo. Chankeren fik han for 3 Uger siden i Hamburg. Der blev foretagen Inoculation saavel fra Bubo som fra Saaret paa Membrum, og Inoculationen fra sidstnævnte Sted slog an.

Dersom man undersøger, hvordan denne Materie har virket, da vil man finde, at den i Begyndelsen, indtil 6te Led, har viist sig lidet kraftig og har virket langsomt. Efter 6te Inoculation er der kun udviklet 1 liden Pustel paa hver Arm, da er der taget Materie fra Saaret efter 2den Inoculation, og fra nu af har denne Materie viist en ganske usædvanlig constant Virkning, saaledes, at den hos denne Syge har holdt sig gennem 58 Led. Dog har Virkningen ikke den hele Tid været lige stærk; ved 31te Led begyndte Pustlerne at blive smaa, ved 34te Led bleve de meget ubetydelige, ved 47de Led bleve de igjen større, men denne Opblussen varede kun kort, ved 51de Led aborterede de ganske paa det ene Laar, og fra nu af var Virkningen aldeles superficial.

Som vi senere skulle see, er det ikke alene hos denne Patient, at Materien fra *G. Larsen* har havt en saadan Bestandighed.

Hos *F. Jacobsdatter* er indbragt Materie fra forskellige andre Syge, nemlig fra A—2, *J. Krum*, der for 3 Uger siden havde paadraget sig Chanker her i Byen, hvorefter der var fulgt Bubo. Den 31te October blev denne Materie først indbragt, og efterat have gaaet igjennem 11 Led ophorte den den 1ste December. — 22de November anbragtes Materie fra *C. Olsen*, der for 4 Uger siden her i Byen havde paadraget sig en Chanker, der paafulgte af Bubo, hvorfra der inoculeredes med positivt Resultat. Denne Materie holdt sig i 28 Led, indtil 11te Februar 1854. I de 5 første Led fremkaldte den kun smaa Pustler, i 9de Led viste Virkningen sig stærkere, aftog saa igjen i 15de Led; Pustlerne bleve meget smaa i 25de Led, de tiltog igjen i 26de Led, men aborterede i 28de Led. — 13de December indbragtes Materie fra *O. Amundsen*, der ligeledes havde primære Saar, som vare 3 Uger gamle, tilligemed Bubo, erhvervet her i Byen; denne Inoculation holdt sig kun i 2 Led. — Den 15de Januar indbragtes Materie fra *M. Johannesdatter*, der er inoculeret med positivt Resultat fra et Saar paa Genitalia hos hende selv. Dette Saar syntes at være opstaaet efter en Absces ved Commissura inferior labiorum, og denne Materie vedligeholdte sig i 15 Led.

Den 11te Februar indbragtes fra *O. Amundsdatter* Materie fra artificielle Chankre, 3die Led, komne fra U—1, Laaret, 57de Led, og 17de Februar ligeledes fra *O. Amundsdatter*, 5te Led, efter samme Materie som første Gang. Efter den første Inoculation vedligeholdte Materien sig i 4

Led, efter den sidste i 7 Led, medens den Materie hos U—1, hvorfra den var tagen, kun vedligeholdte sig i 2 Led. Det er tillige at bemærke, at Udviklingen af Pustlerne var bedre efter den Materie, som havde passeret en anden Organisme, end efter den Materie, der vedvarende var inoculeret hos U—1. — Vi have altsaa her det samme Forhold som det, jeg tidligere har omtalt fandt Sted hos den af mig først Syphiliserede, see p. 28, ogsaa der fandt en Forøgelse af Materiens Intensitet Sted, ved at overføre den til en anden, endnu ikke Syphiliseret. Hos U—1 gjorde endnu et andet Forhold sig gjældende, Materie, tagen fra en senere Inoculation, vedligeholdte sig længer end den fra en tidligere; var dette tilfældigt, eller bliver Materien til en Tid mere intens idet den inoculeres gjentagende hos det samme Individ? Jeg formener i det Følgende at besidde nogle Materialier til Oplysning af dette Spørgsmaal.

Den 26de Februar indbragtes Materie fra *C. Christensen*, der led af constitutionel Syphilis og var inoculeret fra M—1; denne Materie viste sig kun i 3 Led virksom, men det er at bemærke, at her nu maatte antages at være indtraadt en næsten immun Tilstand, saa det ei vilde være let at bringe nogen Materie til at slaae an.

Den 10de December indbragtes Materie fra *O. Berntzen*, den slog ikke an, uagtet den hos *B.* selv endnu holdt sig i 11 Led. Jeg forsøgte at blande syphilitisk Pus og Vaccinematerie og med denne Blanding foretage Inoculation, men denne holdt sig kun i 2 Led, medens den syphilitiske Materie alene, som var benyttet til Blandingen, holdt sig i 15 Led.

Der er i det Hele hos denne Patient anbragt 683 Chankre, hvoraf 90 have aborteret.

Omtrent 1 Maaned efter Syphilisationens Begyndelse, aftog Exanthemet paa de nedre Extremiteter og Truncus og 5 Maaneder efter Curen Begyndelse var det forsvundet overalt undtagen paa Nates. Smerterne i Hovedet vare hævede efter 4 Ugers Forlob, men da det paa Grund af deres Hefthighed i Begyndelsen var nødvendigt at anvende et Vesicatorium nuchæ, saa tor jeg ikke sige med Sikkerhed hvad der kan tilregnes Syphilisationen.

Hendes Almeenbefindende var, da hun udskreves af Hospitalet, meget godt, og da jeg for et Par Uger siden igjen saae hende, var Tilstanden den samme.

Sjette Observation.

Papuløs Syphilide, Mercur, Helbredelse — Recidiv — Ecthyma syphiliticum, atter Mercur — Bedring — Iodkali — Recidiv — Syphilisation, Bedring — Recidiv.

Strømpevæver *F. Hansen* indkom den 24de Mai 1853 i Hospitalet. Der viser sig saavel paa de øvre, som paa de nedre Extremiteter et sy-

Materie hos U-1; herfor
at. Det er tillige at bemærke,
at den Materie, som havde på-
virket, der vedrørende var in-
det samme Forhold som det
af mig først opstillede, se-
terens intensitet Sted, ved at
påvises. Hos U-1 gjorde
rie, tagen fra en senere be-
n en tidligere; var dette til-
e intens idet den intensi-
formen i det Følgende at
ste Spørgsmål.

fra C. Christensen, der led
fra M-1; denne Materie viste
mærke, at der en næste an-
tstand, saa det ei vilde være

der fra O. Berntsen, der sig
de sig i 11 Led. Jeg foretog
rie og med denne Blod-
en i 2 Led, medens den sypli-
Blodringen, holdt sig i 15 Led
at udbragt 683 Chakre, hvoraf

mens Begrædelse, alty Er-
runcus og 5 Mureder efter
veralt undtagen paa Nale.
Ugers Forløb, men da det
en var nødvendigt at ændre
sige med Skærhed hvad der

den udskrives af Hospital-
ten igen saa herde, var Ti-

ation.
bedst — *Ethyna syphilitica*.
— Syphilitation, Bedst — *Arcti-*
den 24de Maj 1888 i Hospital-
sa de ved de Extremiteter at op-

fra

publik. Et
bedrøvet At
de Kønne
Fire
et Sær paa
der i Hosp
Dage siden
kønde seer
nummer en
de samme
Vel
er det uph
i Langene
7/8

1/5
Sigvini i
Sep
D.
1/4
D.
7/8
S
B
1/2

bedrøvet
D.
D.
Sep
1/4
og paa en
D.
paa Arne
7/8

Diamet
1/2
1/4
1/8
1/16

det smaa
fra de sid
1/2
1/4
1/8
1/16

seulatio
1/2
1/4
1/8
1/16
seulatio
paa Laur

sphilitisk Ecthyma, deels Pustler, deels mørke Cruster omgivne af en kobberfarvet Areola. Udbredningen er stærkest paa de nedre Extremiteter fra Knæerne af.

Fire Uger efterat han ved en Coitus impurus havde paadraget sig et Saar paa Glans, udbrod constitutionel Syphilis, hvorfor han blev behandlet her i Hospitalet fra 21de Februar til 13de Mai. Det er altsaa kun 11 Dage siden han udgik herfra, og der fandtes dengang intet andet, der kunde ansees som nogen Rest af de tidligere eksisterende syphilitiske Phænomener end nogle svage, lysebrune Pletter paa Underextremiteterne, paa de samme Steder, hvor nu Ecthympustlerne forefindes.

Ved senere Meddelelse af hans Læge i Mangelsgaarden, Dr. Winge, er det oplyst, at han i et Par Aar har lidt af begyndende Tuberculose i Lungerne, hvorfor han af og til har benyttet Tran.

$\frac{27}{s}$ 53. D. Inunctiones ungventi neapolitani $\frac{5}{3}$ pro dosi.

$\frac{1}{s}$ 53. Han klager over rheumatiske Smerter i Arme og Been, og Skjælven i Legemet.

Seponat Inunctiones ungventi neapolitani (han har faaet 28).

D. Pulvis eccoproticus.

$\frac{4}{s}$ 53. Der er endnu betydelige Rester af Exanthemet tilbage.

D. Solutio Kali hydroiodici. cochl. maj. t. p. d.

$\frac{28}{s}$ 53. Der er endnu betydelige Rester af Exanthemet tilbage.

Seponat Solut. Kali hydroiodici.

Repetat Inunctiones ungventi neapolitani.

$\frac{3}{s}$ 53. Der har indfundet sig Besvimelser med almindeligt Ildebefindende og noget frequent Puls, ingen Afforing i 3 Dage.

D. Naphth. vitrioli cum Laudano.

D. Pulvis eccoproticus.

Sep. Inunctiones ungventi neapolitani (han har faaet 5).

$\frac{5}{s}$ 53. Han befinder sig igjen vel, men Exanthemet er uforandret, og paa enkelte Steder endog i Fremadskridende.

D. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste Inoculationer paa Armene hos U—1, F. Jacobsdatter.

$\frac{10}{s}$ 53. Efter sidste Inoculationer vel udviklede Pustler af 1^{mm} Diameter, fra disse 2 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{13}{s}$ 53. 2 Inocul. til hver Arm fra de første paa venstre Laar.

$\frac{16}{s}$ 53. 2 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{17}{s}$ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt Pustler med Areola.

$\frac{20}{s}$ 53. De sidste Inoculationer paa Armene have endnu kun dannet smaa Pustler med svag Areola. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{22}{s}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra G—2, M. Pedersen.

$\frac{23}{s}$ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt smaa Pustler.

$\frac{24}{s}$ 53. Inoculationerne fra den 20de have ikke slaaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra G—2, M. Pedersen.

$\frac{26}{s}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{27}{s}$ 53. Inoculationerne fra igaar synes ikke at slaae an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra G—2, M. Pedersen, sidste Inoculation paa Laarene.

^{30/5} 53. Crusterne paa Exanthemet falde mere og mere af, paa de Steder, hvor Saar have dannet sig, findes disse næsten tilhelede.

^{31/5} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til hver Arm fra G—2, de første Inoculationer paa Laarene.

^{2/6} 53. Inoculationerne fra G—2 paa Armen have fremkaldt langt mindre Virkning end de paa Laarene af 31te, fra disse sidste 3 Inoculationer til hvert Laar.

^{9/6} 53. Efter de sidste Inoculationer endnu kun enkelte smaa Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter Inoculationerne den 31te fra G—2 ere heller ikke Pustlerne meget store, og Saarene synes ei at ville trænge i Dybden.

^{6/6} 53. De sidste Inoculationer paa Laarene ere fuldkommen aborterende; 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

^{4/6} 53. Efter de sidste Inoculationer meget liden Virkning, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

^{11/6} 53. Efter sidste Inoculationer er der paa venstre Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

^{17/6} 53. Inoculat. fra den 8de have idag slaaet an paa høire Laar.

^{13/6} 53. Inoculationerne fra den 11te have slaaet an. Exanthemet svinder mere og mere.

^{14/6} 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

^{18/6} 53. Han har fra den 14de gennemgaaet en temmelig stærk Cholerine.

Der er begyndende Pusteldannelse efter de sidste Inoculationer.

^{20/6} 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

^{21/6} 53. Endnu ingen Virkning efter Inoculationerne fra igaar. 3 Inoculationer til hver Arm fra C—1, *M. Larsen*.

^{22/6} 53. Pustler efter Inoculationerne fra igaar.

^{24/6} 53. Pustlerne paa Armene ere idag store, Virkningen synes dog ei at ville trænge dybere ned; herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

^{26/6} 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene kun ubetydelige Pustler; herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

^{27/6} 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene hoist ubetydelig Virkning; 3 Inoculationer til venstre Laar fra A—4, *J. Olsen*.

^{28/6} 53. Midt paa den høire Læg har der i de sidste Dage viist sig adspredte Pustler, der ere rumperede, og have fremkaldt runde, noget i Dybden gaaende Saar, herfra 3 Inoculationer til høire Laar.

^{29/6} 53. Efter Inoculationerne paa venstre Laar smaa Pustler; herfra 3 Inoculationer til samme Sted.

^{30/6} 53. Efter Inoculationerne fra de spontant fremkomne Pustler paa høire Læg ingen Virkning.

^{2/7} 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar er der kun 1 Pustel, fra denne 3 Inoculationer til samme Sted.

^{3/7} 53. Efter Inoculationerne igaar ingen Virkning. 3 Inoculationer til hvert Laar fra A—4, *J. Olsen*.

^{6/7} 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar 3 smaa Pustler; herfra 3 Inoculat. til samme Laar.

^{9/7} 53. Efter sidste Inoculationer aborterende Pustler.

¹⁰/₁₀ 53. Ecthymaet paa de nedre Extremiteter aldeles forsvundet; man finder kun paa de Steder, hvor Pustlerne have haft deres Sæde, stærkt rødbrune Pletter. Derimod viser sig paa den udvendige Side af venstre Albueled og paa den midterste og forreste Deel af venstre Forarm enkelte vesiculo-papulose Udbredninger, men da der ingen Virkning kommer efter Inoculationerne, udskrives han.

Han er først inoculeret fra U—1, 3die Led fra dens Udspring hos H—2, *G. Larsen*. Denne Materie viste sig lidet virksom, den fremkaldte kun efter de første Inoculationer vel udviklede Pustler, som snart efter de følgende Inoculationer bleve mindre, og vedligeholdte sig kun gennem 4 Led, hvorpaa der indbragtes Materie fra G—2, *M. Pedersen*, 2det Led, Materien oprindelig fra H—2, see p. 50, senere med samme Materie 3die og 4de Led. Efter disse forskellige Inoculationer var der kun ringe Virkning, Materien holdt sig kun gennem 3 Led, da inoculerede jeg atter fra G—2, men jeg tog nu en ældre Materie, nemlig fra første Led, der var 18 Dage gammel, denne vedligeholdte sig gennem 7 Led, dog vare Pustlerne den hele Tid smaa, og deres Udvikling meget langsom, den begyndte undertiden først den 4de Dag.

Da det viste sig, at Materien fra G—2 ei havde nogen Kraft, toges Materie den ²¹/₁₀ 53 fra C—1, *M. Larsen*, 7de Led, men jeg lagde ikke dengang Mærke til at Materien var kommen fra *F. Hansen* selv. Det var ganske rimeligt at den kun fremkaldte smaa Pustler, der dog holdt sig i 4 Led. Derefter inoculeredes han fra *J. Olsen*, men her var det atter den samme Materie, da *J. Olsen* var inoculeret fra *M. Larsen*, og denne igjen fra *F. Hansen*. Virkningen var meget ubetydelig, eller Pustlerne aborterede strax. Alle de forskellige Slags Materie hvormed han var inoculeret nedstammede fra samme Hovedkilde.

Han havde faaet 139 Inoculationer, hvoraf 32 ikke havde slaact an, og mange havde kun naaet en ringe Udvikling, han var efter 2 Maaneders Forløb immun for den Materie, som jeg dengang havde til min Disposition.

Virkningen af Syphilisationen paa det syphilitiske Exanthem var, at dette efter 24 Dages Forløb begyndte at bedres, Crusterne faldt af og paa de Steder, hvor Saar havde dannet sig, vare disse næsten tilhelede. I den nærmest paafølgende Tid svandt Exanthemet mere og mere, dog var der endnu, efter at han var bleven immun, enkelte Udbredninger af det papulose Exanthem. Jeg vilde dog ikke paabegynde nogen ny Behandling, da Mandens Brystsvaghed gjorde det mindre tilraadeligt at gribe til Mercur, jeg ansaae det bedre, at han idetmindste for en Tid kom ud af Hospitalet, men jeg holdt det ogsaa efter den ringe Modtagelighed, han havde viist for Syphilisationen, for temmelig sikkert, at Sygdommen vilde

bryde frem paany. Dette blev ogsaa Tilfældet, efter et Par Maaneders Forløb viste der sig paa flere Steder Spor af et papuløst Exanthem, hvorfor jeg igjen nogle Gange inoculerede ham, uden at han dog blev indlagt i Hospitalet, da han ogsaa hvor han var havde dagligt Tilsyn af Læge. Denne Gang tog jeg Materie fra *M. Ellefsen*, og nu slog den meget godt an gjennem 6 Led, da Pustlerne atter aborterede, Exanthemet var igjen i Aftagende, og jeg vilde ikke paa Grund af Tuberculosen i Lungerne, der bestandig mere udviklede sig, fortsætte Behandlingen. Exanthemet er igjen i den sidste Tid tiltaget; han har benyttet Tran og Kali hydroiodicum.

Som tidligere bemærket har Tuberculosen allerede for 3 Aar siden været observeret, og der er forordnet ham Medicamenter med Hensyn til denne. Det er ganske rimeligt, at den ved den syphilitiske Dyscrasie og de mod denne anvendte Midler, navnlig de gjentagne Mercurialeure, er forværret. Naar man lægger Mærke til de øvrige Syphiliseredes Almeenbefindende, kan der ikke være nogen Tanke om, at Syphilisationen her kan have indvirket ufordeeltigt. Forøvrigt bliver dette Tilfælde især af Interesse ved den hurtig indtraadte Immunitet i Forbindelse med, at al den Materie, der blev inoculeret, stammede fra samme Hovedkilde.

Syvende Observation.

Papulo-vesiculøst Exanthem, Ulcerationer paa Slimhinden i Halsen, Dolores osteocopi, Syphilisation, Helbredelse.

Arbeidsmand *Martin Larsen*, 28 Aar gammel, indkom den 1ste September 1853 i Hospitalet. Paa den bagre Flade af begge Forarme, strax nedenfor Albueledet, sees et papulo-vesiculøst Exanthem udbredt over en Flade af en Haands Størrelse; Exanthemet danner deels mere sammenhængende Grupper, deels finder man isolerede Papler, men overalt er det bedækket med tynde, hvide Skjæl, der tildeels ere faldne af i Midten og kun hængende ved paa Kanterne. Farven er intens kobberrod, og den underliggende Hud er noget fortykket. Lignende Exanthem, men i mindre Flader, finder man paa den forreste og nederste Deel af venstre Forarm, i høire Albueboining og ved Rima natium. Paa den behaarede Deel af Hovedet forekomme enkelte smaa Cruster, som let falde af.

For 2 Aar siden begyndte efter hans Sigende Exanthemet paa Armene med smaa røde Ophøininger, som satte Skjæl og efterhaanden udviklede sig til de nuværende Flader, uden nogensinde i denne Tid deelvist eller i det Hele at træde tilbage.

Siden 1849, da han blev behandlet her i Hospitalet for Syphilis med Cura Dzondi, Sultecur og Liqvor Bellosti folte han stedse en Tyngde i Legemet; han har den hele Tid siden lidt af Smerter i Skinnebenene, fornemmelig ved anstrængende Gang og Arbeide, han har derimod været fri for Smerterne om Natten. Begge Tibiæ føles ujævne og knudrede. Slim-

hinden i Fauces sees hist og her noget rød, paa hoire Tonsille er der en exulcereret Flade, ligeledes er der en med Exsudat belagt Flade paa Membrana posterior pharyngis. Forøvrigt alt vel.

$\frac{2}{5}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra G—1, F. Hansen.

$\frac{3}{5}$ 53. Efter Inoculationerne igaar endnu ingen Pustler udviklede.

$\frac{4}{5}$ 53. Der viser sig idag paa den venstre Arm 1, paa den hoire Arm 2 Pustler.

$\frac{5}{5}$ 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{6}{5}$ 53. Efter sidste Inoculationer er der udviklet smaa Pustler, omgivne af ubetydelig Areola.

$\frac{7}{5}$ 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{8}{5}$ 53. Efter Inoculationerne igaar er der udviklet smaa Pustler.

$\frac{10}{5}$ 53. Store Pustler efter de sidste Inoculationer; fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{11}{5}$ 53. Efter Inoculationerne igaar er der Pusteldannelse.

$\frac{12}{5}$ 53. Idag ere Pustlerne efter sidste Inoculationer temmelig store, omgivne med tydelig Areola.

$\frac{13}{5}$ 53. De sidste Pustler ere endnu ikke rumperede; fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{14}{5}$ 53. Efter Inoculationerne igaar Pusteldannelse paa hoire Laar.

$\frac{16}{5}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter de næstsiste Inoculationer er der nu Pustler, der ere af $\frac{1}{2}$ Diameter, og fyldte med en stor Mængde Pus.

$\frac{19}{5}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa Laarene. — Paa Ryggen og Extremiteterne viser sig røde eleverede Pletter fra en Lindses til en Ærts Størrelse.

$\frac{21}{5}$ 53. Det for 2 Dage siden omtalte Exanthem (Erythema papulatum) er betydelig aftaget.

$\frac{22}{5}$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene er der ikke den samme stærke Udvikling af Pustlerne som er sædvanlig hos ham paa Laarene. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa Armene.

$\frac{23}{5}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{26}{5}$ 53. Store Pustler efter Inoculationerne igaar.

$\frac{27}{5}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{29}{5}$ 53. Exanthemet paa Forarmene blegt, og der viser sig fuldkommen frie Flader midt inde i den exanthematiske Udbredning. Omfindtligheden i Tibiæ aftager.

$\frac{30}{5}$ 53. Efter de sidste Inoculationer store Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{31}{5}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{6}{10}$ 53. Store Pustler efter de sidste Inoculationer, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{7}{10}$ 53. Der viser sig atter Spor af det erythematose Exanthem paa forskjellige Steder af Legemet.

$\frac{9}{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer ubetydelige Pustler paa hoire, store Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$\frac{12}{10}$, $\frac{10}{10}$ og $\frac{18}{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{19}{10}$ 53. 3 Inoculationer til hoire Arm med dilueret Pus

1 Draabe taget fra den næstsidsste Inoculation hos ham selv til 8 Draaber Serum sangvinis.

^{21/10} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar med Materien fra B—1, *A. Berg*.

^{22/10} 53. Efter Inoculationerne paa høire Arm 1 større og 2 meget smaa Pustler, omgivne af ubetydelig Areola; herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

^{24/10} 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

^{26/10} 53. Efter sidste Inoculation er paa høire Arm smaa Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

^{27/10} 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

^{29/10} 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

^{30/10} 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

^{31/10} 53. I de Par sidste Uger er der kun røde Pletter og Depressioner at see efter det forhen eksisterende Exanthem.

^{7/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. De sidste Inoculationer paa høire Arm slaae ikke an.

^{7/11} 53. 3 Inoculationer til venstre Arm fra Inoc. paa venstre Laar hos H—1, *B. Helgesen*, der er inoculeret med egen Bubonmaterie.

^{8/11} 53. Efter de sidste Inoculationer aborterende Pustler paa venstre Laar, smaa Pustler paa høire, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Paa venstre Arm meget smaa brystne Pustler, hvorefter overfladiske Saar af Størrelse som et Knappenaalshoved, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

^{11/11} 53. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, de næstsidsste tilhelede, 3 Inoculationer til hvert Laar fra I—2 *M. Ellefsen*; 2 smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Arm, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

^{14/11} 53. De sidste Inoculationer paa Laarene have fremkaldt smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm er der meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

Han klager over Ømfindtlighed og Smerter i venstre Tibia, paa hvis overste Deel føles en ubetydelig og circumscriberet Svulst. Han bemærker at Smerterne omtrent 1 Maaned efter hans Indlæggelse vare forsvundne.

^{17/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm aborterende Pustler; 3 Inoculationer til høire Arm fra H—2, *A. Hansen*.

^{20/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm er der smaa Pustler, omgivne af nogen Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

^{23/11}, ^{26/11} og ^{29/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

^{2/12} 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{5}{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Paa hoire Arm ingen Virkning.

$\frac{6}{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{11}{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer ingen Virkning paa hoire Laar, 3 Pustler paa venstre Laar af 1" Diameter, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste hos I—2, M. Ellefsen fra de foranden Gang med Pasta viennensis brændte Saar.

$\frac{14}{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$\frac{17}{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning.

$\frac{20}{12}$, $\frac{23}{12}$, $\frac{26}{12}$, $\frac{29}{12}$ 53, $\frac{1}{2}$ og $\frac{1}{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{1}{2}$ 54. Han klager i de sidste Dage over Mathed og rheumatiske Smerter i Arme og Been.

D. Tinct. rhei vinosæ 3vj.

Liqv. anodynæ 3iii.

D.s. cochl. min. t. p. d.

$\frac{1}{2}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{1}{2}$ 54. Tyngden i Legemet og de flugtende Smerter ere igjen aftagne.

$\frac{10}{12}$ og $\frac{13}{12}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{16}{12}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{19}{12}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{22}{12}$ 54. Efter sidste Inoculationer ingen Virkning paa hoire, et Par smaa Pustler paa venstre Laar, der dog ikke afgive tilstrækkelig Materie til ny Inoculation. 3 Inoculationer til hvert Laar fra K—1, og 3 Inoculationer til hver Arm fra U—3, (Laarene).

$\frac{25}{12}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa hoire Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{28}{12}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler, paa Armene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{31}{12}$ 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{3}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra A. Johansen (Laarene).

$\frac{6}{2}$ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa hoire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{9}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa, karakteristiske Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{12}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun et Par smaa Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁵/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer paa hver Arm; paa Laarene ingen Virkning.

¹⁸/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene ikke saa ganske smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra M—1, *Mathias Hansen*.

²¹/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene vel udviklede Pustler, især paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

²³/₂ 54. 3 Inoculationer til venstre Laar fra de sidste samstedts, 3 Inoculationer til høire Laar fra de næstsidste hos H—2, *Christian Christensen*.

²⁴/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, især paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁶/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm ingen Virkning, paa høire Arm 3 nedfaldne, næsten aborterende Pustler, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

¹/₃ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 2 meget smaa Pustler, herfra 2 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 1 Pustel paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

Exanthemet paa de forskjellige Steder af Legemet forlængst forsvundet, hvorimod Svlsten i Tibiæ, især venstre, og Ømfindtligheden paa disse samme Steder fremdeles vedvarer.

D. Solutio Kali hydroiodici.

⁴/₃ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm og paa høire Laar ingen Virkning.

¹⁰/₃ 54. Ømfindtligheden i Tibiæ er allerede efter de faa Dages Anvendelse af Iodkaliet hævet.

Hans Almeenbefindende, der ved Indlæggelsen i Hospitalet var mindre godt, idet han stedse følte sig tung i Legemet, træt og dosig, er under den fortsatte Syphilisation stadig forbedret, Tyngden i Legemet er forsvunden, han føler sig i alle Henseender frisk, Nutritionen er forbedret og han udgaaer som en stærk og kraftig Mand.

¹⁶/₃ 54. Da han idag indfandt sig i mit Hjem fandt jeg ham fuldkommen frisk, med Undtagelse af, at Dolores osteocopi yttrede sig i venstre Skinnebeen.

Han indkom atter i Hospitalet den 21de April med følgende Phænomener:

Fra Overfladen af Glans sees rigelig Secretion af purulent Materie. Paa flere Steder paa Glans sees overfladiske Excoriationer af forskjellig Form uden karakteristisk Udseende, en af disse og en paa Frenulum ere lidt dybere og lidt mere urene end de øvrige. — Fra Urethra er der Udflod af muco-purulent Vædske. Saavel Udflodet fra Urethra som Afsondringerne fra Glans optraadte for 14 Dage siden efter Coitus.

Inoculation foretages fra de mere fordybede Saar paa Glans til venstre Laar, og med Urethraflodet til høire Laar.

D. Injectio solut. argenti nitrici (grx-5i)

D. Aqua calcis chloratæ til Omslag.

D. Balsamum copaivæ, gtt xxv t. p. d.

²⁹/₄ 54. Negativt Resultat efter Inoculationerne.

Saarene paa Glans overtrukne med tynd Hud. Udflodet fra Urethra ubetydeligt og ganske tyndt.

²⁹/₄ 54. Han klager over Smerter ved Vandladningen.

Sep. Injectiones.

¹/₆ 54. Endnu er der et ringe Udflod tilstede.

Seponat Balsamum copaivæ.

Det: Pulv. cubebæ. cochl. min. t. p. d.

²⁹/₆ 54. Udflodet ophørt. Udskrives helbredet.

Martin Larsen er først inoculeret fra G—1, *F. Hansen*, 3die Led paa Laarene, der igjen har faaet sin Materie fra G—2, *M. Pedersen*, 3die Led, denne igjen fra A—1 *J. Andreasen* 8de Led, og denne endelig fra H—2, *G. Larsen* (see p. 50). Denne Materie holdt sig hos *M. Larsen* i 17 Led, medens den hos G—1 kun holdt sig i 1 Led efter denne Inoculation. Pustlerne vare efter de 2 første Inoculationer smaa, de bleve efter 3die Inoculation store; i 5te Led bleve Pustlerne af $\frac{1}{2}$ " Diameter; fra disse blev Materien overført til *Armene*, hvor den ei fremkaldte saa store Pustler, og heller ikke den Grad af Betændelse som paa Laarene — ved 14de Led begyndte Pustletne at aftage i Størrelse.

Den ²¹/₁₀ 53 er der indbragt Materie fra *A. Berg*, B—1, 2det Led paa Laarene, hvortil Materien er ført fra F—1, *F. Hansen*, fra 15de Led. Hos *M. Larsen* har denne Materie kun holdt sig i 5 Led, medens den hos *A. Berg* har holdt sig i 17 Led, men denne Inoculationsrække var den første hos *A. Berg*.

Den ⁷/₁₁ 53 indbragtes Pus fra artificielle Chankre hos *B. Helgesen*, der for 6 Uger siden i Gotheborg havde paadraget sig Chanker, hvorefter der var fulgt Bubo, der gav inoculabel Pus, men denne Materie vedligeholdte sig kun i 3 Led, og fremkaldte kun meget smaa Pustler. — Den ¹¹/₁₁ 53 er der indbragt Materie fra *M. Ellefsen*, der i Holland har erhvervet sin Chanker, hvorfra han var inoculeret til begge Laar. Fra de artificielle Chankre blev Materien tagen, og den vedligeholdte sig igjennem 24 Led. I 21de Led er det bemærket, at Pustlerne vare store.

Den ¹⁷/₁₁ 53 blev indbragt Materie fra *A. Hansen*, der er inoculeret fra *M. Ellefsen*, denne Materie vedligeholdte sig kun i 5 Led, medens den hos *A. Hansen* holdt sig i 52 Led.

Den ²⁷/₁ 54 er indbragt Materie fra K—1, der er inoculeret fra U—1, 4de Led; denne Materie slog kun an paa det ene Laar, og lod sig ikke bringe videre, medens den hos K—1, *G. Syversdatter*, har slaaet

an i 83 Led. Samme Dag er indbragt Materie fra U—3, 9de Led, der er inoculeret fra U—8, *O. Balzersdatter*, der havde sin Materie fra h—1, hos hvem den først er gaaen i 28 Led, og er oprindelig tagen fra A—2, *Johan Krum*. — Inoculationerne fra U—3 holdt sig i 13 Led, og man finder atter her bemærket, at Pustlerne mod den sidste Tid tiltog noget i Størrelse, nemlig i 10de og 11te Led.

De forskjellige Slags Materie, der senere indbragtes f. Ex. fra M—1, H—2 og K—1 viste dels liden, dels ingen Virkning.

Jeg har hos denne Patient forsøgt Virkningen af fortyndet Materie, og i den Hensigt taget en liden Draabe syphilitisk Pus fra en af de sidste Inoculationer hos ham selv, hidrørende fra G—1, altsaa svag Materie, og blandet denne med 8 Draaber Blodserum. Virkningen heraf strakte sig gennem 3 Led, altsaa omtrent ligesaa langt som den ikke fortyndede Materie.

Han har i det Hele været bibragt 475 Chankre, hvoraf 71 have aborteret.

Fire Uger efterat Behandlingen var begyndt, fandtes Exanthemet paa Forarmene blegt, og der var frie Flader inde i den exanthematiske Udbredning. Ømfindtligheden i Tibia begyndte at aftage. 6 Uger senere begyndte han atter at klage over Smerter i Tibia, der nu vedvarede indtil mod Slutningen af Curen, da alle andre Phænomener vare svundne og Immunitet indtraadt. Jeg gav ham da i nogle Dage Iodkali, hvorved Smerterne strax ophørte. Den her gjorde Observation, at Dolores osteocopi ei hæves ved Syphilisation, vil ved andre Observationer findes stadfæstet, og skal siden nærmere omhandles.

At han saa strax efter Syphilisationen angrebes af en heftig Gonorrhoe, mener jeg har sin store Betydning for Adskillelsen af det gonorrhoeiske og syphilitiske Virus, men ogsaa herom senere.

Ottende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, Syphilisation, Helbredelse.

Elisabeth Martinsdatter, 22 Aar gammel, indkom den 5te September 1853 i Hospitalet, i Sygestuen U — Nr. 3. Begge Labia majora, men især det venstre, sees i hele deres Substant opsvulmede, infiltrerede og besatte med en Mængde større og mindre Tubercula mucosa, der paa Randen og den indre Flade af Labia dels danne enkeltstaaende, dels ved Conflux større aflange Saarflader af indtil 2" i Udstrækning. Labia minora sees baade paa Randene og den indvendige Flade at være afficerede paa lignende Maade. Paa den udvendige Flade af Labia majora, henimod Genito-crural-Bøiningen, i denne, samt paa den tilgrændsende Deel af Laaret sees ligeledes flere enkeltstaaende eller grupperede Tubercula mucosa i deres første Udvikling, eller allerede længere fremskredne, af hvilke ogsaa enkelte paa

Materie fra U-2, 9de Løb,
der havde sin Materie fra i
del, og er oprindelig taget fra
U-3 holdt sig i 13 Løb, og
med den sidste Tid slægt
Løb.

senere indlægges i Ex. fra M
ingen Væring.

Indlægningen af Indlægget Materie.

Indlægget Paa fra en af de sidste

G-1, siten væg Materie, og
Væringen heraf strakte sig

over den ikke fortrængte Materie.

475 Chakre, hvor 71 have

begrundet, findes Exanthemat

der inde i den exanthematisk

alte at sluge. 6 Uger senere

i Tiden, der nu vedvarede indtil

Phenomenet var svækket og

gle Dage lokalt, hvorved Sæ-
rvation, at Dolens osteoepi ei

servationer findes støttede, og

den angreb af en ledig Co-
for Adskillelsen af den puer-
ren senere.

Evolution.

Opklædning, Belærdelse.

med, indimod den 6te September

begge Læber majore, men 1ste de

ede, indfærdede og besatte med

mucosa, der paa Bunden og den

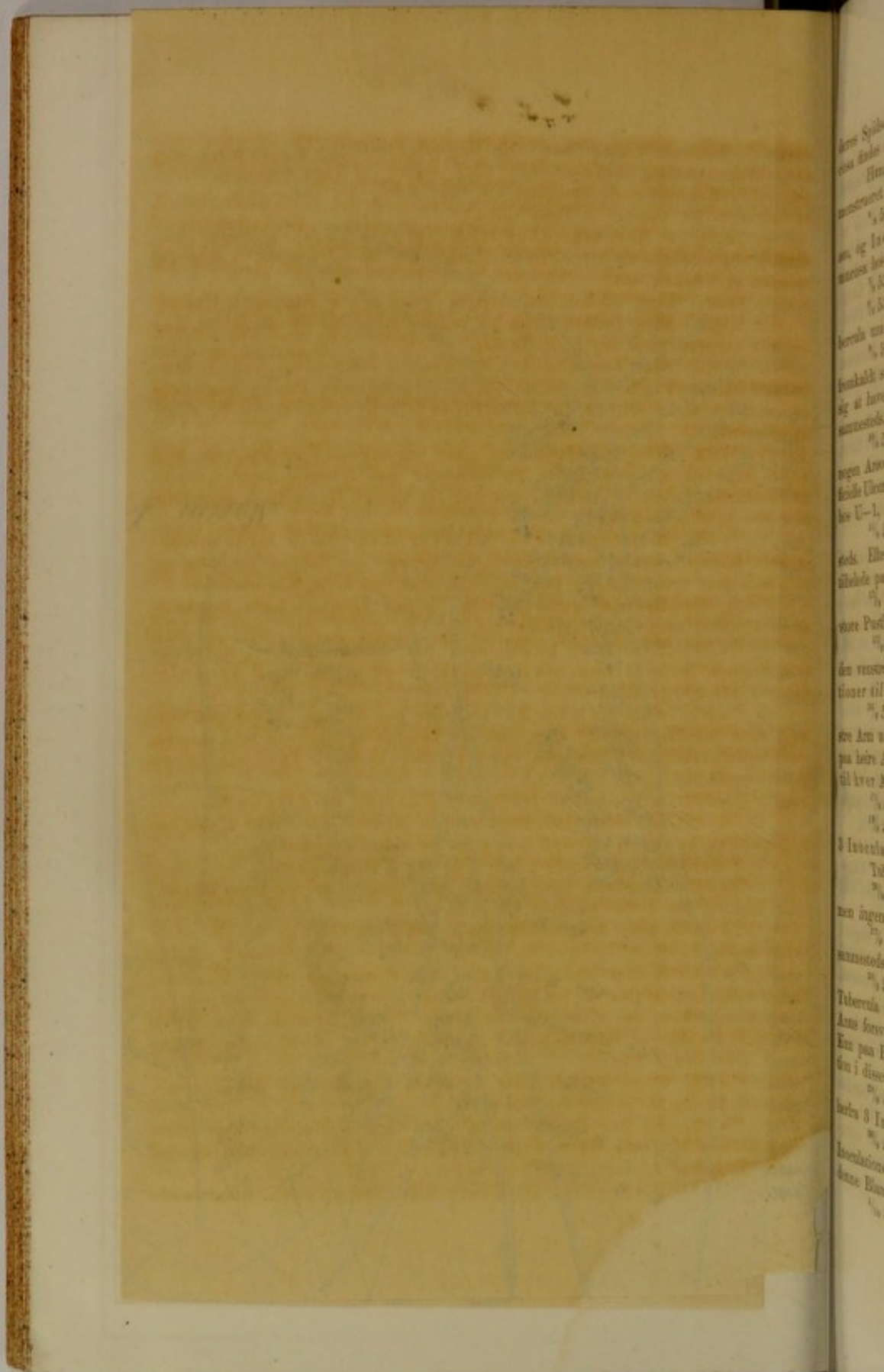
under, dels ved Oret og stærre

og. Læber mindre ses hvide

at være affærdede paa Igen-
majore, benimed Gæde-trui-

denne Døel af Læber ses Ige-
Tubercula mucosa i deres første

del, af hvilke ogsaa enkelte paa

deres Spil
voss døde
Him
monstru
" 3
am, og la
marcos de
" 3
" 3
beretn
" 1
fremkaldt
sig at have
sammestede
" 1
egen Anse
friske Ubr
de U-1.
" 1
steds. El
stykke pa
" 1
vorte Pust
" 1
den venste
tioser til
" 1
ste Arn u
pa leire
til hver
" 1
" 1
3 Invecke
Til
" 1
men ingen
" 1
sammestede
" 1
Tubercula
Anse forse
En paa
den i disse
" 1
beretn 3 I
" 1
Invecke
dette El
" 1

deres Spidse have dannet Saar. En lignende Udvikling af Tubercula mucosa findes omkring Orificium ani. Hun angiver at være smittet af *H. J.*

Hun befinder sig forøvrigt vel, har aldrig for været syg, hun er menstrueret for omtrent 3 Uger siden.

$\frac{6}{5}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra A—5, *Jørgen Hansen*, og Inoculation til venstre Laar fra de ulcererede Tubercula mucosa hos hende selv.

$\frac{7}{5}$ 53. Efter Inocul. paa Armene igaar er der rumperede Pustler.

$\frac{8}{5}$ 53. Efter Inoculationen til venstre Laar fra de ulcererede Tubercula mucosa viser sig idag Pustler.

$\frac{9}{5}$ 53. Som bemærket for $\frac{7}{5}$ have Inoculationerne paa Armene fremkaldt smaa Pustler, uagtet de hos A—5 fremkomne Pustler igaar viste sig at have aborteret. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{10}{5}$ 53. Efter Inoculationerne igaar begyndende Pusteldannelse med nogen Areola. Efter de første Inoculationer paa Armene ganske superficielle Ulcerationer. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidste hos U—1, *F. Jacobsdatter*.

$\frac{11}{5}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Efter de første Inoculationer paa Armene ere Saarene fuldkommen tilhelede paa venstre Arm; paa høire Arm er der lette Excorationer.

$\frac{12}{5}$ 53. Inoculationerne fra den $\frac{10}{5}$ paa Laarene have fremkaldt store Pustler, omgivne af Areola.

$\frac{13}{5}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene Pustler, større paa den venstre, herfra 3 Inoculationer til hver Arm, og 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{14}{5}$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene er der paa venstre Arm udviklet store Pustler, som ere brustne og omgivne med Areola, paa høire Arm har Virkningen været mindre, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{15}{5}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{16}{5}$ 53. De sidste Inoculationer paa Armene have ikke slaaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

Tubercula mucosa ere i betydelig Grad formindskede.

$\frac{20}{5}$ 53. Efter alle Inoculationer paa Armene er der smaa Cruster, men ingen i det Dybe gaaende Ulcerationer.

$\frac{27}{5}$ og $\frac{29}{5}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{26}{5}$ 53. Saarene saavel paa Labia majora som minora ere tilhelede; Tubercula mucosa paa de forskjellige Steder saavel om Genitalia som om Anus forsvundne, der viser sig kun brune Pletter, hvor de have siddet. Kun paa Randen af Labium majus sinistrum er der endnu nogen Elevation i disse brune Pletter.

$\frac{28}{5}$ 53. Store Pustler efter de sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{30}{5}$ 53. En paa Lancetspidsen tagen Draabe Materie fra de sidste Inoculationer blev blandet med 10 store Draaber Serum sangvinis, og med denne Blanding foretaget 3 Inoculationer til høire Arm.

$\frac{1}{10}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

³/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm med dilueret Pus er der smaa Pustler, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

⁴/₁₀ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁵/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer til høire Arm 1 Pustel, der indeholder meget lidet Materie, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

⁷/₁₀ 53. Der er store Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, indeholdende aldeles klart Fluidum, herfra 3 Inoc. til hvert Laar.

Der er fremdeles Infiltration i Labium majus sinistrum, men Elevationen i Pletterne efter Tubercula mucosa er ganske forsvunden.

⁹/₁₀ 53. De sidste Inoculationer paa høire Arm have aborteret. Paa de første Inoculationssaar paa høire Arm med det diluerede Pus er der Cruster, hvorunder noget Pus, hvormed 2 Inocul. til samme Arm.

¹⁰/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 3 Pustler paa høire og 1 paa venstre Laar, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹¹/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa, flade, ikke runperede Pustler, hvori seröst Fluidum, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa, karakteristiske Saar, hvorfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁶/₁₀ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene er der næsten ingen Virkning paa høire Laar, paa venstre 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter de sidste Inoculationer paa høire Arm 3 smaa Saar, hvorfra det ene gaaer i Dybden, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁹/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 Saar, hvorfra det ene tydelig gaaer igjennem Huden, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²¹/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene er der kun paa venstre Laar Spor af 2 Pustler, men de indeholde intet Pus til ny Inoculation. 3 Inoculationer til hvert Laar fra B—1, A. Berg.

²²/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 smaa, noget fordybede, runde Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁴/₁₀ 53. Efter Inoculationerne paa Laarene fra B—1 er der paa hvert Laar 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Der findes idag noget Udflod fra Urethra og en liden Excoriation ved Orificium urethræ.

²⁶/₁₀ 53. Efter de sidste Inoculationer paa høire Arm 3 noget i Dybden gaaende Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁷/₁₀ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

³¹/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 3 smaa Saar efter sidste Inoculationer til høire Arm, derfra 3 Inoculationer til samme Arm, og 3 Inoculationer til høire Arm fra A—2, Johan Krum (fra Bubonsaaret).

³/₁₁ 53. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds med det diluerede Pus. 2 af de til høire Arm fra A—2 satte Inoculationer have slaaet an, de ere dækkede med smaa Cruster, de underliggende Saar gaae ikke i Dybden, og de have næsten ingen Arcola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{9}{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til høire Arm saavel fra Pustlerne efter det diluerede Pus, som fra dem, der hidrøre fra A—2.

$\frac{10}{11}$ 53. 3 Inoculationer til høire Arm med Materie, hidrørende fra A—2. Efter de sidste Inoculationer med Materie efter det diluerede Pus kun 1 Pustel, der er aborterende; 3 Inoculationer fra nogle af de ældre Saar fra samme Række. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{12}{11}$ 53. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste efter den diluerede Materie, 3 Inoculationer til samme Arm med Materie, hidrørende fra A—2, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{13}{11}$ 53. Der viser sig fremdeles Udflod fra Urethra og Excoriationen i Omfanget tiltager, herfra Inoculation til høire Laar. Urethra pensles med Solutio argenti nitrici.

$\frac{14}{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til høire Arm saavel fra Pustlerne efter det diluerede Pus, som fra dem der hidrøre fra A—2.

$\frac{18}{11}$ 53. 3 Inoculationer til høire Arm fra Pustlerne hidrørende fra A—2; efter de sidste Inoculationer med Materie efter det diluerede Pus aborterende Pustler. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, der have fremkaldt meget smaa Pustler.

$\frac{21}{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder, og 3 Inoculationer til venstre Arm fra A. Hansen.

$\frac{24}{11}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm temmelig dybe Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa høire Arm ligeledes i det Dybe gaaende Saar af noget over 1" i Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{27}{11}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter de sidste Inoculationer paa Laarene er der paa venstre Laar aborterende Pustler, paa høire Laar derimod i Dybden gaaende Saar af $1\frac{1}{2}$ " Diameter, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{30}{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 1 meget liden Pustel, paa høire Arm 3 noget i Dybden gaaende Saar, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{3}{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ere Pustlerne som sædvanlig brustne og de superficielle Saar bedækkede med en tynd Cruste; herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{5}{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene kun 1 liden Pustel paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{7}{12}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{9}{12}$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning, paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

⁹/₁₂ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁰/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning, 3 Inoculationer til denne Arm fra tidligere Saar sammesteds. 3 Inoculationer til venstre Arm fra G—1, *M. Ellefsen*.

¹²/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹³/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm temmelig store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁵/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁶/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm brystne Pustler og noget i det Dybe gaaende Saar af $\frac{1}{2}$ ''' Diameter; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa høire Arm.

Der er Spor af Tubercula mucosa ved Anus, ubetydelig Infiltration i venstre Labium majus, forøvrigt intet Abnormt.

¹⁸/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning, og de næstsiste Pustler ere aborterede.

¹⁹/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm brystne Pustler, og Saar af 1''' Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter de tidligere paa denne Arm foretagne Inoculationer temmelig store og intens røde Ar.

²²/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁵/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Saar af $\frac{1}{2}$ ''' Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 smaa Saar bedækkede med tynde Cruster, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁷/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra U—8, *O. Balzersdatter*, der er inoculeret fra h—1, *O. Berntzen*.

²⁸/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm Saar af $\frac{1}{2}$ ''' Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa høire Arm nedfaldne Pustler, hvorunder lette Excoriationer og meget liden Secretion, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

Der viser sig en liden rød Papel paa den øverste Deel af Labium majus sinistrum, og en henimod høire genito-crural Boining.

³⁰/₁₂ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

³¹/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm aborterende Pustler, paa høire Arm nedfaldne Pustler, Secretet er incrusteret fra de under Crusterne værende Saarflader, 3 Inoculationer til samme Arm.

²/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar 2 meget smaa Pustler, paa høire Laar 3 store Pustler, herfra 3 Inoc. til hvert Laar.

³/₁ 54. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

⁶/₁ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

⁹/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pust-

ler, der ere nedfaldne og ei indeholde Pus til ny Inoculation; 3 Inoculationer til denne Arm fra en af de tidligere Saar sammesteds.

⁹/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene temmelig store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁰/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

Tuberklerne paa Labia majora ere forsvundne paa nogle ubetydelige Rester nær paa hoire Side.

¹¹/₁ 54. De tidligst satte Inoculationer paa Laarene med Materie fra U—8 (h—1) have fremkaldt store, ¹/₂ Tomme lange Saar med opsvulmede Rande og pyogenetisk Membran. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

¹²/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm 3 karakteristiske Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹³/₁ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 3 Inoculationer til venstre Arm fra U—8, venstre Arm, det Saar, der er inoculeret fra U—3.

¹⁴/₁ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁵/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁶/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm kun 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁷/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁸/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene og paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til ethvert af disse Steder.

¹⁹/₁ 54. 3 Inoculat. til hoire Arm fra de sidste sammesteds.

²⁰/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²¹/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²²/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²³/₁ 54. 3 Inoculationer til hoire Arm fra de sidste sammesteds.

¹/₂ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, og 3 Inoculationer til venstre Arm med Materie fra U—4, venstre Arm; paa hoire Arm aborterende Pustler.

³/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁴/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra U—8 smaa, nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra U—4

smaa nedfaldne Pustler (ikke mere udviklede end de efter Materien fra hende selv) herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{7}{2}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{8}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra U—4, smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inocul. paa venstre Arm med Materie fra U—8 aborterende Pustler.

$\frac{10}{2}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

Ved den foretagne Undersøgelse af Halsen findes intet Abnormt.

$\frac{11}{2}$ 54. Efter sidste Inoculation paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{12}{2}$ 54. Smaa Pustler paa Laarene efter sidste Inoculation, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{13}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hver Arm fra M—1, *Oleana Amundsdaatter*.

$\frac{14}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{15}{2}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{20}{2}$ 54. Meget smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Armene, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{22}{2}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{23}{2}$ 54. Ingen Virkning efter de sidste Inoculationer paa Armene.

Den 17de Februar indfandt sig Febertilfælde, og i Lobet af nogle Dage udviklede sig en Typhus abdominalis, hvorefter Reconvalescensen først indtraadte henimod Midten af Marts Maaned. Under den typhose Tilstand blev Syphilisationen udsat.

$\frac{17}{2}$ 54. De fleste tidligere Inoculationssaar ere tilhelede, kun enkelte ere endnu bedækkede med Cruster. Under de, der bedække de sidste Inoculationer, er der især paa venstre Laar rigelig Secretion, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{18}{2}$ 54. Paa venstre Laar ret godt udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar, paa hoire Laar mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

$\frac{19}{2}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{19}{2}$, $\frac{20}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{23}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Appetiten er mindre god.

D. Tinct. rhei vinose 5vj.

Liqv. anodyni 3ii.

s. gtt. XL. t. p. d.

$\frac{25}{2}$ 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene kun en liden Pustel paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

Der er efter de Inoculationer, som ere satte, efterat hun har gjenemgaaet Typhus, karakteristiske og i det Dybe gaaende Saar.

Hun klager fremdeles over Mangel paa Appetit, har inat havt nogen Qvalme og en Opkastning, Tungen er reen.

D. Vinum rubrum.

²⁹/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

¹/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

³/₄ 54. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Laar 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; 3 Inoculationer til hver Arm og til høire Laar fra A--4, *Michael Syvertsen*.

⁷/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

¹⁰/₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm og til høire Laar fra de sidste paa disse Steder; paa venstre Laar ingen Virkning.

¹³/₄ 54. 3 Inoculat. til høire Laar fra de sidste sammesteds.

¹⁶/₄ 54. Hun har uden Tilladelse aftaget Glassene. Der viser sig kun ubetydelige Spor af de sidste Inoculationer paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; 3 Inoculationer til venstre Laar og til hver Arm fra A--4, *Michael Syvertsen*.

²¹/₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 2 Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁵/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, der kan kun med Vanskelighed tilveiebringes Materie til 3 nye Inoculationer til hver Arm; paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁸/₄ 54. Efter sidste Inoculationer saavel paa Laarene som paa Armene ingen Virkning.

⁹/₅ 54. Nær Udmundingen af høire Glandula Cowperi viser sig et Saar, ikke dybt, bedækket med pyogenetisk Membran. Inoculation herfra til venstre Laar. Omgivelsen af Orificium urethrae er noget rød.

¹⁰/₅ 54. Det igaar bemærkede Saar er idag mindre.

¹²/₅ 54. Lige ved Orificium urethrae er der et lignende Saar, som ved Glandula Cowperi dextra, ogsaa dette er belagt med pyogenetisk Membran, herfra 3 Inoculationer til venstre Laar. Inoculationerne fra det første Saar abortere. For med større Sikkerhed at bedømme Inoculabiliteten af det fra disse Saar kommende Pus, blev 2 Inoculationer satte til venstre Arm hos *Johanne Hansen*, Q--4, der lider af constitutionel Syphilis, og nylig er tagen under Behandling med Mercur.

¹⁴/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar viser sig en ringe Hævning af Epidermis, hvorunder Spor af Vædske, hermed 1 ny Inoculation til samme Laar.

¹⁶/₅ 54. Alle Inoculationer paa venstre Laar abortere, det samme er Tilfældet med Inoculat. fra denne Patient til Q--4, *Johanne Hansen*.

¹⁷/₅ 54. Der viser sig idag en Excoriation paa høire Labium majus, der tydelig er bevirket ved Bristningen af nogle Herpespustler.

²¹/₅ 54. Saaret ved Ductus excretorius Gl. Cowperi dextra er snarere tiltaget i Størrelse. Forøvrigt saaes det idag tydeligt, idet der udtryktes en klar Vædske fra Glandula Cowperi, at Saaret ligger omtrent 1" nedenfor Udførselsaabningen.

$\frac{1}{2}$ 54. De smaa Saar ved Glandula Copperi dextra og nær Urethra ere tilhelede. Hendes Almenbefindende er meget godt. Udskrives helbredet.

Den 6te September indbragtes Materie fra *Jørgen Hansen*, A—5, der havde en 8 Dage gammel Chanker, og som derfra var inoculeret til det ene Laar for 2 Dage siden med positivt Resultat.

Denne Materie havde til næste Dag fremkaldt Pustler, der allerede vare brustne, medens de Pustler hos *J. Hansen*, hvorfra Materien var tagen, aborterede. Saarene efter disse Inoculationer bleve smaa og superficielle, og 5 Dage efter Inoculationen vare de allerede paa den ene Arm tilhelede. Denne Materie holdt sig gennem 4 Led, idet Virkningen efter hver følgende Inoculation viste sig mere intens, saaledes, at der i 4de Led var udviklet store Pustler. Efter 5te Inoculation aborterede Pustlerne, og jeg har i dette Tilfælde forsømt at inoculere fra de næstsidste Inoculationer, som maaskee vilde have slaaet an, da det ogsaa af følgende Observationer vil sees, at en i Begyndelsen svagt virkende Materie kan ved fortsat Inoculation vinde i Kraft.

Den 10de September indbragtes Materie fra U—1, 9de Led, denne holdt sig kun i 12 Led, hos U—1 derimod i 49 Led efter denne Inoculation. Virkningen var gennem flere Led stærk.

Den 21de October indbragtes Materie fra *A. Berg*, 2det Led efter den Materie der var kommen fra C—1, den var altsaa 29 Led fra sit Udspring, H—2. Den vedligeholdte sig hos *E. Martinsdatter* i 18 Led, hos *A. Berg* i 17 Led.

Den 31te October indbragtes Materie til hoire Arm fra A—2, *Johan Krum*, (see p. 55) der viste sig efter den første Inoculation liden Virkning, i senere Led fremkaldte den smaa, men i det Dybe gaaende Saar, endnu senere større Pustler, og om Arrene er det bemærket, at de vare store og intens røde; den vedligeholdte sig i 18 Led.

Den 21de November indbragtes Materie fra *Anders Hansen*, 3die Led fra dens Udspring hos *M. Ellefsen*. Den holdt sig kun i 4 Led, men fremkaldte i 2det dybe Saar.

Den 10de December inoculeredes atter fra *M. Ellefsen*, fra et artificielt Saar, der var cauteriseret med Wienerpasta. Inoculationen slog an, men kun for den ene Gang.

Den 27de December indbragtes Materie fra U—8, *Olava Balzersdatter*, der var inoculeret fra h—1, 11te Led af den fra hans egne Chankre komne Materie, der fra denne Tid af hos ham selv vedligeholdte sig i 6 Led, hos *E. Martinsdatter* derimod i 29 Led.

Denne Materie fremkaldte i Begyndelsen smaa Pustler, men disse

da Carperi dextra og nær Un-
de er meget godt.

erie fra Jørgen Hansen. A-1.
den dextra var inoculeret til det
venstre.

Frederik Pøden, der allerede
Hansen, hvortil Hansen var
relationer mere som og er
vare de allerede paa den ene
sammen 4 Led. I det Vindings
ere intet, endes, at der i
er fra Inoculation aborterede
som at inoculere fra de næste
te skant an, da det ogsaa af
grydelien svagt virkende Ma-
Graft.

erie fra U-1, 94 Led, disse
ed i 49 Led efter denne Inocu-
lation.

erie fra A. Boy. 34 Led efter
en var altsaa 73 Led fra sin
som E. Mortensen i 18 Led.

til hvide Arre fra A-2, John
første Inoculation efter Vir-
en i det Dybe gaaende Sæt,
er det bemærket, at de vare
i 18 Led.

Interie fra Anders Rosen. 84
Den holdt sig kun i 4 Led, men

etter fra M. Ellojen, fra et co-
mpact. Inoculationen dog an-

erie fra U-8, Oluf Bider-
ed af den fra hans egne Chondre
han selv vedligeholdt sig i 6
Led.

skolen som Pøden, men disse

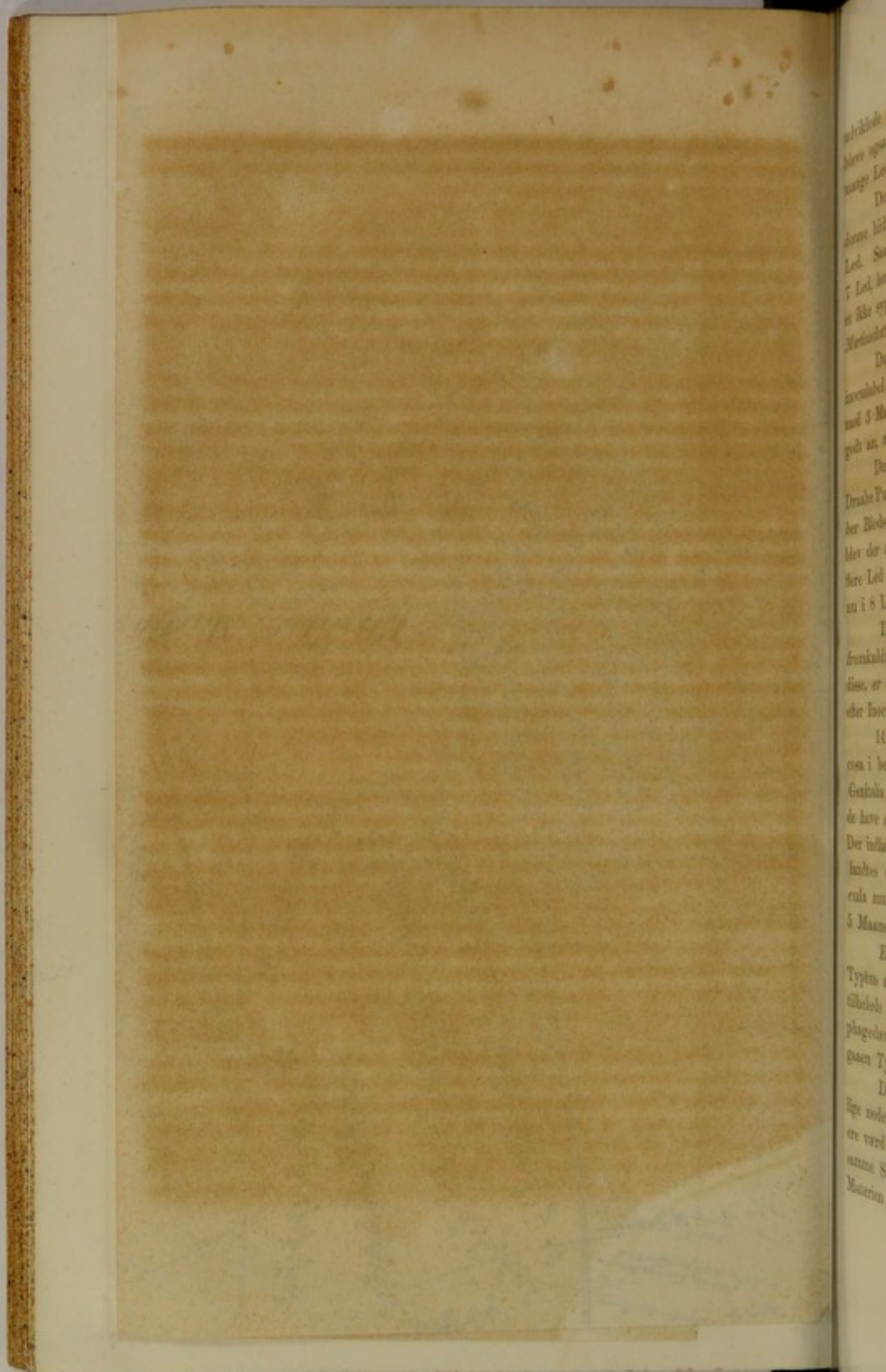
Fra A.

i Dræb-
Pustelherd-
Serum

Fra A. 2, Johan

Fra

Fra A.

infrakale
kier og
mange Le
De
danne lid
Led. Sa
7. Led. h
et fiks og
Mestind
De
inoculabel
med 3 Ma
gode an
De
Drabs P
der Bode
der der
der Led
en i 8 L
I
frankali
dise, er
der Inoc
16
osa i be
Gratula
de have
Der indl
hæder
cula nu
5 Maas
E
Tyttin
tillæde
plagede
gaen T
D
lige nede
ere væd
sanne S
Mestind

udviklede sig længer hen, og endte med meget store og dybe Saar, senere bleve ogsaa Pustlerne fra Begyndelsen af større, og vedligeholdte gennem mange Led en stærk Udvikling.

Den 14de Januar 1854 blev atter indbragt Materie fra U—8, men denne hidrørte fra U—3 selv, og var oprindelig fra *Johan Krum*, 11te Led. Saavel Stammaterien, som den der var indbragt sidst, holdt sig i 7 Led, her syntes den altsaa ei at have tiltaget i Kraft ved at passere et ikke syphiliseret Individ, dog maa det komme i Betragtning, at *E. Martinsdatter* dengang allerede saa længe var syphiliseret.

Da de forskellige Inoculationsrækker fra U—8 ikke længer gave inoculabel Materie, indbragtes Pus fra *M. Syvertsen*, der nylig var indlagt med 3 Maaneder gamle, phagedæniske Bubonsaar. Denne Materie slog godt an, men vedligeholdte sig dog kun gennem 3 Led.

Den 30te September foretoges Inoculation med dilueret Pus, 1 liden Draabe Pus fra Inoculationen paa Laaret af $\frac{28}{9}$, blev blandet med 10 Draaber Blodserum. Denne Materie holdt sig først kun i 2 Led, men derpaa blev der atter taget Materie fra første Led, og nu fremkaldtes gennem flere Led smaa, men karakteristiske Saar, og Materien vedligeholdte sig nu i 8 Led.

Det sees, at den fra *Tubercula mucosa* foretagne Inoculation har fremkaldt Pustler; Grunden, hvorfor der ei i Journalen findes Mere om disse, er den, at de strax igjen ere nedfaldne, saaledes som Tilfældet er efter Inoculation med en svag Materie.

14 Dage efter Syphilisationens Begyndelse fandtes *Tubercula mucosa* i betydelig Grad formindskede, 1 Uge senere vare de saavel om Genitalia som ved Anus forsvundne, der viste sig kun brune Pletter, hvor de have siddet. Saarene saavel paa Labia majora som minora tilhelede. Der indfandt sig senere hen en Excoriation ved Orificium urethrae, og der fandtes over 3 Maaneder efter Curens Begyndelse atter Spor af *Tubercula mucosa* ved Anus og Genitalia, og enkelte større Pustler ved Genitalia. 5 Maaneder efter Curens Begyndelse vare alle Phænomener forsvundne.

Efterat være syphiliseret 5 Maaneder 11 Dage angrebes hun af en Typhus abdominalis, der ikke opnaaede nogen høi Grad. Under denne tilhelede de fleste af de artificielle Chankre, og ingen af dem antog nogen phagedænik Charakteer. Fra de sidste Saar, der endnu efter gennemgaaen Typhus vare aabne, inoculeredes med positivt Resultat.

De Excoriationer, der efterat Immunitet var tilveiebragt viste sig lige nedenfor Udmundingen af Glandula Cowperi dextra og ved Urethra, ere værd at lægge Mærke til. De havde ganske samme Udseende og samme Sæde som de Saar, man saa hyppig træffer hos Puellæ publicæ. Materien var ikke inoculabel hverken hos den Syge selv eller hos et an-

det Individ, der ei var syphiliseret. Hun havde ikke været udenfor Hospitalet, og der var ingen Formodning om, at de kunde være opstaaede efter en Coitus impurus, sandsynligst er det, at de ikke havde noget med den syphilitiske Affection at bestille, og dog var deres Udseende saa ligt Chankre, at man under andre Forhold uden Betænkning skulde erklæret dem derfor.

Niende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, Syphilisation, Helbredelse.

Jacob Olsen, 22 Aar gammel, indkom den 18de September 1853 i Hospitalet. Paa Glans penis, paa Collum og paa Præputium sees paa en intens rød Bund flere større og mindre tildeels ulcererede Tubercula mucosa, og tillige paa et Par Steder af Præputium serpiginoze, ulcererende Flader af omtrent en Tommes Længde med ophoiede Rande, Bunden belagt med pyogenetisk Membran. Ved Orificium ani og udad til Siderne paa begge Nates sees mange tildels ulcererede Tubercula mucosa.

Paa den høire Side af Panden op imod Haargrænsen sees et Par med Skjæl bedækkede Pletter af $\frac{1}{2}$ Tommes Udstrækning.

Palatum molle, Uvula, Crura veli palati og Membrana posterior pharyngis sees indtagne af en skarp begrændset Rødhed og belagt med et hvidt Exsudat.

Den 29de Juni d. A. blev han udskreven fra Hospitalet, efterat være behandlet for en indureret Chanker med locale Midler. Der er nu intet Spor tilbage af den daværende Haardhed.

Omtrent for en Maaned siden begyndte den nuværende constitutionelle Syphilis at udvikle sig paa Membrum og i Halsen, for 14 Dage siden bemærkede han Tubercula mucosa ved Anus, og for 8 Dage siden Exanthemet i Panden.

$\frac{21}{9}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra C—1, *Martin Larsen*.

$\frac{27}{9}$ 53. Begyndende Pusteldannelse efter Inoculationerne fra igaar.

$\frac{23}{9}$, $\frac{26}{9}$ 53. Der er store Pustler efter de sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{28}{9}$ 53. De første Inoculationer have nu fremkaldt Pustler af $\frac{1}{2}$ " Diameter, hvoraf enkelte endnu ikke ere brustne.

$\frac{29}{9}$ 53. Store Pustler efter de sidste Inoculationer, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{30}{9}$ 53. Tubercula mucosa paa Glans og Præputium ere forsvundne, de omkring Anus ere formindskede.

$\frac{7}{10}$ 53. Store Pustler efter de sidste Inoculationer, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{9}{10}$ 53. Paa venstre Laar 3, paa høire Laar 2 store Pustler efter sidste Inoculationer, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{6}{10}$ 53. Tydelige Pustler efter Inoculationerne fra igaar.

$\frac{9}{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer store Pustler, hvoraf 5 ere rumperede, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁷/₁₀ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

¹⁷/₁₀ 53. Imellem 3die og 4de Taa paa venstre Fod viser der sig Excoriationer.

¹⁷/₁₀ 53. Tubercula mucosa ved Anus svinde, men der har udviklet sig flere Fissurer, der trænge sig ind i Rectum og fremkalde stærke Smertes, hvorfor de pensles med Argentum nitricum.

¹⁹/₁₀, ¹⁷/₁₀ 53. 3 Inoc. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²¹/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 3 Inoculationer til høire Arm med dilueret Pus; 1 Draabe Pus efter de næstsidste Inoculationer paa hans venstre Laar, blandet med 8 Draaber Blodserum.

Der viser sig ved Corona glandis et rundt superficielt Saar, herfra en Inoculation til venstre Laar.

²²/₁₀ 53. Efter Inocul. igaar paa høire Arm meget smaa Pustler.

²³/₁₀ 53. Inoculationen til venstre Laar fra Excoriationen paa Glans findes idag aborterende, efterat der igaar viste sig en tydelig Elevation af Epidermis og Udtreden af et farvet Fluidum. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

Efter Inoculationerne paa høire Arm en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁵/₁₀ 53. Efter Inoculationerne paa høire Arm 3 smaa Pustler, omgivne af en svag Areola.

²⁷/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 smaa Cruster, under hvilke der forefindes Saar, der gaae i Dybden, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

³⁰/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 2 smaa Cruster, hvorunder smaa, noget i det Dybe gaaende Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

⁷/₁₁, ⁹/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

⁴/₁₁ 53. Der vedligeholder sig fremdeles excorierede Steder af en rund Form ved Corona glandis.

⁹/₁₁, ¹¹/₁₁, ¹⁴/₁₁, ¹⁷/₁₁, ²⁰/₁₁, ²³/₁₁ og ²⁶/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

³⁰/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹/₁₂ 53. Fissurerne ved Anus existere fremdeles.

³/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 2 meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm (desuden fra disse 3 Inoculationer til høire Arm hos C—2, A. Hansen).

⁶/₁₂ og ⁹/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁷/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sam-

mesteds; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste og 3 Inoculationer til venstre Arm fra *O. Berntzen*, h—1.

¹⁹/₁₂ 53. Vel udviklede Pustler efter sidste Inoculation paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Meget smaa Pustler paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm ere Pustlerne mere udviklede og omgivne med Areola.

¹⁹/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer kun 1 Pustel paa høire, 3 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa høire Arm aborterende Pustler; 3 Inoc. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

¹⁹/₁₂ 53. Fissurerne ved Anusbegynde at tilhele, men Tuberklerne blive staaende ved samme Punkt.

²¹/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm er der smaa Cruster, hvorunder meget lidet Pus, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁴/₁₂, ²⁷/₁₂, ³⁰/₁₂ 53 og ²/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

⁵/₁ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

⁸/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar store Pustler, paa høire Laar mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm store Pustler, herfra 3 Inocul. til samme Arm.

¹¹/₁ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm nedfaldne Pustler, Secretet er indtorret til en tynd, sprød Cruste, hvorunder ingen Materie til ny Inoculation. 3 Inoculationer til venstre Arm fra tidligere Inoculationer sammesteds; 3 Inoculationer til høire Arm med Materie fra h—1, *O. Berntzen*.

¹⁴/₁ 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene; 3 Inoculationer til høire Laar fra *A. Berg*, der er inoculeret fra U—3; paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

¹⁸/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning, paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til venstre Arm; og 3 Inoculationer til venstre Arm med Materie fra U—1, venstre Arm. De sidste Inoculationer paa høire Laar have ikke slaaet an.

²¹/₁ 54. Sidste Inoculationer paa venstre Arm fra U—1 have fremkaldt Pustler, der ere brystne og omgivne med temmelig intens Areola, herfra 3 Inoculationer til høire Arm; paa venstre Arm efter Materien fra ham selv 3 smaa Pustler med mindre intens Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁴/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra U—4, høire Arm.

²⁷/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire Laar 2 vel udviklede Pustler med Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa høire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

³⁰/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa begge Arme smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, paa hoire Arm ingen Virkning, paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

³/₁ 54. 3 I. til hoire Arm fra *Andreas Johansen* (I. paa Laarene).

⁵/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm aborterende Pustler.

⁹/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm ingen Virkning; 3 Inoculationer til denne Arm fra de sidste paa Armene hos C—1, *Martin Larsen*.

⁹/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm ingen Virkning, paa venstre Arm Spor af nedfaldne Pustler. 3 Inoculationer til hoire Arm fra M—1, *Oleane Amundsdatter* (Materien kommen fra K—1). 3 Inoculationer til venstre Arm med Materie fra K—1, *G. Syversdatter*, sidste Inoculation paa Laarene.

¹¹/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁴/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler med Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁷/₁ 54. Efter sidste Inoculat. paa venstre Laar aborterende Pustler, paa hoire Laar 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Laar.

¹⁹/₁ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra M—1, *O. Amundsdatter*.

²⁰/₁ 54. Efter de sidste Inoculationer paa hoire Laar 3 meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

²¹/₁ 54. Efter sidste Inoculat. paa venstre Arm saa liden Virkning, at derfra ingen Materie kan erholdes til videre Inoculationer.

²²/₁ 54. 3 Inocul. til venstre Arm fra H—2, *C. Christiansen*.

²³/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Laar ingen Virkning.

²⁵/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm temmelig store Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁸/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene kun paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; 3 Inoculat. til hvert Laar fra H—2, *Chr. Christiansen*, sidste Inocul.

³/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning; paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁶/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de første sammesteds, som hidrørte fra *Chr. Christiansen*.

⁹/₁ 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹²/₁ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Laarene.

¹³/₁ 54. Alle de syphilitiske Phænomener, for hvilke han indlagdes i Hospitalet ere forsvundne, Almeenbefindendet er godt, han føler sig friskere end ved Indlæggelsen, og Nutritionen er forbedret.

Udskrives helbredet.

Han har flere Gange, og sidst d. 7/6 54 indfundet sig hos mig, og jeg har ved den anstillede Undersøgelse fundet ham fuldkommen frisk og rask.

Jacob Olsen er først inoculeret fra C—1 *Martin Larsen*, 7de Led (see p. 61). Materien har altsaa gaaet gennem 21 Led fra sit første Udspring hos H—2, *G. Larsen*. Pustlerne vare udviklede Dagen efter Inocul., og allerede de første Pustler vare store, de opnaaede 7 Dage efter Inoculationen $\frac{1}{2}$ " i Diameter; i 29de Led begyndte enkelte Pustler at abortere, i 36te Led var der atter paa det ene Laar store Pustler, men i 38te Led aborterede de.

Den 12te December indbragtes Materie fra *O. Berntzen*, h—1, 4de Led, der havde Materien fra P—1, 10de Led, som igjen havde den fra A—2, *Johan Krum*. Allerede de første Pustler vare vel udviklede og havde Areola; for 7de og 8de Led er anmærket, at Pustlerne vare store, og i 10de Led aborterede de, hvorfor der blev foretaget ny Inoculation fra en af de tidligere Saar i den samme Række; samme Dag indbragtes ny Materie fra *O. Berntzen*, men denne holdt sig kun i 1 Led, og dersom man sammenholder dette med den samme Materies Virkning hos h—1, vil man finde, at den der efter denne Tid kun holdt sig i 3 Led, og at Pustlerne i denne Tid vare smaa. — Den 14de Januar indbragtes Materie fra *A. Berg*, kommen fra U—3, men den slog hverken an hos *A. Berg* eller *J. Olsen*, hos U—3 slog denne samme Materie endnu an i mange Led. Hos *A. Berg* har det været Tilfældet, at fra denne Tid af næsten ingen Materie har villet holde sig. Er Materien svækket ved at gaae igennem hans Legeme, og er det Aarsagen hvorfor den heller ei har slaaet an hos *Jacob Olsen*?

Den 18de Januar indbragtes Materie fra U—1, 1ste Led, paa venstre Arm, kommen fra G—4, denne holdt sig kun i 4 Led, medens den hos U—1 holdt sig i 15 Led.

Den 24de Januar indbragtes Materie fra U—3, *E. Martinsdatter*, 16de Led, Materien kommen fra *Johan Krum*, den holdt sig kun i 2 Led hos U—3, men i 9 Led hos *Jacob Olsen*.

Den 21de October foretoges til venstre Arm en Inoculation med dilueret Pus; 1 liden Draabe Pus fra næstsidste Inoculationer paa venstre Laar hos ham selv blev blandet med 8 store Draaber Blodserum. Den næste Dag var der allerede udviklet smaa Pustler, efter 4 Dage vare endnu Pustlerne smaa, og vare omgivne af en svag Areola. Pustlerne have ikke den hele Tid haft nogen betydelig Udvikling, og vare fra 14de Led smaa. Materien vedligeholdte sig i 18 Led, medens den paa Laaret vedligeholdte sig i 27 Led.

Han har i det Hele faaet 469 Inoculationer, hvoraf 74 ei have slaaget an.

9 Dage efter Syphilisationens Begyndelse vare Tubercula mucosa paa Glans og Præputium forsvundne, omkring Anus vare de formindskede; 114 Dage senere begyndte de ved Anus at svinde mere, men der udviklede sig til samme Tid flere Fissurer, der trængte ind i Rectum og fremkaldte stærke Smerter. Samtidig hermed viste sig Excoriationer mellem Tæerne paa venstre Fod. Først efter 9 Ugers Forløb begyndte Fissurerne ved Anus at tilhele, og endnu til denne Tid var der ikke ganske ubetydelige Rester af Tubercula mucosa tilbage. Først henvend 6 Maanedre efter Syphilisationens Begyndelse vare alle Symptomer hævede.

Denne Patient har aldrig benyttet Mercur eller Iod, da han, som Journalen udviser, kun er behandlet med locale Midler for den forudgaaede indurerede Chanker.

Tiende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, Syphilisation, seponeret paa Grund af indtrædende nervøse Phænomener, Mercur og Iodkali, Helbredelse — Recidiv.

Christiane Hansen, Puella publica, 22 Aar gammel, indkom i Hospitalet den 26de September 1853. Paa Randene og den udvendige Flade af Labia majora sees mange større og mindre Tubercula mucosa beklædte med Epidermis. Der er Roseola i Ansigtet, paa Brystet, Maven, Laarene og Armene. I Nakken, langs Haargrænsen sees mange større og mindre Impetigopustler. Paa venstre Crus veli palatini sees et ovalt Ulcus af 3—4" i den længste Diameter, med noget ophoiede Rande og en hvid Bund. Den venstre Tonsille er opsvulmet, ujevn, belagt med hvide Exsudater, og forevrigt er der nogen Rødhed i Halsen.

Hun har været behandlet her i Hospitalet 11 Gange forhen, de 9 Gange for blennorrhagiske Affectioner, og 2 Gange for Syphilis med locale Midler.

^{28/}₅₃. 3 Inoculationer til hver Arm fra C—1, *Martin Larsen*, (Inoculation fra ^{24/}₅₃).

^{29/}₅₃. Der er Pustler efter Inoculationerne igaar.

^{1/}₅₃ og ^{4/}₅₃. Store Pustler efter de sidste Inoculationer, herfra 13 Inoculationer til hver Arm.

^{7/}₅₃. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste paa Armene.

^{10/}₅₃, ^{13/}₅₃ og ^{16/}₅₃. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

^{19/}₅₃. Tubercula mucosa ved Genitalia ere betydelig nedfaldne; Roseola er forsvunden, men der viser sig rundt omkring paa de nedre Extremiteter smaa Hobe af fine Papler. I Ansigtet, bag i Nakken og paa Underlivet synes der at være fine Vesikler. Paa venstre Tonsille sees et temmelig dybt Saar. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store,

Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til venstre Arm med dilueret Pus fra en af de sidste Inoculationer paa Laarene (1 Draabe Pus til 8 Draaber Serum sangvinis).

²¹/₁₀ 53. Efter Inoculationerne paa venstre Arm brustne Pustler.

²²/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

²³/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer baade paa Laarene og paa venstre Arm vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til ethvert af disse Steder.

²⁴/₁₀ 53. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 1 Pustel; herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁵/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

²⁶/₁₁ 53. 3 Inoculationer til høire Arm med Materie i Form af Cruster, modtaget fra *Auzias-Turenne*; Materien er efter en Inoculation, der er foretagen for omtrent 3 Uger siden. Der viser sig nu ogsaa paa de øvre Extremiteter en papulos Eruption.

²⁷/₁₁ 53. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Sidste Inoculationer paa Laarene have kun fremkaldt 2 Pustler paa høire Laar. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidsede sammesteds.

²⁸/₁₁ 53. Inoculationerne paa høire Arm have slaaet an, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁹/₁₁ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

³⁰/₁₁ 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

³¹/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

³²/₁₁ 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

³³/₁₁ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidsede sammesteds. Paa venstre Laar ere alle Inoculationssaar paa det nærmeste tilhelede. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

³⁴/₁₁ 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

³⁵/₁₁ 53. Efter de sidste Inoculationer saavel paa Laarene som paa Armene aborterende Pustler. 3 Inoculationer til hver Arm fra I—2, *M. Ellefsen*.

³⁶/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. De sidste Saar paa Armene ere ikke dybtgaaende, de ere smaa og have ubetydelig Areola. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa Armene.

³⁷/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

³⁸/₁₁ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene og paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert af disse Steder; paa høire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

³⁹/₁₁ 53. Paa Randene af Labia majora sees endnu Spor af Tu-

bercula mucosa. Det papulose Exanthem bestaar fremdeles; tilvenstre af Uvula sees en Excoriation, forøvrigt nogen Rødhed. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hver Arm fra C—2, *A. Hansen*.

^{1/12} 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar næsten ingen Virkning, paa venstre Laar 3 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

^{6/12} 53. Der har i de sidste Dage udviklet sig krampagtige Tilfælde, der synes at have sit Udspring fra Centralnervesystemet. Blodudtømmelser og Narcotica ere anvendte, Syphilisationen er seponeret, og der er forordnet hende en Solutio Kali hydroiodici. (3ii—3viii) cochl. majus t. p. d.

^{12/12} 53. De spasmodiske Bevægelser ere meget aftagne i de sidste Dage.

^{1/1} 54. Begrændset Rødhed og Ulceration paa venstre Tonsille. De spasmodiske Bevægelser ere ophørte.

Seponat Solut. Kali hydroiodici.

Detur Protoioduret. mercurii gr. $\frac{1}{4}$ m & v.

^{12/1} 54. Der er indtraadt Salivation.

Seponat Protoioduretum mercurii.

^{20/1} 54. Der er endnu Rester af det papulose Exanthem.

Repetat Solut. Kali hydroiodici, cochl. majus t. p. d.

^{6/2} 54. Det papulose Exanthem viser sig endnu paa Laarene.

D. Fumigationes cinnabarinæ, en Røgning hver anden Dag.

^{14/2} 54. Efter 5 Røgninger er der indtraadt temmelig stærk Salivation, hvorfor hun ophører med dem.

Det papulose Exanthem er nu fordetmeste forsvundet.

^{22/2} 54. Udskrives helbredet.

Der indbragtes først Materie fra C—1, *M. Larsen*, 9de Led, altsaa 24de Led fra dens Udspring hos *G. Larsen*. Denne holdt sig i 14 Led, og fremkaldte strax fra Begyndelsen af store Pustler, i 11te Led bleve de smaa, men vare atter i 14de Led vel udviklede; i 15de Led aborterede de ganske.

Dernæst overfortes Materie fra *M. Ellefsen*, den vedligeholdte sig paa Armene kun i 3 Led, medens den paa Laarene holdt sig i 5 Led, og havde sandsynligviis endnu længer viist sig virksom, dersom det ei paa Grund af de indtraadte Krampetilfælde var bleven nødvendigt at ophøre med Syphilisationen. Denne Materie fremkaldte forøvrigt ei saa store Pustler eller saa dybtgaaende Saar, som den først inoculerede, men dette kunde være en rimelig Følge af, at Syphilisation allerede i nogen Tid havde fundet Sted.

Der inoculeredes indtørret Materie, der var mig tilsendt fra *Auzias-Turenne*, den slog strax an, og det lod til efter den første Inoculation,

at den vilde vise megen Intensitet, men dette blev dog ikke Tilfældet, den vedligeholdte sig kun gennem 4 Led, og dannede ingen store eller dybe Saar.

Hos denne Syge forsøgte Inoculation med dilueret Materie, 1 Draabe syphilitisk Pus fra 7de Led af hendes egne Saar paa Laarene blev opblandet med 8 Draaber Blodserum. Efter denne Materie var der i de første Led vel udviklede Pustler, og den vedligeholdte sig gennem 8 Led, medens den ublandede Materie paa Laarene kun vedligeholdte sin Virkning gennem 7 Led.

Da Syphilisationen havde været fortsat i 2 Maaneder, udviklede sig en Række af nervøse Phænomener, der syntes at have sit Udspring fra Central-Nervesystemet. Jeg seponerede strax Syphilisationen, ikke fordi jeg kunde have den ringeste Formodning om, at disse Phænomener vare bevirkede ved denne, men da Methoden er ny, anseer jeg det rigtigst ei at benytte den, hvor der er nogen Complication tilstede, som kunde gjøre dens Virkning tvivlsom. Efterat Syphilisationen var seponeret blev den sædvanlige Behandling med Mercur og Iod bragt i Anvendelse, hvorved hun helbrededes.

Omtrent 3 Maaneder efterat hun var udskreven af Hospitalet, er hun igjen bleven indlagt for et papuløst-syphilitisk Exanthem, udbredt hist og her over det hele Legeme, tilligemed en syphilitisk Irit. Hun behandles ogsaa nu med Mercur og Iod.

Da den anstillede Syphilisation var ufuldstændig, har der ikke været nogen Grund til at antage, at den i nogen Maade skulde kunne afværge Recidiv. Dette Tilfælde har i det Hele liden eller ingen Betydning for Syphilisationen, jeg anfører det kun, fordi jeg ønsker at meddele Alt hvad jeg har observeret, man vil da med større Sikkerhed kunne fælde sin Dom.

Elleve Observation.

Beenaffection, Syphilisation uden Virkning, Iodkali, Ophør af Dolores osteocopi og Formindskelse af Svulsten i Benet.

Carl Johan Carlsen, 25 Aar gammel, indkom i Hospitalet den 29de September 1853. Den venstre Tibia sees fra Spina og lige ned til dens nedre Trediedel at være indtagen af betydelig Svulst, der er haard og noget ujevn. Paa den midterste Deel prominere denne Svulst stærkere. Huden er tillige paa dette Sted noget rød, der er foreget Varme, og den er smertelig ved Berørelse.

Ved noiagtig Udmaalen af Svulsten findes følgende Dimensioner:

Paa Spina tibiae: det syge Been 29 Centim., det sunde Been 29 Centim. 8 Centim. fra den

nedre Extr. af Patella:	—	—	30	—	—	—	28½	—
12 Centim. Do.	—	—	32	—	—	—	30	—
15 — Do.	—	—	32½	—	—	—	29	—
23 — Do.	—	—	24	—	—	—	23	—

For omtrent 2 Aar siden led han af stærke Smerter i begge Been, hvilke begyndte fra Anklerne af og gik op imod Laaret. Disse Smerter bleve dog snart stationære i det venstre Skinnebeen, og have fra denne Tid af næsten uafbrudt været tilstede, dog saaledes at de ikke have generet ham saameget om Dagen, naar han har været i Bevægelse, som om Natten, da han ligefra Sengetid om Aftenen til Klokken 2—3 om Morgenen ikke har faaet Sovn.

For henvend 1 Aar siden bemærkede han de første Spor til den nuværende Hævelse, som allerede fra først af var ømfindelig ved Berørelse. Han benyttede i nogle Uger Iodkali, hvorefter Tilfældene for nogen Tid forsvandt.

For 10 Aar siden blev han behandlet paa det chroniske Sygehuus for Tubercula mucosa ved Anus med Cura Dzondi, og fra den Tid har han, indtil han begyndte at lide af nærværende Affection, været frisk.

Han angiver at han dengang var tilligemed sin Moder bleven smittet af et Barn, som var optagen til Opfostring.

^{1/10} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra A—4, *Jacob Olsen*, (fra Pustlerne af ^{2/10} paa Laarene.

^{4/10}, ^{7/10}, ^{10/10}, ^{13/10}, ^{16/10} og ^{19/10} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Ny Maalninger af Beensvulsten ere foretagne den 7de, 12te og 17de, hvorved meget ubetydelige Forandringer i de første Maal have viist sig.

^{21/10} 53. 3 Inoculationer til høire Arm med dilueret Pus, samme Fluidum som det hvormed *Jacob Olsen* idag er inoculeret til høire Arm.

^{27/10} 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, der allerede ere brustne; der er fra disse ingen Materie at erholde for ny Inoculation. 3 Inoculationer til hvert Laar fra Pustlerne af 19de.

^{24/10} 53. Efter Inoculationerne paa høire Arm ingen Virkning.

^{29/10} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Han klager i de sidste Dage over Smerter i Beensvulsten.

^{28/10} 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

^{29/10} 53. 3 Inoculationer til høire Arm fra A—2, *Johan Krum*, der er inoculeret for 2 Dage siden til høire Laar med Bubonmaterie fra ham selv.

^{31/10} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm er der 3 ikke meget udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

^{7/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder. 3 Inoculationer til venstre Arm fra venstre Laar hos A—1, *Joseph Andreasen*. Smerterne i Beensvulsten vare igaar saa heftige, at det var nødvendigt at give Pulvis Doveri, hvorefter han har havt nogen Rolighed.

^{9/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer

ner til høire Arm fra de sidste paa disse Steder. Inoculationerne paa venstre Arm have ikke slaaet an; 3 Inoculationer til denne Arm fra A—2, *Johan Krim* (Pustlerne paa venstre Laar).

⁹/₁₁ og ¹²/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

¹⁰/₁₁ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

¹⁶/₁₁ 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

¹⁸/₁₁ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁹/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Smerterne i Beensvulsten ere atter stærkere, saa han igjen har faaet Pulvis Doveri.

²¹/₁₁ og ²⁴/₁₁ 53. 3 Inoc. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²²/₁₁ og ²⁵/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Smerterne i Beensvulsten vedvare.

²⁷/₁₁ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 1 liden Pustel paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. 3 Inoculationer til venstre Laar fra de næstsiste sammesteds.

²⁸/₁₁ 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

³⁰/₁₁ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 1, paa høire 3 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

Da han fremdeles klager over stærke Smerter i Beensvulsten, appliceres 10 Igler paa Stedet.

⁵/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Smerterne i venstre Tibia have inat været mindre stærke.

⁶/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

⁷/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Ulcerationer af omtrent ¹/₂'' Diameter, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁷/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene aborterende Pustler paa høire, og meget smaa Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

⁹/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ubetydelig Virkning, dog findes Materie til 3 Inoculat. paa venstre Laar. 3 Inoculationer til høire Laar fra tidligere Pustler, omtrent 14 Dage gamle.

¹⁰/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til høire Arm fra I—2, *M. Ellefsen*, fra det midterste runde Saar paa Laaret.

Smerterne i Beensvulsten have i den sidste Tid igjen været stærke, der appliceres 8 Igler.

¹²/₁₂ 53. Efter sidste Inoc. paa Laarene ingen Virkning paa venstre, og kun 1 Pustel paa høire Laar; herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

Han har nu ingen Smerter i Beensvulsten.

¹³/₁₂ 53. 3 Inoculationer til venstre Arm fra Pustlerne paa høire Laar hos *Ole Amundsen*.

¹⁴/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning; 3 Inoculationer til denne Arm fra de næstsiste sammesteds.

¹⁵/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, de paa venstre Laar ere lidet udviklede.

¹⁶/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁷/₁₂ 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

¹⁸/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar er der 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa høire Laar ingen Virkning, 3 Inoculationer hertil fra de næstsids sammesteds.

Efter alle de hos denne Patient satte Inoculationer er der kun mindre betydelige Ar.

¹⁹/₁₂ 53. Efter de sidste Inocul. paa venstre Arm aborterende Pustler; 3 Inoculat. fra h—1, *Olavus Berntzen*, Materien kommen fra P—1.

²⁰/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²¹/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²²/₁₂ 53. 3 Inocul. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

²³/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁴/₁₂ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁵/₁₂ 53. Han klager igjen over stærke Smarter i venstre Tibia, hvorfor der appliceres 8 Iglar.

²⁶/₁₂ 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

²⁷/₁₂ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁸/₁₂ 53. 3 Inoculat. til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Smarterne i Benet vedvare.

D. Pulv. opii puri gr^β

Morphii acetici gr^{1/4}

Pulv. sacchari albi gr. x

²⁹/₁₂ 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste paa dette Sted.

³¹/₁₂ 53. Smarterne i Benet vedblive, og han klager over Mangel paa Appetit.

D. Solut. Kali hydroiodici (3ii—3viii) cochl. majus t. p. d.

Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²/₁ 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning.

3 Inoculationer til høire Laar fra G—1, *A. Berg*, høire Laar.

Smarterne i Tibia i de sidste Dage noget bedre.

³/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

⁴/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

Smarterne i Benet ere betydelig aftagne.

⁵/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm 3 meget smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

⁶/₁ 54. Smarterne i venstre Tibia aldeles ophorte. Efter sidste Inoc. til Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

¹¹/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, og 3 Inocula-

tioner til denne Arm fra B—4, der for 3 Dage siden er inoculeret fra denne Patient.

¹⁴/₁ 54. Efter sidste Inoculationer til venstre Arm med Materie directe fra ham selv 2 meget smaa, næsten aborterende Pustler, hvorfra forsøges 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer fra B—4 større Pustler, omgivne af intens Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁸/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra ham selv kun 1 udviklet Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer med Materie fra B—4 vel udviklede Pustler, herfra 8 Inoculationer til samme Arm.

²¹/₁ 54. Inoculationerne paa venstre Arm med Materie fra ham selv have ikke slaaet an. Inoculationerne fra B—4 have fremkaldt smaa Pustler med intens Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁴/₁ 54. 3 Inocul. paa venstre Arm fra de sidste sammesteds

²⁷/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til høire Arm fra U—1 venstre Arm, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra næstsidste Inoculationer hos U—4, venstre Arm.

²⁹/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 aborterende Pustler, 3 Inoculationer til denne Arm fra I—2 høire Laar.

³⁰/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, 3 Inoculationer til venstre Arm fra *Gunerius Christiansen*, venstre Arm.

¹/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning.

²/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter Inoculationerne fra *G. Christiansen*, I—2, noget mere udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

⁴/₂ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

⁵/₂ 54. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm saavel de tidligere som de, der hidrøre fra *G. Christiansen*, smaa Pustler, fra enhver af disse 3 Inoculationer til samme Arm. De næstsidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra *G. Christiansen* have fremkaldt større karakteristiske Saar.

⁸/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra ham selv meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie fra *G. Christiansen* meget større Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

¹⁰/₂ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

¹²/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoc. til hver Arm fra M—1, *Oleana Amundsdatter*, venstre Laar.

¹³/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁴/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

¹⁵/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning.

¹⁷/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning, 3 Inoculationer til venstre Arm fra B—1, *Mathias Hansen*.

²⁰/₂ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²²/₂ 54. 3 Inoc. til venstre Arm fra H—2, *Christen Christensen*.

²³/₂ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter Inoculationen af 20de paa denne Arm ingen Virkning.

²⁵/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter de næstsidste Inoculationer er der smaa noget i det Dybe gaaende Saar.

²⁷/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning.

¹/₂ 54. Tykkelsen af venstre Tibia aftagen, Smerterne ophørte, Inoculationssaarene tilhelede, Almeenbefindendet godt.

Udskrives.

¹/₂, ¹⁰/₂, ¹⁹/₂ og ¹⁰/₂ 54 har han fremstillet sig for mig og har været fuldkommen frisk, han erklærer, at han ikke i flere Aar har befundet sig saa vel som nu.

Han er først inoculeret fra *Jacob Olsen* 3die Led (see p. 76) altsaa 24de Led fra denne Materies Udspring hos H—2. Den vedligeholdte sig gennem 21 Led, medens den hos *J. Olsen* slog an i 34 Led. I 7de Led vare Pustlerne aborterende, hvorfor der maatte tages Materie til ny Inoculation fra 6te Led, hvorefter der udviklede sig gode Pustler.

Flere Gange har jeg gjort den samme Observation, Materien synes at ville udslukke, men dersom man tager Materie fra en tidligere Inoculation, saa vedbliver den gennem længere Tid at slaa an. At der i dette Tilfælde ikke var nogen Tilfældighed ved Inoculationen, der bevirkede Materiens Udslukken, sees bedst deraf, at alle Inoculationer paa en og samme Dag paa begge Laar aborterede.

Den 29de October og 6te November indbragtes Materie fra *J. Krum*, fra en ved Bubonmaterie fremkaldt artificiel Chanker, der vedligeholdte sig paa venstre Arm i 10 Led, paa høire Arm i 19 Led, men det er at bemærke, at den aborterede i 13de Led, hvorefter den paany blev inoculeret fra 12te Led, og da slog den igjen an gennem 7 Led.

Den 19de December indbragtes Materie fra h—1, *O. Berntzen*, 7de Led af den Materie, der var kommen fra P—1, altsaa 17de Led fra dens Udspring hos A—2, *J. Krum*. Denne Materie vedligeholdte sig i 10 Led, idet den den hele Tid kun fremkaldte smaa Pustler og lidet dybe Saar.

Den 8de Januar blev der fra 7de Led i den sidstnævnte Inoculationsrække foretaget Inoculation til *N. Nielsen*, B—4, der nylig var indlagt i Hospitalet som lidende af constitutionel Syphilis. Materien slog hos ham godt an, og blev fra ham den 11te Januar ført tilbage til C.

J. Carlsen, hos hvem den fremkaldte langt stærkere Virkning end den Materie, der var inoculeret directe fra ham selv; denne sidste vedligeholdte sig endnu kun meget svagt gennem 3 Led, medens den, der havde passeret B—4, slog an i 9 Led, og i de 3 første Led fremkaldte store Pustler med intens Areola. Fra 6te Led af denne Inoculationsrække, da Pustlerne vare blevne meget smaa, blev der igjen taget Materie til *G. Christiansen*, der nylig var indlagt i Hospitalet for constitutionel Syphilis, og da den her havde slaaet godt an, igjen den 30te Januar ført tilbage. Den fremkaldte nu større Pustler, men især dybere gaaende Saar, desuagtet udsluktes begge Inoculationsrækker lige snart, nemlig efter 3 Led. Her har altsaa hos denne Syge 2de Gange viist sig det samme Phænomen, som tidligere er omtalt (see p. 28), en Materie, der hos den Syphiliserede viser sig svag, fremkalder hos den ikke syphiliserede stærkere Virkning, og ført tilbage til sit Udgangspunkt viser den ligeledes en stærkere Virkning.

Den 27de December indbragtes Materie fra U—4, 11te Led af Materie kommen fra h—1, 11te Led, see p. 70, den vedligeholdte sig paa begge Laar i 4 Led, hos h—1 holdt den sig i 6 Led.

Den 21de October, altsaa endnu i den tidligere Syphilisationstid er han inoculeret med dilueret Pus, samme Blanding som blev anvendt hos *Jacob Olsen*, (see p. 80), hos hvem den vedligeholdte sig i 18 Led, medens den hos denne Patient aldeles ikke slog an.

Ikke efter nogen af de hos denne Syge foretagne Inoculationer udviklede sig meget store Pustler eller meget dybtgaaende Saar, alle Ar ere derfor ogsaa meget smaa.

Der er i det Hele foretaget 432 Inoculationer, hvoraf 86 ikke have slaaet an.

Der er allerede ved en af de foregaaende Syphiliserede *M. Larsen* (see p. 66) viist, at Symptomerne i Beensystemet vedvarede efterat Immunitet var opnaaet, og efterat de øvrige Phænomerer vare forsvundne. I dette Tilfælde, hvor der ingen andre Symptomer existerede end de i Beensystemet, viste Syphilisationen aldeles ingen Virkning. Dolores osteocopi vedvarede ligefuldt, jeg søgte dels ved Blodudtømmelser, dels ved Narcotica at lindre Smerterne, for at komme til et sikkert Resultat om, hvorvidt Syphilisationen kunde udrette noget, men forgjeves, jeg blev endelig nødsaget til at gribe til Iod, hvorved Smerterne inden faa Dage bedredes, og Svulsten i Benet aftog noget.

Det kan her blive af megen Interesse i den kommende Tid at see, hvorvidt disse Symptomer i Beensystemet ville recidivere, hvilket utvivlsomt vil skee, dersom der ikke ved Syphilisationen er fremkaldt en Forandring i de sædvanlige Forholde.

Tolyte Observation.

Tubercula mucosa ved Genitalia, Halsaffection, papulo-vesiculøst Exanthem, Exostoser paa Tibia; forskellige Mercurialeure — Iod — Dieta parca cum Pil. conii maculati; Udvikling af et serpiginøst papulo-squamøst Exanthem og en Exostose paa Brystbenet; Syphilisation, Bedring — Recidiv — Syphilisationen gjentages. — Der er endnu Rester af Sygdommen tilbage — Solutio arsenicalis Fowleri — ingen Virkning — Sublimat i meget smaa Doser, derpaa Iod — Helbredelse.

Pigen Anne Knudsdatter, 42 Aar gammel, indkom den 14de November 1851 i Hospitalet for constitutionel Syphilis (Tubercula mucosa ved Genitalia, papulo-vesiculøst Exanthem, betydelige Ulcerationer i Halsen og Exostoser paa Tibia). For 8 Maaneder siden bemærkede hun Saarene i Halsen og Exanthemet, og 3 Maaneder senere Exostoserne. Angaaende den primære Affection kan Intet erfares. Hun har havt to Børn, hvoraf det ene er 9 Aar, det andet 5 Aar gammelt.

D. Cura Dzondi med 2 Bouteiller Vand daglig.

$\frac{1}{2}$ 52. Har sluttet sin Cura Dzondi. Der findes endnu hist og her Rester af Exanthemet.

D. Fumigationes cinnabarinæ, en Røgning hver anden Dag.

D. Solut. Kali hydroiodici (5ii-5viij) cochl. majus t. p. d.

$\frac{1}{2}$ 52. Der er indtraadt Salivation. Det papulo-vesiculøse Exanthem fordetmeste forsvundet.

Seponat fumigationes cinnabarinæ.

$\frac{2}{3}$ 52. Der viser sig endnu Spor af Exanthemet.

D. Ungventum mercurii præcipitati albi til Indgnidning paa Exanthem.

$\frac{1}{2}$ 52. Resterne af Exanthemet ere fremdeles uforandrede.

Seponat Ungventum mercurii ppt. albi.

D. Balnea mercurii sublimati corrosivi, 5ii til hvert Bad.

$\frac{2}{3}$ 52. Exanthemet vedligeholder sig endnu.

Seponat balnea mercurii subl. corrosivi & Kali hydroiodicum.

D. Liqvor. Bellosti gtt. 1 m. & v.

$\frac{2}{3}$ 52. Der udvikler sig Abscesser paa Hovedet.

$\frac{1}{2}$ 52. Der er efter Abscesserne udbrudt store Saar, hvorigjennem Benet føles angrebet.

Repetat Solut. Kali hydroiodici, cochl. majus t. p. d.

$\frac{2}{3}$ 52. Serpiginøse Saar ere frembrudte i Panden.

Seponat Solut. Kali hydroiodici.

D. Inunctiones ungventi neapolitani.

$\frac{1}{2}$ 52. Der er indtraadt Salivation.

Seponat inunctiones mercuriales.

$\frac{1}{2}$ 52. Tilstanden er fremdeles uforandret.

D. Dieta parca & Pilula conii maculati.

$\frac{1}{2}$ 52. Seponat dietam parcam & pilulas conii maculati.

$\frac{11}{11}$ 52. I den sidste Maaned har der atter udviklet sig et papuløst Exanthem paa Truncus og Armene. Paplerne sidde i større Grupper, der ere af en intens, rød Farve. Paa enkelte Steder, navnlig paa høire Skulder, udbreder Exanthemet sig fra Centrum mod Peripherien,

hvor Paplerne tillige ere bedækkede med store, hvide Squamæ. Paa Tungeroden sees enkelte brede, excorierede Tuberkler, og paa den øverste Deel af Brystbenet er der en smertelig Hævelse.

^{13/11} 52. Inoculation til begge Arme fra *Olea Nilsdatter*, U—4, Inoculationssaarene Nr. 3 paa Armene.

^{14/11} 52. Der er Rødhed og Epidermis begynder at hæve sig.

^{15/11} 52. Pustlerne ere allerede rumperede.

^{19/11} 52. Der er udviklet Saar, som ere trængte gennem hele Huden Tykkelse, og have alle det syphilitiske Saars Charakterer. Hun forklarer, at Smerterne i Os sternum ere aftagne.

Inoculation til begge Arme fra de første Saar, og tillige paa venstre Arm fra en Kat, der var inoculeret fra U—4.

^{22/11} 52. Paa begge Arme er der rumperede Pustler, der ere omgivne med en intens Areola. Inoculationen fra Katten er ganske paa samme Punkt som de tvende andre, fra hvilke den ikke i nøgensomhelst Henseende adskiller sig.

^{23/11} 52. Saarene efter sidste Inoculation gaar jevnt fremad. Tuberklerne paa Tungen mindre fremspringende og mindre smertelige.

Inoculation til begge Arme fra de sidste Saar, og desuden Inoculation til venstre Arm fra Saaret Nr 2 hos U—4.

^{29/11} 52. Allerede Dagen efter sidste Inoculation var der Pustler, men senere have de, der hidrøre fra hendes egne Saar, gaaet langsomt frem, endnu 5 Dage efter var der paa venstre Arm en heel Pustel. Efter Inoculationen fra U—4 derimod har der dannet sig et karakteristisk Saar.

^{1/12} 52. Inoculation til begge Arme fra de sidste Saar paa Armene, en fra hvert Saar.

^{3/12} 52. Inoculationen paa venstre Arm efter Saaret hos U—4 har slaaet an, men den fra næstsidste hos hende selv har ikke slaaet an, den paa høire Arm har slaaet an.

^{7/12} 52. Crusten efter Inoculationen Nr. 2 paa høire Arm er af-falden, uden at derefter viser sig noget Saar. Efter Inoculationen Nr. 1 paa samme Arm er der endnu en liden Ulceration, og efter Inoculationen Nr. 3 en liden Cruste. Efter Inoculationen Nr. 1 paa venstre Arm en liden Ulceration, efter Nr. 2 en liden Cruste, efter den fra Katten en Cruste, hvorunder der sees Suppuration og Betændelse i Omkredsen.

2 Inoculationer til hver Arm fra Saarene paa Armene hos U—4.

^{9/12} 52. En af de sidste Inoculationer paa hver Arm har slaaet an.

^{9/12} 52. Inoculation til venstre Arm fra sidste Saar sammesteds. Saaret paa venstre Arm efter Inoculationen den ^{1/12} 52 har udvidet sig regelmæssig, herfra inoculeres til høire Laar.

^{10/12} 52. Saarene efter de sidste Inoculationer ere runde og med afskaarne Rande, men de ere ikke store og ikke dybe, Inoculation fra disse til Laarene.

Rødheden i Exanthemet paa Ryggen er mindre intens.

^{17/12} 52. Der viser sig Pustler efter de sidste Inoculationer.

^{21/12} 52. Saarene efter de sidste Inoculationer ikke mere end $1\frac{1}{2}$ i Diameter, runde, noget fordybede; fra disse Inoculat. til begge Laar.

^{22/12} 52. Efter Inoculationen igaar Pustler. Der viser sig paa for-

skjellige Steder af Legemet nye syphilitiske Pustler med intens, rød Omkreds, de rumpere hurtig.

²⁴/₁₂ 52. Saarene efter de sidste Inoculationer 1''' i Diameter. De fleste af de sidste Saar paa Laarene ere tiltagne i Størrelse og Dybde. Der er nogen Feber og hun klager over Svindelhed. Digestionen i Orden.

²⁷/₁₂ 52. Saarene efter de sidste Inoculationer ere meget superficielle, Betændelsen i Omkredsen ubetydelig. Inoculation fra disse til Laarene.

²⁹/₁₂ 52. Efter de sidste Inoculationer er der tydelige Pustler.

³⁰/₁₂ 52. Pustlen paa det venstre Laar er af 3''' Diameter, paa høire Laar er der et lidet Saar af 1½''' Diameter.

³¹/₁ 53. Inoculation til Laarene fra de sidste Saar.

⁴/₁ 53. Der er Pustler efter de sidste Inoculationer.

⁶/₁ 53. I den sidste Tid har der i de papuløse Udbredninger paa begge Arme udviklet sig runde, dybe Ulcerationer af 5—6 Liniers Diameter, med skarpt afskaarne Rande. Inoculationer foretagne fra disse have givet negativt Resultat.

Efter et Par af Inoculationerne paa høire Arm og efter en paa venstre, hvor der endnu har været tørre, gamle Cruster, sees nu disses Omkreds stærkt betændt.

D. Cataplasma emolliens.

⁷/₁ 53. Efter sidste Inoculation er der paa venstre Laar en Pustel af 3—4''' Diameter, medens den paa høire Laar neppe er 1''' i Diameter.

⁸/₁ 53. Inoculation til Laarene fra de sidste Saar.

¹⁰/₁ 53. Efter sidste Inoculation er der paa venstre Laar en Pustel af 2''' i Diameter, paa høire Laar af neppe 1'''.

¹²/₁ 53. Inoculation til Laarene fra de sidste Saar.

¹⁷/₁ 53. Paa det venstre Laar er der en rumperet Pustel, paa det høire Laar slaar Inoculationen ei an. 2 Inoculationer til høire Laar fra sidste Saar paa høire Arm hos U—4.

¹⁹/₁ 53. To Inoculationer fra Saaret Nr. 3 paa høire Laar, hvori der endnu er en Mængde Pus under den Cruste, der har dannet sig over Saaret.

²¹/₁ 53. De den 17de foretagne Inoculationer fra U—4 slaa an, men gaae langsomt fremad; de den 19de foretagne Inoculationer fra hende selv slaae ikke an. Den den 14de foretagne Inoculation paa venstre Laar har fremkaldt et ganske lidet Saar af neppe 1''' i Diameter, hvori meget lidet Pus. Inoculation derfra til venstre Laar.

²⁶/₁ 53. De til høire Laar fra U—4 overførte Saar ere omtrent 1''' i Diameter og gaae ikke i Dybden. Inocul. fra det ene af disse til høire Laar, og fra Saaret Nr. 4 paa venstre Laar til venstre Arm.

²⁷/₁ 53. Den sidste Inoculation paa venstre Laar har ikke slaaet an.

³¹/₁ 53. Efter den sidste Inoculation paa høire Laar er der en Pustel af 1''' Diameter, hvori tyk, hvid Pus; paa Pustlens Spidse en Depression og deri en Crusté. To Inoculationer fra denne Pustel til hvert Laar.

⁴/₂ 53. Efter den ene af de sidste Inoculationer paa høire Laar en liden Pustel, de øvrige have ikke slaaet an.

$\frac{1}{2}$ 53. Ogsaa paa venstre Laar har der senere dannet sig en liden Pustel. Inoculation herfra til samme Laar. Fra sidste Saar paa høire Laar er der saa meget Pus at erholde, at Inoculation kan foretages til samme Laar. To Inoculationer til hver Arm med Pus fra H—3, Nr. 154 (see U—4 samme Dato).

$\frac{1}{2}$ 53. De igaar foretagne 4 Inoculationer paa Armene med Materie fra H—3 (som igjen skriver sig fra den samme Pustel, hvorfra de igaar foretagne Inoculationer paa Laarene ere,) slaae an.

$\frac{3}{2}$ 53. De den 6te paa Laarene foretagne Inoculat. have slaaet an.

$\frac{11}{2}$ 53. De den 6te foretagne 4 Inoculationer paa Armene have nu dannet runde, dybe Saar med fleskagtig Bund og skarpt afskaarne Rande. Inoculation fra disse til Armene.

Efter Inoculationerne paa Laarene fra den 6te er der paa det venstre et rundt, superficielt Saar, paa det høire er der endnu en stor Pustel. Inoculation herfra til Laarene.

$\frac{14}{2}$ 53. Inoculationerne fra den 12te saavel til Armene som Laarene have slaaet an.

$\frac{18}{2}$ 53. Inoculationerne fra den 12te paa venstre Arm ere allerede tilhelede; paa høire Arm er der kun ubetydelige Spor tilbage. Paa Laarene har der dannet sig Cruster over Saarene. Inoc. til begge Arme fra Saarene paa høire Arm, og til Laarene fra de sidste Saar paa disse.

$\frac{21}{2}$ 53. De sidste Inoculationer paa Armene slaae ikke an, og de næstsidste paa Armene ere tilhelede. Den sidste Inoculation paa venstre Laar har ikke slaaet an, og paa høire Laar Spor af en Pustel.

To Inoculationer til hver Arm fra U—4, Materie fra Saarene satte den 12te paa Laarene, og Inoculation til begge Laar fra M—2, Nr. 259 (Nr. 259 lider af constitutionel Syphilis, og er den $\frac{15}{2}$ 53 inoculeret fra U—3 venstre Arm, til høire Laar, hvor Inoculationen slog an.)

$\frac{23}{2}$ 53. Inoc. til høire Arm med Materie igaar ankommen fra Stockholm, tagen af et Saar, der eengang havde været cauteriseret.

De med Materien fra M—2 foretagne Inoculat. til Laarene have paa venstre Laar slaaet godt an, paa høire Laar ere Pustlerne smaa.

$\frac{25}{2}$ 53. Inoculat. paa høire Arm med Materie igaar modtagen fra Stockholm, der er tagen fra en 14 Dage gammel indureret Chanker.

$\frac{27}{2}$ 53. Inoculation til Laarene fra de sidste Saar sammesteds. Saaret paa venstre Laar efter Inoculationen fra M—2 er noget over 1" i Diameter, rundt, dybt, med fleskagtig Bund; paa høire Laar ere Saarene mindre karakteristiske.

$\frac{29}{2}$ 53. De den 21de fra U—4 til begge Arme satte Inoculationer have dannet runde, kun lidet fordybede Saar med fleskagtig Bund.

$\frac{1}{3}$ 53. Inoculation med Materie igaar ankommen fra Stockholm.

$\frac{2}{3}$ 53. Inoculation til venstre Laar fra de sidste Saar sammesteds, der ere uden nogensomhelst karakteristiske Tegn.

Inoculationerne fra den 27de til høire Laar have ikke slaaet an. Inoculation til høire Laar fra U—15, (U—15 lider af constitutionel Syphilis og behandles med Syphilisation) fra Saaret paa venstre Arm, frembragt ved Materie fra Stockholm.

$\frac{4}{5}$ 53. De sidste Inoculationer paa begge Laar slaae an. Inoculationen paa Armene har ikke slaaet an.

$\frac{2}{5}$ 53. Inoculat. fra den 27de paa venstre Laar har frembragt smaa, ikke karakteristiske Saar. Inoc. fra disse til samme Laar.

$\frac{3}{5}$ 53. De sidste Inoculationer paa venstre Laar slaae ikke an. Der toges Materie fra de Saar, der vare inoculerede den 27de paa venstre Laar, og hvorfra Materien gav det netop omtalte negative Resultat, og overførtes til U—15, hos hvem den ogsaa frembragte negativt Resultat. Inoculationer til høire Laar fra U—15.

$\frac{2}{5}$ 53. Inoculation fra Saarene paa begge Laar, satte den 2den, til Laarene.

$\frac{13}{5}$ 53. Inoculationerne til høire Laar fra U—15, satte den 7de, slaae an, Inoculation herfra til samme Laar.

$\frac{10}{5}$ 53. Inoculation til Laarene fra de den 9de satte Inoculationer sammesteds.

$\frac{19}{5}$ 53. Inoculation paa høire Arm med Materie igaar ankommen fra Stockholm.

$\frac{21}{5}$ 53. Inoculationen paa Laarene fra den 15de har slaaet an; herfra 2 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{27}{5}$ 53. Den fra Stockholm ankomne Materie har ikke slaaet an. Som det i Journalen for U—4 er bemærket, har Materien givet positivt Resultat hos U—15, hos hvem Syphilisationen nylig er paabegyndt.

$\frac{28}{5}$ 53. Inoculation paa høire Laar fra Saarene, der bleve satte den 13de.

$\frac{27}{5}$ 53. Inoculation til venstre Laar fra de sidste Saar sammesteds. Næsten alle de sidste Inoculationspustler ere aborterende, og paa høire Laar er der ingensomhelst Reaction efter sidste Inoculation. Ny Inoculation til begge Laar fra U—15 (de den 21de Marts satte).

$\frac{29}{5}$ 53. 2 Inoculationer til venstre Laar fra N—2.

$\frac{30}{5}$ 53. 2 Inocul. til hvert Laar fra N—2, de den 24de satte.

$\frac{31}{5}$ 53. Pusteldannelse efter alle de sidste Inoculationer fra N—2. 2 Inoculationer til hvert Laar fra N—2.

$\frac{1}{4}$ 53. Der er Pusteldannelse efter de igaar fra N—2 foretagne Inoculationer.

$\frac{7}{4}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra N—2.

$\frac{8}{4}$ 53. Efter de igaar foretagne Inoculationer er der Pusteldannelse.

$\frac{4}{4}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra N—2, og 2 Inoculationer til venstre Laar fra de sidste Saar sammesteds (satte fra N—2 den $\frac{30}{5}$ 53).

$\frac{9}{4}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra Saarene, satte den $\frac{31}{5}$ 53.

$\frac{6}{4}$ 53. De den 4de foretagne Inoculationer fra Saarene, satte den 30te Marts, slaae ikke an, hvorimod de igaar satte Inoculationer have dannet Pustler.

2 Inoculationer til hvert Laar fra de den 4de satte.

$\frac{9}{4}$ 53. 2 Inoculationer til venstre Laar fra de paa samme Laar satte den $\frac{31}{5}$ 53, og 2 Inoculationer til samme Laar fra de, der samme Dag ere satte paa høire Laar. — De sidste Inoculationer fra N—2 have dannet Pustler.

$\frac{7}{4}$ 53. Flere af Inoculationerne fra N—2 have fremkaldt smaa Ulcera. De fleste ere ikke cirkelrunde, men de trænge ned i Huden og have et fleskagtigt Belæg i Bunden. De igaar satte Inoculationer slaae an.

$\frac{10}{4}$ 53. 4 Inoculationer til høire Laar fra N—1 (fra Saarene satte den $\frac{1}{4}$ 53).

$\frac{11}{4}$ 53. Hun klager i den sidste Tid over Smerte og Susen i Hovedet.

D. Vesicatorium nuchæ.

De fra N—1 den 9de satte Inoculationer have dannet Pustler.

$\frac{12}{4}$ 53. Smerterne i Hovedet ere aftagne.

$\frac{13}{4}$ 53. 4 Inoculationer til venstre Laar fra Saarene sammesteds, satte den 8de, og 4 Inoculationer til høire Laar fra Saarene sammesteds, satte den 9de April.

$\frac{14}{4}$ 53. Paa den høire Skulder, der i hoi Grad var angrebet af det confluierende papulose Exanthem, vise Folliculi sebacei sig opfyldte med et fast Sebum, som med Lethed lader sig trykke ud.

3 Inoculationer til hvert Laar, og 4 Inoculationer i Randen af det gamle Exanthem paa Skulderen og paa høire Forarm fra de sidste Saar paa Laarene, der ei have noget karakteristisk Udseende.

$\frac{20}{4}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til det gamle Exanthem paa høire Skulder og Forarm med Materie fra N—2.

$\frac{22}{4}$ 53. 2 Inoculationer til Exanthemet paa høire Skulder fra U—14.

$\frac{23}{4}$ 53. 2 Inoculationer til høire Arm fra en af Inoculationerne i den exanthematisk Udbredning paa Skulderen.

$\frac{24}{4}$ 53. Alle de sidste Inoculationer til Exanthemet paa høire Skulder synes at ville slaae an. 5 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{25}{4}$ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt smaa Pustler. 10 Inoculationer til den exanthematisk Udbredning paa høire Skulder fra U—15, 2 Inoculationer til høire Laar fra L—2. (L—2 lider af secundær Syphilis og er inoculeret fra U—4.)

$\frac{26}{4}$ 53. Inoculationerne til høire Skulder have slaaet an, ligeledes de fra L—2. 5 Inoculationer til hver Arm fra Inoculationerne i den exanthematisk Udbredning paa høire Skulder, og 5 Inoculationer til venstre Laar fra de sidste Inoculationer sammesteds, satte den 24de.

$\frac{27}{4}$ 53. Inoculationerne paa venstre Laar vise kun ringe Tegn til at ville slaae an. 5 Inoculationer til høire Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til høire Laar fra L—2.

$\frac{28}{4}$ 53. 5 Inoculationer til hver Arm fra U—15.

$\frac{29}{4}$ 53. Inoculationerne fra igaar have slaaet an. 3 Inoculationer til høire Arm fra G—6.

(G—6 lider af secundær Syphilis og er d. $\frac{26}{4}$ inoculeret fra L—2.)

$\frac{30}{4}$ 53. 5 Inoculationer til hver Arm fra U—15. Inoculationerne fra G—6 have fremkaldt meget smaa Pustler, som endnu ikke ere brustne.

$\frac{1}{4}$ 53. 5 Inoculationer til høire Laar fra de den 29de satte fra G—6. 5 Inoculationer til samme Laar fra de sidste Inocula-

tioner sammesteds, satte den 27de. Inoculationerne fra U—15, som ere satte igaar, have slaaet an.

$\frac{2}{3}$ 53. Inoculationerne fra G—6 synes at ville slaae an; Inoculationerne fra U—15 ere mere tvivlsomme. 5 Inoculationer til høire Laar fra de, der ere satte den $\frac{2}{3}$, fra L—2, og 5 Inoculationer til venstre Laar fra de, der ere satte den $\frac{2}{3}$, fra hende selv.

$\frac{4}{5}$ 53. Alle Inoculationer fra den $\frac{2}{3}$ have slaaet an. 5 Inoculationer til venstre Laar fra de, der ere satte den $\frac{2}{3}$, og som ere komne fra N—2; 2 Inoculationer til høire Laar fra de sidste sammesteds; 7 Inoculationer til den exanthematisk Udbredning paa høire Forarm fra de sidste Inoculationer hos U—15.

$\frac{6}{10}$ 53. De igaar satte Inoculationer paa høire Laar synes at ville abortere. 5 Inoculationer til hvert Laar fra U—15.

$\frac{7}{10}$ 53. 4 af de den $\frac{4}{5}$ til Forarmen satte Inoculationer have slaaet an. 5 Inoculationer fra disse til samme Sted paa Forarmen. 5 Inoculationer til hvert Laar fra U—14, og 5 Inoculationer til venstre Arm fra B—3.

$\frac{8}{10}$ 53. Inoculationerne paa Forarmen have ikke slaaet an; Inoculationerne paa begge Laar have frembragt meget smaa Pustler; Inoculationerne paa venstre Arm have fremkaldt store Pustler. 5 Inoculationer til høire Laar fra B—3.

$\frac{9}{10}$ 53. De igaar fra B—3 satte Inoculationer have fremkaldt Pustle, som alle ere brustne; Inoculat. fra den $\frac{4}{5}$ paa Laarene abortere.

$\frac{10}{10}$ 53. Inoculationerne fra iforgaars have fremkaldt Pustler. 6 Inoculationer til den exanthematisk Udbredning paa Skulderen fra U—14.

$\frac{11}{10}$ 53. Inoculationerne fra $\frac{2}{3}$ slaae ikke an. 5 Inoculationer til den exanthematisk Udbredning i Panden fra U—14.

$\frac{12}{10}$ 53. Inoculationerne i Panden have ikke slaaet an, men Exanthemet sammesteds synes at aftage noget. Der anbringes paany 5 Inoculationer i Panden, hvortil Materien atter tages fra U—14.

$\frac{13}{10}$ 53. Inoculationerne i Panden slaae ikke an. 5 Inoculationer i Panden fra U—15 og 5 Inocul. paa hvert Laar fra N—1.

$\frac{14}{10}$ 53. 10 Inoculationer i Panden fra N—1.

$\frac{15}{10}$ 53. Inoculationerne i Panden slaae ikke an. 10 Inoculationer i Panden fra U—14.

$\frac{16}{10}$ 53. 8 Inoculationer med 4 forskellige Slags Pus (incrusteret) modtaget fra Dr. *Sperino* i Turin. Materien er for 12 Dage siden opsamlet.

$\frac{17}{10}$ 53. Inoculationerne med Materien fra Turin have ikke slaaet an, heller ikke de sidste Inoculationer, der ere anbragte i Panden.

$\frac{18}{10}$ 53. 10 Inoculationer til den exanthematisk Udbredning i Panden, og 5 til hvert Laar fra U—15.

$\frac{19}{10}$ 53. Inoculationerne til venstre Laar have fremkaldt nogle meget smaa Pustler, de paa høire Laar og i Ansigtet slaae ei an.

Da Inoculationerne nu dels ei lenger slaae an, dels kun fremkalde meget smaa aborterende Pustler, saa anseer jeg det unyttigt lenger at vedblive med Syphilisationen. Den Syges Tilstand er under denne Behandling forbedret, Exanthemet er paa alle Steder bleven betydelig blegere,

og har ikke udviklet sig over de Grændser, det havde, da Syphilisationen blev paabegyndt.

²⁴/₅ 53. Omtrent 14 Dage efterat Syphilisationen var ophørt, viste der sig en liden Furunkel paa hver Læg, hvorefter der udviklede sig Saar af mistænkeligt Udseende. Resterne af Exanthemet uforandrede, det er næsten kun i Peripherien af de tidligere Udbredninger, hvor der endnu viser sig nogen papulo-tuberculos Udvikling, og paa enkelte Steder, især i Panden, er den rødbrune Farve fremtrædende.

²⁷/₅ 53. I de sidste Dage Udbrud af enkelte nye Papler i Ansigtet.

¹¹/₅ 53. For at erfare om Immuniteten fremdeles eksisterer, sættes 3 Inoculationer til højre Arm fra de første Inoculationer paa Laarene hos U—1, *F. Jacobsdatter*.

¹⁷/₅ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt tydelige Pustler omgivne af Areola.

¹⁸/₅ 53. Pustlerne ere idag brystne. Saaret paa højre Læg udvider sig. D. Aqua phagedænica til Omslag paa Saaret paa Læggen.

¹⁹/₅ 53. Inoculationssaarene omgivne med en livlig og udbredt Rødhed.

¹⁹/₅ 53. Da det papulose Exanthem deels bliver staaende, deels paa enkelte Steder tiltager, bringes paany Syphilisation i Anvendelse.

2 Inoculationer til hver Arm og 2 Inoculationer til hvert Laar fra de den 11te paa Armen satte Inoculationer.

²⁰/₅ 53. De sidste Inoculationer paa Armene synes ei at ville slaae an, der er kun en ubetydelig Rødhed, paa Laarene derimod er der udviklet Pustler. 2 Inoculationer til hver Arm fra K—1, *Gunild Marie Syversdatter*, første Inoculation paa Laarene.

²⁷/₅ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. De sidste Inoculationer paa Armene synes ikke at slaae an.

²⁸/₅ 53. Inoculationerne fra igaar paa Laarene synes at slaae an.

²⁸/₅ 53. Pustlerne efter de første Inoculationer paa Laarene tiltage i Størrelse, de ere omgivne med intens Areola, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁸/₅ 53. De sidste Inoculationer paa Laarene have fremkaldt smaa Pustler. 2 Inoculationer til Panden fra de næstsidste paa Laarene.

²⁹/₅ 53. En af Inoculationerne i Panden har slaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de, der ere satte den 24de, hvoraf 2 have slaet an.

³¹/₅ 53. Af de sidste Inoculationer have kun enkelte fremkaldt smaa Pustler. 3 Inoculationer til hvert Laar fra K—1, *Gunild Marie Syversdatter*, Inoculationen fra den 24de.

²/₅ 53. Inoculationerne til Laarene af ³¹/₅ have slaet an, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar. Fra Inoculationerne af ²⁴/₅ ligeledes 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁹/₅ 53. Inoculationerne fra den 2den med Materie fra K—1 synes ei at ville slaae an; efter sidste Inoculationer med Materie fra hende selv er der paa venstre Laar en liden Pustel.

⁶/₅ 53. De igaar omtalte Pustler paa venstre Laar abortere. 3 Inoculationer til hvert Laar fra K—1 (*Gunild M. Syversdatter*, sidste Inoculation) og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste Inoculationer, der have slaet an hos hende selv.

$\frac{7}{10}$ 53. Efter alle de sidste Inoculationer er der udviklet Pustler.
 $\frac{7}{10}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds
 efter Materie, tagen fra hende selv.

$\frac{7}{10}$ 53. Inoculationerne fra igaar have fremkaldt smaa Pustler.

$\frac{11}{10}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{14}{10}$ 53. De sidste Inoculationer have fremkaldt temmelig store
 Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{17}{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sam-
 mesteds, der have slaaet godt an.

$\frac{19}{10}$ 53. Der er allerede Pusteldannelse efter Inoculationerne fra igaar.

$\frac{20}{10}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{23}{10}$ 53. Der er smaa Pustler efter sidste Inoculationer, fra disse
 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{24}{10}$ 53. Der er udviklet Pustler efter sidste Inoculationer.

$\frac{26}{10}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{29}{10}$ 53. Små Pustler efter sidste Inoculationer; fra disse 3 Ino-
 culationer til hvert Laar.

$\frac{7}{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer er der paa høire Laar 3, paa
 venstre Laar 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{7}{10}$ 53. Saaret paa høire Læg udvider sig baade i Omfang og
 Dybde. Farven er blaaligrød.

Seponat. Aqua phagedænica.

$\frac{7}{10}$, $\frac{10}{10}$, $\frac{13}{10}$ og $\frac{16}{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra
 de sidste sammesteds. Saaret paa høire Læg bliver staaende omtrent paa
 samme Punkt; det bestryges med syphilitisk Materie.

$\frac{19}{10}$ 53. Der viser sig store Pustler efter sidste Inoculationer,
 herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{22}{10}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{26}{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning,
 paa venstre Laar en Pustel, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

Der er ingen Forandring foregaaet med Saaret paa Læggen efter
 den gjentagne Bestrygning med det syphilitiske Pus.

$\frac{29}{10}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{1}{11}$ 53. Små Pustler efter sidste Inoculationer, fra disse 3 Ino-
 culationer til hvert Laar.

$\frac{4}{11}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{7}{11}$ 53. Efter sidste Inoculationer er der paa hvert Laar 2 smaa
 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{10}{11}$ og $\frac{13}{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste
 sammesteds.

$\frac{16}{11}$ 53. Små Pustler efter de sidste Inoculationer, herfra 3 Ino-
 culationer til hvert Laar.

I de sidste Dage blive Paplerne i Panden igjen noget større;
 Saaret paa høire Læg fyldes med Papillulæ carneæ.

$\frac{19}{11}$ og $\frac{22}{11}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sid-
 ste sammesteds.

$\frac{26}{11}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.
 3 Inoculationer til hver Arm fra C—2, Andreas Hansen. Paa de

Steder af Armene, hvor Exanthemet tidligere har havt sit Sæde, viser der sig især i Randene af det gamle Exanthem nyt Udbrud af Papler.

^{26/11} 53. Inoculationerne fra igaar paa Armene have allerede fremkaldt tydelige Pustler, omgivne af meget intens Areola.

^{28/11} 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler især paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

^{1/12} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

^{4/12} 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning, paa venstre Arm 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Paa venstre Laar meget smaa Pustler, paa høire Laar større Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

^{7/12} 53. Efter sidste Inoculationer saavel paa Laarene som paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til ethvert af disse Steder.

^{10/12} 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm 2 meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Paa Laarene ingen Virkning. 3 Inoculat. til hvert Laar fra K—1, *Gunild Syversdatter*.

^{11/12} 53. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste hos I—1, *Martin Ellefsen*, fra de for 2den Gang med Pasta viennensis cauteriserede Saar.

^{13/12} 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

^{14/12} 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning.

^{16/12} 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra B—1, *Carl J. Carlsen*.

^{19/12} 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm vel udviklede Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa høire Laar ingen Virkning efter sidste Inoculationer.

^{22/12} 53. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa høire Arm; 3 Inoculationer fra de næstsidste Pustler til samme Arm.

^{25/12} 53. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa høire Arm.

^{28/12} 53. Der er fremdeles Rester af Exanthemet saavel i Ansigtet, som paa Truncus og Extremiteterne, men hvad der endnu er tilbage er blegt og kun lidet desquamerende.

D. Solution Fowleri 5j

Essentie Gentiane 5ij

M. d. s. gtt. vj m. & v.

^{30/1} 54. Efter en af Inoculationerne paa venstre Arm er der endnu Suppuration og Betændelse i den subcutane Cellulosa.

^{26/1} 54. Exanthemet er der fremdeles, der fremkommer snarere enkelte nye Papler hist og her i Ansigtet og især paa Halsen.

Sep. Solutio Fowleri.

Det. Mercur. sublim. corros. gr. $\frac{1}{10}$ m. & v.

^{17/1} 54. Exanthemet svinder i den sidste Tid mere og mere.

^{28/1} 54. Exanthemet paa de forskjellige Steder af Legemet er nu ganske borte, men det tidligere omtalte Saar paa høire Læg udvider sig.

Sep. Mercur. sublim. corros. (hun har faaet gr. xij.)

Det. Solut. Kali hydroiodici, cochl. maj. t. p. d.

⁹/₅ 54. Saaret paa Læggen forbindes med Solut. Kali hydroiodici.

¹⁰/₅ 54. Saaret paa høire Læg er endnu ei meget forandret.

Sep. Fotus solut. Kali hydroiodici.

Det. Fotus Aquæ mercurialis nigræ.

¹¹/₅ 54. Saaret tilhæler bestandig mere og mere.

Sep. Den indvendige Brug af Solutio Kali hydroiodici.

¹²/₅ 54. Saaret paa høire Læg er tilhælet. Efter Exanthemet paa de forskjellige Steder af Legemet er der kun Ar tilbage. Efter Syphilisationssaarene ere de fleste Ar allerede afblegede, og ikke dybere end almindelige Vaccinationsar, hun befinder sig frisk og vel; hendes Udseende er godt. Udskrives.

Ved den første Syphilisation indbragtes Materie først fra U—4, Olea Nilsdatter (see p. 19), 3die Led fra dens Udspring. Denne Materie viste sig hos U—3 paa høire Arm allerede uvirksom i 4de Led, og paa høire Laar var den dannede Pustel i 5te Led saa liden, at der ei blev taget Materie af den. Der toges nu igjen Materie fra U—4, 6te Inoculation, der paa høire Side holdt sig i 6, paa venstre Side i 8 Led, omtrent ligesaa længe, som den oprindelig inoculerede Materie hos U—4. — Der toges nu atter Materie fra U—4, 6te Inoculation paa høire Arm, fra samme Chanker, som forrige Gang, og denne holdt sig i 7 Led, Materien havde altsaa samme Styrke, som første Gang der blev tagen fra denne Chanker.

Den samme Materie, der hos denne Patient ved Slutningen af Januar Maaned kun fremkaldte ringe Virkning, overførtes til H—3, der led af constitutionel Syphilis, hos hvem den dannede en udviklet Chanker, hvorfra Materien i Begyndelsen af Februar fortes tilbage til U—3, der led af constitutionel Syphilis. Hos hende fremkaldte den runde, dybe Saar, med skarpt afskaarne Rande, og Bunden belagt med pyogenetisk Membran, men desuagtet vedligeholdte dog ikke denne Materie sin Virkning længer end i 2 Led.

En anden Patient med constitutionel Syphilis, M—2, blev i Midten af Februar inoculeret fra U—3, det slog an, og fra den udviklede Chanker hos M—2 blev U—3 den 21de Februar inoculeret til begge Laar; det slog ogsaa her an, men paa høire Laar lykkedes det ei at bringe Materien videre, paa venstre kunde den kun overføres een Gang.

I Modsetning hertil synes det at staae, at Materie fra N—2, der i omtrent 2 Maaneder havde været syphiliseret, den 20de April blev overført til U—3, hos hvem den slog an i 4 Led, og dannede i det Dybe gaaende Saar; Materie fra N—1, overført til U—3 den 9de April, og fra

L—2, overført den 25de April, holdt sig i 3 Led, og Materien nedstammede hos dem alle tre fra U—4.

Det har ogsaa viist sig, at en tidligere tagen Materie hos en bestemt Syg ei har kunnet holde sig saa længe, som en en sildigere, tagen fra samme Patient.

Den fra Professor *A. Retzius* tilstillede Materie har ikke heller hos denne Patient villet slaae an, men den første Inoculation med denne Materie foretoges først efterat Syphilisationen havde været fortsat i mere end 3 Maaneder. Med den samme Materie inoculeredes en anden Patient U—15, der dengang nylig var begyndt at syphiliseres, hos denne slog den an (see p. 31), og fra de dannede Chankre forttes Materien over til U—3, hos hvem den paa begge Laar vedligeholdte sig gennem 5 Led.

Denne Patient inoculeredes fra en Kat, til hvem Materien var ført fra en af de første Chankre hos denne Syge selv, Inoculationen slog an, og der dannedes et karakteristisk Saar. Disse Chankre havde ganske den samme Udviklingsgrad og det samme Forløb, som de øvrige til samme Tid inoculerede.

Inoculation med Pus fra Saar, der under Sygdommens Forløb udviklede sig paa de af Exanthemet angrebne Steder, gav negativt Resultat.

Efter 4 Maaneders Syphilisation begyndte Inoculationerne at give lidet eller intet Resultat, men 1 Maaned senere frembragte igjen de fra N—2 satte Inoculationer dybere gaaende Saar med pyogenetisk Membran; først 6 Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse aborterede alle Inoculationer, eller de sloge aldeles ikke an.

Ved de første 13 Inoculationer blev der i Regelen kun anbragt 2 Chankre i hver Seance, senere sattes 4, 6, 8, 10 ja lige indtil 20 ad Gangen. I de første 4½ Maaneder foretoges Inoculationerne kun hver 6te Dag, siden hyppigere, lige indtil hver Dag.

Hun har i det Hele faaet 398 Inoculationer i 71 Seancer, 108 Inoculationer have havt et fuldkommen negativt Resultat, og en stor Mængde have været aborterende.

Det er ogsaa for denne Syge at bemærke, at al den Materie, hvormed hun er inoculeret, hidrørte fra en og samme Hovedkilde, med Undtagelse af de 4 Inoculationer, der foretoges med Materie, der nedstammede fra den, der var modtagen fra Stockholm.

Mange Inoculationer anbragtes paa de Steder, der vare indtagne af det syphilitiske Exanthem, de sloge an her, som paa andre Steder af Legemet, dog gjorde Panden herfra en Undtagelse, hvor ikke en eneste Inoculation vilde slaae an, men de foretoges ogsaa her allersidst, da Materien maa antages at have været svagest, og Immuniteten hos den Syge størst.

Hvad de enkelte Inoculationer betræffer, da var der i Almindelig-

hed, ligesom hos den forrige Patient, efter 1 Døgn Forløb Elevation af Epidermis, og de dannede Pustler rumperede meget snart. I enkelte Tilfælde f. Ex. efter 3die Inoculation, blev Pustelen staaende 5 Dage. Udviklingen af Inoculationssaarene viste sig undertiden meget forskjellig paa de forskjellige Extremiteter, naagt Materien var tagen fra samme Sted og til samme Tid; gennem en Række af Inoculationer vedblev den at fremkalde en svagere Virkning paa hoire Side, indtil den der udslykkedes for end paa venstre Side.

Paa gamle Inoculationssteder, der vare ifærd med at tilhele, og hvor Saarene vare bedækkede med Cruster, viste sig enkelte Gange paany stærk Betændelse, som dog snart igjen forsvandt ved Anvendelsen af emollierende Cataplasmata.

Der indfandt sig 41 Dage efter Syphilisationens Begyndelse en lignende febrilsk Tilstand som hos de fleste andre, der høre til den første Række af dem, som af mig ere syphiliserede (see p. 22 og 31), og som have faaet sin Materie fra den samme Chanker.

Under Inoculationerne have de syphilitiske Phænomener viist sig paa følgende Maade: 6 Dage efter Syphilisationens Begyndelse troede hun at bemærke, at Smerterne i Os sternum aftoge, og 12 Dage efter vare Tuberklerne paa Tungen mindre fremspringende og mindre smertelige. 39 Dage efter første Inoculation viste sig hist og her nyt Frembrud af en vesiculos Syphilide; 50 Dage efter første Inoculation udbrød der i de tidligere eksisterende papulose Udbredninger dybe, runde Ulcerationer, af 5—6 Liniers Diameter, med skarpt afskaarne Rande. Under den fortsatte Inoculation tilhelede disse igjen, og Exanthemet gik tilbage til det Punkt, som Journalen nærmere oplyser. 14 Dage efterat Syphilisationen var ophørt, viste sig paa Læggene et Par Furunkler, der brøde op, hvorefter der dannedes Saar af noget mistænkeligt Udseende, og noget senere kom der Udbrud af nye Papler i Ansigtet.

Den Syges Befindende var efter Syphilisationen særdeles godt, alle Functioner vare i Orden, og hun var vel saa fyldig, som før Syphilisationen blev paabegyndt.

Henimod 3 Maaneder efterat Syphilisationen hos denne Patient var indstillet, fordi der efter de sidst foretagne Inoculationer kun udviklede sig meget smaa, aborterende Pustler, begyndte jeg igjen Inoculationen, hvorved det viste sig, at den kort forud opnaaede Immunitet ei længer eksisterede. Man kan i dette Tilfælde indvende, at hun maaskee, da Syphilisationen blev standset, ei vilde været immun for en stærkere Materie, end jeg paa den Tid var istand til at tilveiebringe. Det var egentlig kun med en eneste Slags Materie hun var syphiliseret, og det er derfor sandsynligt, at det endnu vilde have lykket at inoculere hende med anden

Materie. Hvad der ved dette Tilfælde skulde tale for, at Immuniteten snart hæves, skulde være den store Modtagelighed for det syphilitiske Virus, som viste sig ved den anden Syphilisation.

Hun fik ved denne først Materie fra U—1, 4de Led, der var inoculeret fra H—2, *G. Larsen*, see p. 50. Gjennem de første Led havde Materien vanskeligt for at arbejde sig frem, Virkningen var svag, paa Armen aborterede endog Pustlerne i 2det Led. Først i 6te Led blev Virkningen stærkere og mere constant, og ved 8de Led sees det anmærket at Pustlerne vare temmelig store. Dog vedligeholdte de ikke gennem mange Led denne mere intense Udvikling. De bleve snart igjen smaa, enkelte aborterede nu og da; ikke destomindre forblev Materien inoculabel gennem 35 Led, og udslukkedes til samme Tid paa begge Laar; Pustlerne vare ved flere af de sidste Led meget smaa.

Den 25de November inoculeredes Materie fra C—2, *Andreas Hansen*, 5te Led fra dens Udspring hos *M. Ellefsen*, men denne fremkaldte kun ganske smaa Pustler, og holdt sig paa hoire Arm i 2 Led, paa venstre Arm i 5 Led, medens den hos C—2 holdt sig i 51 Led.

Heller ikke de efter denne Tid fra K—1 og B—1 foretagne Inoculationer formaaede at holde sig længer end i enkelte Led.

Hun har ved denne anden Syphilisation i det Hele faaet 286 Inoculationer, hvoraf 44 have aborteret, og altsaa ved begge Syphilisationer havt 532 Chankre.

Som det af Journalen sees, blev der, da Immuniteten anden Gang indfandt sig, og der fremdeles var noget tilbage af de syphilitiske Phænomener forordnet hende Solutio Fowleri i smaa Doser, idet jeg til samme Tid forordnede samme Middel for en anden ikke syphiliseret med en serpiginøs, tuberculos Syphilide. Midlet viste sig hos dem begge lige uvirksomt. Efterat hun uden Nytte i 2 Maaneder havde benyttet Arseniken, gik jeg igjen over til Mercuren, kun $\frac{1}{10}$ gr. Sublimat Morgen og Aften, og hvad den ei havde formaaet for Syphilisationen, det formaaede den nu; Exanthemet svandt hurtigt, det Eneste, som ei paavirkedes af Mercuren, var Saaret paa hoire Læg, hvorfor jeg forordnede hende Iod, ved hvis Brug ogsaa dette tilhelede.

Vi have her det Samme for os som vi have seet ved 4de Observation, hvor Ioden, der flere Gange forhen før Syphilisationen forgjæves var anvendt, efter denne fremkaldte hurtig Bedring. Det synes som den ny Gift bringer den gamle i Bevægelse, og gjør Sygdommen skikket til at paavirkes af de sædvanlige Antisyphilitica.

ville tale for, at Immunisation
mulighed for den syfilistiske
infektion.

U-1, 4de Led, der var i
Gymnasiet de første Led i
den, Vinklingen var svag, på
Led. Først i 4de Led blev
et 8de Led som det anden
vedligeholdte de ikke gjennem
De flere, snart igen smaa
blev forblev Materialer i
Tid på begge Lær, Pus
små.

serie fra C-2, Andre Hæ-
fjens, men denne brændte
høje Arm i 2 Led, på ven-
stret sig i 51 Led.

K-1 og B-1 fortalte In-
dend i enkelte Led.

den i det Helt haat 24 In-
denn ved begge Syphilistoner

da Immuniteten anden Gang
Ruge af de syfilistiske Pla-
smas Døen, idet jeg til sam-
tiden ikke syfiliseret med et
se sig hos den begge lige
medet havde begynde An-
ten "a gr. Solimut Mergu
Syphilistonen, det formuede
Eneste, som ei parvirktes af
for jeg formuede hele Led.

have set ved 4de Observation
syphilisationen begjæns var
Bodring. Det synes som den
gjør Sygdommen skædet af
en.

Pro
Fra U-4
paa P
- A
- U-1
- N-2
- C-6
- U-15
- U-15
- N-2
- U-15
- U-15
- B-3

Pro
- d
- d

Ku M

[Faint, illegible text on a lined page, possibly bleed-through from the reverse side.]

Teller et
mentale
lade. 87
J
Stic. Fø
operation
Udled fr
Paa Sev
Tindgør
og i Hov
set og se
Examen
gendisk J
F
sig en D
Pais, de
D
sig end
mænde
vendige
sig paa de
D
og mæ
S
D
S
Flade af
B
1
det blot J
til venst
%
møds, der
Sta
Sep

Trettende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, Cura Dzondi, Kali hydroiodicum, Inunctiones mercuriales, atter Kali hydroiod., endnu betydelig Affection af Mundens Slimhinde, Syphilisation, Helbredelse, Recidiv, gjentagen Syphilisation, Helbredelse.

Johannes Andreassen, 40 Aar gammel, blev indlagt i Hospitalet den 26de Februar 1853. Præputium og Membrum ere i betydelig Grad opsvulmede, Præputium kan ei trækkes tilbage. Der er rigeligt purulent Udflod fra Urethra tilstede, og der føles langs denne nogen Haardhed. Paa Scrotum og omkring Anus sees begyndende Tubercula mucosa. I Tindingerne og Panden langs Haarranden iagttages et papuløst Exanthem, og i Hovedet flere smaa, haarde Cruster, Haaret falder let af. Paa Brystet og saavel de øvre som nedre Extremiteter sees et Roseola lignende Exanthem. Paa Underfladen af Tungen er der et lidet Saar med pyogenetisk Membran.

Patienten beretter, at han for omtrent 2 Maaneder siden paadrog sig en Dryppert, og samtidig dermed bemærkede han en Chanker paa Penis, der tilhelede, men senere igjen brød op.

D. Cura Dzondi med to Bouteiller Vand daglig.

²⁷/₄ 53. Han tog igaar 30 Piller, de syphilitiske Phenomener vise sig endnu paa forskjellige Steder. Han gaaer tilbage med Curen.

²⁹/₄ 53. Han tog igaar 4 Piller. Der viser sig endnu Tubercula mucosa ved Anus, nogen Haardhed i Præputium, og Saar paa den indvendige Flade af venstre Kind.

²⁹/₄ 53. Ulcerationerne i Mundhuulheden tiltage i Omfang og vise sig paa flere forskellige Steder.

D. Solut. Kali hydroiodici (3ii—3viii) cochl. majus t. p. d.

¹¹/₂ 53. Ulcerationerne i Mundhuulheden tiltage bestandig mere og mere, især paa Kindernes Slimmembran.

Seponat solut. Kali hydroiodici.

D. Inunctiones ungenti neapolitani (3β).

¹⁰/₆ 53. Salivation er indtraadt.

Seponat inunctiones ungenti neapolitani (Han har faaet 23).

¹⁴/₂ 53. Ulcerationerne vise sig fremdeles paa den indvendige Flade af Kinderne i en temmelig betydelig Udstrækning.

Repetat Solut. Kali hydroiodici, cochl. majus t. p. d.

²³/₄ 53. Saarene i Mundhuulheden endnu bestandig uforandrede.

1 Inoculation til høire Arm fra H—2, G. Larsen.

²⁶/₄ 53. Pusteldannelse efter Inoculationen fra H—2.

²⁹/₄ 53. Inoculationssaaret gaaer meget langsomt frem, endnu er det blot 1" i Diameter, og det afsondrer lidet. 1 Inoculation herfra til venstre Arm.

⁸/₂ 53. 2 Inoculationer til hver Arm fra de første sammesteds, der nu have fremkaldt karakteristiske Chankre.

Saarene i Mundhuulheden ere noget formindskede.

Seponat Solut. Kali hydroiodici.

¹⁰/₂ 53. Efter de sidste Inoculationer stærk Rødhed i Omkredsen,

saavidt som Glassene have dækket. Glassene aftages, Cataplasma emolliens paalægges.

Fra de sidste Inoculationer paa Armene 2 Inoculationer til hvert Laar.

¹³/₅₃. De sidste Inoculationer have fremkaldt store Pustler. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste Inoculationer paa Armene.

¹⁶/₅₃. 2 Inoculationer til hver Arm fra de næstsiste Inoculationer paa Laarene.

²⁰/₅₃. Efter de fleste Inoculationer ere Pustlerne endnu hele, de første ere indtil $\frac{1}{2}$ " i Diameter. 2 Inoculationer til hvert Laar, og 2 til hver Arm fra de sidste paa disse forskellige Steder.

²⁷/₅₃. Inoculationssaarene paa Laarene, der ere betydeligt udviklede saavel i Dybde som Vidde og omgivne med intens Areola, smerte ham meget, ligeledes Inoculationssaarene paa hoire Arm, der dog ikke ere af samme Størrelse, som paa Laarene. De sidste Inoculationer saavel til Laarene som til Armene slaae an. Saarene i Munden begynde at tilhele. Han klager over Mathed og almindeligt Ildebefindende.

²⁷/₅₃. 3 Inocul. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁶/₅₃. Efter de sidste Inoculationer er der paa venstre Laar meget smaa Pustler, paa hoire meget store, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁷/₅₃. Han klager fremdeles over Mathed og Svindel.

²⁸/₅₃. 3 Inoc. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁰/₅₃. Han klager bestandig over almindeligt Ildebefindende og Mathed, der er Skjelven i det hele Legeme; det oplyses at han er Biberius. D. Spirit. vini camphorat. cochl. minus t. p. d.

³¹/₅₃. De sidste Inoculationer paa Laarene have fremkaldt store Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hver Arm. Han befinder sig idag bedre og er mindre mat.

¹/₅₃. De igaar til Armene satte Inoculationer have fremkaldt store Pustler.

²/₅₃. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

⁹/₅₃. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, Saarene i Mundhuulheden ere aldeles forsvundne.

⁶/₅₃. Efter de sidste Inoculationer paa Armene synes Saarene at ville blive ganske superficielle.

⁷/₅₃. De sidste Inoculationer til Armene slaae godt an, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹²/₅₃. Efter de sidste Inoculationer er der kun 1 Pustel paa hvert Laar, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

¹⁶/₅₃. Efter de sidste Inoculationer paa Armene viser der sig kun meget smaa Pustler.

¹⁸/₅₃. De sidste Pustler paa Armene ere aborterende; 3 Inoculationer til hvert Laar fra en af de tidligere sammesteds.

¹⁹/₅₃. Efter de sidste Inoculationer er der Pusteldannelse.

²¹/₅₃. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁴/₅₃. Ingen Virkning efter de sidste Inoculationer. 3 Inoculationer til hvert Laar fra A—4, Jacob Olsen.

²⁶/₅₃. Efter Inoculationerne igaar er der udviklet Pustler.

²⁷/₁₀ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁹/₁₀ 53. De sidste Inoculationer paa Laarene have slaaet an, men Pustlerne ere ved Cataplasmata, paalagte aeldre Saar, forstyrrede, hvorfor atter 3 Inoculationer til hvert Laar fra A—4, *Jacob Olsen*.

¹/₁₀ 53. Paa Spidsen af Tungen forekommer der i de sidste Dage en Antydning til et Tuberculum mucosum.

²/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer er der lidet udviklede Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁴/₁₀ 53. Efter de sidste Inoculationer er der kun 1 liden Pustel paa hvert Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til hver Arm fra A—4, *Jacob Olsen*.

⁶/₁₀ 53. Efter Inoculationerne paa Armene tydelige Pustler. Efter Inoculationerne paa Laarene er der endnu ingen Pustler.

⁸/₁₀ 53. Nu viser der sig smaa Pustler ogsaa paa Laarene, paa Armene ere ligeledes Pustlerne smaa. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder.

¹⁰/₁₀ 53. Efter Inoculationerne paa Laarene ingen Virkning, efter Inoculationerne paa Armene ingen Virkning paa venstre Arm, meget smaa Pustler paa hoire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹²/₁₀ 53. Efter de sidste Inoculationer paa hoire Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til samme Arm fra B—2, *Carl Johan Carlsen*.

¹⁴/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁶/₁₀ 53. Tuberculum mucosum paa Tungespidsen igjen tilbage- traadt. Efter de sidste Inoculationer viser der sig ikke længere nogen Virkning, alle Inoculationssaar ere tilhelede.

Udskrives helbredet.

Efterat han i nogle Uger havde været ude viste sig ved den ene Mundvinkel et noget mistænkeligt Saar, hvorfor jeg under hans Ophold i Byen atter inoculerede ham paa Armene fra *Martin Ellefsen*, og førte dette Pus 4 Gange paa begge Arme, hver Gang med 3 Inoculationer paa hver Arm. Mandens uordentlige Levemaade bragte ham dog snart i Arrest. Efter nogen Tids Ophold her udviklede sig et Exanthem paa Scrotum, bestaaende af afrundede, excorierede Flader af en Toskillings Størrelse, bedækkede med Cruster, hvorfor han indlagdes i Hospitalet den 21de Januar 1854.

²²/₁ 54. 3 Inoculationer til venstre Laar fra *Olavus Berntzen*, de Inoculationer, der hidrøre fra P—1. 3 Inoculationer til hoire Laar fra K—1, og 3 Inoculationer til hver Arm fra U—3.

²⁴/₁ 54. Inoculationerne paa venstre Laar have ikke slaaet an, paa hoire Laar 2 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar, og 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

²⁶/₁ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds, paa hoire Laar 2 Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

¹/₂ 54. Inoculationerne paa hoire Arm have ikke slaaet an, 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa venstre Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

³/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler,

herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$\frac{5}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hver Arm fra de næstsidste sammesteds; paa venstre Laar er der ingen Virkning.

$\frac{7}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning.

$\frac{9}{2}$ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra C—1, *Anders Hansen*, 3 Inoculationer til hvert Laar fra K—1, *G. Syversdatter*.

$\frac{11}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene og paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til ethvert af disse Steder.

$\frac{13}{2}$ 54. Efter de den 11te foretagne Inoculationer ingen Virkning.

$\frac{15}{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra M—1, de sidste paa Laarene; 3 Inoculat. til venstre Arm fra B—1, *Mathias Hansen*.

$\frac{17}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{19}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene næsten ingen Virkning paa venstre Laar, 3 ganske vel udviklede Pustler paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm nogenlunde vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{21}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer ingen Virkning. — 3 Inoculationer til høire Laar fra Inoculationen Nr. 1 hos H—2, *Christian Christensen*, og 3 Inoculat. til venstre Laar fra Inoc. Nr. 2 hos H—2.

$\frac{23}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene temmelig store Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{25}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{27}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hvert Laar fra Inoculationerne af $\frac{25}{2}$ hos *A. Berg*, (der hidrøre fra H—1).

$\frac{29}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar Pustler omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{31}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun nogen Rødhed.

$\frac{33}{2}$ 54. Da allerede for længere Tid siden alle syphilitiske Phænomener ere forsvundne, Immunitet er indtraadt, og hans Almeenbefindende er meget godt, udskrives han.

Han blev først inoculeret fra H—2, *Gunder Larsen* (see p. 50), ikke i den Hensigt at fortsætte Inoculationerne, men for at see om den enkelte Inoculation vilde fremkalde nogen Forbedring i hans Tilstand, som uagtet den langvarige Behandling med forskellige Mercurialia og Iod, dog i den sidste Tid var forbleven uforandret. Virkningen efter denne Inoculation var i de første Dage svag og langsom, efter 6 Dages Forløb var det fremkaldte Saar endnu ikke mere end 1 Linie i Diameter, jeg anbragte derfor endnu 1 Inoculation paa venstre Arm. I Løbet af de paafølgende 10 Dage var det umiskjendeligt, at der var fremkaldt nogen

Forbedring i de betydelige Saar i Mundhuulheden, og jeg besluttede derfor at paabegynde en regelmæssig Syphilisation. Efter de første Inoculationer var der nu udviklet store karakteristiske Chankre, og fra disse blev nu Materien ført videre, fra nu af med en ganske anden local Virkning end ved de første Inoculationer. Pustlerne vare inden 3 Dage store, omgivne med intens Areola; de opnaaede efter ikke mange Dages Forløb $1\frac{1}{2}$ " i Diameter, og paa Grund af den stærke Betændelse, hvorefter de vare ledsagede, blev det undertiden nødvendigt at bedække Saarene med Cataplasma emolliens. Hos denne Patient viste sig tillige meget tydeligt den Indflydelse, de over Inoculationerne lagte Uhrglas have paa Udviklingen af Pustlerne. Der fremkaldtes engang erysipelatos Rødhed i hele det Omfang, der var bedækket af Glasset, og den ophørte ved Glassets Fjernelse. — Uagtet denne meget stærke Virkning af denne Materie, holdt den sig dog ikke i flere end 10 Led, og mærkeligt nok aldeles lige paa begge Sider, idet Pustlerne i 9de Led pludselig bleve smaa. Det vil erindres, at samme Slags Materie hos andre Syge har holdt sig igjennem indtil 80 Led.

Da Materien ei slog længer an, forsøgte Inoculation fra et af de ældre Saar, nemlig fra $20\frac{1}{2}$. Materien var da 29 Dage gammel, den slog an, men kun denne ene Gang.

Den 24de September indbragtes Materie fra *Jacob Olsen*, 2det Led, hos hvem Materien stammede i 21de Led fra H—2, altsaa fra den samme som 1ste Inoculationsrække, men denne Materie vedligeholdte sig kun i 3 Led, og da der atter den 5te October blev indbragt Materie fra *Jacob Olsen*, holdt denne sig kun i 2 Led.

Den 12te October indbragtes Materie fra *C. J. Carlsen*, 4de Led, Materien var kommen fra *Jacob Olsen*, 7de Led, altsaa 32te Led fra dens Udspring hos H—2. Denne Materie slog kun 1 Gang an.

Uden at jeg under Syphilisationen er bleven opmærksom derpaa, har denne Syge altsaa bestandig faaet Materie fra een Hovedkilde, det ses at den i alle Tilfælde driver sig fra H—2, og det kan vel være tænkeligt, at ikke enhver Materie hos ethvert Individ har den samme Virkning; ialfald er dette et Punkt, der fortjener nærmere Undersøgelse.

Han havde i det Hele faaet 137 Inoculationer, hvorefter dog 35 ei havde slaaet an. 4 Uger efter Syphilisationens Begyndelse gik det raskt fremad med Tilhelingen af Saarene i Mundhuulheden, de forsvandt aldeles i de nærmest paafølgende Uger, men 69 Dage efter Curen Begyndelse viste sig et lidet Tuberculum mucosum paa Tungespidsen, som dog igjen traadte tilbage inden 14 Dage, hvorfor han den 21de October kunde udskrives helbredet. Han havde dog ikke været ude længer end nogle faa Uger, da der ved den ene Mundvinkel viste sig et mistænkeligt Saar,

hvorfor jeg strax igjen inoculerede ham til Armene med Materie fra *M. Ellefsen*, der havde sin Chanker fra Holland, og denne Materie slog godt an.

Her kan nu opkastes Spørgsmaal om, hvorvidt dette var begrundet deri, at en anden relativ eller absolut kraftigere Materie blev anvendt, eller om man skal antage, at den tidligere opstaaede Immunitet igjen var hævet. I dette Tilfælde maa man lægge Mærke til deels det ringe Antal Chankre, som denne Patient ved den første Behandling fik, dernæst at alle disse tilfældigviis udsprang fra samme Stamme, jeg anseer det derfor sandsynligt, at der ved hans Udgang fra Hospitalet ei har existeret nogen absolut Immunitet, men kun for den ene Materie.

Efterat det hollandske Chankerpus havde slaaet an i 4de Led, og de smaa Saar i Mundvigen i denne Tid vare blevne bedre, udeblev han, og jeg havde først Anledning til at see ham igjen efterat han, paa Grund af sit uordentlige Levnet, var bragt til Mangelsgaarden. Der var nu udbrudt et Exanthem paa Scrotum, hvorfor han blev indlagt i Hospitalet, og Syphilisation atter institueret. Der indbragtes Materie fra *O. Berntzen*, 17de Led, den var oprindelig kommen fra *Johan Krum*; den slog ei an, og hos *O. Berntzen* døde den ogsaa ud i det næste Led. Fremdeles bragtes Materie fra *K—1*, 41de Led, kommen fra *H—2*; denne slog kun an i 4 Led, medens den hos *K—1* slog an i 82 Led, men dette synes ganske i sin Orden, da det var denne Materie, for hvilken han blev immun ved den første Behandling. Endvidere inoculeredes han fra *U—3*, 9de Led, Materien oprindelig kommen fra *O. Berntzen*, saaledes efter al Rimelighed en meget svag Materie, men den slog dog an i 4 Led. Her kan ingen fuldstændig Sammenligning anstilles med Virkningen hos *U—3*, da denne Patient, efterat Materien endnu havde slaaet an i 9 Led til, fik Typhus, hvorfor Inoculationerne for en Tid udsattes.

Der foretoges endnu flere Inoculationer fra flere andre Syphiliserede, men Materien holdt sig kun 1 eller 2 Led, og han viste sig igjen heni- mod Midten af Marts immun for den Materie, som det var muligt at tilveiebringe. De syphilitiske Phænomener vare længst forsvundne, hvorfor han atter blev udskreven den 15de Marts.

Under dette Recidiv var der sat ham 162 Inoculationer, hvoraf 54 ei havde slaaet an. Han har altsaa ved begge Inoculationsrækker kun havt 210 Chankre.

Fjortende Observation.

Sildige constitutionelle Tilfælde, serpiginos-tuberculøs Syphilide, Beenaffection, Syphilisation, Bedring, Iodkali, Helbredelse.

Conditorsvend *Anders Berg*, 39 Aar gammel, indkom i Hospitalet den 14de October 1853. Fra Sternaldelen af hoire Clavicula til Spina

Arrene med Materie fra H.
og denne Materie slog godt an.
en, hvorved dette var begre-
kraftigere Materie blev arrene
opstaaende Irummet igjen var
Lærke til dels det ringe An-
de Behandling fik, dernest at
Stamme, jeg anser det derfor
spitalet ei har erindret nogen
steris.

orde slaaet an i 4de Led, og
re bleve bedre, uddeltes han,
igjen efterat han, paa Grad-
spisegarden. Der var en al-
han blev indlagt i Hospitalet,
langes Materie fra O. Brøn-
John Kren; den slog ei an.
treste Led. Fremdeles langes
H-2; denne slog han an i 4
Led, men dette synes ganske i
hvilken han blev inntat ved
rotes han fra U-3, 9de Led.
n, saaledes efter al Bimøghet
an i 4 Led. Her kan ingen
Tilværelsen hos U-3, da denne
et an i 9 Led til, fik Typus.

er fra flere andre Sygdoms-
og han viste sig igjen bei-
eris, som det var muligt at til-
vare længe forsvunden, brødes
162 Inoculationer, hvorved 54
begge Inoculationsreakter kan

ervation.
oberculus Splidula, Denathetia,
all, Bellerdele.
se gammel, indkom i Hospitalet
den af hvide Clavicle til Spina

Segele p
Hollola
am. 13
Gloria
dele med
skiden g
te. og
figende F
enke m.
des ingre
den inde
Hullig-rod
uten pa
siste St
den benn
et sig. og
figende S
Pa
dele Ute
af bogu
Pupile er
Ha
Uten pa
F
dele af
Lern.
de siste
meste, og
Inoculati
tioner
er til
Laar og
let Pustel
Laar. P
Arm, pa
len 2
Pustel, h
tioner til
In de side

Scapulæ paa venstre Side sees en omtrent 3 Tommer bred, blaalig-rød Hudflade, hvis Afgrændsning mod den sunde Hud overalt er skarpt markeret. I Midten af dette Partie sees en Mængde tildeels ophoiede Striber, (Cicatricer efter forudgangne Ulcerationer, medens Randene ere bedækkede deels med enkeltstaaende, deels med sammenhobede tykke Cruster af en skiden grønlig-brun Farve. Hist og her sees ogsaa enkelte smaa Pustler, og nogle smaa ikke dybe Ulcerationer efter brustne Pustler. En lignende Flade findes udbredt over hele den høire Side af Halsen, og endnu en, men meget liden Flade paa den venstre Side af Halsen, hvor det angrebne Sted ei heller har den stærke blaalig-røde Farve. Paa Hissen findes et større Partie ubedækket af Haar, Huden er ogsaa her blaalig-rød, og bedækket med enkelte Cruster og Cicatricer. Sensibiliteten paa disse Flader aftager fra Peripherien mod Centrum, paa hvilket sidste Sted der er fuldkommen Anæsthesie. I Panden op imod Haarranden bemærkes en fluctuerende Svulst af en Nøds Størrelse, der har aabnet sig, og i hvis Bund føles carieret Been, Sporene af en forudgaaen lignende Svulst sees ved Siden af.

Paa Velum palatinum og Palatum durum sees Cicatricer efter dybe Ulcerationer, Næsen er noget indfalden, og i dens Indre sees Spor af foregaaende Ulcerationer. Stemmen er nasal. Synet er svagt, venstre IPupille er noget vinklet.

Han har for 16 Aar siden, strax efter en Coitus impurus havt et Ulcus paa Membrum, og er behandlet med Mercur.

Forøvrigt er det at bemærke, at han er meget henfalden til Nydelsen af Spirituosa og derved meget svækket.

¹⁰/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra C—1, *Martin Larsen*.

¹²/₁₀, ²¹/₁₀, ²⁴/₁₀ og ²⁷/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

³⁰/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til høire Arm fra A—2, *Johan Krum*.

²/₁₁, ⁹/₁₁ og ⁹/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

¹¹/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste paa disse Steder; 3 Inoculationer til venstre Arm med Materie fra I—2, *Martin Ellefsen*.

¹⁴/₁₁, ¹⁷/₁₁, ²⁰/₁₁, ²³/₁₁, ²⁶/₁₁ og ²⁹/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

²/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar kun 1 vel udviklet Pustel, paa høire Laar 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Paa venstre Arm 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

⁵/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

⁸/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse forskellige Steder.

¹¹/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning

paa venstre Laar, 3 vel udviklede Pustler paa hoire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm ingen Virkning, 3 Inoculat. til denne Arm fra de næstsidsde sammesteds.

$\frac{14}{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; 3 Inoculationer til hvert Laar fra nogle af de ældre sammesteds; paa venstre Arm meget smaa Pustler, der vanskelig give tilstækkelig Materie til ny Inoculation; paa hoire Arm store Pustler omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{17}{12}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa hoire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm viser der sig ingen Virkning.

$\frac{20}{12}$ 53. Ingen af de sidste Inoculationer have slaet an. 3 Inoculationer til hver Arm fra P—1, sidste Inoculationer paa Laarene.

$\frac{23}{12}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene er der nedfaldne Pustler, og under de tynde Cruster Saar af 1" Diameter, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra h—1, O. Berntzen, fra de Saar, der hidrøre fra P—1.

$\frac{26}{12}$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter de sidste Inoculationer paa Armene viser der sig ingen Virkning.

$\frac{27}{12}$ 53. 3 Inoculat. til hoire Arm fra U—8, O. Balzersdatter.

$\frac{29}{12}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{30}{12}$ 53. 3 Inoculat. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{1}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$\frac{2}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning, paa hoire Arm 3 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

Der viser sig i Randene af de exanthematose Flader paa Halsen foreget Betændelse og Udvikling af ny Pustler.

$\frac{3}{1}$ 54. De sidste Inoculationer paa Laarene have ikke slaet an.

$\frac{4}{1}$ 54. 3 Inoculat. til hoire Arm fra de næstsidsde sammesteds.

$\frac{5}{1}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra h—1, Olavus Berntzen.

$\frac{6}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar 2, paa hoire Laar 1 Pustel med svag Areola, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$\frac{11}{1}$ 54. De sidste Inoculationer paa Laarene have ei slaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar med Materie fra U—3, der er inoculeret fra Olavus Berntzen.

$\frac{17}{1}$ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra B—4, N. Nielsen (den Pustel som idag destrueres).

$\frac{18}{1}$ 54. De sidste Inoculationer paa Laarene have fremkaldt vel udviklede Pustler, omgivne af intens Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{19}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene vel udviklede Pustler, omgivne af intens Areola, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

$\frac{18}{1}$ 54. De sidste Inoculationer paa Laarene have ei slaet an.

$\frac{19}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm 1 meget liden Pustel, herfra 2 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer

til hvert Laar fra U—1, venstre Arm. Disse Inoculationer hidrøre fra *Elen Johannesdatter*.

²⁷/₁ 54. De sidste Inoculationer paa Laarene have fremkaldt store Pustler med intens Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm 1 liden Pustel, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

²⁸/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

²⁹/₁ 54. 3 Inoculationer til venstre Laar fra *Johannes Andreasen*, B—3, venstre Arm.

³⁰/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning; 3 Inoculat. til hver Arm fra de næstsiste paa venstre Arm.

³¹/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene ingen Virkning efter sidste Inoculationer; 3 Inoculationer til venstre Arm fra *Gunder Christiansen*, Materien kommen fra *C. J. Carlsen*.

³²/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm ingen Virkning efter sidste Inoculationer.

³³/₁ 54. Efter sidste Inoculat. saavel paa Armene som paa Laarene ingen Virkning; 3 Inoculationer til hvert Laar fra *Andr. Johansen*.

³⁴/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til hver Arm fra I—2, *G. Christiansen* (de paa venstre Arm cauteriserede Pustler).

³⁵/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; paa Armene smaa, nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra M—1, *Oleana Amundsdatter*, venstre Laar.

³⁶/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene fra M—1 ubetydelige, nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa hoire Arm ingen Virkning.

³⁷/₁ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Laarene.

³⁸/₁ 54. 3 Inoculationer til hoire Laar fra P—1 (sidste Inoculationer paa hoire Arm).

³⁹/₁ 54. Meget smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa hoire Laar, herfra 2 Inoculationer til samme Sted.

⁴⁰/₁ 54. 3 Inocul. til venstre Laar fra H—2, *Chr. Christensen*.

⁴¹/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar store Pustler med intens Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁴²/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra H—2, *Chr. Christensen*, sidste Inoculationer.

⁴³/₁ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

⁴⁴/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store karakteristiske Pustler, der endnu ikke ere brustne, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste Inocul. paa Laarene.

⁴⁵/₁ 54. Efter sidste Inoculationer smaa Pustler paa hoire, noget større Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene noget smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

⁴⁶/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; 3

Inoculationer til hvert Laar fra de første paa venstre Laar, som hidrøre fra *Chr. Christensen*.

¹⁰/₃ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm kun 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; 3 Inoculationer til høire Arm fra F—1, *Anders Hansen*.

¹⁸/₃ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm kun 2 meget smaa Pustler, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

²¹/₃ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning, paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

²²/₃ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de første Inoculationer paa venstre Arm hos *M. Pedersen*, E—3.

²⁴/₃ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de næstsidste paa venstre Laar hos *M. Pedersen*; efter sidste Inoculationer paa høire Arm store Pustler med Areola, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

²⁵/₃ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁷/₃ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 2 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm er der kun aborterende Pustler.

²⁸/₃ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene enkelte meget store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

³⁰/₃ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

³¹/₃ 54. Store Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

³/₄ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra *Mikael Syvertsen*, A—4. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

³/₄ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

⁶/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm kun en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

⁷/₄ 54. I den sidste Uge har der viist sig ødematos Svulst i Ansigtet, Underlivets Bedækninger og Extremiteterne. Svag Respirationslyd i hele venstre Lunge, men der høres ingen mat Percussionslyd; der er besværlig Respiration.

D. Spiritus vini camphorat. cochl. min. ij. qv. p. d.

Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁸/₄ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Armene; 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa Laarene hos E—3.

¹⁰/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. De sidste Inoculationer have ei været bedækkede med Glas, fordi disse, efterat den ødematøse Svulst indfandt sig, have lagt sig ned i Huden og fremkaldt en erysipelatos Betændelse.

¹¹/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

¹⁴/₄ 54. Ingen Virkning efter de sidste Inoculationer paa Armene og Laarene; 3 Inoculationer til hver Arm og til venstre Laar fra *M. Pedersen*, sidste Inoculationer paa venstre Laar.

¹⁵/₄ 54. Aandedrættet mindre besværet, Respirationslyden høres noget tydeligere. Træg Afføring. *D. Clysm.*

¹⁶/₄ 54. Der er i den senere Tid en stærkere Udvikling af Crusterne paa Halsen.

¹⁷/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar kun en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa Armene viser der sig efter sidste Inoculationer aldeles ingen Virkning.

¹⁸/₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra *A—4, Mikael Syvertsen*. Hævelsen i Extremiteterne aftager og Respirationen bliver friere.

²¹/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm aborterende Pustler.

²⁴/₄ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra *Morten Pedersen* og 3 Inoculationer til hver Arm fra *Anders Hansen*.

²⁸/₄ 54. Ingen Virkning efter de sidste Inoculationer.

³⁰/₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra *M. Pedersen* og 3 Inoculationer til hvert Laar fra *A. Hansen* (Armene).

¹/₅ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra *A. Hansen*, høire Laar. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Laarene.

³/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa Armene ingen Virkning. Han klager over Mangel paa Appetit.

D. Tinct. rhei vinosae gtt. L. t. p. d.

⁴/₅ 54. Der er aphthos Belæg paa Tungen.

D. Linct. ad aphthas.

⁶/₅ 54. De sidste Inoculationer have ikke slaaet an. Da al den Materie, der nu staaer til min Raadighed, viser sig for svag, seponeres Syphilisationen. Der er endnu i Peripherien af de tidligere værende Saarflader enkelte Cruster, hvorunder superficielle Saar.

D. Solut. Kali hydroiodici.

⁷/₅ 54. Respirationslyden i venstre Lunge er igjen næsten normal, men desuagtet aftage Kræfterne, han har ingen Appetit, Tungen er belagt.

D. Spiritus frumenti 3iiiβ.

— vini camphor. 3β.

s. cochl. maj. ij. t. p. d.

¹¹/₅ 54. Matheden og Anorexien vedvarer, han klager over Smerter i Halsen, især under Synkningen. Tungen er glat, rød, efter Midten gennemdragen med ulcererende Sprækker, der ere belagte med skident Secret, Tandkjødet blaaligrødt.

¹³/₅ 54. Tungen er belagt med en aphthos Masse, hele Faux viser sig rød og er gennemsat med dybe Ulcerationer, der er en diphtheritisk Proces. Toucheres med *Argentum nitricum*.

²⁰/₅ 54. Den diphtheritiske Affection i Halsen aftager, Almeenbefindendet er bedre.

²⁷/₅ 54. Reconvalentsen gaaer fremad Dag for Dag. Appetiten god.

7/8 54. Alle Cruster paa de tidligere ulcererende Flader ere nu affaldne, og den underliggende Hud viser sig glat. Efter de artificielle Chankre er der kun Ar, hvoraf ingen ere af nogen betydelig Udstrækning. De ere mørkfarvede, og de fleste ganske ubetydeligt deprimerede. Hans Almeenbefindende er godt, Kræfterne ere Dag for Dag efter den sidste Sygdom vendte tilbage.

Udskrives helbredet.

A. Berg blev først inoculeret fra *M. Larsen*, 15de Led, altsaa 29de Led fra Materiens Udspring hos *G. Larsen*, denne Materie holdt sig igjennem 19 Led. Kort efterat Syphilisationen var paabegyndt, inoculeredes fra A—2, *Johan Krum*, hvilken Materie holdt sig i 14 Led, og fra *M. Ellefsen*, hvis Materie lod sig føre gennem 11 Led, men fra nu af var det hos denne Patient meget vanskeligt at finde nogen Materie, som kunde fremkalde nogen synderlig Virkning. Han blev saaledes inoculeret fra P—1, 16de Led, Materien fra *J. Krum*, denne slog kun an i 1 Led, hvilket er ganske rimeligt, da Materien fra samme Kilde nylig havde viist sig uvirksom hos ham. Dernæst er han inoculeret fra *O. Berntzen*, 8de Led, der havde sin Materie fra P—1, den stammede altsaa fra *J. Krum*, den slog kun an i 2 Led, og en 14 Dage senere foretagen Inoculation fra samme Person slog kun an i 1 Led.

I længere Tid blev flere forskellige Slags Materie forsøgt, uden at den kunde bringes til at slaae an i mere end 1 eller 2 Led, indtil han blev inoculeret fra *Chr. Christensen*, hvis Materie holdt sig i 6 Led. *Chr. Christensen* led af constitutionel Syphilis, og var inoculeret fra *G. Christiansen*, der ogsaa led af constitutionel Syphilis, til hvem Materien var bragt fra *C. J. Carlsen*, for at forsøge, hvorvidt den lod sig potensere.

Det er p. 90 viist, at Materien hos *C. J. Carlsen* virkede stærkere efterat have passeret tvende Individuer, der ei vare syphiliserede og dens Virkning hos *A. Berg* synes ogsaa at tale for dens tiltagne Kraft. Kort efter overførtes Materie fra *M. Pedersen*, der nylig var tagen i Behandling 2den Gang med Syphilisation, ogsaa denne Materie lod sig inoculere gennem 6 Led, og fra *A. Hansen*, 44de Led, hvilken Materie holdt sig i 7 Led. Der viste sig hos denne Syge det samme Phænomen, som jeg enkelte Gange forhen har observeret, at Inoculation fra en med *Pasta viennensis* cauteriseret Chancker gav positivt Resultat.

Mandens Hang til Spirituosa og Savnet af disse i Hospitalet fremkaldte af og til under Behandlingen Ildebefindende, og endelig udviklede der sig, under en bestandig tiltagende Mathed, Oedem i den ene Lunge og i Extremiteterne. Neppe havde disse Symptomer begyndt at aftage, førend der udviklede sig en meget alvorlig diphtheritisk Proces, men ogsaa denne overstod han.

Under den første af disse Sygdomme fortsattes Inoculationerne, og det var langt fra, at Chankrene udviklede sig phagedænik, de bleve tvertimod mindre, de aborterede.

Der er i det Hele anbragt 603 Inoculationer, hvoraf 172 have aborteret. Chankrene havde sin største Udvikling i den allerførste Tid, og vare i de sidste Maaneder bestandig smaa og superficielle. Virkningen paa det syphilitiske Exanthem var meget langsom. Efter et Par Maaneders Behandling begyndte Crusterne at falde af, men efter $2\frac{1}{2}$ Maaned kom det [til ny Udvikling af Pustler i Randene af Exanthemet, og en lignende Eruption viste sig endnu 3 Maaneder senere. Da Immunitet var indtraadt, var der endnu hist og her i Randene af den exanthematiske Udbredning nogle mindre Cruster, og derunder superficielle Saar tilbage, hvorfor jeg gav ham Iodkali, som overmaade hurtig tilintetgjorde Resterne af Exanthemet. Uagtet den alvorlige diphtheritiske Affection, som han gennemgik, var hans Almeenbefindende dog godt, da han udskreves af Hospitalet.

Femtende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, udviklede i høj Grad, Syphilisation, Helbredelse.

Olavus Berntsen, 21 Aar gammel, indkom den 19de November 1851 i Hospitalet i Sygestuen h. Nr. 1. Paa Glans Penis sees et Par smaa Ulcerationer med ureen Bund og rigelig Secretion, Randene ere skarpt afskaarne, men der er ingen Induration tilstede; der findes ligeledes et Par lignende Saar paa den indvendige Flade af Forhuden, der er betydelig opsvulmet og haard. De lymphatiske Kar paa den øvre Flade af Membrum ere ophovnede; Ingvinalglandlerne paa begge Sider ere opsvulmede og omfindtlige, ligesaa Cervical- og Mastoidealglandlerne.

Over den største Deel af Hudfladen, Ansigtet, Truncus og Extremiteterne findes Exanthemer, af deels maculos, deels papulos Natur, ved Orificium ani sees ulcererede Tubercula mucosa, paa den behaarede Deel af Hovedet er der smaa Cruster og Haaret falder af.

Tonsillerne, Velum palatinum, Membrana posterior pharyngis have en blaalig-rød Farve, og paa den ene Tonsille er der et tyndt, hvidt Belæg.

I venstre Øie har han lette Smerter, forøvrigt er der intet objectiv Abnormt at opdage.

For 2 Maaneder siden bemærkede han Ulcerationer paa Penis, og for 14 Dage siden begyndte de constitutionelle Symptomer at vise sig.

Der foretages Inoculation til Laarene fra Tubercula mucosa ad anum og fra Saarene paa Membrum.

²⁷/₁₁ 53. Inoculationerne fra Tubercula mucosa ad anum have ikke slaaet an. Inoculationerne paa høire Laar fra Membrum have slaaet an.

²⁹/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa høire Laar.

²⁴/₁₁ 53. Efter sidste Inoculationer er der 2 store Pustler paa venstre og 3 paa hoire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. De ved de først foretagne Inoculationer paa hoire Laar fremkaldte store Pustler ere aldeles nedfaldne, og vise sig aborterende. De paa venstre Laar ere ligeledes nedfaldne, men her synes de dog at ville efterlade Excoriationer. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste paa Laarene.

²⁷/₁₁ 53. Paa hoire Laar kun 1 stor Pustel, paa venstre Laar 3 smaa, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

³⁰/₁₁ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning paa hoire Arm, 2 lidet udviklede Pustler næsten uden Areola paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til hoire Arm fra C—2, *Anders Hansen*.

⁷/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning paa hoire Laar, 2 smaa Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁹/₁₂ 53. Pustlerne, der igaar fandtes paa venstre Laar, ere idag ganske nedfaldne. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning paa hoire Arm, 3 lidet udviklede Pustler paa venstre Arm, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra P—1.

⁹/₁₂ 53. Efter Inoculationerne til Laarene fra P—1 smaa Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter Inoculationerne paa Laarene med Materie fra ham selv er der 2 Pustler paa hvert Laar, der indtil videre forblive urorte.

⁶/₁₂ 53. Den ene Pustel paa hoire Laar efter Materie fra ham selv synes at tiltage i Størrelse Dag for Dag, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁷/₁₂ 53. Pustlerne, der hidrørte fra Materien fra ham selv, inoculeret den ²/₁₂ ere fra igaar, efterat Glassene ere aftagne, aldeles nedfaldne, og efter dem er der, som efter de foregaaende fra ham selv, kun Excoriationer. Efter sidste Inoculationer paa Armene ere de temmelig store Pustler, efterat Glassene igaar ere aftagne, ganske nedfaldne og der er heller ikke efter disse andet end Excoriationer tilbage.

⁸/₁₂ 53. Store Pustler efter Inoculationerne paa Laarene den 5te med Materie, der hidrører fra P—1, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

⁹/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste Inoculationer paa Laarene, foretagne med Materie fra ham selv.

¹⁰/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste samstedts efter Materie fra P—1.

¹²/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de den 10de satte. Efter sidste Inoculationer paa Armene med Materie fra ham selv liden Virkning, medens de Inoculationer paa Laarene, hvorfra Materie til Armene er tagen, udvikle sig videre, og synes at danne karakteristiske Saar; fra disse atter 3 Inoculationer til hver Arm og 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁴/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene vel udviklede Pustler omgivne af Areola. De næstsiste Inoculationer paa Armene ere nedfaldne, der viser sig kun ganske smaa Cruster efter dem, og under Crusterne kun Excoriationer. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie, hidrørende fra ham selv, meget store Pustler omgivne af intens Areola.

^{19/12} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, fremkaldte ved Materie fra ham selv. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds efter Materie fra P—1. Efter de sidste Inoculationer paa Armene Pustler, der ere langt mindre udviklede, end de paa Laarene ved Materie fra ham selv; herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

^{18/12} 53. 3 Inoculationer til venstre Laar med Eczema-Materie fra M—1, *Olava Oledatter*.

^{18/12} 53. Efter de sidste Inoculationer med Materie, hidrørende fra P—1, store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter de sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra ham selv 3 Pustler, paa hvis Spidse der allerede er temmelig udviklede Cruster; herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter de næstsidsste Inoculationer med Materie fra ham selv er der 3 Saar af $1\frac{1}{2}$ '' Diameter og noget i Dybden gaaende. Efter Inoculationerne paa venstre Laar med Eczema-Materie ingen Virkning. Efter sidste Inoculationer paa Armene Pustler, paa hvis Spidse Cruster som de sidst omtalte paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. De næstsidsste Inoculationer paa Armene ere ikke som de foregaaende nedfaldne, men danne nu Saar.

^{21/12} 53. Efter Inoculationerne paa Laarene med Materie fra P—1 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie, hidrørende fra ham selv, 3 Pustler paa hvert Laar, med ubetydelig Areola og tynd Cruste, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

^{21/12} 53. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds, paa venstre Arm indeholdt de sidste Pustler ei tilstrækkelig Materie til ny Inoculation. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste med Materie fra P—1, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds med Materie fra ham selv.

^{23/12} 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm er der idag store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

^{23/12} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds med Materie fra ham selv. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds med Materie fra P—1.

^{29/12} 53. Efter sidste Inoculationer til Laarene med Materie fra P—1 ingen Virkning paa venstre Laar, 3 større Pustler paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds med Materie fra ham selv. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Paa høire Arm er der ingen Materie at erholde til ny Inoculation, derfor 3 Inoculationer til høire Arm fra en af de tidligere sammesteds.

^{2/1} 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, der hidrøre fra P—1. (Der er nu ingen Forskjel at see efter disse 2 Slags Materie paa Laarene). Efter sidste Inoculationer paa høire Arm

saa smaa Pustler, at der kun med Vanskelighed kan erholdes Pus til ny Inoculation. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm 1 noget større Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{5}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra P—1 gode Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds efter Materie fra ham selv. Efter sidste Inoculationer paa Armene 1 liden Pustel paa høire, 3 paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{6}{1}$ 54. Tubercula mucosa ad anum ere forsvundne, og heller ikke i Halsen viser der sig noget Sygeligt; det papulose Exanthem aftager hurtigt.

$\frac{7}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie, hidrørende fra P—1, store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra ham selv, store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene negativt Resultat. 3 Inoculationer til hver Arm fra tidligere Inoculationer paa venstre Arm.

$\frac{10}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra P—1 og med Materien fra ham selv karakteristiske Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene kun 2 Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

$\frac{11}{1}$ 54. Der er Rødhed og Svulst i høire Tonsille og besværlig Synkning. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie, hidrørende fra P—1, ingen Virkning paa høire, 3 smaa Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer med Materie fra ham selv 3 smaa nedfaldne Pustler paa høire Laar, 3 endnu ikke brustne paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{12}{1}$ 54. Rødheden og Svulsten i høire Tonsille igjen aftagen (synes kun at have været catarrhalsk Affection).

$\frac{13}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra P—1 er der mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter Inoculationerne med Materie fra ham selv ingen Virkning; efter sidste Inoculationer paa Armene er der en liden Pustel paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{21}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene med Materie fra P—1 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, efter sidste Inoculationer paa venstre Arm aborterende Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til høire Arm med Materie fra U—3 (næstsiste Inoculationer paa Laarene).

$\frac{24}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer til høire Arm med Materie fra U—3 1 stor og 2 mindre Pustler, omgivne af ikke meget intens Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

$\frac{27}{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra U—4, høire Arm. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 smaa Pustler, hvorfra ingen Materie er at erholde til ny Inoculation. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning.

²⁰/₁ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de første Inoculationer paa høire Laar hos *A. Johannesen*.

²/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; sidste Inoculationer paa paa høire Laar have ei slaaet an. Paa venstre Arm 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa høire Arm 3 meget større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

³/₂ 54. 3 Inoc. til høire Laar fra *A. Johannesen*, venstre Laar.

⁵/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar og Arm ingen Virkning, paa høire Arm 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoc. til samme Arm.

⁶/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning.

⁹/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til hver Arm fra K—1, *G. Syversdatter*, sidste Inoculationer paa Laarene.

¹¹/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til hvert Laar fra M—1, *Oleana Amundsdatter*, venstre Laar.

¹/₂ 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra K—1, sidste Inoculationer paa Laarene, og 3 Inoculationer til venstre Arm fra M—1, sidste Inoculationer paa Armene.

¹/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene fra M—1, 1 vel udviklet Pustel med Areola paa venstre, og 3 vel udviklede Pustler paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁶/₂ 54. Efter sidste Inoculationer til Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

¹⁷/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning. 3 Inoculationer til hvert Laar fra *Mathias Hansen*, B—1; 3 Inoculationer til høire Arm fra P—1, høire Arm.

¹⁹/₂ 54. Efter Inoculationerne af 16de paa Armene ingen Virkning.

²⁰/₂ 54. Efter sidste Inocul. paa Laarene fra B—1, *M. Hansen*, ingen Virkning; paa høire Arm ingen Udvikling af Pustler, kun nogen Rødhed.

²²/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm aborterende Pustler; 3 Inoculationer til denne Arm fra H—2, *C. Christensen*.

²³/₂ 54. 3 Inocul. til venstre Arm fra C—2, *Stian Stiansen*.

²⁵/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til høire Laar fra H—1, *A. Berg*, sidste Inoculationer paa venstre Laar; 3 Inoculationer til venstre Laar fra sidste Inoculationer hos H—2, *C. Christensen*.

²⁸/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning; paa venstre Laar større Pustler med Areola, paa høire Laar 2 mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

³/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁴/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, indeholdende saa lidet Materie, at der kun paa venstre Laar kan foretages ny Inoculation. 3 Inoculationer til hvert Laar fra *A. Berg*, sidste Inoculationer paa Laarene.

$\frac{9}{2}$ 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra U—3, *Oleana Amundsdatter*.

$\frac{9}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer til Laarene aborterende Pustler.

$\frac{11}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer til høire Arm et Par meget smaa Pustler, der ei indeholde Materie til ny Inoculation. 3 Inoculationer til hvert Laar fra *Oleana Amundsdatter*.

$\frac{14}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer 2 smaa Pustler paa hvert Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{17}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til hver Arm fra de næstsidste Inoculationer paa Laarene hos *Anders Hansen*.

$\frac{19}{2}$ 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra *M. Pedersen*, E—3, venstre Arm.

$\frac{20}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler; efter Inoculationerne paa Armene af $\frac{17}{2}$ ingen Virkning.

$\frac{22}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{24}{2}$ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa høire Arm.

Saarene paa Membrum, Tubercula mucosa ad anum, Exanthemerne paa Kroppen, og Saarene paa Mucosa faucium ere svundne. De Pletter, der endnu vise sig paa Huden, maae ansees for Pigmentafsætning. Det Eneste, som man endnu kan ansee tvivlsomt, om det er en Følge af nogen endnu i Legemet eksisterende syphilitisk Dyskrasie, er nogen Svulst i enkelte Cervical-Mastoideal- og Ingvinalglandler. Forøvrigt befinder han sig vel, han føler sig let i Legemet, har gode Kræfter og er vel nærret.

Udskrives.

$\frac{1}{2}$ 54. Han har flere Gange og sidst idag fremstillet sig til Visitation, han er funden fri for ethvert syphilitisk Phænomen, og hans Almeenbefindende har været fuldkommen godt.

De første Inoculationer, der foretoges hos denne Patient, vare med Materie fra Saarene paa Membrum, der vare 2 Maaneder gamle. Disse Inoculationer fremkaldte store Pustler, der dog efter faa Dages Forløb vare sammenfaldne, og lignede aborterende Pustler, kun efter et Par af dem saaes de letteste Excoriationer. Da Materien fra andet Led paa Laarene overførtes til Armene, fremkaldte den kun paa den ene Arm smaa Pustler; i de følgende 2 Led vare Pustlerne store, men strax Glas-sene bleve aftagne, faldt de ned og efterlode kun Excoriationer. Saaledes vedblev Virkningen af denne Materie gennem 5 Led paa Laarene, og ligeledes paa Armene efter de til forskjellige Tider dertil fra Laarene foretagne Inoculationer. Først i det 6te Led paa Laarene og samtidig paa Armene, det vil her sige efter Inoculation fra 5te Led paa Laarene, viste der sig efter Afløsning af Crusten smaa i Dybden gaaende Saar. Materien vedligeholdte sig paa Laarene i 17 Led, og overført til Armene vedligeholdte den sig der i 7 Led, i lige nedadgaaende Linie, men endnu

flere Led længer ved at tage Materie fra tidligere Led i Inoculationsrækken, naar Materien fra det sidste Led ei vilde slaae an. Ligesom Materien paa Armene ei lod sig føre gennem saa mange Led som paa Laarene, saaledes var Virkningen ogsaa i Almindelighed svagere paa Armene. At Materien udøver en svagere Indflydelse paa Armene end paa Laarene er ikke noget usædvanligt, jeg har gjentagne Gange gjort den samme Iagttagelse. — Den 3die December indbragtes Materie fra P—1, 10de Led fra dens Udspring hos *Joh. Krum*. Efter denne Materie var der strax stærk Virkning og Udvikling af karakteristiske Saar. Det var kort efterat denne Materie var anbragt paa Laarene, at den første Inoculationsrække viste større Intensitet, og egentlig begyndte at fremkalde karakteristiske Wirkninger, jeg tænkte mig derfor Muligheden af, at den ganske og aldeles maa sin Virksomhed fra den sidst inoculerede Materie, men isaafald vilde rimeligviis enhver purulent Materie, der blev inoculeret, slaae an. Jeg inoculerede derfor Eczema-Materie midt inde imellem de store Chankersaar, men den frembragte aldeles intet Resultat, hvorfor jeg maa antage, at enhver af disse Rækker har virket uafhængig af hinanden.

Ved 12te Led af denne Inoculationsrække blev Virkningen af Materien saa svag, at der ei længer var nogen Forskjel at iagttage mellem de ved denne og de ved Materie fra ham selv frembragte Saar.

Denne Materie vedligeholdte sig gennem 18 Led, medens den hos IP—1 efter denne Inoculation holdt sig i 22 Led.

Efterat disse 2de Inoculationsrækker vare udslykkede, blev Materie fra mange Syge indbragt, men det var kun fra Enkelte Materien viste nogen Virkning, nemlig fra *Oleana Amundsdat* U—4, der for nogle Uger siden var tagen i Behandling med Syphilisation, fra K—1 (Materien stammer fra H—2), der kun var inoculeret en enkelt Gang, og fra *A. Berg* IH—1, der igjen var inoculeret fra H—2. Andre Syges Materie, der endnu virkede kraftigt hos dem selv, havde ingen Virkning hos denne Patient.

Han har i det Hele faaet 465 Inoculationer, hvoraf 132 have aborteret. — De syphilitiske Tilfælde have under Syphilisationen forholdt sig paa følgende Maade: 48 Dage efter Syphilisationens Begyndelse vare Tubercula mucosa ad anum forsvundne, og paa Slimmembranen i Halsen viste der sig ikke længer noget Sygeligt; det papuløse Exanthem var i li betydeligt Aftagende. Fra denne Tid svandt det papuløse Exanthem mere og mere, det erythematosø var allerede tidligere traadt tilbage, men der viste sig bestandig paa de Steder, hvor det havde siddet, en mørk Hudfarve.

Sextende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, Cura Dzondi, Liqvor Bellosti, Helbredelse, Recidiv, Kali hydroiodicum, Helbredelse, Recidiv, Syphilisation, hurtig indtrædende Immunitet og Forsvinden af de syphilitiske Phænomener, Recidiv, Syphilisationen gjentages, de syphilitiske Symptomer svinde igen.

Soldat *Morten Pedersen*. 24 Aar gammel, indkom den 9de August 1853 i Hospitalet. Der viser sig paa den bagerste Deel af Palatum durum flere afrundede og overfladiske Ulcerationer. Under og paa Randen af Tungen Excoriationer, tildeels bedækkede med hvide Exsudater, fremdeles er der paa Tungens høire Rand et Par temmelig dybe Fissurer. Paa høire Tonsille, der er noget opsvulmet og rød, sees tvende hvide, eleverede Pletter.

Patienten har tvende Gange forhen været behandlet her i Hospitalet. Første Gang indkom han den 8de November 1852, han led af Chankre paa Membrum og Halsaffection, og behandledes med Cura Dzondi og Liqvor Bellosti, han udgik efter $\frac{1}{2}$ Aars Behandling helbredet, men indkom allerede i Midten af Juni 1853 med Recidiv, nemlig Affection af Mundens Slimhinde, hvorfor der anvendtes Kali hydroiodicum. Efter 6 Ugers Behandling udgik han atter helbredet, men mærkede kort efter Udbruddet af de Tilfælde, for hvilke han nu er indlagt.

$\frac{10}{8}$ 53. 2 Inoculationer til hver Arm fra I—1, *F. Hansen*.

$\frac{11}{8}$ 53. 2 Inocul. til venstre Laar fra A—1, *Joh. Andreasen*.

$\frac{13}{8}$ 53. Saavel de første som de sidste Inoculationer have fremkaldt Pustler med Areola. 2 Inoculationer til høire Laar fra A—1, *Johannes Andreasen*.

$\frac{15}{8}$ 53. Efter Inoculationerne paa Laarene er der store Pustler, omgivne med mørk Areola.

$\frac{16}{8}$ 53. 2 Inoculationer til hver Arm fra de næstsidsste Inoculationer hos *Johannes Andreasen*.

$\frac{19}{8}$ 54. De sidste Inoculationer give negativt Resultat.

$\frac{20}{8}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{22}{8}$ 53. De sidste Inoculationer paa Laarene slaae godt an.

$\frac{23}{8}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{24}{8}$ 53. Saarene i Munden forsvinde mere og mere.

$\frac{26}{8}$ 53. De sidste Inoculationer have fremkaldt store Pustler, omgivne af intens Areola, og disse ligesom de tidligere smerte ham meget. 3 Inoculationer til hver Arm fra de næstsidsste paa Laarene.

$\frac{28}{8}$ 53. Saarene i Mundhuulheden ere næsten tilhelede. Inoculationerne paa Armene have slaaet an.

$\frac{30}{8}$ 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{3}{8}$ 53. Han har i de sidste Dage lidt af en Pleurit, hvorefter Exsudat endnu er tilstede. Efter sidste Inoculationer paa Armene er der kun ubetydelige Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{6}{8}$ 53. Efter Inoculationerne den 3die kun ubetydelige Pustler. De Inoculationssaar paa Laarene, der vare meget dybe, stærkt secernerende og smertelige, ere fyldte, mindre secernerende og mindre smertelige. Alle Saar i Mundhuulheden ere tilhelede.

$\frac{7}{10}$ 53. Efter de sidste Inoculationer endnu ikke meget store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{7}{10}$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste paa Armene. $\frac{11}{10}$, $\frac{14}{10}$, $\frac{16}{10}$, $\frac{19}{10}$ og $\frac{20}{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{21}{10}$ 53. Ingen Virkning efter Inoculationerne igaar. 3 Inoculationer til hver Arm fra C—1, *Martin Larsen*.

$\frac{22}{10}$ 53. Der er Pustler efter Inoculationerne paa Armene igaar.

$\frac{23}{10}$ 53. Der er Pustler efter de sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{24}{10}$ 53. Efter Inoculationerne den 21de fra D—1 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{25}{10}$ 53. 3 Inoculationer til hver Arm og til venstre Laar fra de sidste paa disse Steder.

$\frac{26}{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{27}{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene aborterende Pustler. 3 Inoculationer til venstre Laar fra Inoculationerne paa Laarene af 27de.

$\frac{28}{10}$ 53. Pustlerne paa Armene, der igaar syntes aborterende, ere idag fyldte med Pus, saa at der fra dem kan sættes 3 Inoc. til hver Arm.

$\frac{29}{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Sted.

$\frac{30}{10}$ 53. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Laar er der kun 1 Spor af Pustler; paa Armene er der smaa Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{31}{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, der give ubetydeligt Pus, hvormed forsøges et Par Inoculationer til højre Arm; paa venstre Arm er der ligeledes nogle meget smaa Pustler, der indeholde en ringe Mængde Pus, hvormed et Par Inoculationer til venstre Laar forsøges.

$\frac{32}{10}$ 53. Ingen Virkning efter de sidste Inoculationer paa højre Arm og venstre Laar.

De syphilitiske Phænomena ere forsvundne, hans Almeenbefindende er godt. Udskrives helbredet.

Den 14de Marts blev han atter indlagt i Hospitalet. Langs hele den indvendige Rand af Tibia sees en Mængde større og mindre, tildeels isolerede, tildeels i hinanden løbende Pletter, af brunlig eller brunlig-rød Farve, lidt ophøiede over Huden, og bedækkede med tynde Skjæl. Endnu længere indad paa Læggen forløber en lignende exanthematisk Stribe. I Halsen sees Slimmembranen paa Crura veli palatini, Tonsillerne, Uvula, Palatum durum og molle, rød og hist og her besat med større og mindre hvide Pletter, Exsudater. Ved den inderste Dens molaris paa højre Side sees Gingiva hvid, og den bløder let ved Berørelse.

Ved Juletider frembrød Exanthemet paa Benene uden foregaaende Forandring af Almeenbefindendet. I Halsen har han følt Smerter af og til i hele Vinter; ved den inderste Tand har han haft Smerter næsten ligesiden han i October forrige Aar gik ud af Hospitalet. Omtrent 14 Dage efter Juul fremkom nogle faa Tubercula mucosa ved Orificium ani,

hvorfor han blev indlagt i Hortens Sygehus den 7de Februar, hvor han forblev i 14 Dage og blev behandlet med udvendige Midler. Nu er der intet Spor af Tubercula mucosa. Han beretter, at hans Ophold paa Horten, hvorhen han reiste strax efterat være udskreven af Righospitalet, har udsat ham for hyppige Forkjølelser, ligesom hans Næring fornemmelig har bestaaet af saltede Spiser.

3 Inoculationer til hvert Laar fra A—3, *Oleana Amunds-*
datter, 3 Inoculationer til høire Arm fra P—1, Madame —, og
3 Inoculationer til venstre Arm fra M—1, *Elisabeth Martinsdatter*.

¹⁷/₃ 54. Der er Udvikling af Pustler efter alle Inoculationer.

¹⁹/₃ 54. Efter Inoculationerne paa Armene smaa Pustler, omgivne af Areola, herfra 2 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene noget større Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁰/₃ 54. Han klager over Mangel paa Appetit.

D. Tinct. rhei vinosæ 3vii.

Liquor. nervini 3i.

D. s. gtt. L. t. p. d.

²¹/₃ og ²⁴/₃ 54. 3 Inoculationer til hver Arm og til hvert Laar fra de sidste paa disse Steder.

²⁷/₃ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁹/₃ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun en liden Pustel paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til hvert Laar fra Inoculationerne Nr. 2 sammesteds.

²⁰/₃ 54. Ingen Virkning efter Inoculationerne paa høire Arm; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

¹/₄ 54. Inoculationerne paa Laarene efter de sidste sammesteds have kun frembragt 1 meget liden Pustel paa hvert Laar, herfra 2 Inoculationer til hvert Laar. Inoculationerne paa Laarene efter de næstsidsede sammesteds have frembragt nogenlunde vel udviklede Pustler med Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²/₄ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra *Mikael Syvertsen*, A—4. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Alle Inoculationer have slaaget bedre an paa venstre end paa høire Arm.

⁴/₄ 54. Efter Inoculationerne paa Laarene af ¹/₄ 54 fra Inoculationen Nr. 2, mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter Inoculationerne paa Laarene med Materie fra de sidste sammesteds, er der kun paa venstre Laar 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

⁵/₄ 54. Efter Inoculationerne til Laarene fra *Mikael Syvertsen* smaa, men karakteristiske Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

⁷/₄ 54. Efter Inoculationerne fra den ¹/₄ paa Laarene kun aborterende Pustler.

⁸/₄ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

¹¹/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, her-

fra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene større Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁴/₄, ¹⁷/₄ og ²⁰/₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm og til hvert Laar fra de sidste paa disse Steder.

²³/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene vel udviklede Pustler, især paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa høire Laar 3 og paa venstre Laar 1 vel udviklet Pustel, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁴/₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa Laarene er der 2 Pustler paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁷/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

³⁰/₄ 54. Han klager over en trykkende Fornemmelse i Cardia.

Seponat Liqvor. nervin. c. rheo.

D. Ess. asæ foetidae 3vii.

Liqv. nervini 3i.

s. gtt. L. t. p. d.

³/₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler paa høire, smaa Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

⁹/₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter de sidste Inoculationer paa Laarene 2 smaa Pustler paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁶/₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa Laarene 1 meget liden Pustel paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹¹/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm aborterende Pustler, paa høire Arm smaa, men vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa venstre Laar aborterende Pustler, paa høire Laar 3 smaa, vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoc. til hvert Laar.

¹³/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 1 Pustel paa venstre, 2 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

¹⁷/₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa Laarene kun Udvikling af Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁰/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 Pustler paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²³/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene 1 Pustel paa høire, 3 paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁶/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁹/₄ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$\frac{1}{2}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Armene, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Paa Laarene større Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{1}{2}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Armene, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, omgivne med en rødlig-bruun Arcola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{10}{100}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene aborterende Pustler paa høire Arm, meget smaa Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, og 3 Inoculationer til høire Arm fra N—2, *Andrine Andersdatter*, der lider af constitutionel Syphilis, og er inoculeret fra *Olavus Andreassen*. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{11}{100}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra Inoculationen Nr. 2 hos *Olavus Andreassen*.

$\frac{12}{100}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm aborterende Pustler, paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Efter Inoculationerne paa Laarene af 10de nogenlunde vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{14}{100}$ 54. Efter Inoculationerne paa Laarene af 11te 1 Pustel paa venstre, 2 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{15}{100}$ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds, 3 Inoculationer til hvert Laar fra de af 13de, og 3 Inoculationer til høire Arm fra Inoculationen Nr. 4 hos *O. Andreassen*.

$\frac{17}{100}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de af 14de sammesteds. 3 Inoculationer til venstre Arm fra *Olai Bakke*, der har en fra Bordeaux hjembragt Chanker.

$\frac{18}{100}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene af 16de smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{20}{100}$ 54. Smaa Pustler paa venstre Arm efter Inoculationen af 17de fra *Olai Bakke*, herfra 5 Inoculationer til samme Arm. Efter Inoculationen til høire Arm af 17de kun 1 Pustel, herfra 5 Inoc. til samme Arm. Efter Inoculation paa Laarene af 17de en liden Pustel paa venstre, 2 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{22}{100}$ 54. Efter Inoculationen af 19de paa Laarene aborterende Pustler.

$\frac{23}{100}$ 54. Efter Inoculationen paa venstre Arm af 20de 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter Inoculationen paa høire Arm af samme Dato kun en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa begge Laar er der efter de sammø Dato foretagne Inoculationer aborterende Pustler.

$\frac{24}{100}$ 54. Efter de sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning. 3 Inoculat. til hvert Laar fra Inoculationen Nr. 6 hos *O. Andreassen*.

$\frac{27}{100}$ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra *Hans Larsen*, der har en fra Frankrige hjembragt suppurerende Bubo.

$\frac{29}{100}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning, heller ikke efter sidste Inoculationer paa Armene.

Der viser sig endnu langs den indvendige Flade af høire Tibia Spor efter den tidligere værende Psoriasis. Huden er fortykket og brunlig farvet i uregelmæssige smaa Flader. Paa de øvrige Steder, hvor dette squamose Exanthem viste sig, er der intet Spor tilbage af det. Saavel Huden som Sliimmembranerne ere i fuldkommen sund og frisk Tilstand; hans Almenbefindende er godt. Udskrives.

M. Pedersen blev først inoculeret fra I—1, *F. Hansen*. 1ste Inoculation, der igjen stammede fra U—1, 3die Led; denne Materie har ei slaaet godt an, da den ei videre er benyttet. Den følgende Dag er han inoculeret fra A—1, *Johannes Andreassen*, 4de Led, Materien fra samme Hovedkilde, som den, hvormed han Dagen forud er inoculeret, nemlig fra H—2, *G. Larsen*. Denne Materie fremkaldte i de første Led en meget stærk Virkning, store Pustler med intens Areola, saaledes, at jeg ansaae det rigtigst at forflytte den til Armene. Uagtet den stærke Virkning, Inoculationerne havde fremkaldt, viste der sig dog, da der ved den 5te Inoculation indfandt sig en Pleurit med Exsudat, ingen Phagedanisme i Saarene, tvertimod fyldtes de store Saar, og de under den inflammatoriske Tilstand satte Inoculationer frembragte kun ubetydelige Pustler.

Materien vedligeholdte sig i det Hele i 17 Led, og Virkningen var i de sidste 5 Led meget svag.

Da Materien paa Laarene virkede mindre kraftigt, blev han den 21de September inoculeret fra C—1, *Martin Larsen*, 7de Led. Materien var, efterat være gaaen gennem 3 Individuer og 14 Led, kommen fra H—2, *Gunder Larsen* (see p. 50). Virkningen efter denne Materie var meget ringe, Pustlerne vare lige fra den første Tid smaa, og det var kun muligt gennem 6 Led at vedligeholde Udviklingen af Chankre.

Allerede 14 Dage efterat Syphilisationen var sat i Gang, begyndte Saarene i Munden at tilhele, i de følgende 4 Dage gik Tilhelingen rask fremad, og endnu 8 Dage senere, eller 26 Dage efter Curens Begyndelse, var der ingen Spor af dem.

Behandlingen havde i det Hele medtaget en Tid af 2 Maaneder, og der var kun sat 135 Inoculationer, hvoraf 8 ei havde slaaet an.

Det vil forøvrigt sees, at uagtet Materien er overført til denne Syge fra flere andre Patienter, saa nedstammer den dog fra 'een og samme Hovedkilde, nemlig fra H—2, *Gunder Larsen*, og at dette er Grunden til den hurtig indtraadte Immunitet, ligger vel udenfor al Tvivl. Det var derfor at forudsee, at Recidiv her vilde indfinde sig, og det udeblev ikke længe. Ikke meget over 2 Maaneder efterat han var udskreven, viste der sig Exanthem, og den 14de Marts dette Aar blev han atter indlagt i Hospitalet.

Jeg kunde under disse Omstændigheder ikke betænke mig paa igjen at tage ham under Behandling med Syphilisation, saameget mindre som de syphilitiske Phænomener, som nu vare tilstede, ei robede nogen betydelig Udvikling af Sygdommen. Syphilisationen paabegyndtes den 14de Marts med Materie fra U—3, *Oleana Amundsatter*, 14de Led, inoculeret fra U—1, der igjen havde Materie fra H—2, altsaa det samme Udspring, som den Materie, hvormed han sidste Gang var syphiliseret. Denne Materie fremkaldte fra Begyndelsen af ingen store Pustler, de bleve snart meget smaa, og vedligeholdte sig ikke længer end i 6 Led.

Paa lignende Maade forholdt det sig ogsaa med den Materie, hvormed han til samme Tid blev inoculeret fra P—1, Mad. —, 10de Led. Materien gaaen gjennem *Oleana Amundsatter* og U—1, *Fr. Jacobsdatter*, stammer fra H—2, den fremkaldte kun smaa Pustler, og holdt sig kun gjennem 4 Led. Anderledes har den Materie, der til samme Tid er indbragt paa hans venstre Arm, forholdt sig. Den er kommen fra M—1, *Elisabet Martinsdatter*, og har hos hende gaaet igjennem 20 Led, og skulde ansees for en svag Materie. Den lod sig heller ikke hos *E. Martinsdatter* efter denne Tid føre længer end gjennem 8 Led, medens den hos *M. Pedersen* vedligeholdte sig i 32 Led. En anden Materie, der hos denne Patient holdt sig længe, var den fra *Mikael Syvertsen*, der havde flere Maaneder gamle Bubonsaar. Denne Materie viste sig hos Alle, til hvem den blev inoculeret, svag, med Undtagelse af *M. Pedersen*, hos hvem den holdt sig i 25 Led, og *A. Hansen*, hos hvem den holdt sig i 22 Led.

Der er ved denne anden Syphilisation bibragt ham i det Hele 462 Inoculationer, hvoraf 101 ei have slaet an, han har altsaa ved begge Syphilisationer havt 489 Chankre.

De Rester af Exanthemet, om jeg kan give det denne Benævnelse, der endnu vare tilstede, da han blev udskreven af Hospitalet, vil jeg sammenligne med de Spor af Psoriasis palmaris, der viste sig hos Nr. 1, da hun forlod Hospitalet, og som uden nogen Behandling svandt efter kort Tids Forløb. Saafremt han havde benyttet nogen anden antisypilitisk Behandling, vilde disse Rester neppe være blevene noterede i Journalen.

Syttende Observation.

Tidlige constitutionelle Tilfælde, Syphilisation, Helbredelse.

Oleana Amundsatter, 21 Aar gammel, indkom den 28de Januar 1854 i Hospitalet, i Sygestuen Lit. M. Nr. 1. Over hele den udvendige Flade af Labia majora, i Genitoocruralboiningen og mellem Nates sees en overordentlig stor Mængde ulcererede Tubercula mucosa, som secerere

eller ikke betænke mig paa nogen
situation, men jeg vilde
sige, at det vilde ogsaa betyde
paa de fleste den 14de Ma-
ster, 14de Led, indvundet fra
altsaa det samme Udspring,
var syphilitisk. Denne Ma-
ster Pustler, de bleve snart
end i 4 Led.

Ogsaa med den Matrie, her-
fra P-1, Mul. —, 10de Led,
og U-1, Fr. Jævnstet,
den Pustler, og holdt sig kun
en, der til samme Tid er ind-

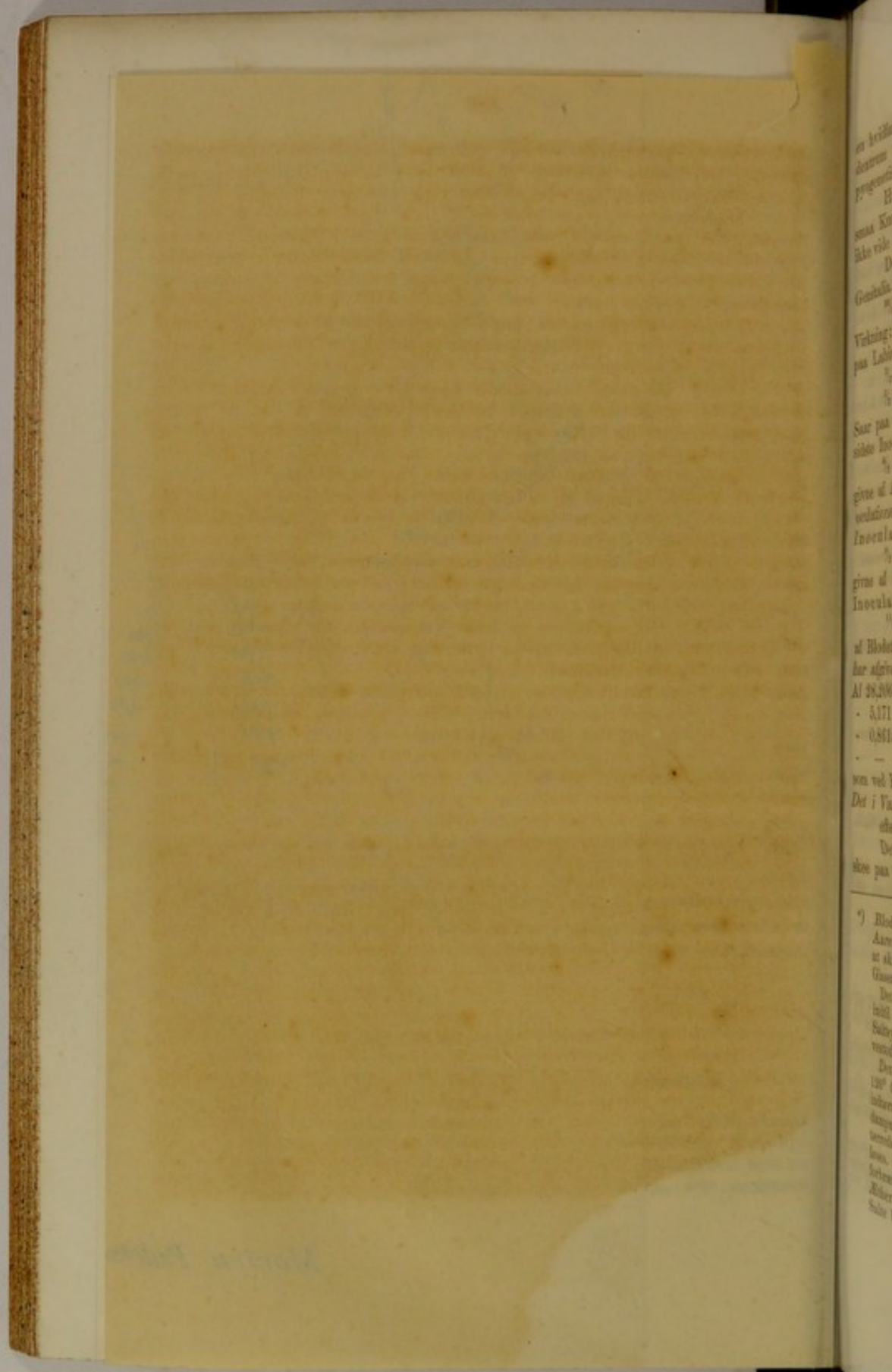
Den er kommen fra M-1,
et igennem 20 Led, og skulde
holder ikke hos E. Mortensen
8 Led, medens den hos M. Pe-
den Matrie, der hos dette Pa-
and Sympet, der havde flere
en viste sig hos Alh, til hvem
af M. Petersen, hos hvem den
den den holdt sig i 22 Led.
den tilføjet kun i den Hids 412
an, han har ogsaa ved begge

kan give det samme Betydning.
even af Hospitalen, vil jeg an-
en, der viste sig hos No. 1, da
en Behandling snart eller kort
givet nogen anden antiseptisk
en bleve antiseptisk i Journalen.

ervation.

Syphilitisk, Beltræde.

med, indkom den 23de Janu-
No. 1. Over hele den udførlige
ningen og mellem Xatus som en
betændelse mættet, som seres

en acilla
deorum
perpetua

sona. K
like vide

Gentile

Viking
pau. Lab

Sor. pa
sible. In

give of
oculata

Inocula

give of
Inocula

at Blah
har. adri

Al 28.200

- 3.171

- 0.861

son. vol 1

Det i Va

the
De

stee. pa

*) Blah

Aare

at ak

Gau

Det

inill

Salt

vend

Det

120°

inill

clange

terrid

loun.

en hvidfarvet, ildelugtende Vædske. I Halsen sees paa Crus antierius dextrum veli palatini et aflængt Saar af 3—4 Liniers Udstrækning med pyogenetisk Membran; ligeledes et lidet Saar paa hver Tonsille.

Hun forklarer, at hun først for 3 Uger siden bemærkede en Deel smaa Knuder ved Genitalia, som siden have tiltaget i Størrelse. Hun vil ikke vide af nogen forudgaaen primær Affection. Menstruationen er i Orden.

Der inoculeres til begge Laar fra Tubercula mucosa ved Genitalia.

^{30/} 54. Inoculationerne paa Laarene have ei freinkaldt nogen Virkning; 2 Inoculationer til venstre Laar fra Tubercula mucosa paa Labium majus dextrum.

^{2/} 54. De sidste Inoculationer have givet negativt Resultat.

^{2/} 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra K—1, de sidste Saar paa Laarene, og 3 Inoculationer til venstre Laar fra U—1, sidste Inoculationer paa Laarene.

^{6/} 54. Der er efter Inoculationerne paa venstre Laar Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter Inoculationerne paa Armene smaa Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

^{7/} 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, omgivne af intens Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

^{11/} 54. Der institueres en liden Venæsection for chemisk Analyse af Blodet, der velvilligen er bleven udført af Hr. Lector Dr. Strecker*), og har afgivet følgende Resultat:

Af 28,200 Grm. Blod erholdtes	0,0950 Grm. Fibrin = 3,4 pr. M.
- 5,171 — defibrineret Blod erh.	1,0530 — faste Bestanddele.
- 0,8615 — indtørret Blod	0,0088 — Fedt.
- — — — — —	0,0615 — i Vand opløselige Stoffe,
som ved Forbrændingen efterlod	0,0228 — Aske.

Det i Vand uopløselige Residuum efterlod ved Forbrændingen 0,0230 — Aske.

Det hensatte Blod adskilte sig ikke i Blodkage og Serum, maa-skee paa Grund af at det frøs.

*) Blodanalyseerne ere foretagne paa følgende Maade: Idet Blodet udlades af Aaren bliver det optaget i to forskellige Kar. Den ene Deel hensættes for at skille sig i Blodkage og Serum, den anden bliver uafsladelig slaaet med en Glasstang indtil Fibrinet fuldstændig er udskilt.

Det udskilte Fibrin opsamles paa fint Lærred, digereres med lunkent Vand, indtil det næsten er farveløst, hvorefter det behandles med meget fortyndet Saltsyre ($\frac{1}{1000}$), hvori det opsvulmer og befries endnu fuldstændigere fra Farvestoffet. Til sidst behandles Fibrinet med Alcohol og Æther og tørres ved 120° C.

Det fra Fibrin befriele Blod veies og afdampes til fuldkommen Tørhed ved 120° C. Herved bestemmes Summen af Blodets faste Bestanddele. En Deel indtørret Blod behandles med Æther for at ekstrahere Fedtet, som ved Inddampning fremstilles for sig selv og veies. Siden behandles det samme indtørrede Blod med Vand, hvori Extractivstoffe, Melkesyre og endeel Salte opløses. Opløsningen afdampes, Residuet tørres ved 120° og afveies. Residuet forbrændes, hvorved Mængden af de uorganiske Stoffe bestemmes. Det med Æther og Vand behandlede Blod forbrændes, hvorved Mængden af uopløselige Salte bestemmes. Mængden af coagulable Bestanddele (Albumen, Globulin

¹²/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler med intens Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene Pustler, der ligeledes ere omgivne med intens Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

¹³/₂ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste sammesteds.

¹⁴/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler især paa venstre, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene mindre Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

²¹/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene er der Saar, som trænge ned gennem Huden, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

²⁴/₂ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste sammesteds.

²⁵/₂ 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter de første Inoculationer paa Laarene sees der betydelige Elevationer, der ligne Tubercula mucosa. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun 1 meget liden Pustel, herfra 3 Inocul. til samme Arm; paa høire Arm aborterende Pustler.

⁷/₂ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til hver Arm fra de første sammesteds.

⁹/₂ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa Armene aborterende Pustler.

⁹/₂ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

Tubercula mucosa ved Genitalia fordetmeste forsvundne, de ere derimod tilstede i stor Mængde i Perinæum og ved Anus. Tilfældene i Halsen ere næsten borte.

¹⁰/₂ 54. Der er igjen institueret en Venæsection for chemisk Analyse af Blodet, der har givet følgende Resultat:

Af 11,160 Grm. Blod	erholdtes	2,2415 Grm. faste Bestanddele.
- 1,1852 —	indtørret Blod	erh. 0,0088 — Fedt.
- — —	—	0,1390 — i Vand opløst. Stoffe,
som ved Forbrændingen efterlod	0,066 —	Aske.

Der fandtes i Blodet, som blev slaact med en Glasstang, ikke Fibrin udskilt i sammenhængende Masser. Blodet, som var hensat, adskilte sig i Blodkage og Serum:

1,543 Grm. Serum.
13,430 — Blodkage.
14,973.

Af 1,433 Grm. Serum erholdtes 0,1470 Grm. tørt Residuum eller 10,27 pC.
- 11,810 — Blodkage — 2,579 — — — 21,84 -

¹¹/₂ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

og Blodrødt) bestemmes ved Differentsten; den udgjør den Deel af det indtørrede Blod, som ikke opløses af Æther og Vand, og som ved Forbrændingen forflygtiger.

Blodkagen og Blodserum veies og afdampes hver for sig, hvorved man erholder en Control for Summen af Blodets faste Bestanddele. Enkelte Gange er Sammensætningen af Blodkagen og Serum bestemt paa samme Maade, som ved Analysen af den hele Blodmasse er angivet.

¹⁴/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁷/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning paa hoire, 1 Pustel paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. 3 Inoculationer til hver Arm fra A. Hansen.

²⁰/₅ 54. Der foretages atter en Venæsection for chemisk Analyse, der gav følgende Resultat:

Af 38,850 Grm. Blod erholdtes 0,1183 Grm. Fibrin eller 3,05 pCt.
- 12,370 — defibrineret Blod erh. 2,5125 — faste Bestandd. 203,1 -

Den dannede Blodkage veiede 8,080 Grm.

Serum — 7,846
15,926

Af 8,6200 Grm. Serum erholdtes 0,8355 Grm. Residuum.

- 7,990 — Blodkage — 2,885 —

Blodkagen indeholder altsaa 299 p. M. faste Stoffe.

Serum — 96,9 —

eller det samtlige Blod 205 p. M. ikke flygtige Stoffe.

I 1000 Blod fandtes:

	I	II	III
Fibrin	3,4	—	3,05
Fedt	2,0	1,4	—
Organiske oploselige Stoffe	9,2	12,6	—
Uorganiske oploselige Stoffe	5,3	11,1	—
Coagulable Stoffe	—	—	203,1
(Albumin, Globulin, Blodrodt &c.).	181,6	172,8	—
Uoploselige Salte	5,5	3,0	—
	207,0	200,9	206,15
Vand	793,0	799,1	793,85
	1,000,0	1,000,0	1,000,00

²¹/₅ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁷/₅ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste sammesteds.

²⁹/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar aborterende Pustler, paa hoire Laar 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

²⁹/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm 1, paa hoire Arm 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

³¹/₅ 54. Tubercula mucosa fordetmeste svundne baade ved Genitalia og ved Anus. Paa den midterste Deel af Tungen, lige foran Papillula circumvallata sees en Elevation, der har Lighed med et Tuberculum mucosum; paa hoire Tonsille er der endnu Spor af Exsudater.

¹/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm 1, paa hoire Arm 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

⁴/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler,

herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm er der ingen Virkning efter de sidste Inoculationer. 3 Inoculationer til venstre Laar fra A—4. *Mikael Syvertsen.*

$\frac{1}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene fra *J. Pettersen* og *Mikael Syvertsen* ingen Virkning; efter Inoculationerne med den ældre Materie aborterende Pustler. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste Inoculationer sammesteds.

$\frac{19}{4}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, som i de sidste Dage have udviklet sig. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{13}{4}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til venstre Arm fra høire Arm.

$\frac{16}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til hver Arm fra *M. Syvertsen.*

$\frac{19}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 1 Pustel paa høire, 2 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Armene, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{22}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer 2 Pustler paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene kun 2 smaa Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

Tubercula mucosa ved Anus og Genitalia paa det Nærmeste forsvundne, derimod viser der sig ved Anus en større og et Par mindre Fissurer. I Halsen er der intet Sygeligt at observere.

$\frac{26}{4}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene næsten aborterende Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{28}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 1 Pustel paa høire, 3 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene ingen Virkning efter sidste Inoculationer.

$\frac{1}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene en Pustel paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{4}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 1 vel udviklet Pustel paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{8}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene en Pustel paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{11}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; 3 Inoculationer til hvert Laar fra en af de tidligere Inocul. (5 Led tilbage), som endnu ere bedækkede med Cruster, hvorunder noget Pus.

$\frac{14}{4}$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{17}{4}$ 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene 1 meget liden Pustel paa hvert Laar, herfra 2 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{20}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler

paa høire, 2 store Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. 3 Inoculationer til høire Laar fra U—2, *Marthe R. Christiansdatter*, venstre Laar. Paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁷/₅₄. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter de sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁸/₅₄. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa Armene ingen Virkning; 3 Inoculationer til hver Arm fra U—2, venstre Laar.

²⁹/₅₄. Fissurerne ved Anus bestaae fremdeles. En Verruca viser sig til Venstre for Introitus vaginae.

³⁰/₅₄. Fra venstre Arm hos *M. Pedersen* 3 Inoculationer til venstre Laar, og fra Laarene hos *A. Hansen* 3 Inoculationer til høire Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning; paa Laarene kun aborterende Pustler.

³¹/₅₄. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til hver Arm fra Inoculationerne paa Laaret hos *A. Hansen*.

³²/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidste sammesteds; paa Armene ingen Virkning efter sidste Inoculationer.

³³/₅₄. 3 Inoculationer til venstre Arm fra *O. Andreassen*.

³⁴/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning.

³⁵/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de første hos *O. Andreassen*.

³⁶/₅₄. 3 Inocul. til hver Arm fra N—2, *A. Christiansdatter*.

³⁷/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 1 Pustel paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

³⁸/₅₄. Efter sidste Inoculation paa Armene ingen Virkning.

³⁹/₅₄. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Laar; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste (No. 4) paa Laarene hos *O. Andreassen*.

⁴⁰/₅₄. 3 Inoculationer til hver Arm fra Inoculationerne No. 4 paa Laarene hos *O. Andreassen*.

⁴¹/₅₄. 3 Inoculat. til hver Arm fra *Olai Bakke* LNr. ²²/₅₄.

⁴²/₅₄. Inoc. fra *O. Bakke* have fremkaldt meget smaa Pustler. ⁴³/₅₄. Ved den foretagne Undersøgelse findes hverken ved Genitalia eller i Mundhulheden noget Abnormt.

⁴⁴/₅₄. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 17de til begge Arme, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

⁴⁵/₅₄. Efter de sidste Inoculationer paa Armene kun 1 liden Pustel paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

⁴⁶/₅₄. Efter de sidste Inoculationer paa Armene kun 1 Pustel paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

⁴⁷/₅₄. 3 Inoculationer til hver Arm med Bubonmaterie fra *Hans Olsen* LNr. ²⁴/₅₄.

⁴⁸/₅₄. Efter Inoc. paa Armene af 26de kun aborterende Pustler.

⁴⁹/₅₄. Efter Inoculationerne paa Armene af 27de ingen Virkning.

1/2 54. De syphilitiske Symptomer ere hævede. Efter Inoculationerne paa Laarene ere Arrene brunligrode, noget eleverede, ikke meget store. Paa Armene ere kun de færreste Ar af den samme brunligrode Farve og eleverede, og Arrene ere i det Hele her mindre. Udgaar helbredet.

Da denne Patient blev tagen i Behandling havde jeg kun ældre Materie til Inoculation, nemlig fra K—1, *Gunild Syversdatter*, og U—1, *Frederike Jacobsdatter*. Hos denne sidste vare Pustlerne næsten aborterende og holdt sig endnu kun i 2 Led, de vare 56de Led fra deres Udspring hos *G. Larsen*; hos *G. Syversdatter* vare de endnu ikke saa ganske smaa, de vare her 57 Led fra det samme Udspring som hos U—1, og de vedligeholdte sig meget længer, nemlig endnu i 26 Led.

De første Inoculationer paa Laarene fra U—1 fremkaldte ikke strax meget store Pustler, men efter 2den, 3die, 4de og 5te Inoculation vare Pustlerne store og omgivne af intens Arcola. I 6te Led bleve Pustlerne smaa, i 14de Led bleve de meget smaa og aborterede endog ganske paa det ene Laar, dog var det langt fra, at Virkningen nu stadig blev svagere, Materien slog endnu an i 9 Led, uden at nogen Pustel aborterede, men fra 24de Led af slog ikke nogensinde alle Inoculationer an, Materien vedligeholdte sig endnu med Vanskelighed gennem 7 Led, altsaa i det Hele gennem 31 Led. Da alle Pustler aborterede, blev der taget Materie fra Saar, der vare 5 Led tilbage, og denne vedligeholdte sig gennem 5 Led.

I Modsætning til Virkningen af denne Materie kan stilles Virkningen af Materien fra K—1, der inoculeredes paa Armene, og der frembragte som sædvanlig mindre Pustler. Den vedligeholdte sig kun gennem 8 Led, medens den var tagen fra Pustler, der vare vel udviklede, og som gave en Materie, der endnu hos K—1 vedligeholdte sig i 26 Led.

Dersom man gennemseer de øvrige Journaler, vil det sees, at Materien fra K—1 ei har holdt sig længe. Man maa naturligviis ei alene beregne dette efter det Antal Led, hvori Materien har bibeholdt sin Virkning, men man maa ogsaa tage i Betragtning den Grad af Syphilisation, hvortil en Syg er kommen paa den Tid, da en vis bestemt Slags Materie inoculeres.

Efterat Materien fra K—1 var aborteret, blev han inoculeret til Armene fra *A. Hansen*, 41de Led, der havde sin Materie fra *M. Ellefsen*. Den holdt sig gennem 9 Led. Materien fra *M. Ellefsen* har i det Hele vüst sig meget constant, dog ei som den fra *G. Larsen*, desuagtet vedligeholdte den sig her længer, og den Syge var dog længer fremrykket i Syphilisation. Det synes derfor som det for Materiens Styrke ei her er

ligeegyldigt, gennem hvilke Individder den passerer. Med denne Anskuelse synes det at stemme overens, at Materie fra *M. R. Christiansdatter* har endnu i Slutningen af Mai slaaet an i 3 Led. Den, fra hvem den blev tagen, var ved Slutningen af Syphilisationen, men Materien var kommen fra *A. Hansen*, den samme Syge, fra hvem den sidst omtalte Materie havde sin Oprindelse. Paa samme Tid som Pus fra disse næsten aborterende Pustler slog an gennem flere Led, var det ikke muligt at bringe Materie fra *Olavus Andreassen* til at slaa an. Denne *O. Andreassen* var nylig tagen i Behandling med Syphilisation, og han havde efter enhver Inoculation de meest karakteristiske Pustler og Chankre, der endog udvidede sig i den Grad, at jeg maatte forflytte Inoculationerne fra Laarene til Armene.

Hun har i det Hele faaet 455 Inoculationer, hvoraf 160 have haft et negativt Resultat, hun har altsaa haft 295 Chankre. Behandlingen har medtaget 5 Maaneder og 5 Dage.

Indvirkningen paa de syphilitiske Phaenomener sees efter Journalen at have været: 39 Dage efter Syphilisationens Begyndelse var Halsaffectionen og Tubercula mucosa ved Genitalia næsten svundne, de i Perinaeum og ved Anus derimod endnu i høi Grad tilstede. To Maaneder efterat Behandlingen var paabegyndt, var der ikke meget tilbage af Tubercula mucosa paa noget af de nævnte Steder, hvorimod der da fandtes enkelte af disse udviklede paa Tungen. Tre Maaneder efter Curens Begyndelse var der endnu Rester af Tubercula mucosa, og tillige nogle Fissurer ved Anus, som endnu en Maaned senere observeredes. Først 4½ Maaned efterat Syphilisationen var begyndt, vare alle Tilfælde hævede. Hendes Almeenbefindende var, da hun udgik af Hospitalet, meget godt.

Attende Observation.

Constitutionel Syphilis, tvende Gange behandlet paa Rigshospitalet med forskellige Mercurialpræparater, begge Gange udgaaet helbredet; Recidiv, Syphilisation, hurtig opstaaet Immunitet og Forsvinden af de syphilitiske Phaenomener; tvende Recidiver og tvende Gange gjentagen Syphilisation, Helbredelse.

Marthe Randine Christiansdatter, 24 Aar gammel, indkom den 7de April d. A. i Hospitalet. Det venstre Labium majus sees besat med 9 store Tubercula mucosa, det høire Labium majus med 6 og det høire Labium minus med 3. Nogle af disse ere bedækkede med Epidermis, andre have en secernerende Flade. I Fauces findes Slimhinden paa den bløde Gane, Tonsillerne, Uvula og Crura veli palatini hoven, rød og belagt med hvide Exsudater. — Over hele Legemet er der Roseola, og endelig er der ogsaa en stærk Blennorrhagie fra Vagina.

Hun har tvende Gange forhen været behandlet paa Rigshospitalet, første Gang fra 19de September 1848 til 22de Februar 1849 for secun-

dær Syphilis (*Tubercula mucosa*) med Calomel-Piller til Salivation, og anden Gang fra 16de November 1852 til 27de Januar 1853, for secundær Syphilis, med Cura Dzondi frem og tilbage. 3 Uger efter Hjemkomsten fik hun et Saar i den venstre Ingven, hvilket snart tilhelede; hun fik tillige en Betændelse i det høire Øie, som varede 1 Maaned, hvorefter Structuren af Iris sees noget forandret, Pupillen contraheret og vinklet. Samtidig hermed, altsaa omtrent 1 Maaned efter Hjemkomsten, viste sig Roseola over det hele Legeme, og i den sidste Tid, for 3 Uger siden, udbrod Tuberklerne ved Genitalia.

Menstruationen er ordentlig, og var tilstede for 14 Dage siden.

$\frac{1}{4}$ 53. 2 Inoculationer til venstre Laar fra N—1 (Saarene satte den $\frac{1}{4}$ 53), 2 Inoculationer til høire Laar fra N—2 (Saarene satte den $\frac{1}{4}$ 53), 2 Inoculationer til venstre Arm fra U—3 (Saarene satte den $\frac{1}{4}$ 53) og 2 Inoculationer til høire Arm fra U—4 (Saarene satte den $\frac{1}{4}$ 53).

$\frac{11}{4}$ 53. Efter Inoculationerne paa Laarene er der dannet Pustler, efter Inoculationerne paa Armene er der en liden Pustel paa hver Arm.

$\frac{12}{4}$ 53. 2 Inoculationer paa hver Arm og paa hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{13}{4}$ 53. De sidste Inoculationer paa Laarene have allerede frembragt store Pustler. Paa Armene synes det ogsaa som Inoculationerne ville slaae an, men de ere her meget længer tilbage end paa Laarene.

$\frac{14}{4}$ 53. *Tubercula mucosa* ere paa begge Sider i den Grad nedfaldne, at det nu er vanskeligt at opgive noget bestemt Antal. Paa de fleste Steder er der kun let ophoiede Pletter tilbage. Paa Randen af det høire Labium majus har der udviklet sig et rundt Saar med pyogenetisk Membran, og i Randen af venstre Labium majus findes en liden Absces.

Inoculation fra Saaret paa høire Side til høire Laar.

$\frac{21}{4}$ 53. 2 Inoculationer til hvert Laar fra de sammesteds den 15de satte Saar.

$\frac{22}{4}$ 53. 2 Inoculat. paa hver Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{23}{4}$ 53. De sidste Inoculationer paa Laarene have dannet store Pustler. Roseola er forsvunden, ligeledes Exsudaterne i Halsen, hvorimod der endnu er nogen Svulst tilbage.

$\frac{24}{4}$ 53. Inoculationerne paa høire Arm have slaaet an. Paa venstre Arm er der en ubetydelig Pustel. Inoculationerne paa Laarene have slaaet an. 5 Inoculationer til venstre Arm fra U—15.

$\frac{25}{4}$ 53. Inoculationerne, foretagne igaar paa venstre Arm, have slaaet an. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste Saar sammesteds.

$\frac{26}{4}$ 53. 3 Inoculationer til venstre Laar fra L—2.

$\frac{27}{4}$ 52. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de den 22de sammesteds satte.

$\frac{28}{4}$ 53. Alle de i de sidste Dage foretagne Inoculationer have slaaet an. — *Tubercula mucosa* aldeles forsvundne, ligeledes Saaret paa høire Labium majus og Abscessen paa venstre Side. Inoculationen fra Saaret paa Labium har ikke slaaet an.

$\frac{29}{4}$ 53. 5 Inoculat. til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{30}{4}$ 53. Inoculationerne paa venstre Arm fra $\frac{25}{4}$ ere bedækkede med Cruster, hvorunder Pus, hvormed 5 Inoculationer til samme

Arm, og 5 Inoculationer til høire Arm fra Saarene sammesteds, satte den 26de April.

$\frac{1}{2}$ 53. 4 af de sidste Inoculationer paa venstre Arm og 2 af Inoculationerne paa høire Arm have fremkaldt ubetydelige Pustler. 5 Inoculationer til høire Arm fra B—3.

$\frac{2}{3}$ 53. Inoculationerne fra B—3 have fremkaldt smaa Pustler.

$\frac{1}{2}$ 53. 5 Inoculationer til venstre Arm fra A—1.

$\frac{14}{10}$ 53. 5 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{15}{10}$ 53. Inoculationerne fra igaar have slaaet an.

$\frac{17}{10}$ 53. Inoculation med 4 forskellige Slags Pus, modtaget fra Dr. Sperino i Turin.

$\frac{19}{10}$ 53. Inoculationerne med Materien fra Turin have ikke slaaet an. Inoculationerne fra $\frac{14}{10}$ paa venstre Arm have fremkaldt 4 Pustler, paa høire Arm derimod kun 2. — 5 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{20}{10}$ 53. Der ere rumperede Pustler efter Inoculationerne igaar paa venstre Arm. Paa høire Arm synes Inoculationerne at ville abortere.

$\frac{22}{10}$ 53. Rødheden i Halsen næsten borte. 5 Inoculationer paa høire Arm fra U—15.

$\frac{23}{10}$ 53. 5 Inoculationer paa venstre Arm fra de den 14de sammesteds satte.

$\frac{24}{10}$ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm er der udviklet en liden Pustel. Endnu er der lidt Rødhed paa høire Tonsille.

$\frac{1}{10}$ 53. De sidste Inoculationer til høire Laar have ei slaaet an.

$\frac{17}{10}$ 53. Paa Grund af en liden Elevation paa den nederste og indvendige Deel af Labium minus dextrum er hun holdt tilbage i Hospitalet i de sidste 8 Dage, men da denne viser sig uforandret og sandsynligviis intet andet er, end en Rest af Hymen, og da der intet syphilitisk Phænomen længer forefindes, udskrives hun.

Den 6te October indkom hun atter i Hospitalet. Der viser sig nu paa Randen af begge Labia majora og tildeels paa Labia minora mange større og mindre Tubercula mucosa, hvoraf enkelte bedækkede med Epidermis, andre exulcererede, ujevne, knudrede og indtil af en Haselnøds Størrelse. I Halsen sees Tonsillerne hovne og ujevne, samt den paa venstre Side overfladisk ulcereret og belagt med en gulhvid Materie. Ligesaa er Sliimhinden paa Palatum molle noget opsvulmet og rød, samt hist og her belagt med smaa, gule Exsudater.

Hun forklarer, at de nu eksisterende Tubercula mucosa begyndte at vise sig 14 Dage, efterat hun havde forladt Hospitalet, og at de fra den Tid af lidt efter lidt have udviklet sig.

Inoculation til høire Laar fra Tubercula mucosa.

$\frac{3}{10}$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra B—2, Carl Johan Carlsen.

$\frac{9}{10}$ 53. Inoculationerne fra Tubercula mucosa have ikke slaaet an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra B—2, Carl J. Carlsen.

$\frac{11}{10}$ 53. Efter Inoculationerne den 7de er der smaa Pustler, som have begyndt at udvikle sig i de 2 sidste Dage. Efter Inoculationerne den 9de er der kun 1 liden Pustel.

$\frac{17}{10}$ 53. Fra de den 7de satte Inoc. 3 Inoc. til hvert Laar.

¹⁵/₁₀ 53. Tuberklerne og Saarene ved Genitalia begynde at tage af. De sidste Inoculationer ere næsten uden Virkning. 3 Inoculationer til hvert Laar fra C—1, *Martin Larsen*.

¹⁶/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer 1 større Pustel paa høire og 2 mindre paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²¹/₁₀ 53. Efter sidste Inoculationer paa hvert Laar 3 Pustler, der have naaet en større Udvikling, og ere omgivne af en mere intens Areola end de tidligere; fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

²²/₁₀ 53. Pustlerne, der ere udviklede efter Inoculationerne fra igaar, ere allerede omgivne med intens Areola.

²⁴/₁₀ og ²⁵/₁₀ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁹/₁₀ 53. Tubercula mucosa i betydelig Tilbagegang. 2 Inoculationer til høire Arm med Materie fra Stockholm, der er tagen den 24de October.

³¹/₁₀ 53. Efter Inoculationerne paa høire Arm meget smaa Pustler, der kun afgive sparsom Materie for ny Inoculation, der dog forsøges. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

⁷/₁₁ 53. De sidste Inoculationer paa høire Arm abortere. 3 Inoculationer til venstre Arm med Cruster modtagne fra *Auzias Turenne*, de ere efter en artificiel Chanker, der er sat for omtrent 3 Uger siden.

⁹/₁₁ 53. Efter Inoculationerne paa venstre Arm ingen Virkning, efterat de den første Dag syntes at ville slaae godt an. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

⁷/₁₁ 53. 3 Inoc. til venstre Arm fra A—2, *Johan Krum*.

⁸/₁₁ 53. Små Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹¹/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Inoculationerne paa venstre Arm have ikke slaet an. 3 Inoculationer til høire Arm fra I—2, *Martin Ellefsen*.

¹³/₁₁ 53. Tubercula mucosa aftage mere og mere, der ere kun enkelte Rester tilbage ved Randene af Labia majora. Tilfældene i Halsen i Tilbagegang. 3 Inoc. til venstre Arm fra I—2, *Martin Ellefsen*.

¹⁵/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Paa høire Arm brustne Pustler, hvorunder små, endnu ikke dybt gaaende Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁶/₁₁ 53. 3 Inoc. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

¹⁷/₁₁ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Paa venstre Laar er der kun aborterende Pustler.

¹⁸/₁₁ 53. 3 Inoc. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

¹⁹/₁₁ 53. 3 Inoc. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

²⁰/₁₁ 53. 3 Inoc. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²¹/₁₁ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm temmelig store og dybtgaaende Saar, der afsondre en Mængde Materie, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²²/₁₁ 53. 3 Inoc. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

²³/₁₁ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁴/₁₁ 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

²⁵/₁₁ 53. Tubercula mucosa paa Labia majora omtrent paa samme

Punkt som ved sidste Uundersøgelse, og der har siden udviklet sig et lidet Saar ved Randen af høire Labium minus.

3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

²⁴/₁₁ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa, tildeels aborterende Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁷/₁₁ 53. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

²⁹/₁₁ 53. 3 Inocul. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

³⁰/₁₁ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning.

3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

⁷/₁₂ 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

⁷/₁₂ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra C-2, *Anders Hansen*.

⁹/₁₂ 53. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

⁷/₁₂ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

⁹/₁₂ 53. De sidste Inoculationer paa Armene have fremkaldt Pustler,

som ere af temmelig stort Omfang, men indeholde meget lidet Materie, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

¹⁰/₁₂ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

¹¹/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa superficielle Saar af $\frac{1}{2}$ Diameter, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

¹²/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder. Pustlerne paa Laarene og paa venstre Arm ere lidet udviklede.

¹⁴/₁₂ 53. Saaret paa høire Labium minus begynder at tilhele, og Tubercula mucosa paa Labia aftage mere og mere.

¹⁷/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm ingen Virkning, efter de paa venstre Arm Saar af en Linies Diameter, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Pustlerne paa høire Laar ere større.

²⁰/₁₂ 53. Meget smaa Pustler efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Paa venstre Laar saa smaa Pustler, at det er vanskeligt derfra at faae Pus til 3 nye Inoculationer; paa høire Laar store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

²⁵/₁₂ 53. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar aborterende Pustler, paa høire Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁸/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa Laarene smaa Pustler med temmelig intens Areola, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

³¹/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire 3 store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

Saaret paa høire Labium minus er ganske tilhelet og Tubercula mucosa aldeles forsvundne. Venstre Tonsille er opsvulmet, intens rød og besat med nogle gulhvide Pletter.

³/₁ 54. Svulsten og Rødheden i venstre Tonsille endnu tilstede.

3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

⁷/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning.

3 Inoculationer til hver Arm fra U—1, høire Arm, næstsids-
Inoculationer.

$\frac{9}{1}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{8}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa brustne Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{7}{1}$ 54. Små Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{11}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hver Arm fra U—3, der er inoculeret fra h—1.

$\frac{12}{1}$ 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm aborterende Pustler. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning.

$\frac{15}{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra U—3 (Materien kommen fra U—8 og h—1).

$\frac{21}{1}$ 54. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{22}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar aborterende Pustler, paa høire Laar ere de mere udviklede, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{27}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa høire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Ved Genitalia ere de syphilitiske Phenomener forsvundne; i Halsen sees venstre Tonsille opsvulmet og rød.

$\frac{30}{1}$ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra U—3, venstre Arm, næstsids-
Inoculationer; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{7}{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; de sidste Inoculationer paa Armene have ikke slaet an.

$\frac{3}{2}$ 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra U—3, venstre Arm.

$\frac{6}{2}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{9}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{8}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa, men vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{7}{2}$ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa høire Arm; 3 Inoculationer til hver Arm fra M—1, *Oleana Amundsdat*, de sidste Inoculationer paa Laarene.

$\frac{11}{2}$ 54. Store Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{12}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 meget smaa Pustler paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{14}{2}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{16}{2}$ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Armene. 3 Inoculationer til hver Arm fra M—1, sidste Inoc. paa Laarene.

$\frac{18}{2}$ 54. Paa venstre Arm er der kun aborterende Pustler efter sidste Inoculationer; 3 Inoculationer til hver Arm fra M—1, de sidste Inoculationer paa Laarene. Paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar 2 Pustler omgivne af Areola, herfra 3 Inoc. til hvert Laar.

$\frac{21}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene Rødhed, og nogen

Elevation af de Steder, hvor Inoculationerne ere foretagne, men endnu ingen Pusteldannelse; paa Laarene aborterende Pustler.

²⁷/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁸/₂ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Armene. 3 Inoculationer til hver Arm fra de næstsidste hos H—2, *Christian Christensen*.

²⁹/₂ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

⁷/₁ 54. De sidste Inoculationer paa Armene have ikke slaaget an.

²⁷/₂ 54. Der viser sig ei længer noget Spor af den syphilitiske Affection. De artificielle Chankre ere tilhelede, hendes Almeenbefindende er godt, Nutritionen er meget god.

Udskrives helbredet.

Den 4de Mai indkom hun atter. I Genito-crural-Bøiningen saavel paa høire som især paa venstre Side er Huden rødblaa, vædskende. Her sees ogsaa flere ikke synderlig store, men ulcererende Tubercula mucosa. Paa den indvendige Flade af Labium majus sinistrum er der et Tuberculum mucosum, paa Commissura anterior og paa flere Steder paa Labia minora. I Fauces sees paa høire Tansille flere smaa vorteformige Ex-crescenser bedækkede med graat, tyndt Belæg. Paa Gingiva, lige ved forreste Kindtand og Skjæretanden paa høire Side synes at være en Ex-coriation bedækket med lignende Belæg som det, der sees paa høire Tonsille. Hun forklarer, at Affectionen ved Genitalia begyndte for omtrent 3 Uger siden; Smærter i Halsen har hun ikke mærket siden kort efter at hun sidste Gang forlod Hospitalet.

Menstruationen i Orden, sidste Gang for 14 Dage siden.

⁷/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste Inoculationer hos U—3, *Oleane Amundsdatter*, og 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa venstre Arm hos *A. Hansen*.

⁷/₁ 54. Inoculationerne fra igaar synes at ville slaae an.

¹⁰/₁ 54. Inoculationerne paa Laarene fra U—3 slaae ikke an, hvorimod der efter de fra *A. Hansen* er Pustler af 1" Diameter, omgivne af Areola.

¹¹/₁ 54. Små Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹²/₁ 54. Det viser sig idag, at en af Inoculationerne den 8de, der hidrører fra U—4, har slaaget an, herfra 3 Inoculat. til høire Arm.

¹⁴/₁ 54. Små Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁹/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm små, brustne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁷/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds, og 3 Inoculationer til venstre Arm fra *A. Hansen* (Laaret).

¹⁹/₁ 54. Små Pustler efter Inoculationerne af 15de paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁰/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler paa høire Laar, 3 temmelig store Pustler omgivne af Areola paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁷/₅₄ 51. Efter Inoculationerne af ¹⁸/₅₄ paa høire Arm en liden Pustel, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

²⁸/₅₄ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁹/₅₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning, 3 Inoculationer til hver Arm fra Inocul. af ²⁰/₅₄ paa Laarene. Der viser sig paa venstre Labium majus Spor af Tubercula mucosa.

²⁶/₅₄ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁷/₅₄ 54. Aborterende Pustler efter de sidste Inoculat. paa Armene.

²⁹/₅₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene er der Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

³¹/₅₄ 54. Alle syphilitiske Phænomenier saavel ved Genitalia som paa Slimmembranen i Munden ere forsvundne.

¹/₅₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til hver Arm fra *A. Hansen* (Laarene).

⁴/₅₄ 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene; paa høire Arm en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

⁶/₅₄ 54. 3 Inoculat. til venstre Laar fra *Olavus Andreassen*.

⁸/₅₄ 54. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de første hos *O. Andreassen*.

⁹/₅₄ 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra *Andrine Christensdatter*.

¹¹/₅₄ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Laarene.

¹²/₅₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene kun 1 liden Pustel paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

¹⁵/₅₄ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa høire Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste (No. 4) paa Laarene hos *O. Andreassen*.

¹⁶/₅₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra Inoculationerne No. 4 paa Laarene hos *O. Andreassen*.

¹⁷/₅₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra *Olai Bakke*.

¹⁸/₅₄ 54. Inocul. fra *O. Bakke* have fremkaldt meget smaa Pustler.

²⁰/₅₄ 54. Efter Inoculationerne paa Armene af 17de fra *O. Bakke*, smaa, men gennem Huden trængende Saar, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²³/₅₄ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Armene, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁶/₅₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 meget smaa Pustler paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁷/₅₄ 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra Bubonen hos *H. Olsen*. Menstruationen har ikke været tilstede siden hun sidste Gang blev indlagt i Hospitalet.

²⁹/₅₄ 54. Efter Inoculationerne paa Armene af 26de meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

³⁰/₅₄ 54. Ingen Virkning efter Inoculationerne af 27de paa Armene.

⁷/₅₄ 54. Efter Inoculationerne af 29de 2 smaa Pustler paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

⁹/₅₅ 55. De sidste Inoculationer have ikke slaet an.

De syphilitiske Phænomenier have allerede i lang Tid været hæ-

ret hævede. Hendes Almeenbefindende er godt. Ved Undersøgelsen af Underlivet findes Uterus af en knyttet Haands Størrelse mellem Symphysis ossium pubis og Navlen.

Udskrives helbredet.

Syphilisationen blev hos denne Patient paabegyndt den 8de April, da der inoculeredes til Armene fra U—3 og U—4, som dengang havde været syphiliserede i omtrent 5 Maaneder, og hos hvem der ei længer udviklede sig karakteristiske Saar, og fra N—1 og N—2, som dengang havde været syphiliserede den første i 3, den anden i 5 Uger. Det er forøvrigt at bemærke, at hos dem alle havde den inoculerede Materie det samme Udspring, nemlig fra den af N. Henriksen hjembragte engelske Chancker. Efter alle disse Inoculationer udviklede sig karakteristiske, syphilitiske Saar, dog viste det sig, at Virkningen af Materien fra dem, der vare syphiliserede den længste Tid, var langsommere. Det var ikke ved nogen Inoculation muligt at bringe Materien til at slaae an i mere end 4 Led.

Materie, der havde passeret en Patient, der led af constitutionel Syphilis, og derefter overførtes til den her omhandlede Syge, fremkaldte ei nogen stærkere Virkning end den Materie, der kom fra de Syphiliserede.

Hos denne Patient anbragte jeg strax fra Begyndelsen af et større Antal Inoculationer (8), uden at derved fremkaldtes Saar af nogen betydeligere Størrelse. Under den paafølgende Syphilisation anbragte jeg snart et mindre, snart et større Antal, idet Mellemtiden mellem de enkelte Seancer i Begyndelsen var 3 Dage, senere 2 eller 1 Dag. Den hele Behandling varede kun i 2 Maaneder og 10 Dage, i hvilken Tid der anbragtes 100 Inoculationer, hvoraf 29 gave et negativt Resultat; hun havde altsaa kun 71 Chancre.

10 Dage efter Syphilisationens Begyndelse vare Tubercula mucosa ved Genitalia i mærkelig Grad aftagne, men til samme Tid havde der paa det høire Labium majus udviklet sig et rundt Saar med pyogenetisk Membran. 15 Dage efterat Behandlingen var paabegyndt var Roseola og Exsudaterne i Halsen forsvundne. Efter 21 Dages Forløb vare Tilfældene ved Genitalia aldeles hævede. Rødheden i Halsen svandt først efter 6—7 Ugers Forløb.

Denne Syge er den eneste blandt dem, der bleve syphiliserede med den ovennævnte Materie, hos hvem der ei opstod nogen Almeenaffectio, der syntes at staa i Forbindelse med Syphilisationen.

Hun havde ikke været ude længer end nogle Uger, forinden der paany udbrod Tubercula mucosa ved Genitalia, som fremdeles viste sig i ikke ringe Grad ved hendes Indlæggelse i Hospitalet. — Hun blev først inoculeret fra C. J. Carlsen, 2det Led, altsaa 26de Led fra Materiens

Udspring hos *Joh. Krum* (see p. 52), men uagtet denne Materie 2de Gange blev overført fra *C. J. Carlsen*, vilde den dog ei fremkalde saa stærk Virkning, at jeg vilde fortsætte med den, men jeg valgte en anden, nemlig fra C—1, *Martin Larsen*, 15de Led, og 29de Led fra Materiens Udspring hos H—2, *Gunder Larsen*, (see p. 50), den vedligeholdte sig i 13 Led. Virkningen var i første Led svagere end i 2det, i 3die Led vare Pustlerne ei alene udviklede efter 24 Timers Forløb, men de vare ogsaa omgivne med en intens Areola; i 7de Led begyndte Pustlerne igjen at blive smaa, uden at de igjen senere tiltoge i Størrelse.

Den 11te og 13de November indbragtes Materie fra *Martin Ellefsen* (see p. 65), der vedligeholdte sig i 15 Led. Ogsaa efter denne Materie var Virkningen i Begyndelsen mindre stærk; efter de første Inoculationer var der kun smaa og ikke i det Dybe gaaende Ulcerationer, efter 3die Inoculation paa høire Arm derimod vare Saarene store, dybe og afsondrede en Mængde Materie; i 10de Led bleve Pustlerne igjen smaa.

Den 3die December indbragtes Materie fra *Anders Hansen*, 7de Led, kommen fra *M. Ellefsen*, den vedligeholdte sig i 11 Led, medens den hos *A. Hansen* efter den Tid har gaaet gennem 45 Led.

Den 16de Januar indbragtes Materie fra U—3, *Elisabeth Martinsdatter*, 7de Led, altsaa 19de Led fra denne Materies Udspring hos h—1, *Olavus Berntzen*, den vedligeholdte sig i 9 Led. Det viste sig saaledes ogsaa hos denne Patient, at denne Materie besad en større Kraft end dens Udspring lod formode.

Endnu blev Materie fra flere Syphiliserede indbragt, men enten aldeles uden Resultat, eller den slog an kun en enkelt Gang.

Ved Syphilisationens Begyndelse blev hun inoculeret med Materie fra Stockholm, som slog an, men den derfra foretagne Inoculation gav negativt Resultat. Hun har ved denne anden Syphilisation faaet 404 Inocul., hvoraf 89 have givet et negativt Resultat, 315 have altsaa slaaet an.

De syphilitiske Phenomener have under Behandlingen forholdt sig paa følgende Maade: 9 Dage efter Syphilisationens Begyndelse viste der sig en Aftagen af Tubercula mucosa og Saarene ved Genitalia, hvilket vel umulig kan tilskrives Syphilisationen, men har vel ene og alene været en Følge af, at de syge Steder ere holdte rene; det var nemlig let at see, at hun udenfor Hospitalet har været i hoi Grad urenlig. Tubercula mucosa vedbleve efter denne Tid stadig at aftage, men vare ikke aldeles forsvundne førend $2\frac{3}{4}$ Maaned efterat Syphilisationen var paabegyndt, og Tilfældene i Halsen vedligeholdte sig endnu noget længer.

Immuniteten indfandt sig først efter omtrent 5 Maaneders Forløb og den hele Behandling medtog 5 Maaneder og 16 Dage.

Heller ikke dennegang var den opnaaede Helbredelse af Varighed,

hun indkom atter den 4de Mai i Hospitalet med Tubercula mucosa og Halsaffection, dog i en endnu mindre Grad end anden Gang.

Hun blev først inoculeret fra *O. Amundsdaughter*, 31te Led, der havde sin Materie fra *F. Jacobsdatter*, 55de Led. Da Materien toges hos *F. Jacobsdatter*, vare Pustlerne næsten aborterende, de holdt sig endnu kun i 2 Led hos hende, medens Materien hos *O. Amundsdaughter* slog godt an, dog kunde den ikke her holde sig længer end i 31 Led, ganske vist som Følge af, at den var svækket, thi *O. Amundsdaughter* havde ikke forhen været syphiliseret, og havde ikke været behandlet med Mercur. Nu blev Materie fra sidste Led hos hende tagen til *M. Christiansdatter*, kun 1 af de anbragte 6 Inoculationer slog an, og holdt sig gennem 6 Led. Her kan naturligviis ikke gjøres samme Slutning til Materiens aftagende Kraft som ovenfor, da man her maa skrive Alt paa Individualitetens Regning, da denne Syge tvende Gange forhen er syphiliseret. Den Materie, som hos denne Patient forevrigt slog bedst an, var fra *A. Hansen*, 51de Led, altsaa 96de Led fra dens Udspring hos *G. Larsen*, den vedligeholdte sig i 8 Led. Materie fra *O. Andreassen*, der hos denne Patient fremkaldte de meest karakteristiske Pustler og Saar, kunde aldeles ikke bringes til at slaae an hos *M. Christiansdatter*.

Der er i det Hele ved denne tredie Syphilisation anbragt 161 Inoculationer, hvoraf 80 have givet et negativt Resultat, og hun har saaledes kun havt 81 Chankre.

Behandlingen har denne Gang medtaget 2 Maaneder og 1 Dag, og efter 27 Dages Forløb vare allerede de syphilitiske Phænomener ved Genitalia og i Halsen hævede. Behandlingen for samtlige 3 Syphilisationer har udgjort 9 Maaneder og 27 Dage, og hun har i denne Tid havt 467 Chankre.

Det er i Journalen bemærket, at hun er frugtsommelig, det vil saaledes her blive af Interesse at see, hvorvidt det Foster, der bringes til Verden, er syphilitisk eller ikke, Noget, hvorom jeg i den kommende Tid skal meddele Oplysning.

Nittende Observation.

Constitutionel Syphilis, behandlet med Iodkali. Aaret efter Beenaffection, atter Iod og derefter Mercur, hvorefter de syphilitiske Phænomener traadte tilbage, dog kun for en kort Tid, da der udviklede sig Irit. Der forordnedes hende Decoctum Sarsaparillæ, hvorefter hun igjen kom sig. Atter Udvikling af forskjellige syphilitiske Phænomener med Paralyse i de nedre Extremiteter, — Mercur til Salivation, Bedring. Nyt Udbrud især af en serpiginøs Syphilide, Syphilisation, Helbredelse.

Madame —, 30 Aar gammel, indkom den 20de October 1853 i Hospitalet. I Panden sees en rød, glindsende Arflade af en triangulær

Form og af en Haandflades Størrelse. Dens bredeste Deel vender opad mod Haargrændsen, og Spidsen strækker sig over Glabella ned over den øverste Deel af Næsen. Farven er intens rød, og den bedækkende Hud er tynd og glindsende, med Undtagelse af nogle enkelte Steder, hvor den er tykkere og hvidere, og ligner mere den almindelige Arsubstans efter en forudgaaet dybere Ulcerationsproces. I Omkredsen af den røde Hudflade sees hist og her, dels isolerede, dels sammenhobede Pustler, eller de efter disse dannede gule Skorper. Paa høire Mamma og ved Angulus inferior scapulae paa høire Side, sees paa en noget rød Hudflade af 1 Tommes Diameter nogle enkeltstaaende Pustler, og i begge Axillæ begyndende Abscesser.

Efter en af hendes Læge meddeelt Sygehistorie kan anføres Følgende om hendes foregaaende Tilstand:

For 5—6 Aar siden havde hun et Saar paa den udvendige Side af venstre Laar, af en Solvspecies Størrelse og med alle Charakterer for et syphilitisk Saar. Det var ei muligt at erholde nogen Meddelelse om forudgangne primære Tilfælde, men han satte denne Syges Tilstand i Forbindelse med den Omstændighed, at han havde behandlet hendes Mand for en secundær syphilitisk Affection kort efterat han var bleven forlovet.

Madame — blev for denne førstomtalte Affection behandlet med Iodkali, hvorved Saaret i kort Tid aldeles tilhelede. Aaret efter fik hun Exostoser paa Skinnebenene og paa den ene Haands Ossa metacarpi; i Forbindelse med Dolores osteocopi med natlig Exacerbation. Der forskreves hende igjen Iodkali og derefter Protoioduretum hydrargyri, hvorved Tilfældene atter svandt. Det varede dog ikke længe, førend der igjen viste sig en Exostose over venstre Øie med Dolores osteocopi, amblyopisk Tilstand i Øiet og stærk Udvidning af Pupillen, der var vinklet og havde Exsudater paa Randen. Der anordnedes hende nu Cura Dzondi med Decoctum sarsaparillæ, hvorefter ogsaa disse Phænomener svandt. I omtrent et Aar fra denne Tid af viste der sig ingen nye Tilfælde, men fra nu af begyndte hun at klage over rheumatiske Smerter hist og her i Ledene, især i Knæerne, natlige Smerter udviklede sig atter, og senere en Pustel i Panden nær Haargrændsen, denne aabnede sig snart og dannede et Saar. Hun var tillige i den senere Tid bleven meget emacieret, sløvet og tilsidst paralytisk i Underextremiteterne. Der blev et Par Gange givet hende Liqvor Bellosti til Salivation, hvorefter Smerterne i Ledene tilligemed Saaret i Panden forsvandt; hendes Udseende blev bedre, Sløvheden tabte sig, men Lamheden vedblev. Ved Brug af Strychnin og inciterende Indgnidninger kom hun sig dog lidt efter lidt, saaledes at hun kunde gaar, men Gangen er vedbleven at være vaklende. Derefter brugte hun i omtrent et halvt Aar Tran, hvorved hendes Udseende vandt meget; men i Løbet af nærværende Høst er Panden atter indtagen af Ulcerationer, som i Løbet af en Maanedes Tid have naaet deres nærværende Udvikling.

^{20/10} 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra B—1, A. Berg.

^{24/10} 53. Der er udviklet 3 smaa Pustler paa venstre og 2 paa høire Arm med svag Areola, derfra 3 Inoculationer til hver Arm.

^{25/10} 53. Efter Inoculationerne igaar 3 smaa Pustler med Areola paa høire Arm, paa venstre Arm derimod er der neppe Spor af Reaction.

^{27/10} 53. Pustlerne paa venstre Arm have udviklet sig noget mere;

3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Der indtraadte nu et stærkt Anfald af Cholerine, under hvilket Inoculationssaarene udviklede sig langsomt.

^{21/10} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra A—2; Joh. Krum.

^{1/11} 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene kun smaa Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hver Arm.

^{2/11} 53. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 smaa Pustler paa hoire, 3 paa venstre Arm, fra disse 3 Inoculationer til hver Arm.

^{3/11} 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

^{4/11} 53. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds, der nu ere mere udviklede og have en stærkere Areola end de sidste. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

^{11/11} 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene meget store Pustler, omgivne af Areola, større end efter nogen af de foregaaende Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ligeledes større Pustler end forhen, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

^{14/11} 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds; paa hoire Arm ere Pustlerne brustne.

^{15/11} 53. Hun føler nogen Smerte i Panden og der viser sig hist og her nogen Secretion paa den glatte, røde Flade.

^{18/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hoire Arm fra de sidste paa disse forskellige Steder.

Paa venstre Arm ere Pustlerne endnu for smaa til ny Inoculation.

^{21/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 3 Inoculationer til venstre Arm fra Pustlerne af ^{14/11}. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm ere Pustlerne meget smaa, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

^{23/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. De sidste Inoculationer paa hoire Arm have fremkaldt 2 større Pustler, herfra 3 Inocul. til samme Arm.

^{27/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm er der nedfaldne Pustler, hvori ingen Materie; 3 Inoculationer til denne Arm fra de sidste paa venstre Laar. Efter sidste Inoculationer paa hoire Arm meget smaa Saar, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Medens der efter alle Inoculationer paa Laarene er meget store, dybe og smertende Saar, ere alle Inoculationssaar, med Undtagelse af et Par smaa, tilhelede paa venstre Arm.

^{30/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse forskellige Steder. De sidste Pustler paa hoire Arm ere meget store.

^{2/12} 53. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene ere Pustlerne mindre end tidligere, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm brustne Pustler, hvorefter superficielle Saar af 1^{'''} Diameter; 3 Inocul. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

⁶/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder.

⁷/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer saavel paa Laarene som paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm.

¹⁰/₁₂ 53. Der viser sig et Par nye Pustler i Panden.

¹²/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder. Pustlerne paa venstre Arm ere meget smaa, og mindre end de paa hoire Arm.

¹⁵/₁₂ 53. Efter Inoculationerne paa Laarene mindre udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Paa hoire Arm vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; derimod synes Pustlerne paa venstre Arm at abortere.

¹⁸/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun en liden Pustel paa hoire Laar, derimod 3 større paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene er der kun paa hoire Arm en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Paa venstre Arm Inoculation fra et af de tidligere derværende Saar, hvoraf der kun findes 3, og 3 Inoculationer fra h—1, *O. Berntzen*, der tidligere er inoculeret fra denne Patient.

²¹/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste samstedts. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm med Materie, der hidrører fra A—2, 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter sidste Inoculationer paa denne Arm med Materie fra h—1 meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. De sidste Inoculationer paa hoire Arm have aborteret.

²⁴/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste samstedts. Efter sidste Inoculationer til venstre Arm med Materie fra h—1 saa smaa Pustler, at der ingen Materie er at erholde for ny Inoculation.

²⁷/₁₂ 53. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar et Par meget smaa Pustler, paa hoire meget større, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter sidste Inoculationer paa venstre Arm et Par smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, og 3 Inoculationer til hoire Arm fra U—8, *Olava Balzersdatter*. Alle Ar efter de paa denne Arm forhen værende Saar ere ubetydelige.

³⁰/₁₂ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder. De sidste Pustler paa venstre Arm ere meget smaa.

³/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm er der kun en liden Pustel, paa hoire Arm er der 3 smaa nedfaldne Pustler.

Hun er nu istand til at sidde oppe længe ad Gangen, hun føler sig lettere og friskere end i lang Tid. Saarene i Panden ere uforandrede.

⁶/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hoire Arm fra de sidste paa disse Steder. Efter sidste Inoculationer til venstre Arm ingen Virkning.

⁹/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hoire Arm fra de sidste paa disse Steder.

¹²/₁ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hoire Arm

fra de sidste paa disse Steder. 3 Inoculationer til venstre Arm fra U—3, *E. Martinsdatter* sidste Inoculationer paa Laarene.

$1\frac{1}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm kun 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$1\frac{1}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, 3 Inoculationer til dette Laar fra Pustlerne af $\frac{8}{1}$, paa høire Laar 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa, paa venstre Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$2\frac{1}{4}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse forskjellige Steder.

$2\frac{1}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene og paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert af disse forskjellige Steder. Efter sidste Inocul. paa høire Arm ingen Virkning.

$2\frac{1}{4}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$2\frac{1}{4}$ 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra U—3, høire Arm.

$2\frac{1}{4}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning.

$\frac{1}{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

$\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm aborterende Pustler. 3 Inoculationer til hver Arm fra B—2, *Andreas Johannesen*; 3 Inoculationer til venstre Laar fra *G. Christiansen*.

$\frac{1}{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$1\frac{1}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar aborterende Pustler, paa venstre Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm aborterende Pustler, 3 Inoculationer til denne Arm fra I—2, *Birthe Sophie Andersdatter*; paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.

$1\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. 3 Inoculationer til høire Laar fra *Oleana Amundsdaughter*. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, paa høire Arm større, nedfaldne Pustler, hvorfra rigelig Secretion, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$1\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa høire smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$1\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar store Pustler med intens Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; efter sidste Inoculationer paa Armene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²²/₅₄. 3 Inoculationer til høire Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

Exanthemet i Panden begynder at aftage, der viser sig i den røde Flade flere Pletter af normal Hudfarve.

²³/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar store Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. Efter sidste Inoculat. paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoc. til hver Arm.

²⁴/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar store Pustler, omgivne af intens Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds.

²⁵/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁶/₅₄. 3 Inoculationer til høire Laar fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa høire Arm aborterende Pustler. 3 Inoculationer til venstre Laar fra sidste Inoculationer hos *C. Christiansen*, H—2; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste hos *A. Berg*.

²⁷/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa Laarene større Pustler; paa paa venstre Arm meget smaa, paa høire Arm noget større Pustler; 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse forskellige Steder.

²⁸/₅₄. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm 1, paa høire Arm 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁹/₅₄. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

³⁰/₅₄. Hendes Almeenbefindende er godt, Nutritionen er tiltagen, Gangen er taalelig i Modsætning til hvad den var ved hendes Indlæggelse i Hospitalet, da hun ei kunde gaae over Gulvet uden at falde i sine egne Been. I de sidste Dage hun opholdt sig i sit Hjem maatte hun ligge tilsengs.

³¹/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa Laarene temmelig store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm ingen Virkning, paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

³²/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar 2, paa venstre Laar 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de første paa venstre Arm hos *Morten Pedersen*, E—3.

³³/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm, paa høire Arm ingen Virkning. 3 Inoculationer til høire Arm fra *M. Pedersen*, de første Inoculationer paa høire Laar.

³⁴/₅₄. I den sidste Uge er der atter i Panden fremkommet Pustler paa forskellige Steder, især i Peripherien af den tidligere Eruption.

³⁵/₅₄. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

²¹/₄ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa hoire Arm aborterende Pustler; paa venstre Arm kun 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; 3 Inoculationer til hoire Arm fra sidste Inoculationer paa hoire Laar hos *A. Berg*.

⁷/₄ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa hoire Arm noget større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

⁹/₄ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa hoire Arm kun 1 meget liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Arm 3 noget større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²¹/₄ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Der er især paa hoire Laar mørk kobberfarvet Areola om Pustlerne; paa Armene ingen Virkning efter sidste Inoculationer, 3 Inoculationer til hver Arm fra E-3, *Morten Pedersen*.

¹²/₄ og ¹³/₄ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

¹⁷/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler paa venstre, 3 større Pustler paa hoire Laar, herfra 3 Inoculationer til samme Laar, 3 Inoculationer til venstre Laar fra A-4, *Mikael Syvertsen*; 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

²¹/₄ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

²⁴/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Laar smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar, efter sidste Inoculationer paa venstre Laar større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar; paa hoire Arm ingen Virkning, paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

²⁷/₄ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. (Ved en Feiltagelse er ved Inoculationerne af begge disse Laar Lancetten ei for hver Gang aftrøret, saaledes at Materien paa begge Laar er bleven sammenblandet.) Paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; 3 Inoculationer til hoire Arm fra I-6, *Emilie Marie Pedersdatter*, der for nogle Dage siden er inoculeret med positivt Resultat fra et nylig opstaaet Saar ved Commissura posterior labiorum.

³⁰/₄ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa hoire Arm aborterende Pustler, paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

⁷/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler paa venstre Laar, 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa hoire Laar; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

⁹/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

²¹/₄ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$17/5$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; paa venstre Arm aborterende Pustler.

$18/5$ 54. Flere af de senere Inoculationer danne større Saar, der smerte og holde sig længe aabne.

$19/5$ og $18/5$ 54. 3 Inoc. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$20/5$ 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra *M. R. Christiansdatter*.
 $21/5$, $24/5$, $27/5$, $30/5$ og $3/5$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$23/5$, $26/5$, $29/5$, $1/6$ og $4/6$ 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$28/5$ 54. 3 Inoculat. til venstre Arm fra *A. Hansen* (Laaret).

$31/5$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm kun en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$3/6$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$9/6$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til venstre Arm fra *O. Andreasen*, Nr. 848.

$9/6$ 54. Efter Inoculationerne igaar paa venstre Arm er der allerede begyndende Pusteldannelse med Areola; efter Inoculationerne af $3/6$ til venstre Arm 2 meget smaa Pustler, herfra 2 Inoc. til samme Arm.

$7/6$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$8/6$ 54. 5 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de den 5te der anbragte.

$7/6$ 54. Efter Inoculationerne den 6te paa venstre Arm 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$10/6$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$11/6$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til hver Arm fra de den 8de der anbragte.

$12/6$ 54. Efter Inoculat. paa venstre Arm af 9de ingen Virkning.

$13/6$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 2 Inoculationer til samme Arm.

$14/6$ 54. 5 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Større Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

$16/6$ 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa høire Arm; 3 Inoculationer til høire Arm fra Inoculationerne Nr. 4 paa Laarene hos *O. Andreasen*.

$17/6$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Meget smaa Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til hver Arm fra *O. Bakke*.

$19/6$ 54. Efter Inoculationerne af 16de paa høire Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$20/6$ 54. Efter sidste Inoculationer næsten ingen Virkning paa venstre, smaa Pustler paa høire Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Efter Inoculationerne af 17de paa Armene fra *O. Bakke* temme-

llig store Pustler, herfra 5 Inoculationer til hver Arm. Efter Inoculationerne paa venstre Arm med den ældre Materie meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

^{27/4} 54. Ret vel udviklede Pustler, og noget i det Dybe gaaende Saar efter Inoculationerne paa høire Arm af 19de, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

^{28/4} 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 5 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds, hidrørende fra *O. Bakke*; 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds af den ældre Inoculationsrække.

^{29/4} 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 22de paa høire Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

^{30/4} 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, omgivne af en brunnligred Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; efter Inoculationerne til venstre Arm fra den ældre Inoculationsrække kun 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; efter Materien paa begge Arme fra *O. Bakke* større Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

^{31/4} 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra Bubonen hos *H. Olsen*.

^{32/4} 54. Efter Inoculationerne af 25de paa høire Arm smaa, noget i Dybden trængende Saar, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

Det forekommer hende igjen i den sidste Tid at Benene ere mindre stærke, og Appetiten er mindre god.

D. Tinct. rhei vinosa c. Liqy. anodyno.

^{33/4} 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Ingen Virkning efter Inoculationerne af 26de paa venstre Arm med den ældre Materie, derimod smaa Pustler paa begge Arme, og noget i det Dybe gaaende Saar efter Materien fra *O. Bakke*, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

^{34/4} 54. Efter Inoculationerne af 27de paa Armene ingen Virkning, ^{35/4} 54. Meget smaa Pustler efter Inoculationerne af 28de paa høire Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

^{36/4} 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene; smaa Pustler efter Inoculationerne paa Armene af 29de, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

^{37/4} 54. Aborterende Pustler efter Inoculat. paa høire Arm af 1ste.

^{38/4} 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Arm; et Par meget smaa Pustler paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

Hun føler sig nu kraftigere i Benene, men klager over at Læggene ere noget opsvulmede om Aftenen. Menstruationen har fremdeles ikke viist sig.

D. Hirudines Nro VIII ad Genitalia.

^{39/4} 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm kun en liden Pustel, indeholdende aldeles klart Fluidum, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

^{40/4} 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa høire Arm. Saarfladerne i Panden ere tilhelede, kun Randene vise sig endnu

af en rødlig-bruun Farve, men have i den senere Tid ikke serpiginoست udvidet sig. Almeenbefindendet er godt; som oftere bemærket ere Kræfterne under hendes Ophold i Hospitalet tiltagne. Appetiten, der i nogen Tid var mindre god, er igjen tiltagen. Hun klager ikke over andet end Svulst i de nedre Extremiteter om Aftenen.

Udskrives.

Madame — er først inoculeret fra *A. Berg*, 2det Led, Materien var altsaa 16de Led fra sit Udspring hos *G. Larsen* (see p. 50). Denne Materie vedligeholdte sig i 18 Led, og hos *A. Berg* i 17 Led. Virkningen efter de første Inoculationer var svag, Pustlerne vare smaa, først i 6te Led bleve Pustlerne større og Areola fik en mere intens Rødhed; i 7de Led bleve Pustlerne endnu større, men allerede i 10de Led bleve de igjen smaa, dog aftog de ikke stadigt, da de igjen i 12te Led bleve meget store, og ligeledes i 17de Led.

Den 11te Dag efter Syphilisationens Begyndelse inoculeredes fra *A—2*, *Johan Krum*, til begge Laar, hvor Udviklingen ligesom paa Armene var svagere i de første Led, først i 4de Led bleve Pustlerne større, og ved 8de Led er det bemærket, at alle Inoculationssaar paa Laarene ere store og dybe, i Modsætning til de paa Armene, der næsten alle ere tilhelede. I 10de Led begyndte Pustlerne paa Laarene at blive mindre, og i 15de Led begyndte enkelte Pustler at abortere, dog holdt Materien sig i 32 Led, idet Pustlerne vedvarende vare smaa. Da hun 3 Maaneder senere blev inoculeret med Materie fra samme Udspring, der havde passeret U—3 i 17 Led, slog den kun an i 2 Led.

Da Materien fra *A. Berg* fremkaldte aborterende Pustler paa venstre Arm, inoculeredes til denne Arm fra 8de Led paa venstre Laar. Den aborterede allerede i 6te Led, hvorfor ny Inoculation foretoges fra 1ste Led paa Armene efter samme Materie, og denne holdt sig nu igjen i 5 Led, men Virkningen af denne Materie paa Armene var aldrig stærk, Pustlerne vare bestandig meget smaa.

Den 18de December, altsaa 2 Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse, indbragtes Materie fra *O. Berntzen*, der var inoculeret fra Madame —, 10de Led paa Laarene. Materien havde hos *O. Berntzen* gaaet gennem 6 Led, og da den nu igjen bragtes tilbage, slog den kun an i 1 Led. 9 Dage senere blev hun inoculeret fra U—8, *Olava Balzersdatter*, der kort forud var inoculeret fra *O. Berntzen*, det var altsaa igjen den Materie, der var kommen fra Madame — selv, denne slog dog an i 8 Led. Dog vare Pustlerne den hele Tid smaa. Hun blev endnu engang inoculeret med den samme Materie, der var overført til *E. Martinsdatter*,

hos hvem den havde fremkaldt store Pustler og Saar, den slog an i 5 Led, og det er bemærket, at Pustlerne i 3die Led vare store.

Da hun var syphiliseret i henved 4 Maaneder, blev hun inoculeret fra Pustlerne af 4de Led hos *Oleana Amundsdatter*, der havde sin Materie fra U—1, 57de Led. Hos *O. Amundsdatter* fremkaldte denne hos U—1 aborterende Materie store Saar. Hos Madame — vare Pustlerne i 1ste Led smaa, i 2det og flere af de følgende Led derimod vare de store og omgivne af instens Areola; i 13de Led bleve Pustlerne smaa og vedbleve nu at gjøre liden Virkning indtil Rækken fra 25de til 30te Led, da det er bemærket, at flere Saar vare store, smertelige og holdt sig længe aabne; i 45de Led aborterede Pustlerne. Denne Materie vedligeholdte sig altsaa her meget længer, uagtet denne Patient i saa lang Tid var syphiliseret. Hos *O. Amundsdatter*, der, idet hun toges under Behandling blev inoculeret med denne Materie, holdt den sig ikke længer end i 32 Led.

Det kunde antages muligt, at enhver Materie paa denne Tid vilde have kunnet holde sig ligesaa længe, men at dette ei forholder sig saa, kan sees deraf, at Materie, overført fra *C. Christiansen* og stammende fra *O. Berntzen*, blev inoculeret den 6te Marts, men denne holdt sig kun i 13 Led, idet den i de 4 første Led frembragte store Pustler. Men paa den anden Side fremgaaer af denne Inoculationsrække endnu et andet Forhold. Der blev hos flere Syge inoculeret fra *C. Christiansen*, men ikke hos nogen af dem holdt Materien sig saa længe som hos denne Patient. Det er ei alene Materiens Styrke, hvorpaa det kommer an, heller ikke alene denne i Forbindelse med Syphilisationens Grad, det er ogsaa Individualiteten.

Syv Maaneder efterat Syphilisationen var paabegyndt blev hun inoculeret fra *M. R. Christiansdatter*, denne Materie, som man maatte antage meget svag, og som ogsaa viste sig som saadan, f. Ex. hos *O. Amundsdatter*, slog an hos denne Syge i 8 Led, og i endnu flere Led hos *G. Syversdatter*. Endnu fra tvende Andre slog Materien paa dette sildige Stadium af Syphilisationen ret godt an, nemlig fra *O. Andreassen* og fra *O. Bakke*. Fra den Førstnævnte slog Materien an i 7 Led, medens den samme Materie hos flere Syge, navnlig *A. Hansen*, *M. R. Christiansdatter* og *O. Amundsdatter* enten aldeles ikke vilde slaae an, eller den fremkaldte kun en enkelt liden Pustel, men ogsaa for denne Materie saaes en enkelt af de andre Syphiliserede at have havt Modtagelighed. — Materien fra *O. Bakke* har slaaget an i 7 Led, altsaa ogsaa i flere Led end hos nogen af de Øvrige, til hvem den er inoculeret.

Det sees heraf, at denne Syge har været i en ualmindelig høi Grad modtagelig for næsten enhver syphilitisk Materie. Det er vel ogsaa derfor, at Immuniteten først sildig er indtraadt, og at det for at fremkalde denne har været nødvendigt at anbringe en saa stor Mængde Inoculationer, hun

har nemlig i det Hele faaet 985, hvoraf 129 ei have slaet an, og hun har saaledes havt 856 Chankre.

Virkningen paa de syphilitiske Phænomener har været meget langsom. Et Par Maaneder efterat Syphilisationen var begyndt, udbrød der endog nye Pustler i Panden. En bestemt og mere iøjnefaldende Virkning havde Behandlingen paa hendes Almeenbefindende; thi omtrent til den nysnævnte Tid formaaede hun at sidde længe oppe ad Gangen, og følte sig friskere og lettere i Legemet end i lang Tid. Først 4 Maaneder efterat hun var tagen i Behandling begyndte Exanthemet i Panden at aftage, i den røde Flade viste sig flere Pletter af normal Hudfarve. Dog var denne Bedring endnu ikke aldeles uafbrudt, en Maaned senere viste der sig nyt Udbrud af Pustler, især i Peripherien af den tidligere eksisterende Saarflade. Disse tilhelede dog igjen efterhaanden, og Randene tabte efterhaanden meget af den intense røde Farve, som de tidligere havde havt, dog var der endnu, da hun efter 8 Maaneder og 18 Dages Behandling igjen udskreves af Hospitalet, en brunlig-rød Farve i de buede Rande. Almeenbefindendet var godt, Appetiten var god, hun kunde gaae ret godt og hun var bleven fyldigere. — Arrene efter de artificielle Saar vare ikke store. Ogsaa hos denne havde Areola om de artificielle Chankre hyppig en stærk brunlig-rød Farve.

Under den alvorlige Cholerine, hvoraf hun i Begyndelsen af Behandlingen led, syntes Udviklingen af Chankrene at standse.

Tyvende Observation.

Constitutionel Syphilis, flere Mercurialeure, Iodkali, Helbredelse. — Recidiv, Iodkali i meget store Doser og vedholdende benyttet, Aurum muriaticum natronatum, Priessnitzke Bade; hendes Tilstand forværres bestandig, Syphilisation, Helbredelse.

Pigen *Gunild Marie Syversdatter*, 30 Aar gammel, indkom i Hospitalet den 8de October 1852. Den nederste Deel af Næsen, fra Randen af Næsebenene, er betydelig opsvulmet og bedækket med en utallig Mængde smaa runde Cruster, som umiddelbart stode til hverandre, saaledes at intet Punkt af Huden er frit. Paa de enkelte Punkter, hvor Crusterne ere faldne af, sees den underliggende Hud meget rød. I Omfanget af denne crustose Flade sees Huden temmelig jævnt opsvulmet, tilligemed nogle isolerede Tuberkler, der rage op over Hudfladen, ere af en Orts Størrelse, og bedækkede med hvide Skjæl. Paa Overgangen fra høire Næsevinge til Kindet sees et cirkelrundt Saar, af omtrent en Sølvorts Størrelse, med skarpt afskaarne Rande, med fordybet, ujevn Bund og skidenfarvet, gulgrønt Secret; den omgivende Hud i $\frac{1}{2}$ Tommes Udstræk-

ning er kobberrod, fortykket, lidt knudet og bedækket med Cruster, der dels have en rund, dels en uregelmæssig Form.

Den Deel af Næsens Slimhinde, der ligger Næseåbningerne nærmest, er dels excorieret, dels belagt med et gulgrønt Secret, den øvrige Deel af Slimhinden er livlig rød, opsvulmet, og afsondrer en ganske tynd, vandagtig Mucus.

Paa begge Forarme og paa venstre Læg er der en Mængde store, runde, dybe Saar med afskaarne Rande og rigeligt Secret.

Hun er behandlet her i Hospitalet fra 13de Juni 1851 til 15de Juli 1852. De Tilfælde, der dengang forekom hos hende vare: store, ulcererede Tubercula mucosa, et papulo-tuberculøst Exanthem udbredt over det hele Legeme, og Halsaffection i Forbindelse med en anæmisk Tilstand. — Hun blev behandlet med Sublimat, Iodkali, Inunctiones unguenti protochloreti mercurii, og Liqvor Bellosti.

¹⁷/₁₀ 52. D. Solutio Kali hydroiodici (3ii—3viij), en Spiseskee 3 Gange daglig.

²⁰/₁₀ 52. Flere af de store, runde Saar paa Armene ere allerede tilhelede.

⁹/₁₁ 52. Saaret paa Næsen næsten tilhelet, og Svulsten i Aftagende, derimod viser sig i Omkredsen af den tidligere Svulst et papulo-tuberculøst Exanthem.

¹⁰/₁₁ 52. Tilstanden uforandret, tager Mixturen 4 Gange daglig.

¹³/₁₁ 52. Hun tager Mixturen hver 3die Time.

¹⁵/₁₁ 52. Tuberklerne om Næsen begynde at svinde.

¹⁷/₁₁ 52. Hun tager Mixturen hver 2den Time.

¹⁷/₁₁ 52. Hun tager 2 Spiseskeer hver 3die Time af Mixturen.

¹⁶/₁₁ 53. Tilstanden i den senere Tid uforandret, der er hist og her papulo-tuberculose Elevationer, tildeels bedækkede med Skjæl, dog i ringere Grad end da hun begyndte med Anvendelsen af Iodkaliet.

Hun tager fra nu af kun 1 Spiseske hver 3die Time af Mixturen.

²¹/₁₁ 53. Da Tilstanden er aldeles uforandret gaaer hun tilbage til 1 Spiseskee 3 Gange daglig.

⁷/₁₂ 53. Der viser sig endnu paa Overlæben, Næsen og i Panden et papuløst Exanthem.

Seponat Kali hydroiodicum.

D. Aurum muriaticum natronatum.

²⁹/₁₂ 53. Tandkjødet er opsvulmet, hun ophører med Pillerne.

¹⁷/₁₂ 53. Exanthemet uforandret, begynder igjen med Aurum muriaticum natronatum.

³⁰/₁₂ 53. Det tidligere eksisterende Exanthem saavel paa Armene som paa Benene er i den sidste Tid brudt ud i sin fulde Styrke.

¹⁰/₁ 53. Saarene paa Extremiteterne, især paa de nedre tiltage i Størrelse.

D. Priessnitzke Bade.

¹⁹/₁ 53. Hun klager over Smerter i høire Been, hvorfor hun ophører med Vandkuren.

De store Saar paa høire Læg og Arm ere under Anvendelsen af Hydrotherapien tilhelede, men der findes dog endnu paa disse Steder en Mængde større og mindre Tuberkler, paa Spidsen bedækkede med Cruster.

Tuberkeludviklingen er dog stærkest i Ansigtet, hvor Næsen, Kinderne og Overlæben i høj Grad ere indtagne deraf. Disse samme Partier ere tillige hypertrophiske, og paa Alæ nasi er der udviklet phagedæniske Saar, hvorved en Deel af Substanten allerede er tabt.

2 Inoculationer til hver Arm fra U—1, *F. Jakobsdatter*, første Saar paa venstre Laar.

¹⁴/₅ 53. De sidste Inoculationer have paa begge Arme fremkaldt Pustler med Areola.

¹⁵/₅ 53. 2 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds, og 2 Inoculationer til hvert Laar fra U—1.

²⁰/₅ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁷/₅ 53. De sidste Inoculationer paa Armene ere ikke af meget over 1" i Diameter, men de gaae i Dybden og have skarpt afskaarne Rande; herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

²⁴/₅ 53. Efter de sidste Inoculationer paa Armene store Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Sidste Inoculationer paa Laarene have ikke slaaet an, 3 Inoculationer til hvert Laar fra de første Inoculationer sammesteds.

²⁵/₅ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

²⁸/₅ 53. De den 24de paa Armene satte Inoculationer have ikke fremkaldt nogen betydelig Virkning; 3 Inoculationer til hver Arm fra Inoculationerne paa Laarene fra den 24de.

²⁹/₅ 53. Inoculationerne paa Armene fra 24de have nu fremkaldt større Pustler. Inoculationerne paa Laarene fra 26de have nu ligeledes fremkaldt Pustler. Efter Inoculationerne fra igaar endnu liden Virkning.

³⁰/₅ 53. Endnu liden Virkning efter de den 28de paa Armene satte Inoculationer. — 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

³¹/₅ 53. Saavel Tuberklerne som Saarene i Ansigtet synes at aftage.

⁷/₅ og ⁹/₅ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

⁹/₅ 53. Efter de sidste Inoculationer store Pustler, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

¹¹/₅ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

¹²/₅ 53. Pustlerne blive hos denne Patient staaende meget længe, 6 Dage og længer, og opnaa en Størrelse af 4—5" i Diameter. Efter de sidste Inoculationer Udvikling af store Pustler.

¹⁴/₅ og ¹⁵/₅ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

¹⁹/₅ 53. Tuberklerne i Ansigtet synes at aftage mere og mere i Størrelse. Hun klager over Smerter efter Inoculationerne paa Laarene, der er Mangel paa Sovn og Appetit.

²⁰/₅ 53. Efter sidste Inoculationer meget smaa Pustler paa venstre Laar, store Pustler paa høire, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Saaret paa høire Alæ nasi er nu tilhelet.

²²/₅ 53. Endnu liden Virkning efter de sidste Inoculationer. Atter 3 Inoculationer til hvert Laar fra de samme som de, hvorfra de sidste Inoculationer toges.

$27/10$ 53. Saarene paa den hoire Læg ere tiltagne i Størrelse. Flere af de enkelte Saar ere løbne sammen.

$29/10$ og $30/10$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$29/10$ 53. Saaret paa venstre Ala nasi er nu fuldkommen tilhelet.

$1/11$, $4/11$ og $7/11$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$10/11$ 53. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$13/11$ 53. Efter sidste Inoculationer 1 Pustel paa hoire og 2 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$14/11$ 53. Saarene paa Læggene udfyldes mere og mere og ere rene.

$16/11$, $19/11$, $22/11$, $25/11$ og $28/11$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$1/12$ 53. Pustlerne efter Inoculationerne paa Laarene aftage i Størrelse, fra disse 3 Inoculationer til hvert Laar.

$7/12$ 53. Saarene paa hoire Arm aftage bestandig mere og mere.

$4/12$, $7/12$ og $10/12$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$17/12$ 53. Saarene paa hoire Læg ere næsten aldeles udfyldte. Pustlerne efter sidste Inoculationer mindre, herfra 3 Inoc. til hvert Laar.

$16/12$, $19/12$, $22/12$, $25/12$, $28/12$, $1/1$, $4/1$, $7/1$ og $10/1$ 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$13/1$ 53. Store og fyldte Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$16/1$ 53. Efter sidste Inoculationer ingen Virkning paa venstre Laar, 2 meget smaa Pustler paa hoire Laar, herfra 3 Inocul. til hvert Laar.

$19/1$ 53. Efter sidste Inoculationer 1 større og 2 mindre Pustler paa hvert Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$22/1$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$25/1$ 53. Efter sidste Inoculationer 2 Pustler paa hoire, 3 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$28/1$ 53. Efter sidste Inoculationer smaa Pustler paa venstre, store paa hoire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$31/1$ 53. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$2/2$ 54. Efter sidste Inoculationer smaa Pustler især paa hoire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$4/2$ 54. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa hoire Laar.

$7/2$ 54. Smaa Pustler efter sidste Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$12/2$ og $15/2$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. De sidste Pustler paa venstre Laar ere næsten lige saa store som i den første Tid af Syphilisationen, men ikke omgivne af nogen stærk Areola.

$18/2$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$21/2$ 54. Efter sidste Inoculationer er der 1 Pustel paa hoire, 3 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$24/2$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$27\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer kun en større Pustel paa hvert Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$30\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer 2 vel udviklede Pustler paa hoire, 3 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$3\frac{1}{2}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$6\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$8\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer store og vel udviklede Pustler paa venstre Laar, mindre, men vel udviklede Pustler paa hoire Laar. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$11\frac{1}{2}$ og $14\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$17\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer mindre Pustler paa hoire, større paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$20\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa hoire Laar større, paa venstre Laar lidet udviklede Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$24\frac{1}{2}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$27\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$3\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$6\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$9\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer karakteristiske Pustler paa begge Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$12\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$15\frac{1}{2}$, $18\frac{1}{2}$ og $22\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

Der er i den sidste Tid fremkommet 3 smaa Saar paa den nederste Deel af hoire Læg, som udvide sig lidt efter lidt.

$26\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til hver Arm fra M. Pedersen (første Inoculationer paa hoire Laar).

$29\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa hoire Laar 3 store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$1\frac{1}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene nogenlunde vel udviklede Pustler med svag Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsiste sammesteds.

$3\frac{1}{4}$ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa venstre Laar ingen Virkning, paa hoire Laar 3 vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$7\frac{1}{4}$ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa Laarene er der især paa venstre Laar store karakteristiske Pustler.

$11\frac{1}{4}$ 54. Efterat de nederste Saar paa hoire Læg i den sidste Tid

havde udvidet sig mere og mere, og vare begyndte at flyde sammen, er der i de sidste Dage ikke aene indtraadt en Standsning, men endog en begyndende Cicatrisation. Maaskee dette kan sættes i Forbindelse med, at der i den sidste Tid er indbragt ny Materie paa Armene.

¹⁷/₄ 54. Efter sidste Inoculationer næsten ingen Virkning paa hoire Arm, paa venstre Arm 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; til hvert Laar 3 Inoculationer fra de sidste sammesteds.

¹⁸/₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds; paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

¹⁹/₄ 54. 3 Inoculationer til hver Arm og til hvert Laar fra de sidste paa disse Steder.

²⁰/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene have enkelte Pustler endnu et karakteristisk Udseende, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

²¹/₄ 54. Hun klager over Diarrhoe, der skal have varet i 14 Dage.

²²/₄ 54. Efter sidste Inoculationer til Armene temmelig store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²³/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, omgivne af svag Areola, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene 1 Pustel paa hoire, 3 paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁴/₄ 54. Saavel de ældre Saar som ogsaa de, som i den senere Tid have udviklet sig paa hoire Læg, begynde at cicatricere.

¹/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene ingen Virkning efter de sidste Inoc.; 3 Inocul. til hvert Laar fra de næstsidsste sammesteds.

²/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 Pustler paa venstre, 3 paa hoire Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa hoire Laar ingen Virkning, paa venstre 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

³/₄ 54. Ingen Virkning efter sidste Inoculationer paa Armene, 3 Inoculationer til hver Arm fra de næstsidsste sammesteds; paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁴/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 Pustler paa venstre, 3 paa hoire Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene kun 1 større Pustel paa hoire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁵/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene meget smaa Pustler paa venstre, store paa hoire Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; paa Laarene ingen Virkning, 3 Inoculationer til hvert Laar fra de næstsidsste sammesteds.

⁶/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene ingen Virkning; paa hoire Arm 3 tydelige Pustler, paa venstre 3 mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

⁷/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene kun smaa Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

⁸/₄ 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene aborterende Pustler. 3 Inoculationer til hvert Laar fra U—2, M. R. Christiansdatter.

²⁴/₅₄. 3 Inoculat. til hver Arm fra U—2, Inoc. fra den 20de.
²⁵/₅₄. Efter sidste Inoculationer til Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²⁷/₅₄. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

²⁸/₅₄. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

³⁰/₅₄. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

³¹/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

²/₅₄. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

³/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun en vel udviklet Pustel paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

⁴/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa Armene en liden Pustel paa venstre, 3 store Pustler paa hoire Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm; 3 Inoculat. til venstre Laar fra *O. Andreassen*, Nr. 848.

⁵/₅₄. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de af 3die sammesteds. En af Inoculationerne paa hvert Laar blev sat i et ældre Inoculationssaar, og har der slaaet an som paa de andre Steder.

⁶/₅₄. 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste sammesteds. Efter Inoculationerne den 5te paa venstre Laar fra *O. Andreassen* 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

⁷/₅₄. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de af 6te sammesteds. Et af Saarene paa hoire Læg er i flere Dage bestroget med syphilitisk Materie, uden at det har havt nogen Virkning.

¹¹/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa Armene 2 Pustler paa hver Arm, herfra 3 Inoculationer til hver Arm. Efter Inoculationerne paa venstre Laar fra den 8de smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

¹²/₅₄. 3 Inoculationer til hvert Laar fra Inocul. af 9de.

¹⁴/₅₄. Efter sidste Inoculationer paa Armene aborterende Pustler. Efter Inoculationerne paa venstre Laar af 11te ingen Virkning; 3 Inoculationer til samme Laar fra de af 8de sammesteds.

¹⁵/₅₄. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de af 12te sammesteds.

¹⁶/₅₄. Saarene paa hoire Læg, som i den sidste Tid ere penslede med *Argentum nitricum*, begynde at trække sig sammen, hvorimod de, der ere bestroget med syphilitisk Materie, ere uforandrede. 3 Inoculationer til hver Arm fra Inoculationerne Nr. 4 paa Laarene hos *O. Andreassen*.

¹⁷/₅₄. Efter Inoculationerne paa venstre Laar af 14de 2 Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Laar. 3 Inoculationer til venstre Arm fra *O. Bakke*.

¹⁸/₅₄. Efter Inoculationerne paa Laarene af 15de ingen Virkning paa hoire, 3 store Pustler paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Saarene paa hoire Læg tilhele synlig Dag for Dag. Alle de sidste Inoculationer paa Laarene udvide sig og smerte hende meget, hvorfor der appliceres *Cataplasma emolliens*.

¹⁹/₅₄. Efter Inoculationerne paa Armene af 16de ingen Virkning paa hoire, 2 Pustler paa venstre Arm, herfra 3 Inoculat. til hver Arm.

²⁰/₅₄. 5 Inoculationer til venstre Laar og 3 Inoculationer til venstre Arm fra de af 17de sammesteds.

$2\frac{1}{2}\%$ 54. Store karakteristiske Pustler, omgivne af Areola, efter Inoculationerne af 18de paa Laarene, herfra 5 Inocul. til hvert Laar.

$2\frac{3}{4}\%$ 54. 1 Pustel paa venstre, 2 paa hoire Arm efter Inoculationerne af 19de, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$2\frac{5}{8}\%$ 54. 5 Inoculationer til venstre Arm og 5 Inoculationer til venstre Laar fra de af 20de sammesteds.

$2\frac{7}{8}\%$ 54. Efter Inoculationerne paa Laarene af 21de, 1 Pustel paa venstre, 3 paa hoire Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar.

3% 54. Efter Inoculationerne paa Armene af 22de 4 Pustler paa hver Arm, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$3\frac{1}{8}\%$ 54. Der viser sig meget smaa Pustler efter Inoculationerne paa venstre Arm af 23de, herfra 5 Inoculationer til samme Arm. Store Pustler og i Dybden gaaende smaa Saar efter sidste Inoculationer paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer sammesteds.

$3\frac{1}{4}\%$ 54. Efter Inoculationerne paa Laarene af 24de 2 Pustler paa hoire, 5 paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar.

$3\frac{3}{8}\%$ 54. 5 Inoculationer til hver Arm fra de af 25de sammesteds, der have fremkaldt smaa i det Dybe gaaende Saar.

$3\frac{5}{8}\%$ 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 26de paa venstre Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm. 5 Inoculationer til venstre Laar fra de af 26de sammesteds.

$3\frac{7}{8}\%$ 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 27de paa Laarene, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar.

4% 54. Smaa Pustler paa Armene efter Inoculationerne af 28de, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$4\frac{1}{8}\%$ 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 29de paa venstre Laar og venstre Arm, herfra 5 Inoculat. til ethvert af disse Steder.

$4\frac{1}{4}\%$ 54. Vel udviklede Pustler efter Inoculationerne af 30te paa Laarene, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar.

$4\frac{3}{8}\%$ 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 1ste paa Armene, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$4\frac{5}{8}\%$ 54. Smaa Pustler efter Inoculationerne af 2den paa venstre Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm; paa venstre Laar 2 vel udviklede Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Laar.

$4\frac{7}{8}\%$ 54. 5 Inocul. til hvert Laar fra Inoc. af 3die sammesteds.

5% 54. Efter Inoculationerne af 4de et Par meget smaa Pustler paa hoire, et Par større paa venstre Arm, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$5\frac{1}{8}\%$ 54. Efter Inoculationerne af 5te paa venstre Arm 3 ret vel udviklede Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm og 5 Inoculationer til venstre Laar fra de den 5te der anbragte.

$5\frac{1}{4}\%$ 54. 5 Inocul. til hvert Laar fra de den 6te der anbragte. Saarene paa den hoire Læg ere nu aldeles tilhelede.

$5\frac{3}{8}\%$ 54. Efter Inoculationerne af 7de paa hoire Arm 2 smaa Pustler, paa venstre Arm 2 vel udviklede og 3 mindre Pustler, herfra 5 Inoculationer til hver Arm.

$5\frac{5}{8}\%$ 54. Efter Inoculationerne af 8de paa venstre Arm ret vel udviklede Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm, paa venstre Laar store Pustler, herfra 5 Inoculationer til hoire Laar.

¹²/₅, 54. Smaa Pustler paa Laarene efter Inoculationerne af 9de, herfra 8 Inoculationer til hvert Laar.

¹³/₅, 54. Aborterende Pustler paa begge Arme efter Inoculationerne af 10de; 5 Inoculationer til hver Arm fra Inoculationerne af 9de paa Laarene. Materien er kommen fra *M. R. Christiansdatter*.

¹⁴/₅, 54. Efter Inoculationerne paa venstre Arm af 11te aborterende Pustler; paa hoire Laar smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Laar. Efter alle i senere Tid især paa venstre Laar foretagne Inoculationer sees kredsrunde, i det Dybe gaaende Saar af $2-2\frac{1}{2}$ ''' Diameter, omgivne af en temmelig stærk Areola.

¹⁵/₅, 54. Efter Inoculationerne paa Laarene af 12te meget smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar.

¹⁶/₅, 54. Efter sidste Inoculationer paa Armene aborterende Pustler paa hoire Arm, 4 vel udviklede Pustler paa venstre Arm, herfra 8 Inoculationer til hver Arm. Efter Inoculationerne paa hoire Laar af 14de temmelig store Pustler, herfra 10 Inoculat. til samme Laar.

¹⁷/₅, 54. Efter Inoculationerne af 15de paa hoire Laar 4 smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Efter Inoculationerne paa hoire Laar af 15de 3 smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Laar. Efter Inoculationerne paa Armene af 16de, kun paa venstre Arm Udvikling af Pustler, herfra 5 Inoculation. til hver Arm.

¹⁸/₅, 54. 10 Inoculationer til hver Arm fra de sidste samstedts. Efter Inoculationerne paa hoire Laar fra *O. Andreasen* ingen Virkning; fra de af 18de fra *M. R. Christiansdatter* 8 Inocul. til hvert Laar.

¹⁹/₅, 54. Meget smaa Pustler efter sidste Inoculationer saavel paa Armene som Laarene, herfra 10 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm.

²⁰/₅, 54. Efter sidste Inoculationer 5 meget smaa Pustler paa hvert Laar og paa hver Arm, herfra 10 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm.

²¹/₅, 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer. Der er endnu nogle af de artificielle Saar paa Laarene, som ei ere fuldkommen tilhelede, hun vil derfor endnu forblive omtrent en Uge i Hospitalet.

Gunild Marie Syversdatter er som det vil sees af Journalen først tagen under Behandling med Syphilisation efterat de forskjelligste andre Antisyphilitica vare bragte i Anvendelse, hvorved hun bestandig blev værre og værre. Hendes Ansigt havde den største Lighed med dens, der er i høi Grad angreben af en Elephantiasis tuberculosa. Hun havde for dem, der laa paa samme Sygestue yttret sit Ønske om at blive syphiliseret, og har derfor ogsaa under den usædvanlig lange Behandling viist den største Taalmodighed.

Syphilisationen blev paabegyndt den 10de August 1853, med Materie fra U—1, *F. Jacobsdatter*, 1ste Led fra *G. Larsen*. De første Inoculationer paa Armene fremkaldte liden Virkning, først i 3die Led

bleve Pustlerne store. Pustlerne efter 2den Inoculation paa Laarene aborterede, først for Pustlerne i 6te Led er det bemærket, at de vare store, og fra nu af bleve de gennem nogle faa Led meget store, 4—5" i Diameter, og de bleve staaende meget længe, uden at briste. Hos denne Syge viste der sig ingen jevn Aftagen af Pustlerne, tvertimod vare de efterat de gennem mange Led havde været smaa, atter i 32te Led og i 47de Led store og fyldte. Fra 37te Led begyndte af og til enkelte Pustler at abortere, men Materien vedligeholdte sig dog gennem 83 Led, om den end i den sidste Tid viste en meget svag Virkning.

Hun var nu syphiliseret $7\frac{1}{2}$ Maaned alene med denne ene Slags Materie, som altsaa havde viist sig endnu mere constant hos denne Syge end hos nogen af de øvrige til hvem den var bleven inoculeret. Da den ei længer slog an blev hun inoculeret fra *M. Pedersen* 18de Led, Materien stammede fra *G. Larsen* og havde passeret U—1, den var 69 Led fra dens Udspring, den vedligeholdte sig i 16 Led uden at fremkalde nogen stærk Virkning.

Den næste Materie, som inoculeredes var fra *M. R. Christiansdatter*, den var kommen fra *A. Hansen* og stammede fra *Mikael Syvertsen*, det var altsaa en Materie, der havde et andet Udspring, end den hvormed hun bestandig hidtil var inoculeret. Den vedligeholdte sig gennem 23 Led, og saavel efter denne, som efter den, der paa venstre Laar var inoculeret hende fra *O. Andreassen*, og som vedligeholdte sig i 14 Led, udviklede der sig i mange Led store og karakteristiske Saar, der længe holdt sig aabne. Det var tydeligt, at hun ved den Materie, der stammede fra *G. Larsen* var lidet paavirket, uagtet den langvarige Tid hvori denne Materie var inoculeret.

Hun er i den sidste Maaned inoculeret fra *O. Bakke*, denne Materie har slaact an i 8 Led, uagtet den hos de fleste for hvem den er benyttet, har viist ringe Virkning.

Hun har faaet 1224 Inoculationer, hvoraf 226 ei have slaact an, hun har altsaa havt 998 Chankre. Saaledes er hun den, der har været meest modtagelig for den syphilitiske Materie; det maa dog erindres, naar man vil bedømme den lange Tid og det store Antal Chankre, at hun gennem 7 Maaneder er inoculeret kun med en Slags Materie, og at der hver 3die Dag kun er sat 6 Inoculationer, fordi jeg i et Tilfælde som dette, hvor det næsten lod til, at en Materie vilde vedblive at virke i det Uendelige, ansaa det af Vigtighed, med Sikkerhed at faa dette Spørgsmaal løst. Den 2den Materie, hvormed Behandlingen blev fortsat stammede fra samme Hovedkilde, og virkede derfor ikke heller meget.

Allerede 3 Uger efterat Syphilisationen var begyndt, aftog saavel Tuberklerne som Saarene i Ansigtet, og denne Bedring vedblev i de

nærmest, paafølgende Uger, saaledes at Saarene paa Alæ nasi vare tilhelede 7 Uger efterat Inoculationerne vare begyndte. Saarene paa høire Læg tiltoge til samme Tid som Tuberklerne aftog, men efter et Par Maaneders Forløb bleve de ligesom Saarene paa Armene mindre, og fyldtes med Papillulæ carneæ. De sidstnævnte Saar tilhelede snart ganske, medens de paa høire Læg endnu forbleve aabne, og der udviklede sig endnu flere, saakonge som hun kun blev inoculeret med den fra først af paa Laarene indbragte Materie. Da denne ikke længer slog an, men ny Materie var inoculeret, og denne var gaaen gennem nogle Led, begyndte Saarene paa Læggen at cicatricere, dog bleve de igjen efter nogen Tid staaende uforandrede, hvorfor jeg bestreg enkelte af dem med syphilitisk Pus, der ikke syntes at have nogensomhelst Indflydelse paa dem, hvorimod de, der vare penslede med Argentum nitricum, syntes bedre at cicatricere. Til samme Tid var ogsaa syphilitisk Materie fra forskellige Syge inoculeret paa Laarene, hvorved der var fremkaldt store Saar. Under den fortsatte Syphilisation ere Saarene paa Læggen fuldkommen tilhelede.

Hendes Almeenbefindende er under Syphilisationen stadig forbedret, hun befinder sig nu særdeles vel og er overmaade vel tilfreds med den anvendte Behandling.

Enogtyvende Observation.

Pustulos, serpiginos Syphilide behandlet med Sublimat, Inunctiones unguenti neapolitani, Kali hydriodidum; Helbredelse. Recidiv, Syphilisation, betydelig Bedring, men da denne ei gaar stadig fremad gives forinden Immuniteten er indtraadt Kali hydriodidum, hvorefter de sidste Rester af Exanthemet hurtig forsvinde.

Anders Hansen, 29 Aar gammel, indkom den 9de November 1853 i Hospitalet. Paa høire Skinnebeen findes paa den nederste Deel henimod Fodledet et Saar af flere Tommers Længde, og som indtager tre Fjerdedele af Benets Omfang. Saarets Bund er ujevn, af en skiden, gulgraa Farve, og for en Deel bedækket med gule, tynde Cruster. Omkredsen dannes af sammenløbende Cirkelbuer. Randene ere skarpt afskaarne, serpiginoe. I Omkredsen af det store Saar sees enkelte rundagtige Ulcerationer, efter Beskrivelsen opstaaede efter Pustler der ere brustne. Den omliggende Hud er blaa-rød. Paa det andet Been, ligesom paa høire Albue og Overarm sees Spor af lignende Ulcerationer, for hvilke han har været behandlet her paa Hospitalet fra 26de Februar d. A. til 11te Juli med Cura Dzondi, Inunctiones mercuriales og Kali hydriodidum. Omtrent 2 Maaneder efterat han var udskreven helbredet begyndte Saarene at bryde ud paa høire Been.

Han vil ikke vide af at have havt nogen primær Affection, men ved noigtig Examination fremkommer han med den Forklaring, at han

men paa Alle maa være at
begrebs. Sæmme paa hin
og alene, men efter et For
en Arme vider, og tydelig
tilbede med gude, indse
der indvilde sig endu her,
den fra først af paa Læren
log an, men sy Materie var
ogte Led, begrebs Sæmme
u efter nogen Tid staaet
en med sydelig Paa, der
paa den, hvorefter de, der
behoer at ciceren. Til
hvispige Syge inoculeret
en Sæt. Under den betragte
ammen tilbede.
Sydeligstion stadig hie-
g er overmaade vil tilbede

ervation.

tilfældt, funktioner ugent
evde, Sydeligstion, betyde
gives indse hundert e
foster af Exantem hie

som den 9de November 1851
paa den nederste Del betind
og som indtager tre Fyde-
gjern, af en sådan guldne
tynde Crust. Omkrædet
andere en skarpe afskaarne,
som enkelte rundlige U-
der Pader der ere brune
et andet Been, ligesom paa
enke Uleentien, der krile
fra 26de Februar d. A. til
uriales og Kali hydroiodica
even betindet begrebs Sæ-
nogen pimer Affekt, men
med den Førlæg, at her

na
he
Le
M
me
de
sa
inc
inc
pa
ufe
ikl
va
sa
pa
Sy
dr
me
Pur
ne
Be
ind
i I
Fo
del
Fa
du
ser
cer
De
hōi
har
11
On
ren
vec

der heret 6 A
vol Ant. der
bovch der var
No 53.
in Elfen, der
No 53.
in der s
No 53.
motel. Sar
al in opind
No 53.
quande Inocul
summet. 1
1 Eden Deale
Armet mod 1
Arm in A-3
No 53.
motel. Ede
mod Aroia, 1
hoiner pa
hera 3 Inoc
No 53.
motel. Ede
Sar, ongine
3 Inoculati
No 53.
in de sile p
No 53.
rue her 3
sinn pa An
seculatiner
No 53.
Ar Arm in
No 53.
in de sile p
Arm in p Vi
sile summet
No 53.
in de sile p
Leg. dila ten
der duner ag
quande Sar.
No 54.
3 Inoculatio
are Arm 2 st
ne Arm. E
Pader, herda
No 54.
der, her pa

for henved 6 Aar siden, efterat have været i Skaane, bemærkede noget ved Anus, der efter hans Beskrivelse skal have bestaaet i Ujevnheder, hvorfra der var en Secretion; altsaa formodentlig Tubercula mucosa.

^{12/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar med Pus fra *Martin Ellefsen*, der havde en Chanker, som var erhvervet i Amsterdam.

^{18/11}, ^{19/11}, ^{21/11}, ^{24/11} og ^{27/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

^{30/11} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Saaret paa høire Tibia er reduceret til omtrent en Trediedeel af sin oprindelige Størrelse.

^{7/12} 53. Der har stadig udviklet sig gode Pustler efter de foregaaende Inoculationer. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. 3 Inoculationer til venstre Arm med dilueret Pus. 1 liden Draabe Pus fra de sidste Inoculationer paa hans venstre Laar er fortyndet med 10 store Draaber Vand. 3 Inoculationer til høire Arm fra A—3, *Jacob Olsen*.

^{9/12} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm 2 smaa Pustler med Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter Inoculationerne paa høire Arm 3 ikke meget store Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

^{9/12} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 i det Dybe gaaende Saar, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm og 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

^{17/12} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

^{19/12} 53. Vel udviklede Pustler efter sidste Inoculationer paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa Armene har der allerede udviklet sig dybe Saar, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

^{18/12}, ^{21/12} og ^{24/12} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

^{27/12} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning, 3 Inoculationer til denne Arm fra de næstsiste sammesteds.

^{30/12} 53. 3 Inoculationer til hvert Laar og til hver Arm fra de sidste paa disse Steder. Deels i den gamle Saarflade paa høire Læg, deels høiere opad Læggen udvikler der sig smaa Pustler, hvorefter der danner sig Cruster, efter hvis Afløsning der findes smaa i det Dybe gaaende Saar.

^{7/1} 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer til venstre Arm 2 smaa nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 brystne, store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

^{9/1} 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler, især paa venstre, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter

sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa, nedfaldne Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{9}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm større Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{11}{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa Armene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hver Arm.

$\frac{14}{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til hver Arm fra de sidste paa disse Steder.

$\frac{16}{1}$ 53. Allerede i nogen Tid er en mistænkelig Halitus fra Munden observeret, som nu tydelig erkjendes at være mercuriel, Tungen er glat, og der er Salivation tilstede. Efter hans Sigende skal han lige fra sit første Ophold her i Hospitalet have saliveret.

$\frac{18}{1}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning.

$\frac{21}{1}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar 3 Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar, og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{24}{1}$, $\frac{27}{1}$, $\frac{30}{1}$ og $\frac{3}{5}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

Lector Strecker har havt den Godhed at undersøge hans Saliva, uden deri at finde Spor af Mercur.

$\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 1 Pustel paa høire, og 3 store Pustler paa venstre Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 3 store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene meget smaa Pustler paa venstre, større paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{11}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{14}{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

$\frac{17}{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste sammesteds; efter sidste Inoculationer paa høire Arm vel udviklede Pustler, og i Omkredsen erysipelatos Rødhed saalangt Glasset rækker, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{20}{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

$\frac{22}{2}$ 54. Ulcerationerne paa den nederste Deel af høire Crus ere for største Delen tilhelede, der findes kun hist og her, fornemlig i Peripherien af den tidligere større Saarflade, afrundede Steder af en Solv-

ioskillings Størrelse, hvor Tilhelingen ikke er fuldstændig. Fra den midterste Deel af disse mindre Saarflader er der opskudt Papiller, som ere overhuede, medens Randene fremdeles ere dybe og ulcererede.

$\frac{23}{2}$, $\frac{26}{7}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{4}{3}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{10}{3}$, $\frac{17}{3}$, $\frac{16}{3}$, $\frac{19}{3}$ og $\frac{22}{3}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder. Pustlerne saavel paa Laarene som paa Armene have efter alle disse Inoculationer i Almindelighed været vel udviklede.

$\frac{25}{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar ingen Virkning, paa venstre Laar store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{26}{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene mindre vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{21}{3}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Laar 2 smaa Pustler, paa venstre Laar 3 større Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{3}{4}$ 54. Der er fremdeles Halitus mercurialis og Tungen er glat.

$\frac{7}{4}$ 54. 3 Inoculat. til venstre Arm fra A—4, M. Syvertsen.

$\frac{9}{4}$ 54. Efter Inoculationerne igaar er der allerede Udvikling af smaa Pustler, omgivne af Areola. 3 Inoculationer til hvert Laar og til høire Arm fra de sidste paa disse Steder.

$\frac{9}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer til venstre Arm mindre udviklede Pustler, omgivne af Areola, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{9}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 2 Pustler paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{9}{4}$ 54. 3 Inoculat. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{9}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene mindre Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{11}{4}$ 54. 3 Inoculat. til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{12}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{14}{4}$ 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{15}{4}$ 54. Ingen Virkning efter de sidste Inoculationer paa venstre Laar; 3 Inoculationer til hvert Laar fra de sidste paa høire Laar; 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{17}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{18}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 2 Pustler paa venstre, 3 paa høire Laar, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{20}{4}$, $\frac{23}{4}$, $\frac{26}{4}$, $\frac{29}{4}$ og $\frac{7}{4}$ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{21}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene aborterende Pustler; paa høire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. 3 Inoculationer til hvert Laar fra M. Syvertsen.

$2\frac{1}{4}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$2\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$2\frac{3}{4}$, $3\frac{1}{4}$, $3\frac{1}{2}$, $3\frac{3}{4}$ og $4\frac{1}{4}$ 54. 3 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$2\frac{3}{4}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$1\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler paa høire, mindre paa venstre Laar, herfra 3 Inoculat. til hvert Laar.

$4\frac{1}{2}$ 54. Vel udviklede Pustler paa begge Laar efter sidste Inoculationer, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$5\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$7\frac{1}{2}$ 54. 3 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds.

$8\frac{1}{2}$ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds. Salivationen er aftagen.

$11\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm vel udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$12\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm store Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm. Han klager over Mathed.

D. Tinct. rhei vinosi gtt. LX. t. p. d.

$13\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene store Pustler, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$14\frac{1}{2}$ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.

$16\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$17\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm; større Pustler efter Inoculationerne paa Laarene, herfra 3 Inoculationer til hvert Laar.

$18\frac{1}{2}$ 54. Ingen Virkning efter Inoculationerne til høire Arm; 3 Inoculationer til denne Arm fra de næstsids sammesteds.

$20\frac{1}{2}$ 54. Store Pustler efter de sidste Inoculationer saavel paa Laarene, som paa venstre Arm, herfra 3 Inoculationer til ethvert af disse Steder.

$21\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm 2 Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$23\frac{1}{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$24\frac{1}{2}$ 54. Meget smaa Pustler efter de sidste Inoculationer paa høire Arm, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$26\frac{1}{2}$ 54. 3 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$27\frac{1}{2}$ 54. 3 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.

$29\frac{1}{2}$ 54. 5 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

$30\frac{1}{2}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm meget udviklede Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$1\frac{1}{2}$ 54. 5 Inoculationer til hvert Laar og til venstre Arm fra de sidste paa disse Steder.

- ²/₅ 54. 5 Inoculat. til høire Arm fra de sidste sammesteds.
- ³/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene kun 1 Pustel, paa høire, 5 paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar; 5 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.
- ⁴/₅ 54. 5 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds; 3 Inoculationer til venstre Laar fra *Olavus Andreassen*, Nr. 848.
- ⁵/₅ 54. Efter Inoculationerne igaar paa venstre Laar kun ubetydelig Rødhed.
- ⁶/₅ 54. 5 Inoculat. til hvert Laar fra de sidste sammesteds. Efter sidste Inoculationer til venstre Arm kun 3 smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.
- ⁷/₅ 54. 5 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds. Ingen Virkning efter Inoculationerne til venstre Laar, foretagne den 5te fra *O. Andreassen*. 3 Inoculationer til venstre Laar fra Inoculationerne Nr. 2 hos *O. Andreassen*.
- ¹⁰/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 2 Pustler paa høire og 4 paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Efter de sidste Inoculationer paa venstre Arm 5 smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.
- ¹¹/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa høire Arm store Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm. Efter Inoculationerne paa venstre Laar den 8de ingen Virkning.
- ¹²/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 1 Pustel paa venstre, 5 paa høire Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. 5 Inoculationer til venstre Arm fra de sidste sammesteds.
- ¹⁴/₅ 5 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.
- ¹⁵/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene 3 Pustler paa høire, 4 paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Paa venstre Arm meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculat. til samme Arm.
- ¹⁷/₅ 54. 3 Inoculationer til venstre Arm fra *Olai Bakke*, der har en i Frankrig erhvervet Chanker, og 5 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.
- ¹⁸/₅ 54. Efter Inoculationerne igaar fra *O. Bakke* smaa Pustler omgivne af Areola.
- Der er fremdeles serpiginos Udvikling af Affectionen paa høire Læg. De samme Hudabscesser aabne sig endnn Tid efter anden i den hele Paripheri, og enkelte fremkomme længer inde i den angrebne Flade.
- Det. Solut. Kali hydroiodici, cochl. majus t. p. d.
- ¹⁹/₅ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene, 3 Pustler paa høire, 4 paa venstre Laar, herfra 5 Inoculationer til hvert Laar. Paa venstre Arm efter Inoculationerne af 16de kun 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.
- ²⁰/₅ 54. Efter Inoculationerne paa venstre Arm af 17de vel udviklede Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm. 5 Inoculationer til høire Arm fra de sidste sammesteds.
- ²²/₅ 54. Efter de sidste Inoculationer paa Laarene 3 Pustler paa venstre, 4 paa høire Laar, herfra 5 Inoculationer paa hvert Laar. Efter Inoculationerne paa venstre Arm af 19de, kun 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{23}{5}$ 54. Efter Inoculationerne paa venstre Arm af 20de smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm; efter Inoculationerne paa hoire Arm af samme Dato større Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{25}{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene er der endnu kun paa venstre Laar 1 Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Laar. Paa venstre Arm ingen Virkning.

$\frac{26}{5}$ 54. Efter sidste Inoculationer paa venstre Arm ingen Virkning; paa hoire Arm 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{27}{5}$ 54. 3 Inoculat. til hver Arm fra en Bubo hos *H. Olsen*.

$\frac{28}{5}$ 54. Efter Inoculationerne paa venstre Laar af 25de 2 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

$\frac{29}{5}$ 54. Efter Inoculationerne paa hoire Arm af 26de meget smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{30}{5}$ 54. Efter Inoculationerne af 27de paa venstre Arm ingen Virkning; paa hoire Arm en liden Pustel, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{1}{7}$ 54. Efter Inoculationerne paa venstre Laar af 28de smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Laar.

$\frac{2}{7}$ 54. 5 Inoculationer til hoire Arm fra de af $\frac{29}{5}$ sammesteds anbragte.

$\frac{3}{7}$ 54. Efter Inoculationerne af 30te paa hoire Arm 3 smaa Pustler, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{4}{7}$ 54. 3 Inoculat. til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{5}{7}$ 54. 5 Inoculat. til hoire Arm fra de af $\frac{2}{7}$ sammesteds.

$\frac{6}{7}$ 54. Meget smaa Pustler paa hoire Arm efter Inoculationerne af 3die, herfra 3 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{7}{7}$ 54. 5 Inoculat. til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{8}{7}$ 54. Små Pustler efter Inoculationerne paa hoire Arm af 5te, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{9}{7}$ 54. Aborterende Pustler efter Inoculat. af 6te paa hoire Arm.

$\frac{10}{7}$ 54. Efter Inoculationerne af 7de paa venstre Laar 2 store og 3 smaa Pustler, herfra 5 Inoculationer til samme Laar.

$\frac{11}{7}$ 54. 5 Inoculationer til hoire Arm fra de af 8de sammesteds. Exanthemet paa hoire Læg tørrer mere og mere.

$\frac{12}{7}$ 54. 5 Inoculat. til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{13}{7}$ 54. 5 Inoculat. til hoire Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{14}{7}$ 54. 8 Inoculat. til venstre Laar fra de sidste sammesteds.

$\frac{15}{7}$ 54. Små Pustler efter sidste Inoculationer paa hoire Arm, herfra 5 Inoculationer til samme Arm.

$\frac{16}{7}$ 54. Små Pustler efter Inoculationerne paa venstre Laar af 16de, herfra 10 Inoculationer til samme Laar. Saarene paa

hoire Læg tilhelede; kun i Randene sees endnu hist og her små Cruster.

$\frac{17}{7}$ 54. 8 Inoculat. til hoire Arm fra de sidste sammesteds.

$\frac{18}{7}$ 54. 8 små Pustler efter sidste Inoculationer paa venstre Laar, herfra 10 Inoculationer til hvert Laar.

$\frac{19}{7}$ 54. 6 meget små Pustler efter sidste Inoculationer paa hoire Arm, herfra 8 Inoculationer til samme Arm.

²²/₁ 54. Efter sidste Inoculationer paa Laarene, kun paa hoire Laar 3 smaa Pustler, herfra 8 Inoculationer til hvert Laar.

²³/₁ 54. Efter Inoculationerne paa hoire Arm af 20de næsten aborterende Pustler, herfra forsøges 10 Inoculat. til samme Arm.

²⁴/₁ 54. Aborterende Pustler efter sidste Inoculationer saavel paa Laarene som paa hoire Arm.

²⁵/₁ 54. Saarene paa høire Læg fuldkommen tilhelede. Hans Almenbefindende er særdeles godt og han er temmelig fyldig. Udskrives helbredet.

Anders Hansen er tagen under Behandling med Syphilisation, da der efter forskellige Mercurialeure og andre Antisyphilitica indfandt sig Recidiv. Han er først inoculeret fra *Martin Ellefsen*, denne Materie fremkaldte strax fra Begyndelsen af store Pustler. Først i det 18de Led er det bemærket, at Pustlerne bleve smaa, dog forholdt det sig ogsaa hos denne Patient saa, at Pustlerne ikke jevnt aftog, men lige indtil det 50de Led snart vare smaa, snart store. Materien vedligeholdte sig i 52 Led.

En Maaned efterat Syphilisationen var begyndt, indbragte jeg Materie fra *Jacob Olsen*, 24de Led, den var altsaa 45 Led fra dens Udspring hos *G. Larsen*. Efter den første Inoculation vare Pustlerne ikke meget udviklede, men allerede i 2det Led vare de store og efterlode dybe Saar. I de første 50 Led var Virkningen temmelig stadig stærk, kun efter en enkelt Inoculation iblandt var der smaa Pustler, først i 54de Led aborterede enkelte Pustler og i 55de Led aborterede de alle; men ved saa atter at tage Materie fra næstsidste Led vedligeholdte Materien sig i 23 Led, eller i det Hele i 77 Led, og endog blandt disse sidste 23 Led forekom enkelte med vel udviklede Pustler.

Henimod 5 Maaneder efter Syphilisationens Begyndelse er han inoculeret fra *Mikael Syvertsen* paa venstre Arm og paa begge Laar. Paa Armen har Materien vedligeholdte sig i 27 Led, paa hoire Laar i 20 Led og paa venstre Laar i 30 Led, idet dog Virkningen paa sidstnævnte Sted gennem mange af de sidste Led var meget svag, og Materien flere Gange var nær ved at udslukkes.

I Begyndelsen af Syphilisationen blev han paa venstre Arm inoculeret med dilueret Pus; 1 liden Draabe Pus fra 7de Led paa hans venstre Laar blev blandet med 10 store Draaber Vand. Denne Materie fremkaldte i nogle Led i det Dybe gaaende Saar, men den aborterede allerede i 8de Led, dog kom den sig igjen ved at der blev taget Materie fra næstsidste Led. Den holdt sig i det Hele i 13 Led, medens den ublandede Materie, som ovenanført holdt sig i 51 Led.

I det Hele viste denne Syge særdeles megen Modtagelighed for den syphilitiske Gift, han har i det Hele faaet 1019 Inoculationer, hvoraf 141 ei have slaaet an. Han har altsaa havt 878 Chankre.

Uagtet denne store Modtagelighed sees dog en enkelt Materie aldeles ikke at have villet slaa an hos ham, nemlig den fra *O. Andreassen*, der til to forskjellige Tider er bleven inoculeret, og den slog dog godt an hos flere af de andre Syphiliserede.

Forandringen af det syphilitiske Exanthem var i Begyndelsen saa betydelig, at man maa være i Tvivl om det var en Følge af Syphilisationen; henimod 3 Uger efterat denne var paabegyndt, var den serpiginos-ulcererende Flade reduceret til omtrent en Trediedeel af sin oprindelige Udbredning. Noget over 2 Maaneder efterat Behandlingen var begyndt, vare kun Randene endnu ulcererende, men senere begyndte igjen den serpiginose Udbredning med en bestandig Udvikling af smaa, men tetstaaende Pustler, der ogsaa viste sig hist og her inde i den ældre, men i længere Tid tilhelede Saarflade.

Under disse Omstændigheder, da Syphilisationen var saa vidt fremskreden, at det var at formode, at Immuniteten snart vilde indtræde, troede jeg det rigtigst, at give Iodkali, da jeg ikke ansaa den tilstedeværende Affection for udelukkende at være en Følge af Syphilis, men af denne i Forbindelse med Mercuren. Jeg indrømmer at dette er et Punkt, der først skal bevises, men dertil mangler endnu tilstrækkelige Data. Vist er det, at efterat Iodkaliet var benyttet nogle Dage, begyndte Exanthemet at torres og den hele Flade var inden kort Tid fuldkommen tilhelet, medens Brugen af Iodkaliet ei syntes i ringeste Maade at indvirke paa de artificielle Inoculationer.

Under disse Omstændigheder, da Syphilisationen var saa vidt fremskreden, at det var at formode, at Immuniteten snart vilde indtræde, troede jeg det rigtigst, at give Iodkali, da jeg ikke ansaa den tilstedeværende Affection for udelukkende at være en Følge af Syphilis, men af denne i Forbindelse med Mercuren. Jeg indrømmer at dette er et Punkt, der først skal bevises, men dertil mangler endnu tilstrækkelige Data. Vist er det, at efterat Iodkaliet var benyttet nogle Dage, begyndte Exanthemet at torres og den hele Flade var inden kort Tid fuldkommen tilhelet, medens Brugen af Iodkaliet ei syntes i ringeste Maade at indvirke paa de artificielle Inoculationer.

De anstillede Observationer har jeg nu meddeelt med alle deres Enkeltheder, Enhver vil selv deraf kunne uddrage Resultaterne, vil selv kunne domme om Syphilisationen, og om den Nytte, den kan medføre for Videnskaben og for det Praktiske. Jeg tror dog, at jeg foruden de Bemærkninger, hvormed jeg har ledsaget enhver enkelt Observation, bør fremstille Hovedresultaterne af samtlige Observationer, saaledes som jeg, der gennem et Par Aar daglig har havt denne Gjenstand for Oie, har opfattet disse. Ved denne Fremstillen skal jeg søge saameget som muligt at udelukke theoretiske Betragtninger, og alene holde mig til de Facta, jeg har havt for mig; min Sammenstilling og min Udtydning af disse Facta kan være urigtig, men er den det, da vil man ved selve Observationerne kunne imødegaae mig; thi at disse ere udførte med Nøiagtighed og at det Observerede ligesaa nøiagtigt er nedtegnet, det tør jeg antage, at Enhver, der i kortere eller længere Tid har havt Anledning til at følge disse Observationer, vil indrømme.

Først skal jeg omtale de ved Inoculationerne frembragte locale Symptomer. Som oftest har jeg allerede efter et Døgn's Forløb fundet en liden Vesikel eller Pustel, indeholdende en tyndere, med faa Puskugler blandet Vædske, Pustelen er gjerne omgivet af Areola. Denne tidlige Udvikling forekommer ligesaa vel ved Begyndelsen som ved Slutningen af Syphilisationen. Det er mindre almindeligt, at Pustelen først den 2den Dag kommer til Udvikling, og som sjelden Undtagelse kan det forekomme, at den først 3die eller lige indtil 6te Dag dannes. Eller om Pustelen tidlig er dannet, kan det gaae meget langsomt med dens senere Udvikling (f. Ex. hos Nr. 8). Jeg tør ikke afgjøre Andet med Hensyn til den forskjellige Udviklingstid, end at dette er Noget, der ligger hos Individet, og aldeles ikke er afhængigt af Inoculationsmaaden eller af den anvendte Materies Qvalitet. Det gjør intet til Sagen om der ved Inoculationen fremkommer noget Blod eller ikke, og det samme Pus kan hos 2de Individuer fremkalde Pustler til meget forskellige Tider. Det eneste Moment jeg troer at kunne fremhæve, der synes at have havt nogen Indflydelse paa Tiden for Pustelens Udvikling, er forudgaaen Behandling med Mercur. Hos dem, der tidligere have benyttet mange Mer-

curialia, er det indtruffet at Pustelens Udvikling har været langsom. Den meest regelmæssige Gang er den, at Pustelen jævnt tiltager indtil den opnaaer en Størrelse af 3—5 Linier i Diameter, den har en liden Depression med et sort Punkt i Midten, den indeholder en fuldkommen purulent, undertiden med noget Blod blandet Materie, som, idet Pustelen efter 4—6 Dage af sig selv brister, dels flyder ud over Huden, dels incrusterer over det underliggende karakteristiske Chankersaar og danner en tyk, graabruun Cruste, som, dersom den forbliver urørt, kan blive siddende gjennem flere Uger. Den her beskrevne Udvikling af Pustelen lider mange forskellige Modificationer. Størrelsen er meget variabel, den er betydeligst i den første Tid af Syphilisationen, da den ofte kan overskride de nævnte 5 Linier, længer hen i Curen holder den sig gjerne i længere Tid omtrent ved 3 Linier, den gaaer derpaa bestandig mere og mere ned, indtil den neppe naaer et Knappenaalshoveds Størrelse og aborterer endelig ganske, idet der først synes at vise sig en ringe Elevation af Epidermis, som dog snart igjen falder ned, uden at man under den fine Cruste finder Spor af Materie. Den regelmæssige Form med Depressionen i Midten gjenfinder man i Almindelighed ikke i et senere Stadium af Syphilisationen. Pustlerne antage da gjerne en mindre regelmæssig Form, de ere ofte noget tilspidsede, og faae allerede i den tidligere Tid af deres Udvikling en Cruste paa Spidsen, en Form, som man kan gjenfinde, naar man inoculerer med Materie fra Chankre, der ere i Transformationsstadiet, eller i det Hele med en svagere Materie, uden at jeg dermed vil sige, at den meget svage Materie stedse frembringer de mindre karakteristiske Pustler. Eller Pustlerne kunne være saa flade, at man neppe seer de hæve sig over Hudfladen, man erkjender dem næsten kun paa den hvide Farve af det underliggende Pus. Tiden, da Pustelen brister, kan være meget forskjellig, det kan hos enkelte Individuer hænde, at den rumperer strax efterat den er udviklet, hvilket f. Ex. fandt Sted hos Nr. 1 og hos Nr. 12, eller den kan blive staaende lige indtil 6—8 Dage. Naar Pustelen er brusten, viser Saaret sig med alle de for det syphilitiske Saar karakteristiske Tegn. Ere flere Inoculationer satte i Nærheden af hverandre, løbe Saarrandene sammen, og der dannes en større Saarflade, hvis afrundede Rande vise dens Oprindelse. Disse i Syphilisationens tidligere Periode udviklede Saar ere store, man befrygter mangengang en phagedænik Udvikling, som dog sjelden indfinder sig, de ere i den første Tid dybe, afsondre en rigelig Mængde Materie, ere meget smertelige og tilhele seent, undertiden først efter Ugers Forløb, efterat Fremskydningen af Papillulæ carneæ er bleven saa rigelig, at Saarfladerne rage langt over den øvrige Hudflade. Efterhaanden som Syphilisationen skrider frem, blive Saarene mindre i Omfang og Dybde, idet de dog endnu beholde de

for det syphilitiske Saar ejendommelige Charakterer, men efterhaanden blive de mere superficielle, de trænge ikke længer ned gjennem Hudens hele Tykkelse, de skarpt afskaarne Rande finder man ikke længer. De ende med at blive til simple Excoriationer, og selv disse blive tilsidst saa ubetydelige, at de i Løbet af en Dag eller to ere tilhelede. Samtidig med denne Forandring af Saaret bliver Crusten mindre compact, af en mere gul Farve og lettere affaldende. Mod Slutningen af Syphilisationen bliver den i Pustula indeholdte Vædske tyndere og mindre purulent, og det kan da hænde, at den, naar Pustelen er brusten, indtørre til en tynd gjennemsigtig, sprod Lamel, der bedækker den lille Excoriation tilligemed den nærmeste Omkreds.

Rødheden, der allerede viser sig i Pustelens Omkreds efter 24 Timer, tiltager i de følgende Døgn, bliver undertiden meget intens, og udbreder sig til en større Omkreds. Længer hen i Syphilisationen taber Rødheden sig efterhaanden, og ved de sidste aborterende Pustler er der lidet eller intet Spor af den. Farvenuancen kan være forskjellig, idet den hos enkelte Individuer gaaer over i den dyb bruunligrode Farve. Dette troer jeg dog kun at have observeret hos dem, der tidligere have benyttet megen Mercur. Saavel Pustlerne som deres Areola udvikles med større Kraft, naar Inoculationsstedet bedækkes med Uhrglas, hvoraf jeg efter enhver Inoculation har betjent mig, naar denne Forholdsregel ikke allerede tidligere hos det samme Individ havde givet Anledning til en altfor stærk Betændelse, der undertiden er gaaen over i en virkelig Erysipelas. Pustlernes større eller mindre Udvikling er tildeels afhængig af det Sted, hvor man anbringer dem. Paa Laaret blive de gjerne større, har man der anbragt de første Inoculationer, saa opnaae Pustlerne og de derefter fremkomne Saar undertiden en saa betydelig Udvikling, at man efter 5—6 gjentagne Inoculationer paa dette Sted ei synes at finde en beqvem Plads for Anbringelsen af de følgende Pustler. Naar man saa henflytter dem til Armene udvikler sig her Pustler af en ganske almindelig Størrelse, som vel fremkalde karakteristiske, men ei meget store Saar. Om man begynder Inoculationerne paa Armene opnaae Pustlerne og Saarene dog aldrig her den betydelige Størrelse, som paa Laarene.

Det hænder ikke sjelden, at Pustlerne have en forskjellig Udvikling paa hoire og venstre Side, uagtet det er med fuldkommen den samme Materie Inoculationerne ere foretagne, og denne forskjellige Udvikling kan vedligeholde sig gjennem flere Led, om man end krydser Materien fra hoire og venstre Side. Pustlerne synes endog undertiden at have en større Tilbøielighed til at abortere paa den ene end paa den anden Side.

Der angives forskjellige Omstændigheder, som kunne bevirke, at de artificielle Chankres normale Gang kan forrykkes, saaledes f. Ex.,

dersom der hos den Syphiliserede udvikler sig en Betændelse med Feber, da skulle de Chankre, der ere nær ved at tilhele, eller aborterende Pustler udvide sig, betændes og true med at blive phagedæniske eller gangrænøse. Jeg kan efter den ringe Erfaring, jeg har i dette Punkt, ikke domme noget sikkert, jeg kan kun anføre, at i et Tilfælde af Erysipelas ambulans og i et Tilfælde af Pleurit, var det saa langt fra, at Chankrene bleve større, eller antog nogen slet Beskaffenhed, at de tverimod bleve mindre. Det Samme indtraf i et Tilfælde af Oedem i den ene Lunge og de nedre Extremiteter hos en Mand, der var hengiven til Spirituosa, hvilket skulde være en Grund mere til Phagedænisme i Saarene; den samme hemmende Indflydelse paa Chankrene har en heftig Cholérine udøvet.

De Ar, der blive tilbage efter de artificielle Chankre, staae naturligviis i Forhold til de forudgaaede Saars Størrelse, og det bliver derfor kun efter de tidligere Chankersaar man finder større Ar, men ogsaa disse blive mindre synlige, ligesom den blaalig-røde Farve, de have strax efterat Saarene ere tilhelede, forsvinder efterhaanden. De Syphiliserede, som ere udgaaede af Behandling for et Aar siden, have nu saa lidet synlige Ar, at jeg ikke troer de ville vække nogen særdeles Opmærksomhed hos den, der var ubekjendt med hvad der er foregaaet. Jeg har udtrykkelig spurgt en af de syphiliserede Puellæ publicæ om disse Ar havde været hende til nogensomhelst Uleilighed, hvortil hun har givet et bestemt benegtende Svar.

Ved disse Inoculationer har jeg forsøgt at benytte Materie, der paa andre Steder har været opsamlet og bevaret paa forskjellig Maade. Deels har jeg faaet den i fluid Form paa Glaseylindre, deels har jeg faaet den paa spidse Træpinder, der have været dyppede i Materien og derefter indesluttet i Glaseylindre; deels har jeg ogsaa faaet den i Cruster, som jeg har opblødet med Vand, og derefter benyttet til Inoculation paa sædvanlig Maade. Jeg har været nødsaget til at forsøge, hvorvidt saadan forsendt Materie kunde fremkalde nogen Virkning paa Grund af Mangel paa inoculabel syphilitisk Materie her paa Stedet, som jeg allerede i de meddelte Observationer har omtalt, og som jeg strax nærmere kommer til at afhandle. Det har imidlertid viist sig, at den syphilitiske Materie langt fra, efterat være opbevaret paa de her nævnte Maader, virker som den friske, der tages lige af Saaret. Ofte har den aldeles ikke slaet an, og naar den har været inoculabel, da har Virkningen været svag, uagtet f. Ex. *Auzias-Turenne* har tilstillet mig Materie, som har været meget stærk, da den blev tagen.

En Blanding af syphilitisk Materie med Vaccinematerie har jeg i et enkelt Tilfælde forsøgt, Resultatet var, at den blandede Materie viste en langt svagere Virkning end den ublandede. Dette Forsøg skulde ud-

føres paa en ikke Vaccineret, for derved at komme til Kundskab om den syphilitiske Materies Indvirkning paa Vaccinematerien, men da der for Udførelsen heraf maatte eksperimenteres paa et Barn, har jeg ikke villet forsøge det.

Efter disse almindelige Bemærkninger angaaende Chankrenes Udvikling, skal jeg af de detaillerede Sygehistorier søge at uddrage de væsentligste Resultater:

1) Der er i alle de Tilfælde, hvori det har været muligt uafbrudt at fortsætte Inoculationerne, opstaaet Immunitet for den syphilitiske Gift, Organismen har ei længer været istand til at afficerer af dette, der er indtraadt den Tilstand, som af *Auzias-Turenne* er benævnt Syphilisation. Dette Factum er uomstødeligt, Enhver kan med sine egne Øine overbevise sig om Syphilisationens Virkelighed, her er ingen Skuffelse mulig. Den meest Vantroee maa indrømme, at Organismen ved stadig at inoculeres med den syphilitiske Gift mindre og mindre afficerer deraf. Den Draabe Materie, der kan gjøre den forhen Friske ulykkelig for sit hele Liv, virker tilsidst paa den Syphiliserede som en Draabe Vand. Man kan Gang efter Gang inoculere Materie fra forskjellige Individuer, fra Chankre af den forskjelligste Beskaffenhed, der er dog ingen Virkning at spore. *Sperino* har, hvor Immuniteten var indtraadt, forsøgt at bringe syphilitisk Materie ind i Urethra, i Vagina og Anus, uden at han har kunnet frembringe en artificial Chanker. Den physiologiske Betydning, der ligger i dette Factum, er stor, Virkningen af et af de meest intense animalske Sygdoms-Gifte tilintetgjøres ved selve denne Gift, ved dets gjentagne Indbringelse i Organismen. Hvad vi her see constateret for den syphilitiske Gift, det kan ikke gjælde for denne alene, Naturen gjør ingen saadanne Undtagelser, vi have derfor Grund til at antage, at vi ere inde paa et nyt Felt, forsaa vidt som man ikke vil sammenstille Vaccinationen med Syphilisationen. Det gjælder at forfølge de her fundne Spor i andre Retninger, og det vil umulig kunne feile, at vi ville finde analoge Forholde. Jeg er derfor af den Mening, at de ved Syphilisationen vundne Resultater ville være af Vigtighed for Pathologien i Almindelighed, og at det er af underordnet Betydning, at Syphilis paa denne Maade kan helbredes.

Hvad Grunden er til Immuniteten, det kunne vi vel ligefrem tilstaae, at vi ikke vide, for det Første faae vi lade os nøie med at observere Factum, erkjende Rigtigheden deraf, og ikke lukke Øinene til for det. Man har fremsat forskjellige Theorier, man har f. Ex. opstillet den Formodning, at disse mange artificielle Chankre virke revulsorisk, men jeg kan ikke troe nogen for Alvor vilde paastaae, at de i de citerede Observationer erholdte gunstige Resultater skulde kunne være opnaaede ved Vesicatorier og Fontaneller. Man har tænkt sig en særegen Indvirkning

paa Nervesystemet, eller en dynamico-organisk Virkning, men hvad vil dette sige, eller rettere, har man hermed sagt Noget eller oplyst Noget, vist ikke, det er kun tomme Ord. Man har meent, at her var en Saturation med den syphilitiske Gift, Organismen skulde saaledes være mættet dermed, at den ei kunde modtage mere; Syphilisationens Modstandere have gjerne dvælet ved denne Idee, thi den stiller Syphilisationen i et farligt Lys. Der maa vel først blive Spørgsmaal om en saadan Saturation er mulig. Et Atom af den syphilitiske Materie kan fremkalde constitutionel Syphilis i hvilkensomhelst Form, og er der engang constitutionel Syphilis, saa kan ikke hvilkensomhelst Mængde af den syphilitiske Materie fremkalde mere. Det er ganske vist at andre Meningen angaaende denne Gjenstand have gjort sig gjældende. *Desruelles* troede, at det var vanskeligere at helbrede en dobbelt Syphilis end en enkelt; men denne Yttring blev skarpt criticeret af *Ricord*, der med Klarhed fremstillede det Umulige i en dobbelt Syphilis. Ikke destomindre taler *Ricord* nu om Forøgelse af den constitutionelle Syphilis under Chanker-Irrigationer, og *Latour* har sammenlignet den constitutionelle Syphilis med en Forgiftning med Arsenik, og Syphilisationen med en Helbredden af Arsenikforgiftningen ved at saturere den Syge med Arsenik. Jeg skal ikke opholde mig hverken ved deslige Sammenligninger eller ved ørkesløse Theorier, men alene holde mig til hvad Facta lærer os, hvad Naturen selv viser os. Observationerne vise, at de syphilitiske Phænomener svinde under de fortsatte Inoculationer, og man kan dog vel umulig tænke sig, at Syphilis skulde træde mindre frem, fordi Organismen bliver mere satureret. Enhver føler det Urimelige i en saadan Paastand, og Grunden til Immuniteten faaer være hvilkensomhelst, men Saturation med den syphilitiske Gift kan ei fremkalde den. Man vil maaskee indvende, at der efter Syphilisationen har indfundet sig Recidiver, der altsaa vise, at Syphilis fremdeles existerer i Organismen. Det er ganske sandt, men dersom det var som Følge af en Saturation de indfandt sig, da maatte Recidivet vel være noget mere end den første Form, men det er langt fra at det forholder sig saa. De Recidiver, jeg har havt efter Behandlingen med Syphilisation, og som man under Observationerne Nr. 13, 16 og 18 finder opførte, have alle fremstillet en mindre udviklet Form, jeg kan sige de forholdt sig til den første Affection som Varioloider eller Variceller til Variolæ.

Immuniteten opstaaer, siger *Auzias-Turenne*, idet enhver følgende Chanker varer kortere Tid end den foregaaende, Virkningen er efter enhver følgende svagere end efter de foregaaende. Denne Sætning gjælder i sin Almindelighed, Enhver, der eksperimenterer med Syphilisationen, overbeviser sig snart om dens Rigtighed. Man vil under Observationerne Nr. 1, 9, 10 og 16 see Bekræftelse herpaa. Det er ikke sjelden, at de første

Chankre blive saa store, at man maa blive ængstelig derved, Saarene kunne blive henved 1 Tomme i Diameter, og har man anbragt flere Inoculationer ved Siden af hverandre, kan man faae betydelige Saarflader, uden at der er nogen egentlig Phagedanisme tilstede. Men der gives Undtagelser fra denne Regel, og det flere end de, som allerede af *Sperino* i hans fortreffelige Værk „la Syphilisation étudiée comme méthode curative et comme moyen prophylactique des maladies vénériennes“ p. 498 ere berorte, og hvortil jeg henviser, idet jeg her alene skal anfore hvad mere mine egne Observationer have viist mig. Undtagelserne kunne være begrundede i Materiens Beskaffenhed og i den Syphiliseredes Individualitet, især fremkaldt ved forudgangen Behandling. Men for at komme nærmere ind paa denne Sag er det nødvendigt først at omhandle et i den nærmeste Forbindelse dermed staaende Spørgsmaal, der allerede i mange Tider har været omtvistet, nemlig hvorvidt den syphilitiske Materie kan være af forskjellig Qvalitet. I Almindelighed forsvarer den Mening, at det syphilitiske Pus, der tages fra Chankeren i den progressive Periode stedse er identisk, at det stedse har den samme Intensitet. Man vil bevise dette derved, at det samme Pus kan fremkalde den simple, den indurerede og den phagedæniske Chanker, disse forskjellige Former skulle derfor alene være grundede i Individualiteten. Til dette samme Resultat er ogsaa *Sperino* ved Syphilisationen kommen; naar han inoculerede Pus fra den simple Chanker til forskjellige Subjecter fremkaldte han uden Forskel simple, indurerede, phagedæniske og gangrænøse Chankre. Sjelden fremkaldte det Pus, der blev taget fra den indurerede Chanker, artificielle, indurerede Chankre, naar han paa engang gjorde mange Inoculationer, eller naar han ofte gjentog dem. Derimod hændte det ham, at Pus fra de simple Chankre fremkaldte let indurerede Chankre, dersom han hver Gang kun foretog faa Inoculationer, eller dersom han foretog Inoculationerne med lange Mellemrum.

Om Rigtigheden af alle disse Facta nærer jeg ingen Tvivl, uagtet jeg ikke ved mine egne Experimenter har kunnet constatere dem alle. Hvad jeg har seet, det har været, at Pus fra en phagedæniske Chanker har fremkaldt en simpel Chanker og omvendt, men om de indurerede Chankre har jeg ingen Erfaring, da jeg efter mine Meninger om Syphilisationens Tilladelighed (see p. 14) ikkun har syphiliseret dem, der allerede have haft constitutionel Syphilis, hos hvem der altsaa ikke har været Spørgsmaal om nogen Induration af de artificielle Chankre. Men uagtet det forholder sig saaledes, som af *Sperino* anført, saa udelukker dog ikke dette Muligheden af, at den syphilitiske Materie kan have forskjellig Kraft, forskjellig Intensitet. At dette virkelig forholder sig saa, formener jeg med fuldkommen Sikkerhed kan bevises ved de fortsatte Inoculationer,

naar disse foretages paa den af mig udførte Maade, saaledes, at den samme Materie stedse benyttes, saa længe den fremkalder nogen Virkning.

Ved den første Række af Forsøg, jeg med Hensyn til Syphilisationen har anstillet, der indbefatter Observationerne Nr. 1, 2, 3, 10 og 12, (Nr. 4 blev ei syphiliseret til Immunitet) er der kun benyttet Materie fra en eneste Chanker, nemlig den, der var erhvervet i England, (see p. 27). Man vil finde, at hos de tvende (Nr. 1 og 12), der først bleve inoculerede fra denne Chanker, eller fra de første artificielle Chankre, der fra denne vare satte, varede Syphilisationen i noget over 6 Maaneder. Den første Syge havde 222, den anden 290 Chankre. De tvende, som dernæst bleve tagne i Behandling, Nr. 2 og 3, til hvem Materien blev tagen fra de tvende førstnævnte, der dengang vare syphiliserede i 4 Maaneder, bleve immune efter tre Maaneders Forlob, den ene efter at have haft 133, den anden 91 Chankre. Den 5te, Nr. 18, der blev tagen i Behandling 5 Maaneder efterat Syphilisationen var paabegyndt hos de tvende første, blev immun inden 2 Maaneder, og havde kun 71 Chankre.

Naar her tales om Immunitet, da vil dette sige for den her anvendte Materie. At her ei har existeret absolut Immunitet, er aldeles sikkert ifølge de mange Observationer, som jeg senere har anstillet, og som ere refererede i denne Afhandling.

Jeg mener man her paa en anskuelig Maade seer Materiens synkende Kraft, idet den inden en mindre afsluttet Kreds føres fra Individ til Individ, og det er let at see, til hvilket Punkt man vilde være kommen, om det havde været muligt at experimentere videre med denne Materie, hvilket jeg, efter det Standpunkt, hvorpaa Syphilisationen endnu befinder sig, ei troede mig berettiget til, naar jeg ikke naarsomhelst jeg ønskede det kunde faae ny Materie til Fortsættelse af den med den svage begyndte Behandling. Ved den anden Række af Observationer, som jeg har anstillet, der er dette Forhold ikke saa let at fremstille med Talstørrelser, da jeg for denne Række har benyttet forskjellige Slags Materie, ikke destomindre vil man dog ved en nøiagtig Gjennemgaaen af Sygehistorierne kunne finde Bekræftelse for min Mening. Jeg skal kun udhæve et Par Exemp-
ler: *M. Larsen* blev inoculeret med Materie, der i 14de Led stammede fra *G. Larsen*, denne slog an i 17 Led, senere blev han inoculeret med Materie af 29de Led fra samme Kilde, denne slog kun an i 5 Led, og da han endnu senere blev inoculeret med Materie fra samme Udspring, men fra 55de Led, vedligeholdte denne sig kun i 1 Led. Det samme Forhold vil man finde efter Inoculationerne hos *Carl J. Carlsen* med Materie fra *J. Krum* og fra *O. Berntzen*, og i en Mængde andre Tilfælde. Afvigelser fra dette Forhold findes dog ogsaa, uden at jeg tør sige om der for

disse existerer nogen bestemt paaviselig Aarsag, kun har det forekommet mig, at Materien, efterat have passeret enkelte bestemte Individuer, har viist meget liden Virkning.

Efterat jeg nu har søgt at vise, at Materien, idet den virker paa enkelte Individuer eller paa Individuer inden en afsluttet Kreds, gennem en Række af Inoculationer taber sin Kraft, skal jeg vise, hvorledes Materie, der er tagen fra primære Saar hos forskellige Individuer, har viist en meget forskjellig Inoculabilitet, en meget forskjellig Intensitet.

Den fra England overbragte Chanker (see p. 20) lod sig ikke hos nogen af de Syge inoculere i flere end 14 Led; den første af de for den anden Række af Observationer benyttede Materie var fra en i Hamburg erhvervet Chanker (see p. 50), der hos een Syg lod sig inoculere gennem 83 Led, hos en anden i 58 Led, hos en tredje i 37 Led og i det Hele viste den sig constant, dog var der Enkelte, f. Ex. *I. Andreassen*, see 13de Observation, der syntes ikke at være meget modtagelige for denne Materie. Den slog ikke an hos sidstnævnte Syge i flere end 10 Led, og det uagtet Syphilisationen blev paabegyndt med denne Materie. Det var ikke heller noget tilfældigt, at han ved denne første Inoculationsrække saa hurtig blev uimodtagelig for denne Materie, den blev ogsaa senere under den fortsatte Behandling inoculeret hos ham, men fremkaldte næsten ingen Virkning. Paa lignende Maade forholdt det sig med *M. Pedersen*, 16de Observation, hverken ved 1ste eller 2den Syphilisation viste den Hamburgske Materie sin sædvanlige constante Virkning hos ham; ved 1ste Syphilisation slog den kun an i 17 Led, ved 2den i 6 Led, hvorimod anden Materie ved 2den Syphilisation holdt sig hos denne Syge deels i 32 Led, deels i 25 Led. Den fra *M. Ellefsen* tagne Materie har viist sig hos en Syg inoculabel i 51 Led, og i det Hele var ogsaa den meget constant, medens Materien fra *J. Hansen* og *B. Helgesen* viste sig lidet kraftig, og kun har holdt sig gennem faa Led.

Da disse forskjellige Slags Materie i Almindelighed ere inoculerede til mange Individuer, kan man ikke let tænke sig, at nogen Tilfældighed her har gjort sig gjældende. Det maa derfor efter disse Observationer ansees givet, at ligesom ikke ethvert Individ har samme Modtagelighed for det syphilitiske Virus i Almindelighed, saaledes existerer der ikke heller hos ethvert Individ samme Modtagelighed for enhver enkelt syphilitisk Materie.

Efter disse Erfaringer er det let at forene de stridende Meninger om Inoculabiliteten, som hidtil have været fremsatte. *Fricke* har allerede gjort opmærksom paa, at den syphilitiske Materie tabte sin Virkning, at den, efter hos det samme Individ at være gaaen gennem nogle Led, ei længer lod sig inoculere. *Ricord* har i Modsetning hertil paastaet, at man kan

vedblive at inoculere Materien i det Uendelige hos det samme Individ, den vil vedblive at udøve samme Virkning. Naar man træffer en saa constant Materie, som den fra den Hamburgske Chancker, saa kan man nok komme til den Overbeviisning, at Materien vedligeholder sin Kraft, der behøves stadig Experimenteren i 250 Dage, forudsat at man inoculerer hver 3die Dag, for at bringes ud af denne Vildfarelse.

Jeg er heller ikke, som allerede antydte, utilboelig til at antage, at Materiens Kraft modificeres ved at passere forskjellige Individer, idetmindste har jeg enkelte Observationer, der synes at tale for denne Anskuelse. *A. Johnsdatter* er ved den 2den Syphilisation den hele Tid inoculeret med Materie, der havde sit Udspring fra *G. Larsen*, men først havde passeret flere af de Syphiliserede. Den, der toges fra *K—1*, som dengang var 13 Led fra dens Udspring, slog an i 2 Led, den, der toges fra *M. Larsen*, der var 22 Led fra dens Udspring, slog an i 8 Led, og den, der toges fra *C. J. Carlsen*, der var 28 Led fra dens Udspring, slog an i 14 Led. Endnu et andet Exempel fortjener at udhæves: *O. Amundsdatter* blev først inoculeret fra *U—1* og *K—1*, der begge havde sin Materie fra *G. Larsen*. Materien fra *U—1*, der toges fra næsten aborterende Pustler, der endnu kun holdt sig i 2 Led, slog an i 31 Led, medens Materien fra *K—1*, der toges fra store Pustler, der endnu holdt sig i 26 Led, kun slog an i 8 Led. Endnu kunde jeg anføre flere Exempler fra Observationerne Nr. 8 og 9, men jeg ønsker kun at rette Opmærksomheden paa dette Punkt, da jeg villigen indrømmer, at Tilfældighederne her kunne være mange, og at derfor mange flere Facta ere nødvendige for at oplyse denne Gjenstand, end de, jeg endnu har kunnet samle.

Et Beviis for Materiens synkende Kraft forekommer mig ligger ogsaa deri, at man, naar en Materie ved fortsatte Inoculationer, idet man stedse inoculerer hos det samme Individ fra de sidste Pustler, ikke længer viser nogen Virkning, saa vil det sjelden feile, at Materie fra et ældre Led i samme Række fremkalder karakteristiske Pustler, og det bliver nu igjen muligt, gennem flere Led at vedligeholde Virkningen. Saaledes kan man flere Gange, naar Virkningen ophører, gaae tilbage, og derved fortsætte Syphilisationen. Som oftest vil denne ny Inoculationsrække gaae til samme Punkt, som den tidligere Række. Har jeg f. Ex. en Række, hvis Pustler i 20de Led abortere, og jeg nu tager Materie til ny Inoculation hos det samme Individ fra 15de Led af den nævnte Række, saa vil denne Materie abortere i 5te Led. Dette er dog ingen aldeles bestemt Regel, men som oftest seer man dette Forhold mere eller mindre gjøre sig gjældende.

Et Beviis for den syphilitiske Materies forskjellige Kraft, der ligger os saa overmaade nær, forekommer mig at være følgende: Naar en Materie ved fortsatte Inoculationer hos det samme Individ ei længer vil

slaa an, saa seer man, at man ved at tage ny Materie atter fremkalder mere eller mindre karakteristiske Saar, og efter den Kraft, Materien har viist hos andre Individder, kan man i Almindelighed forud beregne, om Materien vil slaae an i mange eller faa Led, idet man dog maa tage stadig Hensyn til det Stadium, hvortil Syphilisationen hos ethvert enkelt Individ har naaet hen.

De Forsøg, jeg har gjort med dilueret syphilitisk Materie, kunne anfores her. I et Tilfælde viste den diluerede Materie sig inoculabel i 18 Led, medens den Materie, der var benyttet til Blandingen, holdt sig gennem 27 Led; i et andet Tilfælde holdt den diluerede sig i 13 Led, den ublandede i 43 Led, i et tredje viste Inoculabiliteten sig omtrent lige for begge Slags Materie og i et fjerde holdt den diluerede sig endog et Led længer. Jeg tør af disse faa Facta ikke uddrage nogen bestemt Slutning i den her omhandlede Retning, men jeg troer dog at fortsatte Observationer ville vise, at Materien virkelig taber Kraft ved at opblandes.

Inoculationerne have endnu givet os en Oplysning til Afgjørelsen af denne Qvæstion. *Sperino*, der selv er Modstander af Læren om den forskjellige Intensitet af den syphilitiske Materie, leverer efter min Formening Beviset. Han siger i det citerede Værk p. 501. „Jeg har undertiden seet den Materie, der er tagen mod Slutningen af Transformationsperioden, eller i det Øieblik en Chanker overgaaer fra Phagedænismen til Gangræn, fremkalde smaa Pustler, der udvikle sig lidet og ikke give Anledning til Saar, men forsvinde hurtig. Det forekommer mig, at Materien ikke her længer er contagios, men at den endnu bevarer en irriterende Egenskab, saa den kan frembringe en Pustel, som jeg vil kalde falsk.“ Denne Observation af *Sperino* har ogsaa jeg havt Anledning til at gjøre, men jeg vil ikke deraf uddrage samme Slutning. Jeg mener netop denne Inoculation viser, at Styrken af det syphilitiske Pus aftager. Denne hurtig forsvindende Pustel vil ikke *Sperino* erkjende for syphilitisk, han troer den er fremkaldt alene ved en irriterende Egenskab hos Materien. Det er ganske vist, at man kan bevirke Pusteldannelse med ikke syphilitisk Materie, men efter min Formening er den i det ovenfor nævnte Tilfælde dannede Pustel syphilitisk, men det er paa Grund af Materiens Svaghed den igjen forsvinder uden Spor. Beviset herfor skal jeg længer hen søge at levere efter de Iagttagelser, jeg har anstillet. Men jeg forlader nu for det første det Beviis, som vi ved de fortsatte Inoculationer i den Hensigt at syphilisere kunne føre for den aftagende Kraft af den syphilitiske Materie, for at undersøge, om ikke de kliniske Observationer i Forbindelse med enkelte Inoculationer, alene foretagne i diagnostisk Hensigt, kunne bringe os til det samme Resultat.

Fra 1850 har jeg stadigen foretaget Inoculation fra ethvert paa

Rigshospitalets Hudsygeafdeling til Behandling kommet Saar, der kunde give nogen Formodning om, at det var af syphilitisk Oprindelse, uden at det lykkedes mig ved disse Inoculationer at erholde positivt Resultat forend i October 1852. Jeg har i min Hospitalsberetning for 1852, see Magazin for Lægevidenskaben 1853, p. 473, nærmere omtalt denne Gjenstand; jeg har der paaviist, at disse Inoculationer idetmindste hos de offentlige Fruentimmer ere foretagne saa tidlig, at der ei har været noget Spørgsmaal om, at Chankrene kunde være indtraadte i Transformationsstadiet (forsaa vidt som man kan benytte et saadant Udtryk). De eneste Inoculationer, der i 1852 gave positivt Resultat, vare fra en 3 Uger gammel, ikke indureret Chanker, der var erhvervet i England, den anden var fra en 7—8 Uger gammel, indureret Chanker, erhvervet i Frankrige. *I 2 Aar havde det altsaa ikke været muligt at fremkalde positivt Resultat ved Inoculation fra nogen her i Landet erhvervet Chanker.* Som Beviis for, at de Saar, der ved Inoculationen ei gave positivt Resultat, virkelig vare Chankre, kan anføres, at endnu, medens de Syge opholdt sig i Hospitalet, udbrød der hos nogle af dem constitutionelle Phænomenener. Jeg anseer det derfor som en afgjort Sag, at syphilitiske Saar kunne ved Coitus smitte, uden at de kunne artificielt inoculeres.

I Forbindelse med det sidstnævnte Factum maa jeg endnu tilføie, at i den samme Tid som det ei ved Inoculationen var muligt at fremkalde positivt Resultat, saaes ikke heller suppurerende Buboner.

Efterat det ved den omhandlede fra England hjembragte Chanker var bleven muligt at bringe Syphilisationen i Gang, viste der sig ikke igjen nogen inoculabel Chanker forend i Juli 1853, da en Matros bragte en ikke indureret Chanker hjem fra Hamburg, og i Løbet af de Par følgende Maaneder forekom enkelte Tilfælde af inoculable Chankre, dels hjembragte fra Udlandet, dels erhvervede her i Byen. De fleste af disse inoculable Chankre, hvis Antal ikke oversteg et halvt Snes, vare ledsagede af suppurerende Buboner, som ei havde været at see siden Høsten 1852. De suppurerende Buboner have altsaa kun viist sig, naar der har viist sig Saar, der gave inoculabel Materie. I hele den forløbne Vinter og lige indtil Juni 1854 have alle de samme Forhold gjort sig gjældende, ingen inoculable Chankre og ingen suppurerende Buboner. Vi maae altsaa som det synes, for at erholde inoculabel Materie, nødvendigviis faae Chankrene fra Udlandet, kun disse og som det lader de, der nærmest stamme fra dem, give den inoculable Materie. Dette kan ikke være af climatiske Forholde, da vi ved de mange Syphilisationer see Materien vedligeholde sin Inoculabilitet meget længe. Grunden troer jeg er den, at de offentlige Piger ere underkastede en meget noiagtig Visitation, de ny her opstaaede og inoculable Chankre komme strax under

Behandling, og de især med Sofolk tilførte blive ældre og maae da kunne fremkalde ikke inoculable, men dog syphilitiske Saar*).

Det forekommer mig, at man ogsaa af de her fremførte Facta maa erkjende den syphilitiske Materies aftagende Kraft, og jeg antager, at dersom der ikke eksisterede Omstændigheder, hvorved det syphilitiske Pus igjen kunde vinde i Styrke saa vilde Sygdommen forsvinde.

Hvilke disse Omstændigheder ere det, er et vanskeligt Spørgsmaal

*) Hvad Inoculabiliten af Chankrene betræffer saa er der endnu et Punkt, som jeg troer at burde berøre. Det heder i Almindelighed, at man kan være forsikret om, at der ei udvikler sig constitutionel Syphilis, naar man med Kraft cauteriserer Chankeren før den 5te Dag. Det har sine Vanskeligheder at komme til Vished om denne Sætnings Rigtighed, da man stedse, hvor den ei holder Stik, vil kunne have nogen Tvivl om den Syges rigtige Angivelse af Tiden da Coitus har fundet Sted. Følgende Observationer formener jeg dog ville kunne give et Bidrag til Bedømmelsen af denne Gjenstand. Hos *M. Ellefsen*, der var inoculeret til Laarene fra Chankre paa Membrum hos ham selv, bleve som sædvanlig inden 5te Dag de artificielle Saar cauteriserede med Pasta viennensis, 5 Dage efter Cauterisationen blev der taget Pus under Brandskorpen, der netop begyndte at løsne, og denne Materie blev inoculeret til samme Laar, hvor den fremkaldte karakteristiske Pustler. Disse bleve igjen inden 5te Dag cauteriserede med Pasta viennensis, og da Brandskorpen løsnede blev der med det fra Brandsaaret afsondrede Pus foretaget en ny Inoculation, som atter gav positivt Resultat. Det samme indtraf senere med en hos *Chr. Christensen* cauteriseret artificiel Chanker. En ganske lignende Observation har jeg tidligere gjort, og omtalt i min Aarsberetning for 1852, idet jeg i det dengang observerede Tilfælde inoculerede den under Brandskorpen værende Materie til andre Individuer, der lode af constitutionel Syphilis, hos hvem karakteristiske Chankre udviklede sig efter Inoculationen. I disse Tilfælde kan der ikke paaskydes nogensomhelst Biomstændigheder, der kunne have givet Anledning til dette usædvanlige Resultat, og allermindst kan man i det først omhandlede Tilfælde tænke sig Muligheden deraf, da jeg, efter første Gang at have erholdt positivt Resultat, var saameget mere opmærksom paa tilstrækkeligheden at cauterisere Saarene. Det sees altsaa af disse Forsøg, at den sædvanlige Cauterisation med Wienerpasten ei i ethvert forekommende Tilfælde er tilstrækkelig og altsaa endnu mindre Cauterisationen med Argentum nitricum. Hvad der nu nærmest bliver Qvæstion om, er hvorvidt Cauterisationen i hvilkensomhelst Dybde, under deslige Omstændigheder, vilde afgive den nødvendige Sikkerhed. For Besvarelsen af dette Spørgsmaal maa jeg gjøre opmærksom paa, at jeg atter foretog Ætsning med Wienerpasta af det første Saar, efterat derfra var inoculeret, og efter denne anden Ætsning af Saaret gav Materien, ved den paany foretagne Inoculation, ikke længer positivt Resultat.

Det er klart, at disse Observationer give en Paamindelse om Forsigtighed med Inoculationerne i Almindelighed, og fremfor alt, at man ei lader sig lede til at experimentere paa sunde Mennesker i den Tanke, at det let staaer i vor Magt at destruere den indbragte Materie, naar vi kun forend den 5te Dag anvende Cauterisation.

at besvare, jeg skal her kun levere enkelte Facta, der maaskee ved fortsatte Undersøgelser kunne lede til noget Spor. Da jeg ved mine første Observationer over Syphilisationen ikke kunde bringe den Materie, jeg havde, til at slaae an, og jeg ikke vidste at tilveiebringe nogen anden Materie, tænkte jeg mig Muligheden af, at denne Materie ved at overføres til en anden ikke Syphiliseret kunde vinde i Kraft. Det var ved *Auzias-Turennes* Experimenter godtgjort, at Materie fra aborterende Pustler hos den Syphiliserede fremkalder karakteristiske Pustler og Saar hos den, der ikke er syphiliseret, men derved var det endnu ikke beviist, at Materien var bleven kraftigere. Jeg fandt det dog derfor ikke urimeligt, at denne fra de karakteristiske Pustler tagne Materie kunde være kraftigere end den fra de aborterende Pustler. Min Formodning viste sig rigtig. Da Materien ikke længer slog an hos Nr. 1, see p. 23, og Nr. 12, see p. 94, førte jeg den til en anden Patient med constitutionel Syphilis, hos hvem den fremkaldte karakteristiske Pustler og Saar, hvorefter jeg førte den tilbage til Nr. 1, hos hvem den nu slog an i flere Led. Jeg fortsatte Forsøget videre og lod Materien passere tvende Individer, hvorefter jeg førte den tilbage, og den slog nu an gennem endnu flere Led. Jeg har flere Gange gjentaget dette Experiment, især vil man ved 5te Observation see p. 55, ved 11te Observation, p. 90, ved 14de Observation, p. 116, finde, at der ei kan være nogen Tvivl tilbage om det Sande i dette Factum. Dog maa det ei lades ubemærket, at der har været enkelte Tilfælde, hvori den her opstillede Regel ei har gjort sig gjældende. Man vil under 2den Observation p. 34, 8de Observation p. 75 og 18de Observation p. 139 finde, at ved de gjentagne Forsøg paa at potensere Materien lykkedes dette ikke. (Efter hvad jeg senere har erfaret, har jeg Grund til at troe, at det ei lader sig gjøre, naar Materien er meget svækket).

Et andet Factum er, at en Materie, der hos et Individ virker kraftigt, kan, naar den overføres til et andet Individ, virke meget svagt i Begyndelsen, og først efter gjentagne Inoculationer med den samme Materie og fra de hos det samme Individ først anbragte Chankre see vi, at Virkningen bliver stærkere. I 5te Observation have vi et Exempel herpaa, lige indtil 6te Led viste den fra *G. Larsen* inoculerede Materie sig lidet kraftig, men siden var derimod Virkningen stærk og usædvanlig constant; i 7de Observation vare Pustlerne efter de 2 første Inoculationer smaa, efter 3die bleve de store, og efter 5te naaede de $\frac{1}{2}$ Tomme i Diameter.

I 8de Observation sees Materie fra *J. Krum* ved 1ste Inoculation at have fremkaldt liden Virkning, i de følgende Led udviklede sig noget i det Dybe gaaende Saar, og endnu senere fandtes store Pustler. I 12te Ob-

servation finder man, at Materien ved den anden Syphilisation havde vanskeligt for at arbeide sig frem, Pustlerne aborterede endog i 2det Led paa Armen, i 6te Led blev Virkningen stærkere, og i 8de Led vare Pustlerne temmelig store. Ogsaa i 13de og 17de Observation finder man en lignende Tiltagen af Materiens Kraft. 8de Observation leverer endnu et Factum af megen Interesse. *E. Martinsdatter* er inoculeret fra *J. Hansen*, der med positivt Resultat var inoculeret fra en 8 Dage gammel Chanker hos ham selv. Disse artificielle Chankre hos *J. Hansen* aborterede, medens de derfra satte Pustler hos *E. Martinsdatter* vedligeholdte sig saa længe, at det blev muligt igjen derfra at inoculere, og enhver følgende Inoculation viste sig mere intens, saaledes at der i 4de Led var udviklet store Pustler. At der i 5te Led var aborterende Pustler, viser ikke med Sikkerhed, at Materien nu var uvirksom, da jeg har forsømt at fortsætte Inoculationen fra tidligere Led, og det er en lagttagelse, man ikke saa sjelden har Anledning til at gjøre, at Materien pludselig viser sig uvirksom, men naar man saa atter inoculerer fra de samme Pustler, der gave det negative Resultat, saa seer man, at Materien virker og kan gennem mange Led vedblive at slaae an. Et mærkeligt Exempel herpaa have vi i 11te Observation, hvor paa eengang alle Pustler paa begge Laar i 7de Led aborterede, men ved ny Inoculation fra 6te Led udviklede der sig store Pustler, og Materien vedblev at give positivt Resultat ved de fortsatte Inoculationer i 34 Led.

Vi have her en af disse hurtigt forsvindende Pustler, som er udviklet efter en ganske nylig opstaaet Chanker, som man skulde være fristet til at benævne en falsk Pustel, om ikke de derfra foretagne Inoculationer med Sikkerhed havde viist, at her var en virkelig syphilitisk Pustel.

Men det mærkeligste herhen hørende Factum have vi fra 15de Observation, *O. Berntzen*. Hos ham blev der inoculeret fra et 2 Maaneders gammelt Saar, hvorefter der fremkaldtes Pustler, der dog svandt hen uden saa at sige at efterlade sig noget Spor; jeg vedblev dog hver 3die Dag at inoculere fra de sidste Pustler, og endelig fremkom der i 6te Led smaa Saar, og fra nu af blev Virkningen bestandig stærkere, saa der nogle Led længer hen udviklede sig fuldkommen karakteristiske Chankre. I dette Tilfælde forekom Regenerationen af Materien hos det samme Individ, der havde Chankeren, i det foregaaende Tilfælde foregik Regenerationen hos et andet Individ.

En anden Observation, som jeg enkelte Gange har gjort, er den, at Materie fra tidligere Led i en Inoculationsrække vedligeholder sig længer end den fra sildigere Led. Saaledes sees af 6te Observation, at Materie fra G—2 holdt sig i 3 Led, medens senere Inoculationer med samme Materie, men fra et tidligere Led i Rækken, holdt sig gennem 7 Led.

En Observation, som ikke egentlig hører hjemme paa dette Sted, vil jeg dog meddele her, da jeg ikke veed at give den nogen bedre Plads. Det er ikke saa ganske sjelden det hænder, at ved Slutningen af en Inoculationsrække, naar Pustlerne blive mindre og mindre og man venter de skulle abortere, viser der sig med engang efter den sidst foretagne Inoculation store Pustler. Vi finde i 5te Observation, at Pustlerne, efter gennem mange Led at have været ganske ubetydelige, bleve de i 47de Led igjen større. En anden Materie hos det samme Individ fremkaldte smaa Pustler i de 5 første Led, større Pustler i 9de Led, de aftog igjen i 15de Led, men bleve i 26de Led store og aborterede i 28de Led. I 7de Observation vedligeholdte Materie fra *M. Ellefsen* sig i 24 Led, i 21de Led bleve Pustlerne, efter i flere Led at have været smaa, pludselig store. Lignende finder man i 9de og 10de Observation. Kort dette Phænomen har forekommet mig saa hyppig, at jeg dog har troet at burde omtale det.

I Forbindelse med de nys anførte Observationer maa jeg endnu anføre en, der i detmindste staaer meget nær den her omhandlede Gjenstand. *A. Hansen*, 15½ gammel, indkom i Hospitalet den 22de April 1853. Paa den indvendige Flade af Præputium sees et overfladisk, uregelmæssigt Saar, og paa venstre Side af Glans et lindsestort, rundt, ligeledes overfladisk Saar, som han har bemærket i 2 Maaneder. I de sidste 14 Dage har Anus været omgivet med Tubercula mucosa; i Fauces iagttages en ikke begrændset Rubor og paa den bagerste Deel af Tungen flere mistænkelige Elevationer.

Inoculation foretages fra Tubercula mucosa til hoire Laar.

23/4 53. Der foretages atter en Inoculation fra Tubercula mucosa til hoire Laar.

25/4 53. Inoculationerne synes at ville slaae an.

29/4 53. Inoculationerne fra den 22de have ikke slaet an, hvorefter den fra den 23de har fremkaldt en temmelig stor Pustel, hvorfra der igjen idag er anbragt 2 Inoculationer til samme Laar.

30/4 53. De igaar satte Inoculationer paa hoire Laar have fremkaldt Pustler, hvorfra der den 2/5 54 blev inoculeret til Nr. 2 med negativt Resultat, see p. 37.

1/5 54. Saarene efter Inoculationerne ere aldeles superficielle, og ere allerede overtrukne med Epidermis.

I dette Tilfælde var der Udvikling af Pustler og Saar af samme Beskaffenhed som efter Inoculation fra Chankre, der ere i Transformationsperioden, og efter den 2den Inoculation udviklede Pustlerne sig hurtigere end efter den første, altsaa det samme Phænomen, som ved de foregaaende Tilfælde er observeret.

Der kunde vistnok opkastes Spørgsmaal, om den ved Anus existe-

rende Affection ikke var Chankre og ei Tubercula mucosa, men, næst den Tillid, man faaer have til Rigtigheden af min Diagnose, maa man lægge Mærke til de Saar, han havde paa Membrum, som idetmindste gjøre det mindre sandsynligt, at her har existeret nogen Coitus a præpostera venere.

Jeg har i Magazinet l. c. p. 485 udtalt mig om Contagiositeten af den constitutionelle Syphilis, og jeg skal saameget mindre gaae ind paa denne Gjenstand her, da den ei directe vedkommer Syphilisationen; jeg vil kun i Anledning af det citerede Factum gjøre opmærksom paa, at det vil sees, at jeg har udtalt den Mening, at de tidligst optrædende constitutionelle Phænomener ved Lancetten kunne overføres. Det forekommer mig, at dette ogsaa er let forklarligt. Der er Ingen som betvivler, at en Chancre, der endnu existerer, efterat de constitutionelle Phænomener ere fremkomne, kan give inoculabel Pus, det er derfor ikke heller urimeligt, at Materien endnu i den første Tid, efterat den er overgaaen i Organismen, bevarer saa meget af sine tidligere Charakterer, at den kan frembringe en let forsvindende Pustel. Bliver Materien ældre i Legemet, metamorphoseres den saaledes, at Inoculation paa denne Maade ei bliver mulig, og endelig forsvinder al Inoculabilitet. Derfra ogsaa de forskjellige Resultater og de forskjellige Meninger om Inoculabiliteten af den constitutionelle Syphilis. Denne Anskuelse, som jeg oftere har udviklet ved min Klinik, forekommer mig ligger saa nær, at den af andre maa være opfattet paa lignende Maade, og jeg finder ogsaa hos *Sperino* i det citerede Værk følgende Linier: „Mon ikke Grunden til det forskjellige Resultat, man har havt efter Inoculationen fra de forskjellige constitutionel-syphilitiske Phænomener har ligget deri, at man ei med tilstrækkelig Opmærksomhed har studeret disses forskellige Perioder? Have vi ikke Ret til at formode, at disse Symptomer kunne gennemløbe en maaskee meget kort contagios Periode? de, som paa denne Tid have foretaget Inoculationer, have erholdt positive Resultater, medens de, der have inoculeret efter denne Periode, have erholdt negative Resultater.“ Man seer her den samme negative Mening, maaskee noget modificeret, jeg tænker mig nemlig den Inoculabilitet, som de tidlige constitutionelle Tilfælde kunne besidde, som en Rest af denne særegne Egenskab ved Materien i de primære Saar, hvorfra den endnu kan være i Besiddelse, og jeg troer denne Inoculabilitet kan mangle de tidlige constitutionelle Tilfælde, de kunne ei med Lancetten overføres, ei frembringe den karakteristiske Pustel, saa vist som Inoculabiliteten kan mangle Chankeren i Transformationsstadiet, ja i hvilket som helst Stadium. — Hvad der endnu staaer tilbage er at bevise, at ogsaa denne fra de constitutionelle Tilfælde tagne Materie kan ved fortsatte Inoculationer potenseres og fremkalde den karakteristiske Chancre.

Idet jeg omtaler Materiens forskellige Styrke, vil jeg berøre et Phæno-

men, som indtraf ved den første Række af mine Observationer, nemlig en febrilsk Tilstand, der ganske bestemt stod i Forbindelse med Syphilisationen. Den var især mærkelig hos de tvende Første, hos hvem den opstod 37 og 41 Dage efter Syphilisationens Begyndelse, den var yderst heftig, saaledes, at jeg hos den Første endog med Ængstelse observerede dens Gang; den var hos dem begge kortvarig, og var endt efter 2—3 Dage. Ogsaa hos de Øvrige, der tilhørte denne samme Række, indfandt sig en febrilsk Periode, men ikke saa tydelig udtalt som hos de tvende Første. Det er ikke usandsynligt, at ogsaa denne Forskjel i Feberens Udvikling var en Følge af Materiens forskjellige Intensitet til de forskjellige Tider.

Ved mine senere Observationer har der aldeles ikke viist sig nogen Reactionsfeber som Følge af Inoculationerne, og man seer af den over Syphilisationen værende Casuistik heller ikke at nogen Feber som den af mig omtalte er observeret. Det Eneste som jeg finder, der kunde have nogen Analogie hermed, er hos *Sperino* l. c. p. 89, hvor han siger, at han nogle Gange efter de første Inoculationer, i Almindelighed mellem den 3die og 6te Dag, har seet en febrilsk Tilstand, der efter 2—3 Dages Forløb let har givet sig for Diæt, Laxantia, smaa Doser af Tartarus stibiatus o. s. v. Denne Feber anseer han som en traumatisk Feber, fremkaldt ved den locale Betændelse, hvilket kan have sin Rimelighed, hvorimod den af mig observerede Feber maa have været begrundet i ganske andre Forholde.

Ved de her opstillede Facta troer jeg at have beviist Rigtigheden af den Sætning, hvorfra jeg gik ud, nemlig at der gives Undtagelser fra den Regel, at enhver følgende Chanker er mindre end den foregaaende. Jeg har ved min Beviisforelse alene holdt mig til den forskellige Materies Indflydelse, men, som jeg har bemærket, kommer ogsaa Individualiteten her i Betragtning. Fra denne Side især er dette Spørgsmaal omhandlet hos *Sperino*, og hvad jeg her har at tilføie er alene, at det i flere Tilfælde har viist sig, at de Individuer, der tidligere ere behandlede med mange Antisyphilitica, og jeg vil især udhæve Mercur, have for kortere eller længere Tid været mindre modtagelige for Inoculationen af den syphilitiske Materie, og dens Virkninger, saavel locale som almindelige, have været mindre regelmæssige. Chankrene have snart været mindre, snart større.

Ere ikke mine Anskuelser om den syphilitiske Materies forskellige Intensitet aldeles feilagtige, saa vil det let indsees, at dette Punkt kommer i en særdeles Betragtning for Syphilisationen. Heraf vil som beviist først resultere, at ikke enhver følgende Chanker er mindre og varer kortere Tid en den foregaaende, dernæst, at det er vanskeligt at sige med fuldkommen Bestemthed, at absolut Immunitet er tilstede, thi man kan tænke sig Muligheden af, at en mere intens Materie end den, som i fo-

ureliggende Tilfælde har været benyttet, kunde existere. Dette bliver efter min Formening mere en theoretisk end en praktisk Qvæstion, hvortil jeg senere kommer tilbage.

Der kan opkastes Spørgsmaal, om enhver Materie har lige syphiliserende Virkning, forudsat at Materiens Styrke forøvrigt synes lige. Mere efter det Indtryk, mine Observationer have gjort paa mig, end som Følge af bestemte enkelte Facta er jeg tilbøielig til at besvare dette Spørgsmaal benegtende. Den første Materie, jeg benyttede fra den ofte omtalte engelske Chanker, synes at have været af en meget intens virkende Beskaffenhed, naagt den ei lod sig føre igjennem mange Led, uden stadig at overføres til andre Individuer, for derved at potenseres; men paa denne Maade viste den sig atter inoculabel, og de syphilitiske Phænomenener, der viste sig hos den Inoculerede, svandt under de fortsatte Inoculationer.

Den Materie derimod, som blev tagen fra den hamburgske Chanker, syntes ei at syphilisere, ei at fremkalde Immunitet eller indvirke saa hurtigt paa de bestaaende syphilitiske Tilfælde, og dog har ingen Materie viist sig mere bestandig. Saaledes har den ikke alene viist sig hos et enkelt Individ, men paa denne Maade har den virket hos Flere, saa man kan ikke her forvexle individuel Modtagelighed for det syphilitiske Virus med en særegen Beskaffenhed hos en bestemt syphilitisk Materie.

Sperino omtaler ogsaa Materiens forskjellige syphiliserende Kraft, og antager at denne er afhængig af de forskjellige Varieteter af Chankre, som ved Inoculationen ere fremkomne. Hans Regel er: En Chanker er saameget mere syphiliserende, som det Pus, den secerer, kan absorberes i større Qvantitet og med større Lethed, og han troer derfor, at de simple og indurerede Chankre ere de meest syphiliserende, de phagedæniske, troer han, have en ringere Virkning, og hvad de gangrænøse betræffer, kan der ei være nogen Tvivl om, at de ere uvirksomme. Nogen bestemt Mening kan jeg ikke ytre om Virkningerne af de phagedæniske, da jeg saa sjelden har seet dem efter Inoculationerne, og de artificielle indurerede Chankre har jeg aldeles ingen Erfaring om, jeg kan kun dømme om de simple, om hvilke jeg som sagt troer, at de kunne have en forskjellig syphiliserende Kraft.

Et andet Spørgsmaal er det, om Chankeren i alle sine Perioder har en lige syphiliserende Kraft. Jeg vil dertil give et benegtende Svar, fordi jeg troer Materiens Styrke i de sildigere Perioder er aftagen. *Sperino* besvarer ligeledes dette Spørgsmaal benegtende, men af andre Grunde, han antager, at Materien i Chankerens progressive Periode er mere serøs og derfor lettere absorberes; efter min Erfaring er det derimod hyppigere, at Materien bliver mere serøs i Chankrenes sildigere Periode. Han troer fremdeles, at Materien i den sildigere Periode er mere blandet med ikke

virulent Materie; det vil jeg medgive, men saafremt Materien slaar an, bliver det et Spørgsmaal, om Kraften ei bliver den samme. Efter hvad jeg har yttret, da jeg omtalte mine Forsøg med den diluerede syphilitiske Materie, er jeg dog ikke utilboelig til at antage, at Materien bliver svagere ved at fortyndes.

Den Tid, der udfordres for at fremkalde Immunitet, er ei alene afhængig af Materiens forskellige Kraft, af den Tid, Inoculationerne følge efter hverandre, af Chankrenes Antal o. s. v., men den er tillige afhængig af den Syphiliseredes Individualitet.

Jeg har ovenfor paaviist, hvorledes Immunitet indtraadte allerede efter 71 Chankre, men jeg har tillige viist, at den i dette Tilfælde benyttede Materie var svag. — Immunitetens Indtræden er afhængig af den Tid, hvori Inoculationerne følge efter hverandre, jo hyppigere Inoculationerne skee, desto snarere vil Immuniteten indtræde. Naar man har tilstrækkelig Materie hos forskellige Syge, kan man naturligviis, om man vil, inoculere hver Dag, men i modsat Fald bliver der Spørgsmaal om, hvor ofte man kan inoculere med den engang hos den enkelte Syge inoculerede Materie, naar man stedse vil holde sig til det sidste Led. Efter den Erfaring, jeg har herom, er i Regelen allerede den Materie, der indeholdes i de meget smaa 1 Dag gamle Pustler, inoculabel, men det er ogsaa hændt mig, at 3 Dage gamle Pustler have givet en ikke inoculabel Materie og at de samme Pustler have 3 Dage senere givet inoculabel Materie. Denne Observation har jeg gjentagne Gange gjort, og jeg maa nærmest antage, at det positive eller negative Resultat har været begrundet i Materiens særegne Qvalitet til de forskellige Tider. — Antallet af Chankre er ligeledes væsentligt for Immuniteten. Det er allerede anført, at *Sperino* har seet, at den meget snart er indtraadt, naar han ved hver Inoculation har anbragt en meget stor Mængde. Dog vil Tallet i og for sig aldrig være det ene bestemmende Moment.

Den Syphiliseredes Individualitet kan have megen Indflydelse paa den Tid, der er nødvendig for at fremkalde Immunitet; ikke alene fordi de forskellige Mennesker kunne have en forskjellig Modtagelighed for det syphilitiske Virus, men fordi tidligere anvendte Midler, navnlig *Mercur*, synes at kunne fremkalde en Tilstand, hvori det syphilitiske Gift ikke længere virker paa en regelmæssig Maade, men snart meget hurtig synes at fremkalde Immunitet, snart først efter en lang Tid og et meget betydeligt Antal Inoculationer. Men saafremt Immuniteten hurtig er fremkaldt, synes den ei at have været sand, da Receptiviteten efter meget kort Tid igjen har været tilstede.

Naar den Syge er bleven immun for den syphilitiske Materie, bliver der Spørgsmaal om, hvor længe denne Immunitet vil vedvare. Jeg

kan ikke sige, at jeg har ved mine Observationer bestemte Materialier til Besvarelsen af dette Spørgsmaal. Det er sandt, at der har været flere Recidiver efter tilendebragt Syphilisation, og det ei alene, naar denne har været gennemført med eet Slags Materie, men ogsaa, naar dertil har været benyttet Materie fra flere forskjellige Syge; men disse Recidiver ere alle indtraadte hos Syge, der have undergaaet Mercurialcure, og hos disse er det umuligt at sige noget med Bestemthed om Materiens Virkning, den kan vise sig svag for en Tid og atter virke kraftigere, derpaa aldeles abortere, uden at man kan vide, om der er nogen virkelig Immunitet indtraadt. — Naar man hos disse Individuer, under paany optrædende syphilitiske Phænomenier, finder, at der er megen Modtagelighed for det syphilitiske Virus, saa kan man ikke opstille dette som noget Beviis for, at Immuniteten har en kort Varighed. Hos dem, der ere helbredede ved Syphilisation, som ei have været underkastede nogen tidligere Mercurialbehandling og som heller ikke have haft noget Recidiv, hos dem har jeg ikke tilladt mig at foretage nogen ny Inoculation, thi er Immuniteten kortvarig, og derfor hævet paa den Tid, jeg foretager min Proveinoculation, da vil jeg ikke ansee det umuligt, at denne Inoculation kan have samme Virkning, som Inoculationen har paa den, der aldrig har haft Syphilis, og med denne Mulighed for Øie er jeg uberettiget til til at gjøre Forsøget. Den syphiliserede Puella publica har, efterat Immunitet var tilveiebragt, 2de Gange været indlagt i Hospitalet paa Grund af ubetydelige Excoriationer ved Genitalia, der i Lobet af faa Dage ere helbredede, men da de ved Inoculation have givet negativt Resultat tør jeg ikke sige, om de have været af syphilitisk Natur.

2) Ligesaa vist som det er, at Immunitet opstaaer ved den fortsatte Inoculation af den syphilitiske Materie, ligesaa vist er det ogsaa, at de tilstedeværende syphilitiske Phænomenier derved svinde. Efter hvad jeg tidligere har yttret, har jeg kun foretaget mine Forsøg paa dem, der allerede have lidt af constitutionelle Tilfælde, og jeg skal nu her i Korthed meddele Resultaterne af Syphilisationen paa de forskjellige Former af disse.

Blandt de Syphiliserede have Sex ei tilforn været behandlede med Mercur eller andre Antisyphilitica, nemlig Nr. 1, 3, 8, 9, 15 og 17. De Fem sidste have lidt af meget tidlige constitutionelle Tilfælde, kun hos Nr. 1 syntes Affectionen noget ældre. Hos dem alle er Syphilisationen gaaen meget regelmæssig, og ingen af dem har indtil dette Øieblik haft noget Recidiv; den først Behandlede har for over et Aar siden forladt Hospitalet, Nr. 3 for 11 Maaneder siden, Nr. 9 og 15 for 4 Maaneder siden, Nr. 8 for omtrent 2 Maaneder siden og Nr. 17 for omtrent 1 Maaned siden. Behandlingstiden har været for Nr. 1, 6 Maaneder og 18 Dage, Nr. 3, 5 Maaneder og 24 Dage, Nr. 8, 8 Maaneder og 27

Dage. (Hun gjennemgik under sit Ophold paa Hospitalet en Typhus, under hvilken Syphilisationen maatte udsættes). Nr. 9, 5 Maaneder og 25 Dage, Nr. 15, 4 Maaneder og 5 Dage og Nr. 17, 5 Maaneder og 5 Dage. Middeltiden for Behandlingen har altsaa været 6 Maaneder, 2 Dage. Det Antal Chankre, som ved Syphilisationen har været dem bi-bragt, har været hos Nr. 1, 222, hos Nr. 3, 133, hos Nr. 8, 559, hos Nr. 9, 395, hos Nr. 15, 333 og hos Nr. 17, 295. Middeltallet har altsaa været 322.

Blandt de øvrige Syphiliserede vil jeg sammenstille Nr. 5, 7, 13, 16 og 18, der have lidt af Affectioner af Hudorganet og Sliimmembranerne, altsaa Affectioner, som man vil henregne til de saa kaldte secundære, dog ingen af de sildige, invetererede Former. Nr. 6 og 10 høre til denne Classe, men, da Syphilisationen hos disse tvende Syge ei er tilendebragt, kan jeg ikke beller af den kun paabegyndte Behandling uddrage Resultater. De have alle, forinden de bleve tagne i Behandling med Syphilisation, benyttet Mercur og andre Antisyphilitica, de fleste have endog benyttet gjentagne Mercurialeure af forskjellig Slags. Behandlingstiden har været for Nr. 5, 8 Maaneder og 9 Dage, for Nr. 7, 6 Maaneder og 4 Dage, for Nr. 13, 4 Maaneder og 22 Dage, for Nr. 16, 5 Maaneder og 18 Dage og for Nr. 18, 9 Maaneder og 27 Dage. Behandlingens Middeltid har altsaa været 6 Maaneder og 24 Dage. Det Antal Chankre, som ved Syphilisationen har været dem bi-bragt, har været: hos Nr. 5, 593, hos Nr. 7, 404, hos Nr. 13, 210, hos Nr. 16, 488 og hos Nr. 18, 467. Middeltallet har altsaa været 432. Nr. 5 er udskreven for omtrent 3 Maaneder siden, Nr. 7 for henimod 4 Maaneder. Disse 2 ere de eneste af denne Række, der ei hidtil have faaet Recidiver, men disse to ere ogsaa de eneste af denne Række, der have været rigtig modtagelige for den syphilitiske Materie, og som derfor ved den første Syphilisation have faaet et betydeligere Antal Chankre, Nr. 5 har havt 593 og Nr. 7 har havt 404, medens de øvrige, der have faaet Recidiv, have ved den første Syphilisation kun været modtagelige for et langt mindre Antal Chankre, saaledes har Nr. 13 havt 102, Nr. 16, 127 og Nr. 18, 71 Chankre. Uden at man tager Hensyn til de særegne Indvirkninger, der kunne være betingede ved Materiens forskjellige Styrke, og derved, at enkelte ere bestandig inoculerede med Materie, der, uagtet den blev tagen fra forskjellige Personer, dog udsprang fra samme Hovedkilde, saaledes som det ved de enkelte Sygehistorier noiagtig er oplyst, saa er det dog aldeles tydeligt, at her har været Omstændigheder forhaanden, der have hindret den inoculerede Materie fra at virke paa sædvanlig Maade. I Udviklingen af den syphilitiske Sygdom kan Aarsagen ikke søges, det er derimod rimeligt at antage, at de tidligere anvendte

Midler kan have sat Organismen i denne for det syphilitiske Gift mindre modtagelige Tilstand.

De Recidiver, der indfandt sig hos de nævnte 3 Patienter, ere komne ikke meget lang Tid efterat Syphilisationen er ophørt, uden at jeg kan angive Uger eller Dage, da disse Mennesker ei have observeret sig selv med den Noiagtighed, at der af deres Angivelser kan uddrages noget Sikkert. Men hvad der kan siges om disse Recidiver det er, at de have viist sig som en i ringe Grad udviklet Syphilis. — Ved den 2den Syphilisation har No. 13 havt 108 Chankre, No. 16 har havt 361 og No. 18 har havt 315.

Til den 3die Classe henregner jeg dem, der have havt meget invetererede Former, men som dog hovedsagelig endnu holdt sig til Huden og Slimmembranerne: nemlig No. 2, 4, 12, 14, 19, 20 og 21, og som alle have benyttet Mercur, de fleste gjentagne Gange. Behandlingstiden har været for No. 2, 4 Maaneder og 8 Dage, for No. 4, 10 Maaneder og 12 Dage for No. 12, 10 Maaneder og 25 Dage, No. 14, 7 Maaneder og 19 Dage, No. 19, 8 Maaneder og 21 Dage, No. 20, 11 Maaneder og 20 Dage og No. 21, 8 Maaneder og 17 Dage. Middeltiden for Behandlingen har altsaa været 7 Maaneder og 24 Dage. Det Antal Chankre, som disse have havt, er følgende: No. 2, 91, No. 4, 203, No. 12, 532, No. 14, 431, No. 19, 856, No. 20, 998 og No. 21, 878. Middeltallet bliver altsaa for denne Classe 570. Vi finde en gradviis Stigen i Behandlingstiden, det er kun No. 2, som herfra har gjort en Undtagelse, for de øvrige har Tiden været meget lang og for de Fleste ogsaa Antallet af Chankre meget stort. Grunden, hvorfor der er medgaaet saa lang Tid og mange Chankre have været nødvendige, synes at maatte søges i den samme Aarsag, som jeg for den forrige Classe af Tilfælde ansaae for den rimelige. Denne Aarsag gjør sig saameget mere gjældende, som Tilfældene ere invetererede, og det er ikke usandsynligt, at endnu et andet Moment her gjør sig gjældende, nemlig den Forandring, som det syphilitiske Gift undergaaer, naar det gennem en længere Række af Aar forbliver i Organismen. Vist er det ialfald, at de Tilfælde, der antyde, at Syphilis længe har ligget i Legemet, have vanskeligst været paavirkede, saaledes de tuberculos-serpiginose Former. Flere af disse invetererede Tilfælde ere ikke engang efter en langvarig og til Immunitet gennemført Syphilisation helbredede, det har været nødvendigt at give enten Mercur eller især Iod, og de ere derved meget hurtigt forsvundne, uagtet disse samme Midler tidligere, gjentagne Gange ere givne, ei alene uden Nytte, men ganske øiensynlig til Skade for den Syge, f. Ex. hos No. 4 og No. 12.

Hvorvidt der vil indfinde sig Recidiver hos nogen af dem, jeg har sammenstillet i denne Classe, kan der endnu ikke siges Noget om, da det

kun er en af dem, nemlig No. 2, der for længere Tid siden har forladt Hospitalet.

Foruden de nu omtalte Syge er der endnu en af de Syphiliserede, der fortjener særskilt at nævnes, nemlig No. 11, der kun led af Beenaffection med Dolores osteocopi. Han er behandlet i 5 Maaneder og 13 Dage og har havt 346 Chankre, uden at Syphilisationen synes at have havt den ringeste Indflydelse paa hans Sygdom.

Dette Resultat kan være begrundet i tvende aldeles forskellige Omstændigheder. Vi kunne enten tænke os, at det syphilitiske Gift efterhaanden er modificeret saaledes i Organismen, at det ei længere kan betragtes som det, der fremkaldte det primære Saar og de secundære Former. Det er endnu mere modificeret end i de sidst omtalte Tilfælde, der dog indtil en vis Grad lode sig paavirke af de fortsatte Inoculationer. Denne Mening forekommer mig ikke usandsynlig, naar vi see hen til dette Gifts physiske Egenskaber, dets Inoculabilitet i de primære og i de tidlige constitutionelle Former, dets Mangel paa Inoculabilitet i sildige constitutionelle Former, de forskellige Rækker af Phænomener, som det efterhaanden fremkalder i Legemet. Tænke vi os nu, at den ved den fortsatte Inoculation fremkaldte Immunitet og Helbredelsen af de syphilitiske Phænomener er begrundet i en isopathisk Virkning af det syphilitiske Gift, saa er det klart, at jo længere vi komme bort fra den første og tidligste Deponeren af dette Gift i Legemet, desto vanskeligere vil den primære Materie kunne indvirke paa den tilstedeværende Sygdom, og endelig vil Metamorphosen være kommen saa langt, at den tilstedeværende Form aldeles ikke længer paavirkedes af denne Materie, der ikke længer træffer paa noget med den eensartet Stof. De leverede Facta tale til Gunst for denne Mening. Vi have seet, at de tidlige constitutionelle Tilfælde ere helbredede i den korteste Tid, og der har efter disse ei indfundet sig Recidiver, dog maa her tilføies, forsaavidt som ingen Behandling er gaaen forud. Dersom Mercur og andre Antisyphilitica tidligere have været bragte i Anvendelse, saaledes som Tilfældet har været hos nogle af de Syphiliserede, saa medtager Behandlingen længere Tid, eller om der medgaaer kortere Tid og den Syge ei er modtagelig for mange Inoculationer, saa lader Recidivet gjerne ikke længe vente paa sig. Hvorledes det gaaer i de mere invetererede Former har jeg netop omtalt. — Vi have blandt disse seet Tilfælde, der endnu langt vanskeligere paavirkedes ved Syphilisationen end de tidligere constitutionelle Tilfælde, mod hvilke der var benyttet Mercur. Her synes ganske bestemt endnu at være noget Andet og Mere end Brugen af Mercuren, der er Syphilisationen imod, og at dette er den syphilitiske Materies Forandring i Legemet, forekommer mig er en ganske rimelig Formodning. Dog er det umuligt at miskjende Syphilisationens Indvirkning ogsaa under

disse Forholde, skjønt den fuldkomne Helbredelse ei indtræder alene under Anvendelsen af dette Middel. Men paa hvilken Maade Syphilisationen her virker, er os ligesaa gaadefuldt, som Alt hvad der angaaer denne Gjenstand. Skal jeg fremsætte min Mening, da er der ved den samtidige Indvirkning af Syphilis og Mercur dannet en Forening, der ved Syphilisationen løses; den fortsatte Indbringelse af det syphilitiske Gift tilintetgjør saavidt muligt den gamle Syphilis, men denne er ikke længer aldeles den samme Sygdom som tidligere, den primære Gift indvirker langsomt, og er ei istand til ganske at destruere den ældre.

Men jeg vil afholde mig fra videre Theoretiseringen, Facta ere endnu for faa. Dersom det nylig refererede Tilfælde af Beenaffection stod alene, kunde vi som sagt tænke os den omtalte Metamorphoseren af det syphilitiske Gift som den eneste Grund til, at Syphilisationen ei vilde udøve nogen Virkning paa denne Affection; men saaledes er det ikke, vi have i 7de Observation et andet Tilfælde af Beenaffection, men foruden Smerter og Svulst i den ene Tibia, var der tillige Hudaffection, og i 1ste Observation var der Dolores osteocopi tilligemed Hudaffection. Hos Nr. 1 forsvandt Dolores osteocopi tilligemed Affectionen paa Huden og Sliimmembranen under de fortsatte Inoculationer, hos Nr. 7 derimod helbrededes kun det syphilitiske Exanthem, medens Alt, hvad der vedkom Beenaffectionen, forblev aldeles uforandret. Her synes mig er en Uoverensstemmelse, det syphilitiske Gift kan ikke forekomme i tvende forskellige Qualiteter i Legemet paa eengang, naar altsaa den ene Række af Phænomener forsvinder, og den anden bliver staaende uforandret, saa troer jeg mig berettiget til at slutte, at disse forskellige Symptomer tilhøre forskellige Sygdomsformer. Det forekommer mig efter dette, at der endnu kan være en anden Aarsag til at Beenaffectionen ikke under Syphilisationen i ringeste Maade har givet sig.

Det er af Mange paastaat, at Beenaffectionerne efter Syphilis stedse ere en Følge af den anvendte Mercur, og aldeles Intet have med Syphilis at bestille; jeg har altid anseet denne Mening for feilagtig, fordi jeg har observeret Beenaffectioner som Følge af Syphilis, hvor jeg var forvisset om, at Mercur ei var anvendt, og jeg har aldrig, hvor Mercur var anvendt alene, men i en anden Hensigt end for at helbrede Syphilis, seet Beenaffectioner som en Følge af denne Behandling. Hvad jeg nu ved Syphilisationen har observeret leder mig ind paa den Anskuelse, at Beenaffectionen kan være en Følge saavel af Syphilis, som af Mercur i Forbindelse med Syphilis og at den har skyldt sidstnævnte Aarsag sin Oprindelse hos Nr. 7 og 11. Hos Nr. 1 derimod var den en Følge af den syphilitiske Dyscrasie, derfor svandt den for de fortsatte Inoculationer, hos Nr. 7 og Nr. 11 derimod for Ioden. Som jeg i Journalen har an-

fort, see p. 90, vil det være af megen Interesse at see om Dolores osteocopi vende tilbage hos den under Nr. 11 omhandlede Mand, da det vel maa ansees for det almindelige, at en kort Tids Brug af Iod alene ei hæver disse Smerter for bestandig.

Efterat jeg har paaviist den forskjellige Virkning af Syphilisationen paa de forskjellige constitutionelle Former, kommer jeg til at omhandle Indicationerne for denne Behandling.

Vi have seet, at Syphilisationen virker regelmæssigt og kraftigt mod de tidlige constitutionelle Tilfælde, mod hvilke der ei har været benyttet Mercur. I de 6 Tilfælde af denne Art, hvori den er anvendt, har den ikke givet Anledning til nogensomhelst ubehagelige Følger under selve Behandlingen, der er ikke indtraadt noget Recidiv, uagtet et Par ere udskrevne af Hospitalet for omtrent et Aar siden. De Helbrededes Tilstand, efterat de ere udskrevne af Hospitalet, har i enhver Henseende været tilfredsstillende, derom har jeg overbeviist mig ved meget ofte at see dem. Saavidt som det er muligt indtil dette Øieblik at domme, har altsaa denne Behandling opfyldt alle de væsentlige Fordringer, som man kan stille til nogen Curmethode. Det er ganske vist, at et Aar er en altfor kort Tid, til at vi kunne med Sikkerhed bedømme hvad Fremtiden vil medføre som Følge af denne Behandling, men skulde den kunne bevirke nogen bestemt Skade, er det dog rimeligt, at dette allerede maatte paa en eller anden Maade have viist sig. Forsaavidt som Erfaringen skulde vise os, at denne Methode udelukker Recidivet, som vel med andre Ord vil sige, at den tilintetgjør det syphilitiske Gift i Legemet og bringer det i samme Tilstand med Hensyn til Syphilis, som den, hvori det ved Vaccinationen kommer med Hensyn til Variolæ, da formener jeg den er indiceret i disse tidlige constitutionelle Tilfælde, og da vil jeg ansee den fortrinsviis indiceret mod disse.

Den Methode, som Syphilisationen maa sammenstilles med, er Mercurialbehandlingen, vi kjende ikke nogen anden Methode mod de tidlige constitutionelle Tilfælde, som man med nogen Sandsynlighed for en saavidt mulig varig Helbredelse kan ty til. Denne Methode har det Fortrin, at den er kjendt gennem Aarhundreder. Man er, som jeg allerede tidligere, see p. 13, har bemærket, bleven fortrolig med dens Mangler, og man tilgiver den Alt. Naar vi anvende denne for den Classe af Tilfælde, hvorom der her er Spørgsmaal, saa opnaae vi i Almindelighed, at de syphilitiske Phænomener svinde, og vi sige den Syge er helbredet. Men man er fuldkommen enig om, hvad denne Helbredelse har at sige, man veed, at Sygdommen har megen Tilbøielighed til at recidivere. En stor Deel af disse saa kaldte Helbredede komme efter kort Tid tilbage med Recidiver, en anden Deel er tilsyneladende helbredet gennem en Række af Aar, men saa udbryder

Beenaffectioner, Testikelsvulster, serpiginoze Hudtuberkler o. s. v. Atter andre forblive for bestandig friske, men deres Børn fødes med og hentæres af Syphilis, eller der udvikler sig hos dem, tidligere eller sildigere, Affødninger af Syphilis. Hvem formaaer at sige, hos hvormange Syphilis efter en Mercurialeur endnu fremtræder paa en af de her nævnte Maader, og hos hvormange dens Spor efter denne Behandling ere udslettede? Saa meget er ialfald vist, at den, der har haft constitutionel Syphilis og er behandlet med Mercur, aldrig er sikker for Recidiv, aldrig er forsikkert om, at han ei bringer en Afkom til Verden, der bærer Præget af den Sygdom, hvoraf en af Forældrene har lidt.

Det er vel muligt, at man finder min Fremstilling overdreven, men jeg appellerer til de Læger, der leve i Forholde, under hvilke de ere istand til at controllere ethvert enkelt Tilfælde, kun de formaae med Sikkerhed at overse alle Følger af Syphilis i de forskjellige Generationer. Og er det rigtigt, hvad jeg her har sagt om Mercurialbehandlingen, da troer jeg ikke der er meget vovet ved at forsøge en anden Methode, om hvilken vi endog, efter hvad vi allerede nu vide, med temmelig Sikkerhed tør sige, at den ei vil virke mindre godt end Mercuren.

Man har seet Helbredelserne efter Syphilisationen, men man har betvivlet deres Varighed; da man dog ogsaa efter Mercuren seer, at det ofte nok staaer slet til med Varigheden, har jeg ofte hørt og seet, at man greb et andet Sammenligningspunkt, nemlig Behandlingstiden. Syphilisationen mener man skal medtage en saa meget længer Tid. For den Række af Tilfælde, hvorom her endnu er Spørgsmaal, er der for Behandlingen af enhver enkelt Syg medgaaet 6 Maaneder og 2 Dage.

Det har altid glædet mig, naar man har stillet denne Indvending i Spidsen, thi bliver det Hovedindvendingen, saa giver det sig nok efterhaanden. Man maa først blive enig om Beregningsmaaden. Dersom man siger, en Behandling med Syphilisationen medtager et halvt Aar, med Mercur, f. Ex. $3\frac{1}{2}$ Maaned (det er Middeltallet for Behandlingen med Cura Dzondi ifølge min Hospitalsberetning for 1852), saa mener jeg man regner meget feil, thi dersom Syphilis efter Syphilisationen ei længer eksisterer i Legemet, saa er Regningen for dens Vedkommende afsluttet med det halve Aar, medens det efter Mercurialbehandlingen ei forholder sig saa. Efter denne maae vi medtage i Beregningen Recidiverne og ofte nok Behandlingstiden for de Sygdomme, der ere en Følge af selve Mercuren. Hertil kommer endnu Behandlingstiden for de Sygdomme, der som Følge af Syphilis hos Forældrene kunne opstaae hos Børn og Børnebørn. Det er en vanskelig Beregning, men kunde den gøres, den skulde ofte bringe os til at forfærdes. Var der nu i denne Sag alene Spørgsmaal om et Antal Dage, var der kun Tale om nogen Tid og

nogle Penge, opløste den sig i et Regnestykke, da var det Hele altfor ubetydeligt til at gjøre noget Væsen af. Nei i praktisk Henseende handles der om de angrebne Individuers fremtidige Helbred, og endnu mere der handles om deres Børns og Børnebørns Skjæbne. Dage-tallet er i en Sag som denne af overmaade liden Vægt: stadfæster Erfaringen de Facta vi nu have for os, vil det virkelig være muligt ved de fortsatte Inoculationer at udrydde den syphilitiske Gift af Legemet, da mener jeg man let vil blive enig om, at dette Gode var hurtigt naaet, naar det var naaet i et halvt Aar.

Da vi imidlertid endnu ikke vide om den Helbredelse, der ved Syphilisationen er indtraadt, er mere varig, end den, vi opnaae ved Mercurialbehandlingen, saa bør vi i vor Beregning over Tiden for Behandlingen kun holde os til hvad vi for Øieblikket vide, og det er, at vi ved begge Behandlingsmaader opnaae Helbredelse, det kommer derfor an paa om vi kunne helbrede ved Syphilisation ligesaa hurtigt som ved Mercur, det vil sige, om vi kunne bringe Behandlingstiden for Syphilisationen ned til ikke meget over det halve Dage-tal af det, den hidtil har medtaget.

Den Maade, hvorpaa jeg hidtil har syphiliseret, har været ved at føre den engang indbragte Materie fra Sted til Sted hos det samme Individ, saa længe den vilde slaae an, og naar den ei længer det vilde, da har jeg inoculeret ny Materie, som jeg har behandlet paa samme Maade som den foregaaende. I meget lang Tid af den hele Behandlingstid har jeg inoculeret fra meget smaa og, efter min Mening, meget lidet syphiliserende Pustler, jeg har maattet gjøre dette for at studere de forskjellige Materiers Indvirkning paa Legemet; og tildeels har jeg maattet gaae frem paa denne Maade, fordi der ofte har manglet mig ny syphilitisk Materie. — Den Maade, der vil bringe hurtigere til Maalet, vil være bestandig at vælge ny Materie, naar den gamle begynder at danne mindre udviklede Pustler. Dersom man vil gaae frem paa denne Maade og dersom man altid har Anledning til at benytte en tilstrækkelig intens Materie, saa tvivler jeg ikke om, at man i Regelen hos dem, der ei tilforn have benyttet Mercur, vil være færdig med Behandlingen i $3\frac{1}{2}$ Maaned, og at der saaledes hvad Tiden angaaer intet vil være til Hinder for denne Behandling.

Jeg anførte ovenfor, at jeg har inoculeret fra meget smaa og meget lidet syphiliserende Pustler. Jeg troer nemlig de meget smaa Pustler udøve liden Virkning, uagtet man ved at inoculere fra disse til den ikke Syphiliserede fremkalder store og karakteristiske Saar. Det kommer an paa den Grad af Syphilisation, hvortil en Syg er kommen, om en bestemt Materie skal kunne virke paa ham; den Materie, som er saa svag, at den kun frembringer de smaa Pustler og Excoriationer istedetfor syphilitiske

Saar, den troer jeg ikke for det bestemte Individ har nogen særdeles Virkning. Jeg vil derfor opstille som Regel, at naar en Materie er saa svag, at den ei frembringer Saar, der trænge ned igjennem Huden og danner karakteristiske om end smaa Saar, da bør den ei længer benyttes, dersom man har en anden at erstatte den med, thi man taber derved kun Tid. Dersom man ikke altid har ny Materie til sin Raadighed, troer jeg man vil vinde Tid ved jævnlig at inoculere fra tidligere Led i samme Inoculationsrække, disse indeholde en stærkere Materie.

Hvorvidt Syphilisationen er indiceret naar der tidligere har været benyttet Mercur, og hvad vi under disse Omstændigheder have at vente af den, derom give de meddeelte Facta os en temmelig sikker Mening. Vi see at Mercuren i Almindelighed giver Anledning til, at Syphilisationen gaaer mindre regelmæssigt, vi kunne ikke stole paa den indtraadte Immunitet, der kommer let Recidiv, især synes dette at være Tilfældet, hvor der ei er forløben lang Tid siden Mercuren er benyttet, og i de invetererede Tilfælde er det ikke altid, at alle Symptomer hæves under Syphilisationen, vi ere nødsagede til efter denne at ty til Mercur og især Iod.

Dersom vi istedetfor Syphilisation imod disse Recidiver og invetererede Tilfælde benytte de sædvanlige Midler, Mercur, Iod, Guld, Sarsaparilla, Dietcur, Melkecur etc. etc., saa er det aldeles vist, at disse Recidiver igjen hæves, og vi høre enten ikke mere til de Syge, eller Historien gjentager sig paany. Men hvordan saa end Udfaldet er blevet, saa er det dog vist i Almindelighed saa, at Syphilis heller ikke ved de gjentagne Mercurialcure drives ud, det see vi altfor ofte paa de Syges Born.

Om vi derfor ogsaa under disse Omstændigheder forsøge Syphilisationen, saa troer jeg vi handle ganske rigtig. De meddeelte Observationer vise os, at denne Methode formaaer at helbrede Recidiverne, og hvor der paany er kommen Recidiv, der har gjentagen Syphilisation atter hævet dette, idet det har stillet sig klart, at der tidligere har været en Hindring for Syphilisationens fri Virksomhed, at denne Hindring har været den forud benyttede Mercur, synes ligesaa klart. Naar vi i de meget invetererede Tilfælde, efter endt Syphilisation, maae ty til Mercur eller Iod, da synes dette at være et stærkt Beviis mod Syphilisationens Virksomhed, men lægge vi Mærke til, at vi tidligere forgjeves have anvendt disse Midler uden Nytte, saa synes mig vi blive saa meget mere overtydede om Syphilisationens Værd, naar vi see disse Midler efter endt Syphilisation hurtigt virke.

Jeg gjentager derfor hvad jeg tidligere har yttret, viser Erfaringen at Syphilisationen ogsaa for disse Tilfælde udøver en blivende Nytte, viser det sig, at den ny indbragte Materie hæver Modtageligheden for det

syphilitiske Virus, saa maae vi ogsaa mod Recidiverne af den constitutionelle Syphilis ansee den indiceret.

Vi have seet, at Syphilisationen under disse Forhold medtager endnu længer Tid, end hvor Mercur ei har været anvendt. Men de, som kun see paa Talstørrelser og ikke paa Realiteten, ville formodentlig ved denne Classe af Tilfælde være mere tolerante, da de altfor ofte maae finde sig i, at de invetererede Former af Syphilis behandles gjennem Aar i Hospitalerne.

Den Mening, som man uden nærmere at have studeret Syphilisationen næsten nødvendigviis maa have, at denne Methode kunde være at tye til i exceptionelle Tilfælde, vil man af det Foregaaende see, at jeg ikke kan hylde. Jeg kan finde mig i, at man endnu i Almindelighed handler saa, saalænge vi endnu ikke have Aars Erfaring for, at ingen Ulempe paafores de Syge ved Syphilisationen, til samme Tid som vi befrie dem fra de syphilitiske Phænomener; men jeg holder mig overbeviist om, at Tiden vil vise os, at vi handle urigtigt, naar vi først mercurialisere de Syphilitiske, for maaskee siden at befrie dem for Følgerne saavel af Syphilis som af Mercur.

Angaaende een Classe af Tilfælde, de virkelige saakaldte tertiære, tør jeg ikke yttre mig med nogen Bestemthed; at Syphilisationens Virkning, efter den ringe Erfaring, jeg hidtil har om disse, er tvivlsom, er det Eneste, jeg kan sige.

Da jeg omhandler Indicationerne for Syphilisationen, vil jeg ogsaa paa dette Sted gjentage, hvad jeg atter og atter har udhævet, at jeg anseer Syphilisationen aldeles contraindiceret i de primære Tilfælde, fordi jeg aldrig har Vished for, at den, der har primær, skal faae constitutionel Syphilis, jeg har ikke Ret til at inoculere ham en Sygdom, som han ikke allerede har, men herom har jeg nærmere udtalt mig pag. 14.

Man kan opkaste Spørgsmaal om det er muligt at syphilisere, frembringe Immunitet og helbrede den tilstedeværende Syphilis ved Inoculation af en eneste Slags Materie? Den første Deel af dette Spørgsmaal vil jeg, efter hvad jeg har observeret, besvare benegtende, om end en Materie har virket noksaa kraftigt, saa har det dog været muligt, naar den har aborteret, at finde en anden Materie, der har slaaet bedre an, og som igjen har frembragt karakteristiske Saar. Først efterat Materie fra flere forskellige Syge har været anvendt, have de første Inoculationer med den ny Materie aborteret.

Den anden Deel af Spørgsmaalet kan jeg derimod efter egen Erfaring besvare bekræftende, forsaavidt som man tør dømme efter den hidtil passerede Tid. No. 1, 2 og 3 ere alle inoculerede alene med Materie fra en og samme Chanker, og hos ingen af dem har der indfundet sig

noget Recidiv. De 2 have for mere end et Aar siden forladt Hospitalet, den 3die for 10 Maaneder siden.

Dette leder os til at opkaste Spørgsmaal, om det da vel er nødvendigt at søge den absolute Immunitet, naar de syphilitiske Phænomener under Syphilisationen ere hævede. Jeg troer ikke det er nødvendigt, og jeg støtter mig især til de nysnævnte Observationer. Det følger dog af sig selv, at man ei kan blive staaende ved hvilket som helst Punkt, men har en Materie virket kraftigt, og der er en regelmæssig Aftagen af Chankrene, under en fuldkommen Forsvinden af de syphilitiske Phænomener, saa troer jeg, at man, naar man har med en constitutionel Syphilis at bestille, der ei er behandlet med Mercur, kan standse, naar den første Materie aborterer. Det er derimod en ganske anden Sag, naar man har for sig en med Mercur tidligere behandlet Syphilis, da seer man, at Syphilisationen i Almindelighed ikke virker paa en saa regelmæssig Maade, saaledes som jeg allerede flere Gange har bemærket, og da troer jeg det er nødvendigt at fortsætte Inoculationerne saa længe som muligt, man kan alligevel blive skuffet og faae Recidiver, hvor man ikke venter det.

At absolut Immunitet i ethvert Tilfælde kan opnaaes, derom tvivler jeg aldeles ikke, uagtet Enkelte ere i en overordentlig Grad modtagelige for det syphilitiske Gift.

Forinden jeg forlader dette Capitel om Syphilisationens Indvirkning paa de forskjellige syphilitiske Tilfælde vil jeg omtale dens Forhold til Blennorrhagien. — *Auzias-Turenne* siger i sin Meddelelse til Académie des sciences af 17de November 1851 „La blennorrhagie et la balanoposthite sont (je ne dis pas toujours) de nature syphilitique. La Syphilisation les prévient. Elle les guérit chaque fois que le génie syphilitique n'a pas disparu pour faire place à une affection purement catarrhale.“ I den første af disse Sætninger er jeg aldeles uenig med *Auzias Turenne*, jeg bekjender mig til den Mening, at Syphilis og Blennorrhagien ere tvende vel adskilte Former, og jeg anseer det for en Fortjeneste af *Ricord*, at han har stillet denne Sag i et klart Lys. Forøvrigt har jeg i mine Aarsberetninger gjort Rede for mine Anskuelse om Blennorrhagien, som jeg anseer begrundet i et specifikt Contagium. Jeg har aldrig seet en Gonorrhoe med den for denne Sygdom characteristiske Gang, med mindre den var udviklet efter Coitus med et mistænkeligt Fruentimmer. Men jeg skal ikke her gaae videre ind paa denne Materie, da den egentlig ligger udenfor hvad her omhandles, derimod skal jeg gaae over til den anden Deel af *Auzias's* Paastand, at Syphilisationen hæver Blennorrhagien. Denne Sætning er efter min Anskuelse kun da rigtig, naar Blennorrhagien er foraarsaget ved en Chankre i Urethra. Jeg er naturligviis ikke kommen til dette Resultat ved directe Forsøg, thi da jeg ikke anseer det for

tilladeligt at syphilisere, hvor der er primær Syphilis, kan jeg ikke ansee det for tilladeligt at syphilisere, hvor der kun er Blennorrhagie. Jeg har egentlig kun et eneste Factum at støtte mig til, og det er det, jeg har leveret i 7de Observation. *Martin Larsen*, der var syphiliseret til fuldkommen Immunitet og som udgik aldeles helbredet for sin Syphilis, paadrog sig strax han var udskreven saavel en Gonorrhoe som en Balano-Posthite, og det i en ganske alvorlig Grad. Om dette Factum end staaer ene, mener jeg det er meget bevisende, thi en saa udviklet Blennorrhagie vilde vel ei have indfundet sig hos den, der var immun for det sædvanlige syphilitiske Gift, dersom dette var identisk med den blennorrhagiske Materie.

3) Det er saa langt fra, at Syphilisationen har nogen uheldig Indflydelse paa Organismen i Almindelighed, at de fleste Syphiliserede have et sundt og friskt Udseende, og selv erklære at deres Befindende er meget godt. Jeg skal først omtale dem, der ei tidligere have gennemgaaet nogen Mercurialbehandling, da man kun hos disse har Resultaterne af Syphilisationen saa rene og ublandede, at man derpaa kan bygge nogen sikker Dom. No. 1, *Olea Nilsdatter*, der for over et Aar siden har forladt Hospitalet og hver Løverdag har indfundet sig hos mig, har den hele Tid siden befundet sig vel og er bleven fyldig. No. 3, *K. Olsdatter* har forladt Hospitalet for 11 Maaneder siden, men har 2 Gange senere været indlagt i Hospitalet nogle Dage paa Grund af lette Excoriationer ved Genitalia. Hendes Almeenbefindende har været meget godt, og hun er ligesom tidligere temmelig fyldig. No. 8, *E. Martinsdatter*, var, da hun for 7 Uger siden forlod Hospitalet, sund og frisk, og hendes Udseende var godt, naagt hun for kort Tid siden havde gennemgaaet en Typhus. Jeg har for et Par Dage siden seet hende, hun havde da faaet et saa friskt Udseende, at man aldrig skulde kunnet falde paa, at hun nylig havde gennemgaaet nogen langvarig Behandling i Hospitalet. No. 9, *Jacob Olsen*, forlod for over 4 Maaneder siden Hospitalet, han befandt sig dengang meget vel, har siden stadig forrettet militær Tjeneste og i sine Fritimer Smedearbejde, han har den hele Tid været frisk. Han har jevnlig indfundet sig hos mig, senest for 2 Dage siden, og havde da et aldeles sundt og friskt Udseende, ligesom han ogsaa selv erklærede, at han befandt sig fuldkommen vel. No. 15, *Olaus Berntzen*, folte sit Almeenbefindende under Syphilisationen bestandig bedres og har efter endt Behandling befundet sig særdeles vel. Han udgik fra Hospitalet for 4 Maaneder siden, jeg har sidste Gang seet ham for nogle Dage siden, og da overbeviist mig om, at han fremdeles i enhver Henseende befandt sig vel. No. 17, *Oleana Amundsatter* var i det bedste Velbefindende, da hun forlod Hospitalet for 3 Uger siden.

Ikke hos nogen af de nu nævnte Syge har Syphilisationen efter-

ladt noget som helst Symptom, som man skulde kunne bringe i Forbindelse med den anvendte Behandlingsmaade, og de ere alle særdeles vel tilfredse med den gennemførte Behandling.

Jeg kommer nu til dem, der tidligere have gennemgaaet Mercurialbehandling: No. 2 indkom i Hospitalet i en meget mislig Forfatning, hun var mager og afkræftet, syphilitisk siden det 8de Aar, Ansigtet bar Spor af den langvarige Lidelse. Under sit Ophold i Hospitalet begyndte hun at komme til Kræfter, hendes Almeenbefindende var, da hun udskreves meget godt, hun erklærede selv gjentagne Gange, at hun ei kunde mindes at have befundet sig saa vel som nu, men hun var endnu mager. Flere Gange har jeg siden den Tid seet hende. Da hun et halvt Aar, efterat hun havde forladt Hospitalet, indfandt sig hos mig, kjendte jeg hende ikke igjen, saa forandret var hendes Udseende, og da hun for 14 Dage siden, altsaa over et Aar efterat hun havde forladt Hospitalet, præsenterede sig for mig og flere Colleger, maatte vi erkjende, at hun havde Udseende af en sund og frisk Bondepige, hun gjentager bestandig, at hun aldrig har følt sig saa frisk, som efter Syphilisationen. No. 4 indkom i Hospitalet i en sørgelig Forfatning, ogsaa hun havde været syphilitisk fra sin tidlige Barndom og havde allerede da gennemgaaet en Sublimatbehandling, hun var anæmisk og afkræftet i høi Grad, og led under en Sibbens lignende Form af Syphilis. De sædvanlige Antisyphilitica fremkaldte en kortvarig Helbredelse, Recidivet optraadte i en værre Form end den første Affection. Syphilisationen blev her anvendt under de ugunstigste Forhold, ikke destomindre udgik hun af Hospitalet, hvad hendes Almeenbefindende angik, i en langt bedre Tilstand end den, hvori hun var indkommen. No. 5 indkom i Hospitalet i høi Grad afmagret og debil, og var, da hun udskreves, kommen sig betydelig, hun var bleven fyldigere og var kommen til Kræfter. No. 7 var i 1849 behandlet med Mercur og havde siden den Tid stedse følt Tyngde i Legemet. Han bemærkede under Syphilisationen, at denne Tyngde efterhaanden svandt, og han følte sig, da han for 3 Maaneder siden udskreves af Hospitalet, stærk og rask. Jeg har gjentagne Gange siden seet ham, han har meget tungt Arbejde ved et Teglbrennerie og udfører ved Siden deraf extra Arbejde, uden derved at finde sig besværet. Han ytrer sin særdeles Tilfredshed med den gennemgaaede Cuur.

No. 11 var, med Undtagelse af de locale Smerter, omtrent ved samme Punkt hvad Almeenbefindet angik da han udskreves som da han indkom i Hospitalet. Syphilisationen syntes ikke i nogen Henseende at afficere ham.

No. 12 befandt sig efter 2de Gange gjentagen Syphilisation særdeles vel, hun var da hun gik ud af Hospitalet i godt Huld. Det samme

var Tilfældet med No. 13, uagtet hans uordentlige Levemaade, medens han mellem begge Syphilisationer var udenfor Hospitalet. No. 14, der i høi Grad var hengiven til Nydelsen af Spirituosa, syntes at lide meget ved Savnet af disse. Hans langvarige Ophold i Hospitalet har derfor vistnok bidraget til at paaføre ham de Sygdomme, hvoraf han der, ved Siden af den syphilitiske Affection, led. Der er ikke nogen Grund til at sætte dem i nogen Forbindelse med Syphilisationen, som ogsaa uden Afbrydelse blev fortsat til Immunitet. Han var, da han udskreves af Hospitalet, frisk og vel og ved saa gode Kræfter som det var muligt at vente, efter kort forud at have gennemgaaet en alvorlig Sygdom. Da jeg i Slutningen af Juli saae ham, befandt han sig fremdeles meget vel. Nr. 15 er først tagen i Behandling med Syphilisation, da andre Midler viste sig frugtesløse. Han har den hele Tid viist sig utaalmodig og misfornøiet, har foruden den Pleurit, som han under den første Syphilisation gennemgik, jevnlig klaget over Colik, Digestionsforstyrrelser &c., men som det i den sidste Tid synes, er det hans Ønske at komme ud af den militære Tjeneste, og han klager derfor saa meget som muligt; der er al Grund til at troe, at den største Deel af hans Klager ere forstillede. Han er fyldig og seer ikke syg ud. Nr. 18 er efter 3 Gange gjentagen Syphilisation saa sund og frisk som nogensinde. Nr. 19 var ved sin Indlæggelse i Hospitalet i høieste Grad svækket, hun var, rimeligviis som Følge af gjentagen Mercurialbehandling, halv lammet i Underextremiteterne. Under Syphilisationen blev hendes Almeenbefindende stadig bedre, hun blev fyldig og Styrken vendte tilbage i de nedre Extremiteter. Da hun for kort Tid siden blev udskreven, var hun kommen saa vidt, at hun kunde gaae til sit Logis, og jeg har siden mødt hende i Byen. Nr. 20 er efter henved et Aars Syphilisation friskere end i lang Tid, hun er ligesom den foregaaende Syge særdeles vel tilfreds med den gennemgaaede Behandling, som det var hendes eget Ønske at underkaste sig, da hun saae andre Syge paa samme Stue ved denne bedres, medens hun selv ved anden Behandling snarere blev værre. Nr. 21 har under den hele Syphilisation befundet sig meget vel, han er i godt Huld og ved gode Kræfter.

Der er endnu et Par Tilfælde tilbage, nemlig Nr. 6, hos hvem Syphilisationen ei blev tilendebragt paa Grund af, at hans Lungetuberculose begyndte at tiltage, og Nr. 10, der under Behandlingen angrebes af en Række nervøse Phænomena. Jeg troer Ingen, der gennemgaaer Journalerne, vil skrive disse Symptomer paa Syphilisationens Regning. Efter min Mening har kun den hos Nr. 2 opstaaede Erysipelas ambulans været en Følge af Syphilisationen, men en tilfældig Følge, som man kan

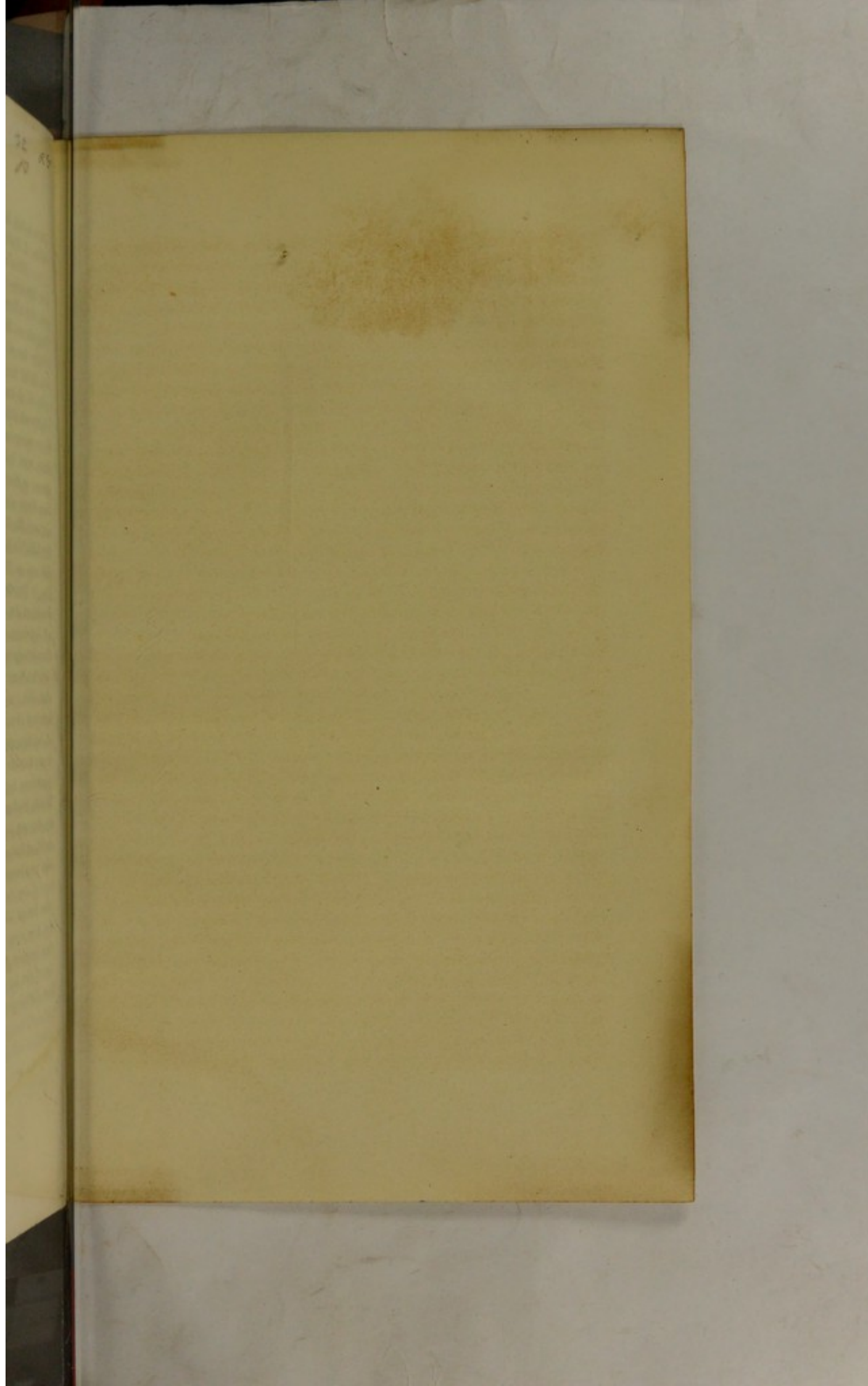
være udsat for ved hvilket som helst ydre Middel, man bringer i Anvendelse, f. Ex. et Vesicatorium, en Aareladning o. s. v.

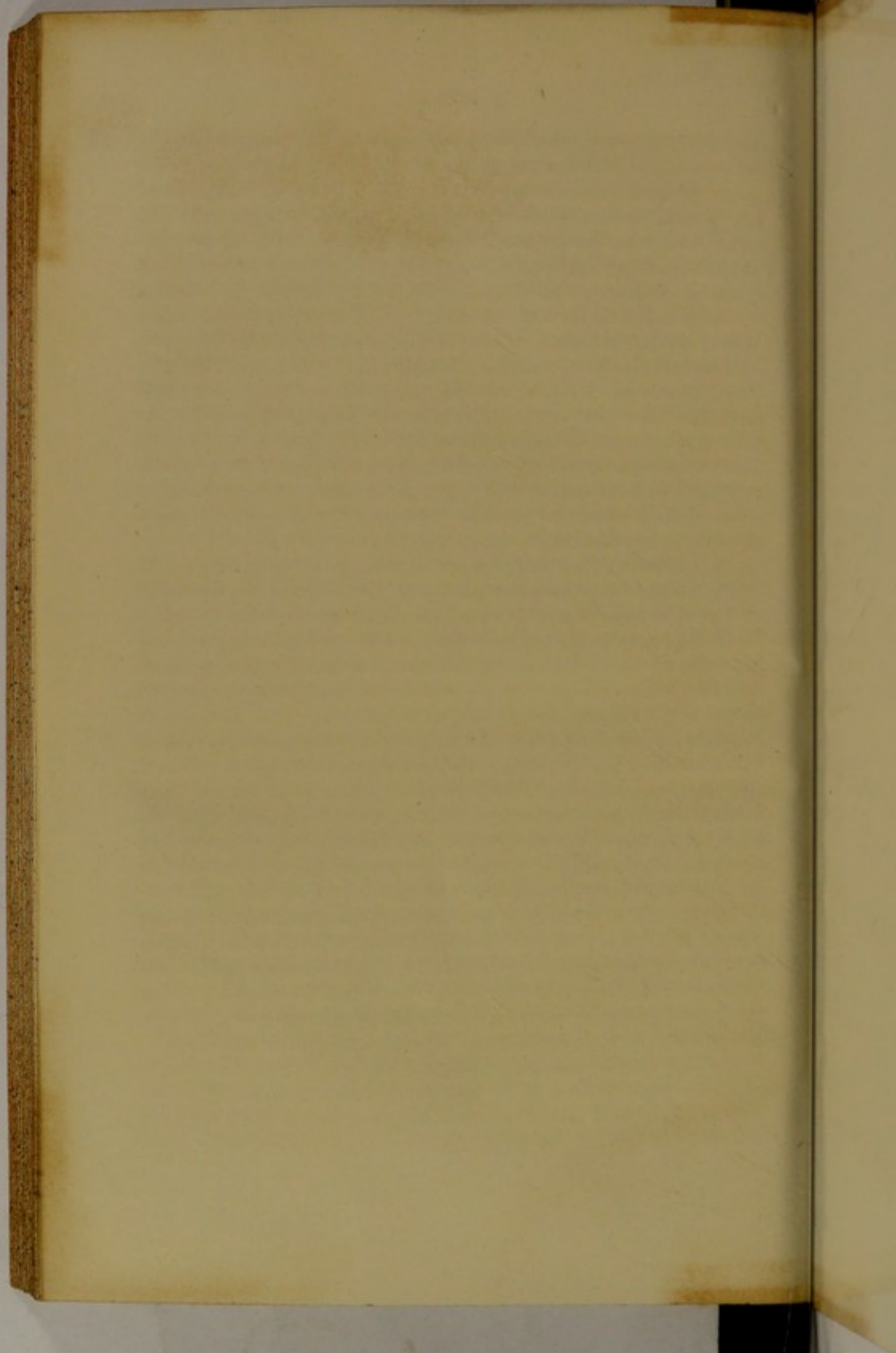
Efter alle disse Facta troer jeg, man er berettiget til at uddrage den Slutning, at den gjentagne Inoculation af det syphilitiske Gift hos den, der allerede lider af constitutionel Syphilis, ei virker skadeligt, at Organismen ikke paavirkes paa nogensomhelst Maade, som kan holde os tilbage fra at anstille Forsøg med en Curmethode, der efter de Resultater, den hidtil har givet, synes at love Meget. Vi ere saameget mere opfordrede til at anstille Forsøg, som det Middel, vi for Øieblikket ansee for Universalmiddel, Mercuren, altfor ofte svigter os, eller det paafører den Syge mangehaande Ulemper, der endog kunne være værre end den Sygdom, mod hvilken det bliver anvendt. Og selv da, naar dette Middel har syntes at fremkalde den bedste Virkning, ere vi i Uvished om, hvorvidt den Syge virkelig er helbredet. Naar han efter Aars Forløb indfinder sig med Recidiv, eller naar vi see hans Børn fødes med og hentæres af Syphilis, da forundrer dette os ikke, det er os ikke uventet, vi betragte det som en Hverdagshistorie.

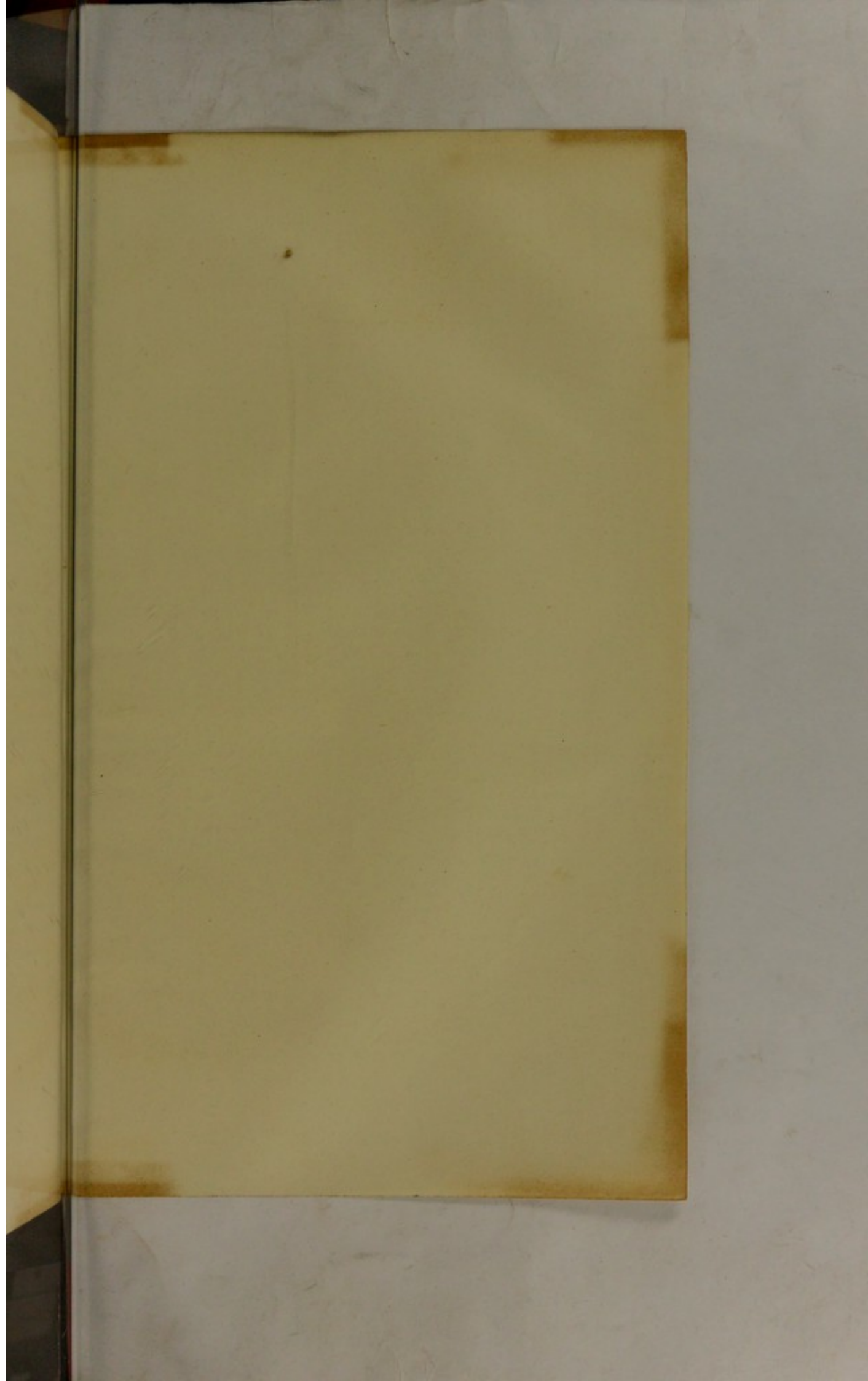
Det skulde glæde mig, om man kunde sige min Skildring er for mørk, at den er falsk; men kan man ikke det, saa troer jeg man ogsaa vil indrømme mig, at man er i sin gode Ret, naar man forsøger en ny Curmethode mod denne Sygdom, skulde den end medtage mere Tid baade for den Syge og for Lægen, og skulde man end ikke, førend man begynder den, med mathematisk Vished kunne beregne Alt hvad der vedkommer den. Jo mere berettiget Syphilisationen er, desto mere er det at beklage, at man, istedetfor at erkjende *Auzias-Turennes* Fortjeneste af denne Sag, har bragt det dertil, at han ei engang i et Hospital skal kunne practicere Syphilisationen. Man bedrager sig dog, dersom man paa denne Maade troer at kunne undertrykke Syphilisationen; er der Sandhed i den, og det tror jeg at have viist der er, saa arbejder den sig nok frem alligevel, og Forbudet vil aldrig skade *Auzias-Turenne*, men man skader Sagen, idet man berøver den dens bedste Støtte.

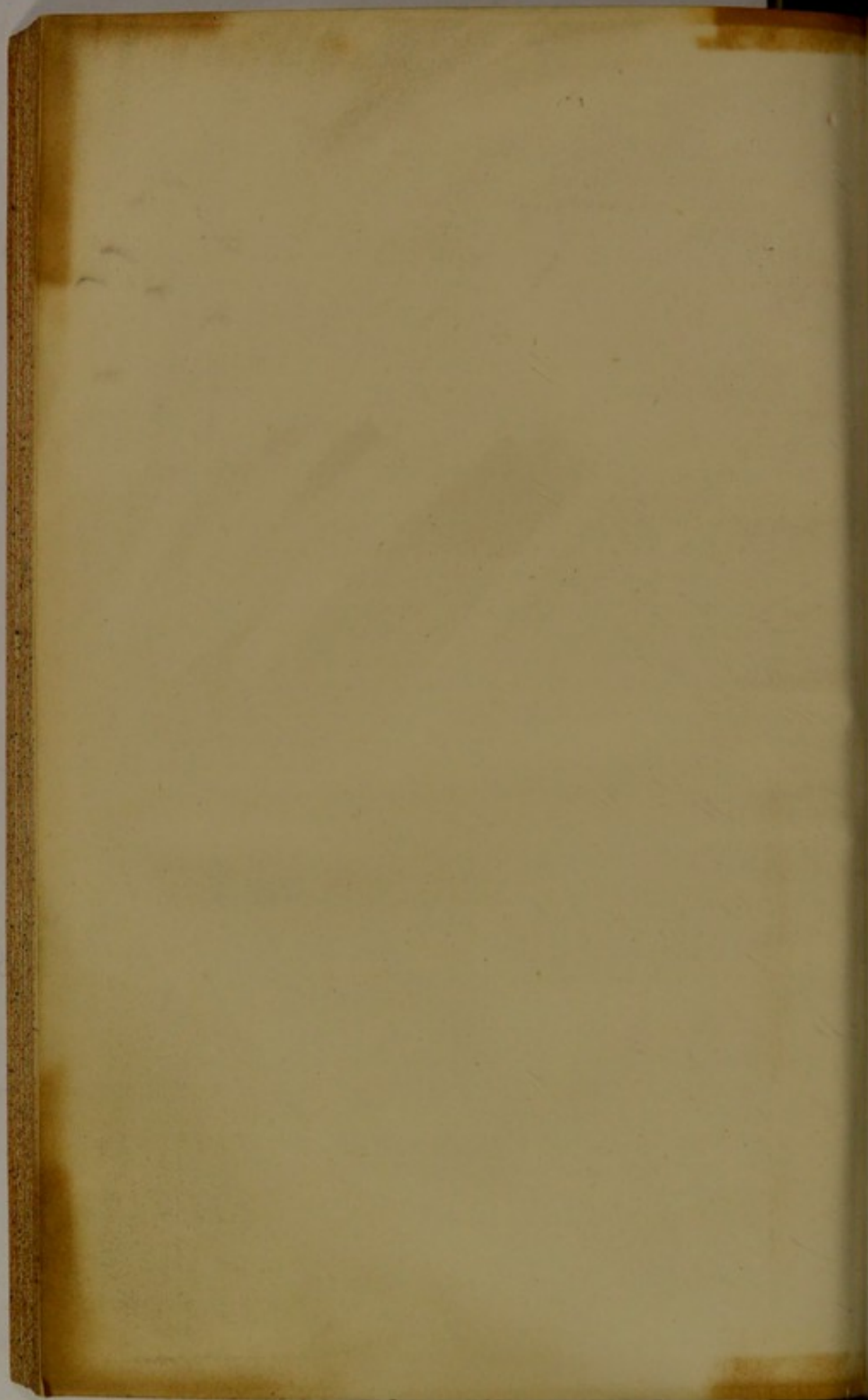
Jeg slutter disse Linier med det Ønske, at Syphilisationen herefter maa kunne blive studeret med Opmærksomhed og Rolighed, den fortjener det ikke alene som curativt Middel mod den constitutionelle Syphilis, men den fortjener det ogsaa for Studiet af Syphilis i Almindelighed, den fortjener det for den Indflydelse, Erfaringerne desangaaende kunne udøve paa Pathologien og Physiologien.

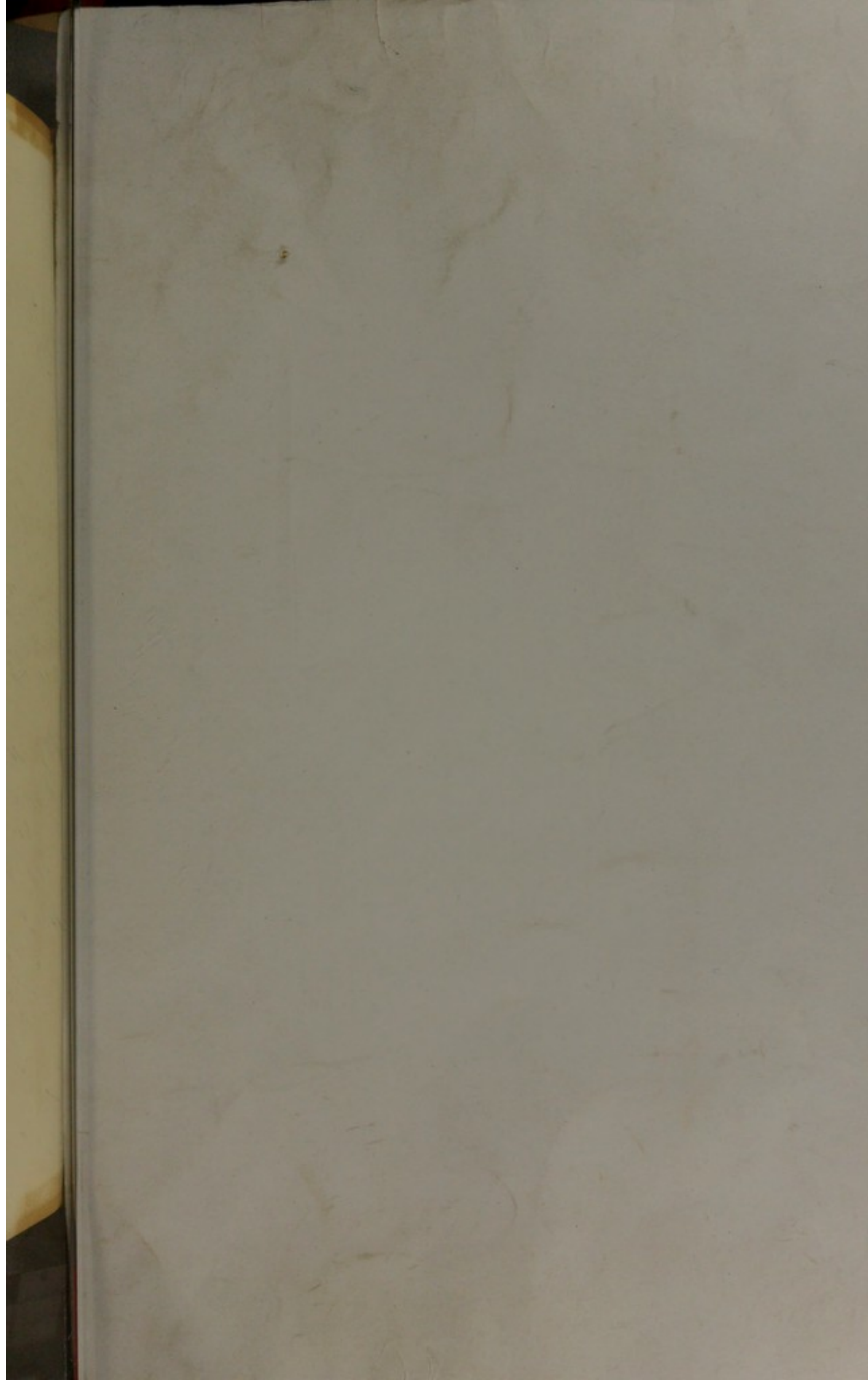

Tib

Tight gutters
throughout.

